

ДОГОВОР ОТ АМСТЕРДАМ, ИЗМЕНЯЩ ДОГОВОРА ЗА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,
ДОГОВОРИТЕ ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ И НЯКОИ
СВЪРЗАНИ С ТЯХ АКТОВЕ

НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛЯТ НА БЕЛГИЙЦИТЕ,

НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА ДАНИЯ,

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ,

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА РЕПУБЛИКА ГЪРЦИЯ,

НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛЯТ НА ИСПАНИЯ,

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ФРЕНСКАТА РЕПУБЛИКА,

КОМИСИЯТА, УПЪЛНОМОЩЕНА ПО ЧЛЕН 14 ОТ КОНСТИТУЦИЯТА НА ИРЛАНДИЯ
ДА УПРАЖНЯВА ПРАВОМОЩИЯТА И ДА ИЗПЪЛНЯВА ФУНКЦИИТЕ НА
ПРЕЗИДЕНТ НА ИРЛАНДИЯ,

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ИТАЛИАНСКАТА РЕПУБЛИКА,

НЕГОВО КРАЛСКО ВИСОЧЕСТВО ВЕЛИКИЯТ ХЕРЦОГ НА ЛЮКСЕМБУРГ,

НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА НИДЕРЛАНДИЯ,

ФЕДЕРАЛНИЯТ ПРЕЗИДЕНТ НА РЕПУБЛИКА АВСТРИЯ,

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ПОРТУГАЛСКАТА РЕПУБЛИКА,

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА РЕПУБЛИКА ФИНЛАНДИЯ,

НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛЯТ НА ШВЕЦИЯ,

НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО
ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ

РЕШИХА да изменят Договора за Европейски съюз, Договорите за създаване на
Европейските общности и някои свързани с тях актове,

и за тази цел определиха за свои упълномощени представители:

НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛЯТ НА БЕЛГИЙЦИТЕ:

Erik Derycke,
Министър на външните работи;

НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА ДАНИЯ:

Niels Helveg Petersen,

Министър на външните работи;

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ:

Д-р Klaus Kinkel,
Федерален министър на външните работи и федерален вицеканцлер;

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА РЕПУБЛИКА ГЪРЦИЯ:

Theodoros Pangalos,
Министър на външните работи;

НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛЯТ НА ИСПАНИЯ:

Juan Abel Matutes,
Министър на външните работи;

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ФРЕНСКАТА РЕПУБЛИКА:

Hubert Védrine,
Министър на външните работи;

КОМИСИЯТА, УПЪЛНОМОЩЕНА ОТ ЧЛЕН 14 ОТ КОНСТИТУЦИЯТА НА ИРЛАНДИЯ
ДА УПРАЖНЯВА ПРАВОМОЩИЯТА И ИЗПЪЛНЯВА ФУНКЦИИТЕ НА ПРЕЗИДЕНТ
НА ИРЛАНДИЯ:

Raphael P. Burke,
Министър на външните работи;

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ИТАЛИАНСКАТА РЕПУБЛИКА:

Lamberto Dini,
Министър на външните работи;

НЕГОВО КРАЛСКО ВИСОЧЕСТВО ВЕЛИКИЯТ ХЕРЦОГ НА ЛЮКСЕМБУРГ:

Jacques F. Poos,
Заместник министър-председател,
Министър на външните работи, външната търговия и сътрудничество;

НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА НИДЕРЛАНДИЯ:

Hans van Mierlo,
Заместник-министър-председател и Министър на външните работи;

ФЕДЕРАЛНИЯТ ПРЕЗИДЕНТ НА РЕПУБЛИКА АВСТРИЯ:

Wolfgang Schüssel,
Федерален министър на външните работи и вицеканцлер;

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ПОРТУГАЛСКАТА РЕПУБЛИКА:

Jaime Gama,
Министър на външните работи;

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА РЕПУБЛИКА ФИНЛАНДИЯ:

Tarja Halonen,
Министър на външните работи;

НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛЯТ НА ШВЕЦИЯ:

Lena Hjelm-Wallén,
Министър на външните работи;

НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО
ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ:

Douglas Henderson,
Държавен министър за външните работи и за Британската общност,

КОИТО, след като си размениха установените за валидни и съставени в надлежна форма пълномощия,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

ЧАСТ ПЪРВА

ОСНОВНИ ИЗМЕНЕНИЯ

ЧЛЕН 1

Договорът за Европейския съюз се изменя в съответствие с разпоредбите на настоящия член:

1. След третото съображение на преамбюла се включва следното съображение:

„КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ, че зачитат основните социални права, определени в Европейската социална харта, подписана в Торино на 18 октомври 1961 г. и в Хартата на Общността за основните социални права на работниците от 1989 г.,”

2. Сегашното седмо съображение на преамбюла се заменя със следния текст:

„ТВЪРДО РЕШЕНИ да насърчават икономическия и социалния напредък на своите народи, отчитайки принципа на устойчивото развитие и, в контекста на изграждането на вътрешния пазар и на засилено единство и защита на околната среда, както и да осъществяват политики, които гарантират успореден напредък в икономическата интеграция и в останалите области,”

3. Сегашните девето и десето съображения на преамбюла се заменят със следния текст:

„РЕШЕНИ да осъществяват обща политика в областта на външните отношения и сигурността, включително постепенното изработване на обща отбранителна политика, която би могла да доведе до обща отбрана в съответствие с разпоредбите на член Й.7 и да укрепват по този начин европейската идентичност и нейната независимост с цел насърчаване на мира, сигурността и напредъка в Европа и в света,

РЕШЕНИ да улеснят свободното движение на хора и същевременно да гарантират безопасността и сигурността на своите народи, като установят пространство на свобода, сигурност и правосъдие в съответствие с разпоредбите на настоящия договор,”

4. В член А, вторият параграф се заменя със следния текст:

„Настоящият договор бележи нов етап в процеса на изграждане на все по-тесен съюз между народите на Европа, в който решенията се вземат при възможно най-голямо зачитане на принципа на откритост и възможно най-близко до гражданите.”

5. Член Б се замества със следния текст:

„Член Б

Съюзът си поставя следните цели:

- да поощрява балансиран и устойчив икономически и социален прогрес и да постигне висока степен на заетост, както и балансирано и устойчиво развитие, по-специално чрез създаването на пространство без вътрешни граници, с укрепването на икономическото и социалното сближаване и чрез установяването на икономически и паричен съюз, който да доведе до въвеждането на единна валута в съответствие с разпоредбите на настоящия договор;
- да отстоява своята идентичност на международната сцена, по-специално чрез осъществяването на обща политика в областта на външните отношения и сигурността, в това число чрез постепенното изработване на обща отбранителна политика, която би могла да доведе до обща отбрана в съответствие с разпоредбите на член Й.7;
- да укрепва закрилата на правата и интересите на гражданите на държавите-членки чрез въвеждане на гражданство на Съюза;
- да поддържа и развива Съюза като пространство на свобода, сигурност и правосъдие, в което се осигурява свободното движение на лица, обвързано с подходящи мерки за контрол на външните граници, за предоставянето на убежище и за имиграцията и за превенция и борба с престъпността;
- да запази изцяло достиженията на правото на Европейския съюз и да ги развива, като следи за всяка необходима промяна във въведените с настоящия договор политики и форми на сътрудничество, за да осигури ефикасността на механизмите и институциите на Общността.

Целите на Съюза се постигат в съответствие с настоящия договор, съгласно предвидените в него условия и срокове, при зачитане на принципа на субсидиарност, така, както е определен в член 3б от Договора за създаване на Европейската общност.”

6. В член В, вторият параграф се заменя със следния текст:

„По-специално Съюзът следи за цялостната съгласуваност на неговата външна дейност в контекста на неговите политики в областта на външните отношения, сигурността, икономиката и развитието. Съветът и Комисията отговарят за осигуряването на тази съгласуваност и си сътрудничат за тази цел. Те осигуряват изпълнението на тези политики, всеки в съответствие със своята компетентност.”

7. Член Д се заменя със следния текст:

„Член Д
Европейският парламент, Съветът, Комисията, Съдът на Европейските общности и Сметната палата упражняват своите правомощия при условията и за целите, предвидени, от една страна, в разпоредбите на Договорите за създаване на Европейските общности и в последващите договори и актове, които ги изменят или допълват, и от друга – в останалите разпоредби на настоящия договор.”

8. Член Е се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следния текст:

„1. Съюзът се основава на принципите на свободата, демокрацията, зачитането на правата на човека и основните свободи и на правовата държава, които са общи принципи за държавите-членки.”;

б) сегашният параграф 3 става параграф 4 и се включва нов параграф 3 със следния текст:

„Съюзът зачита националната идентичност на своите държави-членки.”

9. Добавя се следният член в края на дял I:

„Член Е.1

1. Съветът, като заседава в състав от държавните глави или правителствените ръководители и решава с единодушие по предложение на една трета от държавите-членки или на Комисията, и след получаване на съгласие на Европейския парламент, може да констатира, че държава-членка е извършила сериозно и трайно нарушение на принципите, посочени в член Е, параграф 1 след като е поканил правителството на тази държава-членка да представи своите възражения по дадения въпрос.

2. Когато е направена такава констатация, Съветът може с квалифицирано мнозинство да приеме решение за суспендиране на някои права, произтичащи от прилагането на настоящия договор спрямо въпросната държава-членка, включително и на правото на глас на представителя на правителството на тази държава-членка в Съвета. При това свое действие Съветът отчита възможните последици от суспендирането относно правата и задълженията на физически и юридически лица.

Задълженията на съответната държава-членка, произтичащи от настоящия договор, във всички случаи остават в сила.

3. Съветът може с квалифицирано мнозинство да реши впоследствие да измени или да отмени мерките, които е предприел по параграф 2, за да отговори на настъпили промени в обстоятелства, които са довели до налагането на тези мерки.

4. За целите на настоящия член, Съветът взема решенията си без да отчита гласа на представителя на правителството на съответната държава-членка. Гласовете „въздържал се” на присъстващите лично или представени членове не са пречка за приемане на решенията, посочени в параграф 1. Квалифицираното мнозинство се определя като гласовете на заинтересованите членове на Съвета се подлагат на претегляне, така както е определено в член 148, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност.

Настоящият параграф се прилага също и в случаите на суспендиране на правото на глас в съответствие с параграф 2.

5. За целите на настоящия член, Европейският парламент взема решения с мнозинство от две трети от подадените гласове, представляващи мнозинството от неговите членове.

10. Дял V се замества със следния текст:

„Дял V

РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ОБЩАТА ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ВЪНШНИТЕ ОТНОШЕНИЯ И СИГУРНОСТТА

Член Й.1

1. Съюзът определя и осъществява обща политика в областта на външните отношения и сигурността по всички въпроси на външната политика и на сигурността, чиито цели са:

- опазване на общите ценности, основните интереси, независимостта и целостта на Съюза в съответствие с принципите, залегнали в Устава на Обединените нации;
- укрепване на сигурността на Съюза по всички начини;
- опазване на мира и укрепването на международната сигурност в съответствие с принципите, залегнали в Устава на Обединените нации, както и в Заключителния акт от Хелзинки и целите на Парижката харта, включително и онези, които се отнасят до външните граници;
- насърчаване на международното сътрудничество;
- развитие и укрепване на демокрацията и на правовата държава, и на зачитането на правата на човека и на основните свободи.

2. Държавите-членки подкрепят активно и безрезервно, в дух на лоялност и взаимна солидарност, политиката в областта на външните отношения и сигурността на Съюза.

Държавите-членки работят заедно за засилването и развиването на тяхната взаимна политическа солидарност. Те се въздържат от всяко действие, което е в противоречие с интересите на Съюза или може да накърни неговата ефикасност като свързваща сила в международните отношения.

Съветът осигурява спазването на тези принципи.

Член Й.2

Съюзът преследва целите, посочени в член Й.1 като:

- определя принципите и основните насоки на общата политика в областта на външната политика и сигурността;
- приема решения за общи стратегии;
- приема съвместни действия;
- приема общи позиции;
- укрепва системното сътрудничество между държавите-членки за провеждането на тяхната политика.

Член Й.3

1. Европейският съвет определя принципите и основните насоки на общата политика в областта на външните отношения и сигурността, включително по въпросите, относими към отбраната.

2. Европейският съвет приема решения за общи стратегии, които се изпълняват от Съюза в областите от значителен общ интерес за държавите-членки.

Общите стратегии уточняват целите, продължителността и средствата, които да бъдат предоставени от Съюза и държавите-членки.

3. Съветът приема необходимите решения за определянето и изпълнението на общата политика в областта на външната политика и сигурността въз основа на основните насоки, определени от Европейския съвет.

Съветът препоръчва общи стратегии на Европейския съвет и ги изпълнява като приема съвместни действия и общи позиции.

Съветът гарантира за единството, съгласуваността и ефикасността на действията на Съюза.

Член Й.4

1. Съветът приема съвместни действия. Съвместните действия се отнасят до определени обстоятелства, за които се преценява, че е необходимо оперативно

действие от страна на Съюза. Тези действия определят задачите, обхвата и средствата, които трябва да се предоставят на Съюза, условията за изпълнението им и, ако е необходимо, тяхната продължителност.

2. Когато е налице промяна в обстоятелствата, които имат съществено въздействие върху въпросния предмет на съвместното действие, Съветът преразглежда принципите и целите на това действие и приема необходимите решения. До приемането на решение от Съвета съвместното действие продължава да бъде в сила.
3. Съвместните действия обвързват държавите-членки относно позициите, които приемат и провеждането на дейността им.
4. Съветът може да поиска от Комисията да представи пред него всякакви необходими предложения, отнасящи се до общата политика в областта на външните отношения и сигурността, които да осигурят изпълнението на съвместното действие.
5. За всяка национална позиция или действие по прилагането на едно съвместно действие се предоставя информация в срокове, които да позволят, ако това е необходимо, предварително съгласуване в рамките на Съвета. Задължението за предоставяне на предварителна информация не се прилага към мерките, с които решенията на Съвета само се транспонират на национално ниво.
6. В случаите на неотложна нужда, произтичаща от промяна в ситуацията, и при липса на решение на Съвета, държавите-членки могат да приемат необходимите спешни мерки, като отчитат общите цели на съвместното действие. Въпросната държава-членка уведомява незабавно Съвета за всяка такава мярка.
7. В случаи на значителни затруднения при прилагането на съвместното действие, държавата-членка сезира Съвета, който ги обсъжда и търси подходящите решения. Тези решения не могат да противоречат на целите на съвместното действие, нито да препятстват ефикасността му.

Член Й.5

Съветът приема общи позиции. Общите позиции уточняват подхода на Съюза по отделен въпрос от географско или тематично естество. Държавите-членки следят техните национални политики да бъдат съобразени с общите позиции.

Член Й.6

Държавите-членки се информират и се консултират взаимно в рамките на Съвета по всеки въпрос на външната политика и сигурността, който е от общ интерес, за да гарантират, че влиянието на Съюза се осъществява по най-ефикасен начин със средствата на съгласувани и обединени действия.

Член Й.7

1. Общата политика в областта на външните отношения и сигурността включва всички въпроси, отнасящи се до сигурността на Съюза, включително постепенното

формиране на обща отбранителна политика, в съответствие с втори параграф, която би могла да доведе до обща отбрана, ако Европейският съвет приеме такова решение. В този случай Съветът препоръчва на държавите-членки приемането на такова решение в съответствие с техните конституционни изисквания.

Западноевропейският съюз (ЗЕС) е неразделна част от развитието на Съюза и предоставя на Съюза достъп до оперативни възможности, по-специално в контекста на параграф 2. Той подпомага Съюза във формирането на отбранителните аспекти на общата политика в областта на външните отношения и сигурността, така както са установени в настоящия член. Съюзът съответно поощрява установяването на по-тесни институционални връзки със ЗЕС с оглед възможността за интегриране на ЗЕС в Съюза, ако Европейският съвет приеме такова решение. В този случай Съветът препоръчва на държавите-членки да приемат такова решение в съответствие с техните конституционни изисквания.

Политиката на Съюза, в съответствие с настоящия член, не засяга специфичния характер на политиката по сигурността и отбранителната политика на някои държави-членки и зачита задълженията на отделни държави-членки, които виждат своята обща отбрана, осъществена в рамките на Организацията на Северноатлантическия договор (НАТО), съгласно Северноатлантическия договор и е съвместима с общата политика за сигурност и отбрана, установена в тези рамки.

Постепенното формиране на обща отбранителна политика ще се подпомага, когато държавите-членки сметат това за необходимо, от сътрудничество между тях в областта на въоръженията.

2. Въпросите, посочени в настоящия член, включват хуманитарните, спасителните и мироопазващите мисии и мисиите на бойни сили за управление на кризите, в това число и за омиротворяване.

3. Съюзът се обръща за съдействие към ЗЕС за изработването и изпълнението на решенията и действията на Съюза в областта на отбраната.

Компетентността на Европейския съвет да установява насоките в съответствие с член Й.3 се упражнява и по отношение на ЗЕС за въпросите, по които Съюзът се обръща за съдействие към ЗЕС.

Когато Съюзът се обръща за съдействие към ЗЕС за изработването и изпълнението на решенията на Съюза за посочените в параграф 2 мисии, всички държави-членки на Съюза имат право да участват пълноценно в тези мисии. Съгласувано с институциите на ЗЕС Съветът приема необходимите практически условия, които да позволят на всички държави-членки с принос във въпросните мисии да участват пълноценно и равнопоставено в планирането и във вземането на решения в рамките на ЗЕС.

Разглежданите в настоящия параграф решения в областта на отбраната се вземат, без да се накърняват политиките и задълженията, посочени в параграф 1, алинея трета.

4. Разпоредбите на настоящия член не представляват пречка за развитието на по-тясно сътрудничество между две или повече държави-членки на двустранно равнище в рамките на ЗЕС и на Северноатлантическия алианс, доколкото това сътрудничество не противоречи и не възпрепятства предвиденото в настоящия дял.

5. С оглед изпълнението на целите на настоящия член, неговите разпоредби подлежат на преразглеждане в съответствие с член Н.

Член Й.8

1. Председателството представлява Съюза по въпросите, отнасящи се до общата политика в областта на външните отношения и сигурността.

2. Председателството е отговорно за изпълнението на решенията, приети по силата на настоящия дял; в това си качество то изразява, по принцип, позицията на Съюза в международните организации и на международните конференции.

3. Председателството се подпомага от Генералния секретар на Съвета, който упражнява функциите на върховен представител за общата политика в областта на външните отношения и сигурността.

4. Комисията участва изцяло в задачите, посочени в параграфи 1 и 2. При изпълнението на тези задачи Председателството се подпомага, когато е необходимо, от следващата държава-членка, която ще поеме председателството.

5. Съветът може, всеки път когато счете за необходимо, да назначава свой специален представител с мандат във връзка с отделни политически въпроси.

Член Й.9

1. Държавите-членки координират своите действия в международни организации и на международни конференции. Те защитават в тях общите позиции.

В международни организации и на международни конференции, в които не участват всички държави-членки, държавите-участнички защитават общите позиции.

2. Без да се накърнява параграф 1 и член Й.4, параграф 3, държавите-членки, представени в международни организации или на международни конференции, в които не участват всички държави-членки, информират последните за всеки въпрос от съвместен интерес.

Държавите-членки, които са членки и на Съвета за сигурност на Обединените нации, съгласуват действията си и информират подробно останалите държави-членки. Държавите-членки, които са постоянни членки на Съвета за сигурност, гарантират при изпълнението на своите функции защитата на позициите и интересите на Съюза, без това да накърнява техните отговорности по силата на разпоредбите на Устава на Обединените нации.

Член Й.10

1. Дипломатическите и консулските мисии на държавите-членки и делегациите на Комисията в трети страни и на международните конференции, както и техните представителства в международните организации, си сътрудничат, за да осигурят

спазването и изпълнението на общите позиции и на съвместните действия, приети от Съвета.

Те засилват сътрудничеството си като обменят информация, правят съвместни оценки и допринасят за изпълнението на разпоредбите, посочени в член 8в от Договора за създаване на Европейската общност.

Член Й.11

Председателството се консултира с Европейския парламент по главните аспекти и основните решения по общата политика в областта на външните отношения и сигурността и гарантира вижданията на Европейския парламент да бъдат надлежно взети под внимание. Председателството и Комисията информират редовно Европейския парламент за хода на политиката на Съюза в областта на външните отношения и сигурността.

Европейският парламент може да отправя запитвания или да изготвя препоръки до Съвета. Той провежда ежегодно дебати по постигнатия напредък в изпълнението на общата политика в областта на външните отношения и сигурността.

Член Й.12

1. Всяка държава-членка или Комисията може да сезира Съвета по всеки въпрос, отнасящ се до общата политика в областта на външните отношения и сигурността и може да прави предложения пред Съвета.

2. В случаите, изискващи бързо решение, Председателството свиква извънредно заседание на Съвета служебно или по искане на Комисията или на държава-членка, в срок от четиридесет и осем часа, а при спешност - в по-кратък срок.

Член Й.13

1. Решенията по настоящия дял се приемат от Съвета с единодушие. Гласуването „въздържал се” на присъстващите или представените членове не е пречка за приемането на тези решения.

Всеки член на Съвета, който гласува „въздържал се” може да придружи вота си с изрична декларация по настоящата алинея. В този случай той не е задължен да прилага решението, но приема, че решението е обвързващо за Съюза. В дух на взаимна солидарност съответната държава-членка се въздържа от всякакво действие, което би могло да противоречи или да попречи на действието на Съюза, основаващо се на това решение, а останалите членки зачитат нейната позиция. Ако членовете на Съвета, придружили вота си с такава декларация, са повече от една трета от подложените на претегляне гласове, в съответствие с член 148, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност, решението не се приема.

2. Чрез дерогация от разпоредбите на параграф 1, Съветът решава с квалифицирано мнозинство:

- когато приема съвместни действия и общи позиции или всякакво друго решение, основаващи се на обща стратегия;
- когато приема каквото и да е решение за изпълнението на съвместно действие или обща позиция.

Ако член на Съвета заяви, че поради важни причини, които излага, свързани с националната политика, възнамерява да се противопостави на приемането на решение, за което се изисква квалифицирано мнозинство, той не участва в гласуването. Съветът може с квалифицирано мнозинство да поиска въпросът да бъде отнесен до Европейския съвет с оглед приемането на решението с единодушие.

Гласовете на членовете на Съвета се подлагат на претегляне в съответствие с член 148, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност. Решенията се считат за приети при най-малко шестдесет и два гласа „за”, подадени от най-малко десет члена.

Настоящият параграф не се прилага за решенията, отнасящи се до военни въпроси или до отбраната.

3. По процедурни въпроси Съветът решава с мнозинство от членовете си.

Член Й.14

Когато в изпълнение на настоящия дял е необходимо да се сключи споразумение с една или повече държави или с международни организации, Съветът може с единодушие да оправомощи Председателството, подпомагано, ако е необходимо, от Комисията, да започне преговори за тази цел. Тези споразумения се сключват от Съвета, който действа с единодушие по препоръка на Председателството. Нито едно споразумение не е обвързващо за държава-членка, чийто представител в Съвета е заявил, че то следва да бъде съобразено с нейните собствени конституционни изисквания; останалите членове на Съвета могат да уговорят, че споразумението се прилага само временно спрямо тях.

Разпоредбите на настоящия член се прилагат и за въпросите, попадащи в обхвата на Дял VI.

Член Й.15

Без да се накърняват разпоредбите на член 151 от Договора за създаване на Европейската общност, Политически комитет следи международното положение в областите, обхванати от общата политика в областта на външните отношения и сигурността и допринася за формирането на политиките като изразява становищата пред Съвета по негово искане или по своя инициатива. Той следи също за изпълнението на договорените политики, без да се накърнява отговорността на Председателството и на Комисията.

Член Й.16

Генералният секретар на Съвета, който е върховен представител за общата политика в областта на външните отношения и сигурността, подпомага Съвета по въпросите на

общата политика в областта на външните отношения и сигурността и допринася, по-специално, за формулирането, изработването и изпълнението на политическите решения и, когато е необходимо, действия, от името на Съвета и по искане на Председателството, чрез провеждане на политически диалог с трети лица.

Член Й.17

Комисията участва изцяло в работата по общата политика в областта на външните отношения и сигурността.

Член Й.18

1. Членове 137, 138, 139 до 142, 146, 147, от 150 до 153, от 157 до 163, 191a и 217 от Договора за създаване на Европейската общност се прилагат към разпоредбите, отнасящи се до областите, разглеждани в настоящия дял.

2. Административните разходи, възникнали за институциите от разпоредбите, отнасящи се до областите, разглеждани в настоящия дял, се осигуряват от бюджета на Европейските общности.

3. Оперативните разходи, възникващи при изпълнението на тези разпоредби, също се осигуряват от бюджета на Европейските общности, с изключение на разходите за военни операции или в областта на отбраната, както и в случаите, когато Съветът с единодушие е решил друго.

В случаите, когато даден разход не се осигурява от бюджета на Европейските общности, той се поема от държавите-членки в съответствие с размера на брутния национален продукт, освен ако Съветът с единодушие не е решил друго. По отношение на разходите, възникващи от военни операции или в областта на отбраната, държавите-членки, чиито представители в Съвета са направили официална декларация по смисъла на член Й.13, параграф 1, алинея втора, не са задължени да участват в тяхното финансиране.

4. Бюджетната процедура, определена в Договора за създаване на Европейската общност, се прилага по отношение на разходите, които се поемат от бюджета на Европейските общности.

11. Дял VI се замества със следния текст:

„Дял VI

РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ПОЛИЦЕЙСКОТО И СЪДЕБНОТО СЪТРУДНИЧЕСТВО ПО НАКАЗАТЕЛНОПРАВНИ ВЪПРОСИ

Член К.1

Без да се накърняват правомощията на Европейската общност, целта на Съюза е да предоставя на гражданите високо равнище на закрила в рамките на пространство на свобода, сигурност и правосъдие, чрез изработване на съвместна дейност между държавите-членки за сътрудничество в областта на полицейското и съдебното

сътрудничество по наказателноправни въпроси и чрез превенция и борба с расизма и ксенофобията.

Тази цел се осъществява чрез превенция и борба с организираната или друга престъпност, по-специално тероризма, трафика на хора и престъпленията спрямо децата, нелегалния трафик на наркотици и нелегалния трафик на оръжия, корупцията и измамите, посредством:

- по-тясно сътрудничество между полицейските сили, митническите власти и другите компетентни власти в държавите-членки, осъществявано пряко и чрез Европейската полицейска служба (Европол), в съответствие с разпоредбите на член К.2 и К.4;
- по-тясно сътрудничество между съдебните и другите компетентни власти на държавите-членки, в съответствие с член К.3, букви от а) до г) и член К.4;
- сближаване, когато е необходимо, на наказателноправните норми на държавите-членки, в съответствие с разпоредбите на член К.3, буква д).

Член К.2

1. Съвместната дейност в областта на полицейското сътрудничество включва:
  - а) оперативно сътрудничество между компетентните власти, включително полицейските, митническите и другите специализирани правоприлагащи служби на държавите-членки във връзка с превенцията, разкриването и разследването на престъпленията;
  - б) събиране, съхраняване, обработване, анализ и обмен на подходящи сведения, включително сведения, с които разполагат правоприлагащите служби относно сигнали за съмнителни финансови операции, в частност чрез Европол и при спазване на специфичните разпоредби, отнасящи се до защитата на личните данни;
  - в) сътрудничество и съвместни инициативи в областта на обучението, обмен на служители за връзка, на временно командировани и на използването на оборудването и научните изследвания в криминалистиката;
  - г) съвместната оценка на специфичните техники на разследване, отнасящи се до разкриването на тежки форми на организирана престъпност.
2. Съветът насърчава сътрудничеството чрез Европол и по-специално през следващите пет години от датата на влизане в сила на Договора от Амстердам:
  - а) дава възможност на Европол да улеснява и подкрепя подготовката и да поощрява координацията и осъществяването на специфични издирвателни действия, провеждани от компетентните органи на държавите-членки, включително на оперативни действия на съвместни екипи с участието на подпомагащи ги представители на Европол.

- б) приема мерки, които позволяват на Европол да изисква от компетентните органи на държавите-членки да водят и координират техните разследвания по конкретни дела и да развива специализирани правомощия, които могат да бъдат предоставени на държавите-членки, за да ги подпомага при разследването на организираната престъпност;
- в) насърчава установяването на връзки между разследващите и обвинителните служители, специализирани в борбата с организираната престъпност в тясно сътрудничество с Европол;
- г) създава мрежа за научни изследвания, документация и статистика по въпросите на трансграничната престъпност.

Член К.3

Съвместното действие в областта на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси включва:

- а) улесняване и ускоряване на сътрудничеството между компетентните министерства и съдебните или сходните на тях органи в държавите-членки по отношение на процедурата и изпълнението на решенията;
- б) улесняване на екстрадицията между държавите-членки;
- в) осигуряване на съвместимост на нормите, прилагани в държавите-членки, доколкото това е необходимо за подобряване на това сътрудничество;
- г) предотвратяване на спорове за юрисдикция между държавите-членки;
- д) постепенно приемане на мерки за установяване на минимални норми по отношение на съставите на престъпленията и на наказанията в областта на организираната престъпност, тероризма и нелегалния трафик на наркотици.

Член К.4

Съветът определя условията и рамките, в които компетентните власти, посочени в член К.2 и К.3, могат да действат на територията на друга държава-членка във връзка и съгласувано с органите на тази държава-членка.

Член К.5

Настоящият дял не накърнява изпълнението на задълженията, поети от държавите-членки с оглед поддържането на законността и реда и опазването на вътрешната сигурност.

Член К.6

1. В областите, посочени в настоящия дял, държавите-членки се информират и се консултират взаимно в рамките на Съвета, с цел координиране на действията им. За тази цел те установяват сътрудничество между компетентните отдели на своите администрации.
2. Съветът приема мерки и насърчава сътрудничеството, използвайки подходящите форми и процедури, посочени в настоящия дял, допринасяйки за постигането на целите на Съюза. За тази цел, като действа с единомушие, по инициатива на която и да е държава-членка или на Комисията, Съветът може:
  - а) да приема общи позиции, с които определя подхода на Съюза по определен въпрос;
  - б) да приема рамкови решения за целите на сближаването на законовите и подзаконовите разпоредби на държавите-членки. Рамковите решения са обвързващи за държавите-членки по отношение на резултата, който трябва да бъде постигнат, но оставят на националните власти избора на формата и средствата. Тези решения нямат пряко действие;
  - в) да приема решения относно всяка друга цел, съответстваща на целите на настоящия дял, с изключение на каквото и да е сближаване на законовите и подзаконовите разпоредби на държавите-членки. Тези решения са задължителни и нямат пряко действие; Съветът приема с квалифицирано мнозинство необходимите мерки за изпълнението от Съюза на тези решения;
  - г) да съставя конвенции, които препоръчва на държавите-членки да приемат в съответствие с техните конституционни изисквания. Държавите-членки започват приложимите процедури в определения от Съвета срок.

Доколкото те не предвиждат друго, конвенциите, веднъж приети най-малко от половината от държавите-членки, влизат в сила за тези държави-членки. Мерките за прилагане на конвенциите се приемат от Съвета с мнозинство от две трети от Договарящите страни.

3. Когато за решение на Съвета се изисква квалифицирано мнозинство, гласовете на членовете му се подлагат на претегляне, което е предвидено в член 148, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност; решенията на Съвета се считат за приети при най-малко шестдесет и два гласа „за”, подадени от най-малко десет члена.
4. По процедурни въпроси Съветът решава с мнозинство от своите членове.

Член К.7

1. Съдът на Европейските общности е компетентен, като се спазват условията, определени в настоящия член, да дава преюдициални заключения по въпроси, отнасящи се до действителността и тълкуването на рамковите решения и на решенията относно тълкуването на конвенциите, съставени по настоящия дял, както и до валидността и тълкуването на мерките за тяхното изпълнение.
2. С декларация, направена при подписването на Договора от Амстердам или във всеки последващ момент, всяка държава-членка има право да приеме компетентността

на Съда на Европейските общности да дава преюдициални заключения, което е определено в параграф 1.

3. Държава-членка, която прави декларация съгласно параграф 2, посочва, че:

- а) всяка юрисдикция на тази държава, чиито решения не подлежат на обжалване съгласно националното право, може да поиска от Съда на Европейските общности да даде преюдициално заключение по въпрос, възникнал по всящо пред него дело, и отнасящ се до действителността или тълкуването на някой от актовете, посочени в параграф 1, когато тази юрисдикция счита, че е необходимо решение по този въпрос, за да може да се произнесе, или че
- б) всяка юрисдикция на тази държава може да поиска от Съда на Европейските общности да даде преюдициално заключение по въпрос, възникнал по всящо пред него дело и отнасящ се до действителността или тълкуването на някой от актовете, посочени в параграф 1, когато този съдебен орган счита, че е необходимо решение по този въпрос, за да може да се произнесе.

4. Всяка държава-членка, независимо дали е направила декларация по смисъла на параграф 2, има право да представи становища по делата или писмени възражения пред Съда на Европейските общности по делата, с които той е сезиран по реда на параграф 1.

5. Съдът на Европейските общности не е компетентен да подлага на контрол валидността или съразмерността на операции, провеждани от полицията или други правоприлагащи служби на държава-членка, или изпълнението на задълженията, поети от държавите-членки с оглед поддържането на законността и реда и опазването на вътрешната сигурност.

6. Съдът на Европейските общности е компетентен да подлага на контрол законосъобразността на рамковите решения и на решенията по искове, подадени от държава-членка или от Комисията на основание некомпетентност, съществено процесуално нарушение, нарушение на настоящия договор или на която и да е правна норма относно неговото прилагане или злоупотреба с власт. Производствата, предвидени в настоящия параграф, трябва да бъдат започнати в срок от два месеца, считано от датата на публикуване на акта.

7. Съдът на Европейските общности е компетентен да се произнася по споровете между държавите-членки относно тълкуването или прилагането на актовете, приети по член К.6, параграф 2, винаги когато този спор не може да бъде уреден от Съвета в шестмесечен срок от сезирането му от страна на някой от неговите членове. Съдът на Европейските общности е компетентен също да се произнася по всеки спор между държавите-членки и Комисията относно тълкуването или прилагането на конвенциите по член К.6, параграф 2, буква г).

Член К.8

1. Създава се Координационен комитет, състоящ се от висши служители. Освен координираща роля, този комитет има задачата:

- да дава становища, които да представя на Съвета или по негово искане или по своя инициатива;
  - да допринася, без да се накърняват разпоредбите на член 151 от Договора за създаване на Европейската общност, за подготовката на работата на Съвета в областите, посочени в член К.1.
2. Комисията участва изцяло в работата в областите, посочени в настоящия дял.

Член К.9

В международните организации и на международните конференции, в които участват, държавите-членки защитават общите позиции, приети в съответствие с разпоредбите на настоящия дял.

Член Й.8 и Й.9 се прилагат, когато това е необходимо, към въпросите, посочени в настоящия дял.

Член К.10

Споразуменията, посочени в член Й.14 могат да уреждат въпроси, разглеждани в настоящия дял.

Член К.11

1. Съветът се консултира с Европейския парламент преди да приеме която и да е мярка, разглеждана в член К.6, параграф 2, б), в) и г). Европейският парламент дава становището си в срок, който Съветът може да определи, но не по-кратък от три месеца. Ако в този срок не е дадено становище, Съветът може да вземе решение.
2. Председателството и Комисията информират редовно Европейския парламент за работата си в областите, разглеждани в настоящия дял.
3. Европейският парламент може да отправя запитвания към Съвета или да изготвя препоръки към него. Всяка година той провежда дебат по постигнатия напредък в областите, посочени в настоящия дял.

Член К.12

1. На държавите-членки, които възнамеряват да установят помежду си засилено сътрудничество, може да бъде разрешено, при спазване на разпоредбите на член К.15 и К.16, да прибягнат до предвидените в договорите институции, процедури и механизми, така че предлаганото сътрудничество:
  - а) зачита правомощията на Европейската общност и целите, определени в настоящия дял;

б) цели да даде възможност на Съюза да се превърне по-бързо в пространство на свобода, сигурност и правосъдие.

2. Разрешението, посочено в параграф 1 се предоставя от Съвета, който приема решение с квалифицирано мнозинство, по искане на заинтересованите държави-членки и след като е поканил Комисията да представи своето становище; за искането се уведомява също и Европейският парламент.

Ако член на Съвета заяви и изложи важни причини, свързани с националната политика, поради които възнамерява да се противопостави на предоставянето на разрешение, за което се изисква квалифицирано мнозинство, гласуването не се провежда. Съветът може с квалифицирано мнозинство да поиска Европейският съвет да бъде сезиран по въпроса с оглед приемането на решение с единодушие.

Гласовете на членовете на Съвета се подлагат на претегляне в съответствие с член 148, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност. Решенията се смятат за приети при най-малко шестдесет и два гласа „за”, подадени от най-малко десет члена.

3. Всяка държава-членка, която желае да участва в сътрудничеството, установено в съответствие с настоящия член, уведомява за намерението си Съвета и Комисията, която предава на Съвета своето становище в срок от три месеца от датата на получаване на уведомяването, по възможност придружено с препоръка за някои специфични разпоредби, които по нейна преценка са необходими, за да може заинтересованата държава-членка да участва в това сътрудничество. В срок от четири месеца от датата на уведомяването Съветът се произнася по молбата и по такива особени разпоредби, които той смята за необходими. Решението се смята за прието, освен ако Съветът не реши с квалифицирано мнозинство да го отложи; в този случай Съветът посочва основанията за своето решение и определя срок за преразглеждането му. За целите на настоящия параграф, Съветът действа при условията, предвидени в член К.16.

4. Разпоредбите на членове от К.1 до К.13 се прилагат към засиленото сътрудничество, уредено в настоящия член, освен ако друго е предвидено в настоящия член и в член К.15 и К.16.

Разпоредбите на Договора за създаване на Европейската общност относно правомощията на Съда на Европейските общности и упражняването на тези правомощия се прилагат към параграфи 1, 2 и 3.

5. Настоящият член не накърнява разпоредбите на Протокола, интегриращ достиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз.

Член К.13

1. Членове 137, 138, 138д, от 139 до 142, 146, 147, 148, параграф 3, от 150 до 153, от 157 до 163, от 191а и 217 от Договора за създаване на Европейската общност се прилагат към разпоредбите, отнасящи се до областите, посочени в настоящия дял.

2. Административните разходи, възникнали за институциите от разпоредбите, отнасящи се до предвидените в настоящия дял области, се осигуряват от бюджета на Европейските общности.

3. Оперативните разходи за изпълнението на тези разпоредби също се поемат от бюджета на Европейските общности, освен ако Съветът не е решил друго с единодушие. В случаите, когато даден разход не се поема от бюджета на Европейските общности, той се поема от държавите-членки в съответствие със скалата за брутния национален продукт, освен ако Съветът не е решил с единодушие друго.

4. Бюджетната процедура, определена в Договора за създаване на Европейската общност, се прилага за разходите, които се поемат от бюджета на Европейските общности.

Член К.14

Съветът може, по инициатива на Комисията или на държава-членка и след консултация с Европейския парламент, да реши с единодушие, че някои действия в областите, посочени в член К.1 попадат в обхвата на дял IIIa от Договора за създаване на Европейската общност и същевременно да определи условията за гласуване по тези действия. Той препоръчва на държавите-членки да приемат това решение в съответствие с техните конституционни изисквания.”

12. Включва се нов дял със следния текст:

„Дял VIa

РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ЗАСИЛЕНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Член К.15

1. Държавите-членки, които възнамеряват да установят помежду си по-близко сътрудничество, могат да прибегнат до институциите, процедурите и механизмите, предвидени в настоящия договор и в Договора за създаване на Европейската общност, при условие че това сътрудничество:

- а) допринася за улесняване на осъществяването на целите на Съюза и за опазване и обслужване на неговите интереси;
- б) зачита принципите на споменатите договори и единната институционална рамка на Съюза;
- в) се прилага като крайно средство, когато целите на споменатите договори не могат да бъдат постигнати чрез прилагането на предвидените в тях съответни процедури;
- г) отнася се поне до мнозинството от държавите-членки;
- д) не накърнява достиженията на правото на Европейския съюз и мерките, приети по силата на другите разпоредби на споменатите договори;

- е) не накърнява правомощията, правата, задълженията и интересите на държавите-членки, които не участват в него;
- ж) остава отворено за всички държави-членки и позволява те да се присъединят към сътрудничеството по всяко време, при условие че зачитат първоначалното решение и последвалите го други решения в тази рамка;
- з) съответства на допълнителните специфични критерии, определени в член 5а от Договора за създаване на Европейската общност и в член К.12 от настоящия договор, в зависимост от разглежданата област и е разрешено от Съвета в съответствие с предвидените в него процедури.

2. Държавите-членки прилагат, доколкото това се отнася до тях, актовете и решенията, приети за осъществяване на сътрудничеството, в което участват. Държавите-членки, които не участват в сътрудничеството, не пречат неговото изпълнение от участващите държави-членки.

Член К.16

1. За приемането на актовете и решенията, необходими за изпълнението на сътрудничеството по член К.15, се прилагат съответните разпоредби за институциите на настоящия договор и на Договора за създаване на Европейската общност. Все пак, въпреки че всички членове на Съвета могат да участват в обсъжданията, решенията се приемат само от представителите на държавите-членки, които участват в засиленото сътрудничество. Квалифицираното мнозинство се определя чрез претегляне на гласовете на заинтересованите членове на Съвета, както е предвидено в член 148, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност. Единодушието се формира само от гласовете на заинтересованите членове на Съвета.

2. Разходите, възникващи в изпълнение на сътрудничеството, които не са административни разходи за нуждите на институциите, се поемат от участващите държави-членки, освен ако Съветът с единодушие не е решил друго.

Член К.17

Съветът и Комисията информират редовно Европейския парламент за развитието на засиленото сътрудничество, създадено въз основа на настоящия дял.”

13. Член Л се заменя със следния текст:

„Член Л

Разпоредбите на Договора за създаване на Европейската общност, на Договора за създаване на Европейската общност за въглища и стомана и на Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, които се отнасят до правомощията на Съда на Европейските общности и до тяхното упражняване, се прилагат към настоящия договор единствено по отношение на следните разпоредби:

- а) разпоредбите, изменящи Договора за създаване на Европейската икономическа общност с цел създаването на Европейска общност, Договора за създаване на

Европейската общност за въглища и стомана и на Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия;

- б) разпоредбите на дял VI при условията, предвидени в член К.7;
- в) разпоредбите на дял VIa при условията, предвидени в член 5a от Договора за създаване на Европейската общност и на член К.12 от настоящия договор;
- г) член Е, параграф 2 по отношение на действията на институциите, доколкото Съдът на Европейските общности има правомощия по силата на договорите за създаване на Европейските общности и по силата на настоящия договор;
- д) член от Л до Т”.

14. В член Н, параграф 2 се заличава, а параграф 1 се запазва, без да е номериран.

15. В член П, първи параграф се заменя със следния текст:

„Всяка европейска държава, която спазва принципите, залегнали в член Е, параграф 1, може да поиска да членува в Съюза. Тя заявява молбата си за членство пред Съвета, който се произнася с единодушие, след консултация с Комисията и след одобрението на Европейския парламент, прието с абсолютно мнозинство от неговите членове.”

16. В член Т, се добавя нов параграф със следния текст:

„По силата на Договора за присъединяване от 1994 г., езиковите версии на настоящия договор на фински и шведски език също са автентични.

ЧЛЕН 2

Договорът за създаване на Европейската общност се изменя в съответствие с разпоредбите на настоящия член.

1. В преамбюла, след осмо съображение се създава следното съображение:

„ТВЪРДО РЕШЕНИ да насърчават развитието на възможно най-високо ниво на познание за техните народи чрез широк достъп до образование и чрез непрекъснатото му осъвременяване,”.

2. Член 2 се заменя със следния текст:

„Член 2

Общността има за задача, чрез установяването на Общ пазар, на Икономически и паричен съюз и чрез осъществяването на общите политики или на съвместните действия, посочени в член 3 и 3a, да поощрява в цялата Общност хармонично, балансирано и устойчиво развитие на икономическите дейности, висока степен на заетост и на социална закрила, равенство между мъжете и жените, устойчив и неинфлационен растеж, висока степен на конкурентноспособност и сближаване на икономическите показатели, висока степен на защита и подобряване на качеството на околната среда, повишаване на жизнения стандарт и на качеството на живот, икономическо и социално единство и солидарност между държавите-членки.”

3. Член 3 се изменя, както следва:

- а) сегашният текст се номерира и става параграф 1;
- б) в новия параграф 1, буква г) се заменя със следния текст:
  - „г) мерки относно влизането и движението на лица, в съответствие с разпоредбите на дял IIIа;
- в) в новия параграф 1, след буква з), се създава буква и):
  - „и) насърчаването на координацията между политиките за заетост на държавите-членки с цел укрепването на тяхната ефикасност посредством изработването на координирана стратегия за заетост”;
- г) в новия параграф 1, настоящата точка и) става точка й) и последващите точки съответно се преномерират;
- д) добавя се следният параграф:
  - „2. Във всички дейности, посочени в настоящия член, Общността полага усилия за премахването на неравенствата и за насърчаване на равенството между мъжете и жените.”

4. Създава се следният член:

„Член 3в

Изискванията за защита на околната среда трябва да бъдат включени в определянето и изпълнението на политиките и действията на Общността, посочени в член 3, в частност, за да се насърчи устойчивото развитие.”

5. Създава се следният член:

„Член 5а

1. На държавите-членки, които възнамеряват да установят помежду си засилено сътрудничество, може да бъде разрешено, при зачитане на разпоредбите на член К.15 и К.16 от Договора за Европейския съюз, да ползват институциите, процедурите и механизмите, предвидени в настоящия договор, при условие че предлаганото сътрудничество:

- а) не касае областите, които са от изключителната компетентност на Общността;
- б) не накърнява политиките, действията и програмите на Общността;
- в) не касае гражданството на Съюза и не е проява на дискриминация между гражданите на държавите-членки;
- г) остава в рамките на правомощията, предоставени на Общността с настоящия договор;

и

д) не представлява дискриминация или пречка за търговията между държавите-членки и не нарушава условията на конкуренция между тях.

2. Разрешението, посочено в параграф 1, се дава от Съвета, с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент.

Ако член на Съвета заяви и изложи важни причини, свързани с националната политика, поради които възнамерява да се противопостави на предоставянето на разрешение, за което се изисква квалифицирано мнозинство, гласуване не се провежда. Съветът може с квалифицирано мнозинство да поиска Съветът да бъде сезиран по въпроса на заседание на държавните глави или правителствените ръководители, с оглед приемането му с единодушие.

Държавите-членки, които възнамеряват да установят посоченото в параграф 1 засилено сътрудничество, могат да отправят искане до Комисията, която може за тази цел да внесе предложение в Съвета. В случай, че Комисията не внесе предложение, тя уведомява за причините заинтересованите държави-членки.

3. Всяка държава-членка, която желае да участва в сътрудничеството, установено в изпълнение на настоящия член, уведомява за намерението си Съвета и Комисията, която внася становище пред Съвета в срок от три месеца от датата на уведомяването. В срок от четири месеца от датата на уведомяването Комисията се произнася по молбата и по евентуални особени разпоредби, които тя счита за необходими.

4. Актовете и решенията, необходими за изпълнението на действията по сътрудничество, са предмет на всички съответни разпоредби на настоящия договор, освен ако разпоредбите на настоящия член и на член К.15 и К.16 от Договора за Европейския съюз не предвиждат друго.

5. Настоящият член не накърнява разпоредбите на Протокола, който включва достиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз.”

6. В член 6 вторият параграф се заменя със следния текст:

„Съветът, като действа в съответствие с процедурите, предвидени в член 189б, може да приема правила, с които да забрани тази дискриминация.”

7. Създава се следният член:

„Член 6а

Без да се накърняват другите разпоредби на настоящия договор и в рамките на правомощията, които той предоставя на Общността, Съветът може с единодушие, по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент, да приема необходимите мерки за борба с дискриминацията, основана на различията в пола, расата или етническия произход, религията или убежденията, наличието на физическо или умствено увреждане, възрастта или сексуалната ориентация.”

8. В края на част първа се създава следният член:

„Член 7г

Без да се накърняват разпоредбите на член 77, 90 и 92 и като се има предвид мястото на услугите от общ икономически интерес в общите ценности на Съюза, както и тяхната роля за социалното и териториалното единство на Съюза, Общността и държавите-членки, всяка в рамките на своята компетентност и в рамките на приложното поле на настоящия договор, следят тези услуги да се осъществяват съобразно принципи и условия, които да им позволяват да изпълнят своите задачи.”

9. Член 8, параграф 1 се заменя със следния текст:

„1. Създава се гражданство на Съюза. Всяко лице, което притежава гражданство на държава-членка, е гражданин на Съюза. Гражданството на Съюза допълва, а не замества националното гражданство.”

10. Член 8а, параграф 2 се замества със следния текст:

„2. Съветът може да приема разпоредби, с цел да улесни упражняването на правата, посочени в параграф 1; освен ако настоящият договор не предвижда друго, Съветът се произнася в съответствие с процедурата, посочена в член 189б. Съветът действа с единодушие на всички етапи на настоящата процедура.”

11. В член 8г се добавя следният параграф:

„Всеки гражданин на Съюза може да се обръща писмено към всяка от институциите или органите, посочени в настоящия договор или в член 4, на един от езиците, посочени в член 248 и да получава писмен отговор на същия език.”

12. Член 51 се заменя със следния текст:

„Член 51

Съветът, в съответствие с процедурата, посочена в член 189б, приема такива мерки в областта на социалното осигуряване, които са необходими за гарантиране на свободно движение на работниците; за тази цел той създава условия, за да осигури на работниците мигранти и на лицата на тяхна издръжка:

- а) сумиране на всички периоди, които се зачитат по съответните национални законодателства, за придобиване и запазване на правото на обезщетение и за изчисляване на размера на обезщетението;
- б) изплащане на обезщетенията на лицата, постоянно пребиваващи на териториите на държавите-членки;

Съветът действа с единодушие на всички етапи на процедурата, посочена в член 189б.

13. Член 56, параграф 2 се заменя със следния текст:

„2. Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 189б, приема директиви относно координирането на горепосочените разпоредби.”

14. Член 57, параграф 2 се заменя със следния текст:

„2. За същата цел, Съветът, в съответствие с процедурата, предвидена в член 189б, приема директиви за координиране на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите-членки, отнасящи се до започването и упражняването на дейности като самостоятелно наето лице. Съветът, с единодушие на всички етапи на процедурата, посочена в член 189б, се произнася относно директивите, чието прилагане от поне една държава-членка е свързано с изменение на съществуващите принципи в законодателството, регулиращо професиите по отношение на обучението и условията за достъп на физически лица. В останалите случаи Съветът действа с квалифицирано мнозинство.

15. В част трета се създава следният дял:

„Дял Ша „

ВИЗИ, УБЕЖИЩЕ, ИМИГРАЦИЯ И ДРУГИ ПОЛИТИКИ, СВЪРЗАНИ СЪС СВОБОДНОТО ДВИЖЕНИЕ НА ХОРА

Член 73и

С цел постепенното създаване на пространство на свобода, сигурност и правосъдие, Съветът приема:

- а) в срок от пет години от влизането в сила на Договора от Амстердам, мерки, насочени към осигуряването на свободното движение на лица, в съответствие с член 7а, във връзка с пряко свързани съпътстващи мерки относно контрола на външните граници, убежището и имиграцията, в съответствие с разпоредбите на член 73й, параграфи 2 и 3 и на член 73к, параграф 1, а) и параграф 2, а), както и мерки за превенция и борба с престъпността, в съответствие с разпоредбите на член К.3, д) от Договора за Европейския съюз;
- б) други мерки по въпросите на убежището, имиграцията и защитата на правата на гражданите на трети страни, в съответствие с разпоредбите на член 73к;
- в) мерки в областта на сътрудничеството по гражданскоправни въпроси, посочени в член 73м;
- г) подходящи мерки за поощряване и укрепване на административното сътрудничество, в съответствие с предвиденото в член 73н;
- д) мерки в областта на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, насочени към постигане на висока степен на сигурност чрез превенцията и борбата с престъпността в рамките на Съюза, в съответствие с разпоредбите на Договора за Европейския съюз.

Член 73й

Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 73о, в срок от пет години след влизането в сила на Договора от Амстердам, приема:

- 1) мерки, които да осигурят, в съответствие с член 7а, отсъствие на всякакъв контрол спрямо лицата, били те граждани на Съюза или граждани на трети страни, когато те преминават вътрешните граници;
- 2) мерки относно преминаването на външните граници на държавите-членки, които да установят:
  - a) нормите, реда и условията, които да бъдат спазвани от държавите-членки при осъществяването на проверките на лицата по тези граници;
  - б) правилата относно визите при планирани престои не по-дълги от три месеца, и в частност:
    - (i) списъка на третите страни, чиито граждани трябва да притежават визи при преминаването на външните граници, както и на тези, чиито граждани са освободени от това изискване;
    - (ii) процедурите и условията за издаване на визи от държавите-членки;
    - (iii) уеднаквен визов модел;
    - (iv) правила за уеднаквена виза.
- 3) мерки, определящи условията, при които гражданите на трети страни имат свобода на придвижване на територията на държавите-членки за срок, не по-дълъг от три месеца.

Член 73К

Съветът, като действа в съответствие с процедурата, предвидена в член 73о, в срок от пет години от влизането в сила на Договора от Амстердам, приема:

- 1) мерки относно убежището, в съответствие с Женевската конвенция от 28 юли 1951 г. и Протокола от 31 януари 1967 г. относно статута на бежанците, както и със съответните други договори, в следните области:
  - a) критерии и механизми за определяне на това, коя държава-членка е отговорна за разглеждането на молба за убежище, подадена от гражданин на трета страна в една от държавите-членки;
  - б) минимални стандарти относно приемането на лица, търсещи убежище в държавите-членки;
  - в) минимални стандарти относно определянето на граждани на трети страни като бежанци;
  - г) минимални стандарти относно процедурите в държавите-членки за предоставяне или отказ на статут на бежанец;
- 2) мерки относно бежанците и разселените лица, в следните области:

- а) минимални стандарти за предоставяне на временна закрила на разселените лица от трети страни, които не могат да се завърнат в своите страни по произход, както и на лица, които поради друга причина се нуждаят от международна закрила;
  - б) поддържане на баланс на усилията между държавите-членки при приемане и понасяне на последиците от приемането на бежанци и разселени лица;
- 3) мерки относно имиграционната политика в следните области:
- а) условията за влизане и постоянно пребиваване, както и нормите относно процедурите за издаване от държавите-членки на дългосрочни визи и разрешения за постоянно пребиваване, включително и за целите на събиране на семейства;
  - б) незаконна имиграция и незаконно постоянно пребиваване, включително репатриране на незаконно постоянно пребиваващи лица;
- 4) мерки, определящи правата и условията, при които гражданите на трети страни, които законосъобразно постоянно пребивават в държава-членка, могат да пребивават постоянно в останалите държави-членки.

Мерките, приемани от Съвета в съответствие с точка 3 и 4, не са пречка всяка държава-членка да запази или въведе в тази област национални разпоредби, които са съвместими с настоящия договор и с международните споразумения.

Мерките, приемани в съответствие с точки 2, б), 3, а) и 4 не се ограничават до посочения по-горе петгодишен период.

Член 73л

1. Настоящият дял не накърнява упражняването на задълженията на държавите-членки за поддържането на вътрешния ред и за опазването на вътрешната сигурност.
2. В случай, че една или повече държави-членки са изправени пред спешна ситуация, характеризираща се с внезапен приток на граждани от трети страни, и без да се накърняват разпоредбите на параграф 1, Съветът, с квалифицирано мнозинство, и по предложение на Комисията, приема временни мерки в полза на засегнатите държави-членки, като продължителността им не превишава шест месеца.

Член 73м

Мерките в областта на съдебното сътрудничество по гражданскоправни въпроси с трансгранично значение, които трябва да бъдат приети в съответствие с член 73о, доколкото са необходими за правилното функциониране на вътрешния пазар, включват между другото:

- а) подобряване и опростяване:
  - на системата за трансгранично обслужване на съдебните и извънсъдебните документи;
  - на сътрудничеството при събирането на доказателства;

- на признаването и изпълнението на решенията по граждански и търговски дела, включително и извънсъдебните решения;
- б) подпомагане на съвместимостта на разпоредбите, прилагани в държавите-членки, отнасящи се до колизия на закони и на юрисдикции;
- в) премахване на пречките за доброто провеждане на гражданските производства, ако е необходимо, чрез подпомагане на съвместимостта на разпоредбите на гражданския процес, прилагани в държавите-членки.

Член 73н

Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 73о, приема мерки за осигуряване на сътрудничество между съответните отдели на администрациите на държавите-членки в областите, посочени в настоящия дял, както и между тези отдели и Комисията.

Член 73о

1. В рамките на преходен период от пет години след влизането в сила на Договора от Амстердам, Съветът действа с единодушие, по предложение на Комисията или по инициатива на държава-членка и след консултация с Европейския парламент.
2. След този петгодишен период:
  - Съветът действа по предложение на Комисията; Комисията разглежда всяко искане, направено от държава-членка за отпращане на предложение до Съвета;
  - Съветът с единодушие, след консултация с Европейския парламент, приема решение, с цел да направи процедурата, посочена в член 189б, приложима във всички или някои области, обхванати от настоящия дял и за привеждането в съответствие на разпоредбите, отнасящи се до правомощията на Съда на Европейските общности.
3. Чрез дерогация от параграфи 1 и 2, мерките, посочени в член 73й, параграф 2, б), i) и iii) се приемат от Съвета, с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент, считано от влизането в сила на Договора от Амстердам.
4. Чрез дерогация от параграф 2, мерките, посочени в член 73й, параграф 2, б), ii) и iv) се приемат от Съвета, в съответствие с процедурата, посочена в член 189б, след изтичането на пет години от влизането в сила на Договора от Амстердам.

Член 73п

1. Член 177 се прилага към настоящия дял при следните обстоятелства и условия: когато е възникнал въпрос, свързан с тълкуването на настоящия дял или с валидността или тълкуването на актовете на институциите на Общността, основаващи се на настоящия дял, по всячко дело пред юрисдикция на държава-членка, чиито решения не подлежат на обжалване в съответствие с националното право, тази юрисдикция, ако

счете, че се нуждае от решение по въпроса, за да се произнесе, отправя искане до Съда на Европейските общности да се произнесе по него.

2. Във всеки случай, Съдът на Европейските общности не е компетентен да се произнася по мерките или решенията, приети в приложение на разпоредбите на член 73й, параграф 1, отнасящи се до поддържането на законността и до опазването на вътрешната сигурност.

3. Съветът, Комисията или държава-членка могат да поискат от Съда на Европейските общности да се произнесе по въпрос, свързан с тълкуването на настоящия дял или на актове, приети от институциите на Общността, основаващи се на него. Решението на Съда на Европейските общности в отговор на такова искане не се прилага към решения на юрисдикции на държавите-членки, които имат сила на присъдено нещо.

Член 73р

Прилагането на настоящия дял е предмет на разпоредбите на Протокола за позицията на Обединеното кралство и Ирландия и на Протокола за позицията на Дания и без да се накърняват разпоредбите на Протокола за прилагането на някои аспекти на член 7а от Договора за създаване на Европейската общност спрямо Обединеното кралство и Ирландия.

16) В член 75, параграф 1, уводната част се заменя със следния текст:

„1. За целите на прилагането на член 74 и като се вземат предвид специалните аспекти на превозите, Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 189б и след консултация с Икономическия и социален комитет и с Комитета на регионите, установява:”

17) В член 100а, параграфи 3, 4 и 5 се заменят със следните параграфи:

„3. В своите предложения, предвидени в параграф 1, в областта на здравето, сигурността, защитата на околната среда и закрилата на потребителите, Комисията приема за база високо равнище на закрила, като взема под внимание, по-специално, всяко ново развитие, основаващо се на научните факти. В рамките на съответните си правомощия, Европейския парламент и Съветът също ще полагат усилия да постигнат тази цел.

4. Ако след приемането от Съвета или от Комисията на дадена мярка за хармонизиране, една държава-членка счете за необходимо да запази националните си разпоредби, на основание значими нужди, посочени в член 36 или отнасящи се до защитата на околната или работната среда, тя уведомява Комисията за тях и посочва основанията за тяхното запазване.

5. Освен това, без да се накърняват разпоредбите на параграф 4, ако след приемането от Съвета на мярка за хармонизиране, държава-членка счете за необходимо да въведе национални разпоредби, основаващи се на нови научни доказателства, свързани със защитата на околната или работната среда поради специфичен проблем на тази държава-членка, който е възникнал след приемането на мярката за хармонизиране, тя уведомява Комисията за предприетите мерки и за основанията за тяхното приемане.

6. В срок от шест месеца след уведомяванията, посочени в параграф 4 и 5, Комисията одобрява или отхвърля въпросните национални разпоредби, след като установи дали те представляват или не представляват средство за произволна дискриминация или прикрито ограничение на търговията между държавите-членки, и дали препятстват или не препятстват функционирането на вътрешния пазар.

При липса на решение на Комисията в този срок националните разпоредби, посочени в параграф 4 и 5, се считат за одобрени.

Когато това е оправдано поради сложността на въпроса и при липса на опасност за човешкото здраве, Комисията може да уведоми заинтересованата държава-членка, че срокът, посочен в настоящия параграф, може да бъде продължен за нов период от шест месеца.

7. Когато, в съответствие с параграф 6, на държава-членка е разрешено да запази или да въведе национална разпоредба, дерогираща прилагането на мярката за хармонизиране, Комисията незабавно преценява дали да предложи привеждането в съответствие на тази мярка.

8. Когато държава-членка повдигне специфичен проблем, свързан с общественото здраве в област, която е била обект на предходни мерки за хармонизиране, тя уведомява Комисията, която незабавно преценява дали да предложи подходящи мерки на Съвета.

9. Чрез дерогация от процедурата, предвидена в член 169 и 170, Комисията и всяка държава-членка могат пряко да сезират Съда на Европейските общности, ако счита, че друга държава-членка упражнява неправомерно правомощията, предвидени в този член.

10. Посочените по-горе мерки за хармонизиране съдържат, в съответните случаи, защитна клауза, предоставяща на държавите-членки правото да приемат временни мерки, основаващи се на една или повече икономически причини, посочени в член 36 и подчинени на процедура на контрол от Общността.

18) Отменят се член 100в и 100г.

19) След дял VI се включва следният дял:

„Дял VIa

ЗАЕТОСТ

Член 109н

Държавите-членки и Общността, в съответствие с разпоредбите на настоящия дял, работят за изработването на координирана стратегия за заетостта и, по-специално, за развитието на квалифицирана, обучена и адаптивна работна сила, както и на пазари на труда, които да могат да реагират бързо на икономическите промени, с оглед постигането на целите, изброени в член Б от Договора за Европейския съюз и в член 2 от настоящия договор.

Член 109о

1. Държавите-членки, посредством своите политики за заетост, допринасят за осъществяването на целите, посочени в член 109н, по начин, съвместим с главните насоки на икономическите политики на държавите-членки и на Общността, приети в съответствие с член 103, параграф 2.
2. Държавите-членки, като имат предвид националните практики, свързани с отговорностите на социалните партньори, считат насърчаването на заетостта за въпрос от общ интерес и координират своите действия в това отношение в рамките на Съвета, в съответствие с разпоредбите на член 109р.

Член 109п

1. Общността съдейства за постигането на високо равнище на заетост като поощрява сътрудничеството между държавите-членки и подкрепя, и ако е необходимо, допълва техните действия. При това съдействие тя зачита изцяло правомощията на държавите-членки в тази област.
2. Целта да се постигне високо равнище на заетост се взема предвид при определянето и изпълнението на политиките и действията на Общността.

Член 109р

1. Европейският съвет прави ежегоден преглед на състоянието на заетостта в Общността и приема заключения по тези въпроси въз основа на съвместен годишен доклад на Съвета и Комисията.
2. Въз основа на заключенията на Европейския съвет Съветът, по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент, Икономическия и социален комитет, Комитета на регионите и посочения в член 109т Комитет по заетостта, като действа с квалифицирано мнозинство, изготвя всяка година насоки, които държавите-членки вземат предвид при осъществяването на техните политики за заетостта. Тези основни насоки са съвместими с насоките, приети в съответствие с член 103, параграф 2.
3. Всяка държава-членка представя в Съвета и в Комисията годишен доклад относно приетите от нея основни мерки за изпълнение на своята политика за заетостта в светлината на посочените в параграф 2 основни насоки за заетостта.
4. Съветът, въз основа на посочените в параграф 3 доклади, и след като получи становището на Комитета по заетостта, ежегодно оценява осъществяването на политиките по заетостта на държавите-членки, в светлината на основните насоки на заетостта. Съветът, като действа с квалифицирано мнозинство, по препоръка на Комисията, може, ако счете за необходимо в резултат от този преглед, да отправи препоръки до държавите-членки.

5. Въз основа на резултатите от този преглед Съветът и Комисията изготвят и предоставят на Европейския съвет съвместен годишен доклад за състоянието на заетостта в Общността и за изпълнението на основните насоки за заетостта.

Член 109с

Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 189б и след консултация с Икономическия и социален комитет и Комитета на регионите, може да приеме насърчителни мерки, насочени към стимулиране сътрудничеството между държавите-членки и към подкрепа на тяхната дейност в областта на заетостта посредством инициативи за развитие на обмена на информация и най-добри практики чрез предоставяне на сравнителни анализи и консултантски съвети, както и като се развиват новаторски подходи и се оценява опитът, по-специално чрез пилотни проекти.

Тези мерки не включват хармонизиране на законовите и подзаконовите разпоредби на държавите-членки.

Член 109т

Съветът, след консултация с Европейския парламент, създава Комитет по заетостта със статут на консултативен орган, с цел развитието на координацията между държавите-членки на политиките за заетост и за пазар на труда. Задачите на Комитета са:

- да следи развитието на състоянието на заетостта и на политиките за заетост в държавите-членки на Общността;
- без да се накърняват разпоредбите на член 151, да дава становище по искане на Съвета или на Комисията, или по своя инициатива, и да съдейства за подготовката на обсъжданията в Съвета, посочени в член 109р;

При осъществяването на своя мандат Комитетът се консултира със социалните партньори.

Всяка държава-членка и Комисията назначават по двама члена на комитета.

20) В член 113 се добавя следният параграф:

„5. Съветът, с единодушие, по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент, може да разшири приложението на разпоредбите на параграфи от 1 до 4 и спрямо международните преговори и споразумения, отнасящи се до услугите и правата върху интелектуалната собственост, доколкото те не са посочени в тези параграфи.

21) След дял VII се включва следният дял:

„Дял VII А

МИТНИЧЕСКО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Член 116

В рамките на приложното поле на настоящия договор Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 189б, приема мерки за засилване на митническото сътрудничество между държавите-членки и между тях и Комисията. Тези мерки не се отнасят до прилагането на националното наказателно право или до националното управление на правосъдието.”

22) Член от 117 до 120 се заменят със следните членове:

„Член 117

Общността и държавите-членки, като осъзнават основните социални права, като онези, залегнали в Европейската социална харта, подписана в Торино на 18 октомври 1961 г. и в Хартата на Общността за основните социални права на работниците, си поставят за цел насърчаване на заетостта, подобряване на условията на живот и труд, така че да се постигне тяхното хармонизиране докато се осъществява подобряването, осигуряване на подходяща социална закрила, социален диалог, развитие на човешките ресурси с оглед високо и устойчиво равнище на заетост и борба с изключването от социалния живот.

За тази цел Общността и държавите-членки прилагат мерки, които отчитат разнообразието от национални практики, по-специално в областта на договорните отношения, както и необходимостта от поддържането на конкурентноспособността на икономиката на Общността.

Те считат, че такова развитие ще последва както от функционирането на общия пазар, който ще благоприятства хармонизирането на социалните системи, така и от процедурите, предвидени в настоящия договор и от сближаването на законовите, подзаконовите и административните разпоредби.

Член 118

1. С цел постигането на целите на член 117, Общността подкрепя и допълва дейностите на държавите-членки в следните области:

- подобряване, в частност, на работната среда, с цел закрилата на здравето и безопасността на работниците;
- условията на труд;
- информацията и консултацията на работниците;
- интегрирането на лицата, изключени от пазара на труда, без да се накърняват разпоредбите на член 127;
- равнопоставеността между мъже и жени, що се отнася до техните възможности на пазара на труда и третирането им в работата.

2. За тази цел Съветът може да приеме посредством директиви минимални предписания, които следва да бъдат приложени постепенно, като има предвид условията и техническите правила, съществуващи във всяка от държавите-членки. Тези

директиви следва да избягват налагането на административни, финансови и правни ограничения по начин, който би попречил на създаването и развитието на малки и средни предприятия.

Съветът действа в съответствие с процедурата, посочена в член 189б, след консултация с Икономическия и социален комитет и Комитета на регионите.

Съветът, като действа в съответствие със същата процедура, може да приема мерки, насочени към поощряването на сътрудничеството между държавите-членки посредством инициативи, които имат за цел да подобряват знанията, да развиват обмена на информация и на водещ практически опит, да развиват новаторски подходи и да оценяват практическия опит в борбата със социалната изолация.

3. Все пак, Съветът действа с единодушие, по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент, Икономическия и социален комитет и с Комитета за регионите, в следните области.

- социалното осигуряване и социалната закрила на работниците;
- закрилата на работниците при прекратяване на трудовия им договор;
- представителството и колективната защита на интересите на работниците и работодателите, включително и съвместното управление, като се спазват разпоредбите на параграф 6;
- условията на труд на гражданите на трети страни, законно постоянно пребиваващи на територията на Общността;
- финансовите вноски за развитие на заетостта и създаването на нови работни места, без да се засягат разпоредбите, отнасящи се до Социалния фонд.

4. Държава-членка може да възложи на социалните партньори, по тяхно съвместно искане, изпълнението на директивите, приети в съответствие с параграфи 2 и 3.

В този случай тя следва да се увери, че не по-късно от датата, до която директивата трябва да бъде транспонирана в съответствие с член 189, социалните партньори са въвели със споразумение необходимите мерки, като заинтересованата държава-членка трябва да приеме всяка необходима мярка, която да ѝ позволи да бъде по всяко време в състояние да гарантира резултатите, изисквани от съответната директива.

5. Разпоредбите, приети в съответствие с настоящия член, не са пречка която и да е държава-членка да запази или да въведе по-строги предпазни мерки, съвместими с настоящия договор.

6. Разпоредбите на настоящия член не се прилагат спрямо заплащането на труда, правото на сдружаване, правото на стачка или правото да се обявява локаут.

Член 118а

1. Комисията има за задача да развива консултациите между социалните партньори на равнище Общност и приема всякакви необходими мерки, за да улесни техния диалог, като оказва балансирана подкрепа на страните.

2. За тази цел, преди да внесе предложения в областта на социалната политика, Комисията се консултира със социалните партньори относно възможната насока на дадено действие на Общността.

3. Ако след тази консултация Комисията счита, че е препоръчително действие от страна на Общността, тя се консултира със социалните партньори относно съдържанието на предвижданото предложение. Социалните партньори представят на Комисията становище или, а когато това е необходимо, препоръка.

4. При тази консултация социалните партньори могат да информират Комисията за тяхното желание да започнат процедурата, предвидена в член 118б. Продължителността на процедурата не може да превишава девет месеца, освен ако заинтересованите социални партньори и Комисията не решат съвместно този срок да бъде продължен.

Член 118б

1. Диалогът между социалните партньори на равнище Общност може да доведе, ако те пожелаят, до договорни отношения, включително и до споразумения.

2. Споразуменията, сключени на равнище Общност, се изпълняват било в съответствие с процедурите и практиките, специфични за социалните партньори и за държавите-членки, било при въпроси, обхванати от член 118 – по съвместно искане на подписалите ги страни, с решение на Съвета, по предложение на Комисията.

Съветът действа с квалифицирано мнозинство, освен когато въпросното споразумение съдържа една или повече клаузи, отнасящи се до области, посочени в член 118, параграф 3, в който случай той действа с единодушие.

Член 118в

За постигането на целите, посочени в член 117 и без да се засягат останалите разпоредби на настоящия договор, Комисията поощрява сътрудничеството между държавите-членки и улеснява координацията на техните действия във всички области на социалната политика в обхвата на настоящата глава, и по-специално в областите, отнасящи се до:

- заетостта;
- трудовото право и условията на труд;
- въвеждащото и надграждащото професионално обучение;
- социалното осигуряване;
- предотвратяването на трудовите злополуки и професионалните болести;
- хигиената на труда;

- правото на синдикално сдружаване и на колективни преговори между работодателите и работниците.

За тази цел Комисията действа в тясно сътрудничество с държавите-членки посредством проучвания, становища и организиране на консултации, както по проблеми възникващи в национален план, така и по онези, които представляват интерес за международните организации.

Преди да изрази становищата, предвидени в настоящия член, Комисията се консултира с Икономическия и социален комитет.

Член 119

1. Всяка държава-членка осигурява прилагането на принципа за равно заплащане на мъжете и жените за равен труд или за труд с равна стойност.
2. За целите на настоящия член под „заплащане” се разбира обичайната основна или минимална заплата или надница, както и всяка друга придобивка в пари или в натура, изплатена пряко или непряко от работодателя на работника за неговия труд.

Равното заплащане без дискриминация, основаваща се на пола, означава:

- a) че заплащането за един и същи труд, положен при сделна система за заплащане, се изчислява на база една и съща мерна единица;
  - б) че заплащането за труд, положен при повременна система за заплащане, е едно и също за една и съща работа.
3. Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 189б, след консултация с Икономическия и социален комитет, приема мерки, които осигуряват прилагането на принципа за равни възможности и равно третиране на мъжете и жените в областта на заетостта и труда, включително и на принципа за равно заплащане за равен труд или труд с равна стойност.
  4. За да се осигури на практика пълна равнопоставеност между мъжете и жените в професионалния живот, принципът за равно третиране не е пречка всяка държава-членка да запази или да приеме мерки, предвиждащи специфични придобивки за улеснение на упражняването на професионална дейност от недостатъчно представения пол или да предотврати или да компенсират неизгоди в професионалната кариера.

Член 119а

Държавите-членки се стремят да запазят съществуващото съответствие в схемите за платен отпуск.

Член 120

Комисията изготвя ежегодно доклад за напредъка в изпълнението на целите, посочени в член 117, включително относно демографското състояние в Общността. Тя предава доклада на Европейския парламент, Съвета и Икономическия и социален комитет.

Европейският парламент може да приканва Комисията да изготвя доклади по специфични проблеми, отнасящи се до социалното положение.”

23) Член 125 се заменя със следния текст:

„Член 125

Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 189б и след консултация с Икономическия и социален комитет и Комитета на регионите, приема решенията по прилагане, отнасящи се до Европейския социален фонд.”

24) В член 127, параграф 4 се заменя със следния текст:

„4. Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 189б и след консултация с Икономическия и социален комитет и с Комитета на регионите, приема мерки, с които да подпомогне постигането на целите, посочени в настоящия член, с изключение на всякакво хармонизиране на законовите и подзаконовите разпоредби на държавите-членки.”

25) В член 128, параграф 4 се заменя със следния текст:

„4. Общността взема предвид културните аспекти при своята дейност по силата на други разпоредби на настоящия договор, по-специално, за да зачита и развива разнообразието на нейните култури.”

26) Член 129 се заменя със следния текст:

„Член 129

1. При разработването и изпълнението на всички политики и дейности на Общността се осигурява високо равнище на закрила на човешкото здраве.

Действията на Общността, които допълват националните политики, са насочени към подобряването на общественото здраве, предотвратяването на болестите и заболяемостта при хората и на източниците на опасност за човешкото здраве. Тези действия обхващат също борбата с големите заплахи за здравето, като поощряват научните изследвания относно техните причини, пренасяне и предотвратяване, а също така и здравната информация и просвета.

Общността допълва действията на държавите-членки за намаляване на вредата от наркотиците за здравето, включително посредством информация и превантивни мерки.

2. Общността поощрява сътрудничеството между държавите-членки в областите, посочени в този член, и ако е необходимо, оказва подкрепа на техните действия.

Държавите-членки, във връзка с Комисията, координират помежду си своите политики и програми в областите, посочени в параграф 1. Комисията може в тясна връзка с държавите-членки да предприема всякаква полезна инициатива за развитието на тази координация.

3. Общността и държавите-членки насърчават сътрудничеството с трети страни и с компетентните международни организации в областта на общественото здраве.

4. Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 189б и след консултация с Икономическия и социален комитет и с Комитета на регионите, допринася за постигането на целите, посочени в този член, като приема:

- а) мерки, въвеждащи високи стандарти на качество и на сигурност на органите и субстанциите от човешки произход, на кръвта и кръвните продукти; тези мерки не са пречка всяка държава-членка да запази или да въведе по-стриктни защитни мерки;
- б) чрез дерогация от член 43 – мерки във ветеринарната и фитосанитарната област, които имат за пряка цел закрилата на общественото здраве;
- в) поощрителни действия, предназначени да защитят и подобрят човешкото здраве, с изключение на всякакво хармонизиране на законовите и подзаконовите разпоредби на държавите-членки.

Съветът може с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията, да приеме препоръки за целите, изброени в този член.

5. Действията на Общността в областта на общественото здраве зачитат изцяло задълженията на държавите-членки да организират и предоставят здравни услуги и медицински грижи. В частност, мерките, посочени в параграф 4, буква а), не засягат националните разпоредби относно донорството на органи и кръводаряването или използването на органи и кръв за медицински цели.”

27) Член 129а се заменя със следния текст:

„Член 129а

1. С цел подкрепа на интересите на потребителите и осигуряването на високо равнище на закрила на потребителите, Общността съдейства за закрилата на здравето, сигурността и икономическите интереси на потребителите, както и за развитието на тяхното право на информация, просвета и самоорганизиране с цел защита на техните интереси.
2. Изискванията за защита на потребителите се вземат под внимание при определянето и осъществяването на другите политики и действия на Общността.
3. Общността допринася за постигането на целите, посочени в параграф 1 посредством:
  - а) мерки, които тя приема по силата на член 100а в рамките на доизграждането на вътрешния пазар;

б) мерки, които подкрепят и допълват политиката, осъществявана от държавите-членки и осигуряват наблюдението върху нея.

4. Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 189б и след консултация с Икономическия и социален комитет, приема мерките, посочени в параграф 3, б).

5. Мерките, приети по силата на параграф 4, не са пречка за която и да е държава-членка да запази или въведе по-стриктни защитни мерки. Тези мерки трябва да бъдат съвместими с настоящия договор. Те се съобщават на Комисията.”

28) В първа алинея на член 129в, параграф 1, първата част от третото тире се заменя със следния текст:

„- може да подкрепя проекти от общ интерес, които са подкрепени от държавите-членки и определени в рамките на насоките, посочени в първо тире, по-специално под формата на проучвания за възможностите за изпълнение, гаранции или субсидии за покриване на лихви.”

29) Член 129г се изменя, както следва:

а) първия параграф се заменя със следния текст:

„Насоките и другите мерки, посочени в член 129в, параграф 1, се приемат от Съвета с единодушие, в съответствие с процедурата, предвидена в член 189б и след консултация с Икономическия и социалния комитет и Комитета на регионите.”;

б) третия параграф се заличава.

30) В член 130а, втория параграф се заменя със следния текст:

„По-специално Общността има за цел намаляването на неравенството между нивата на развитие на различните региони и изостаналостта на най-необлагодетелстваните региони или острови, включително селските райони.”

31) В член 130д, първия параграф се заменя със следния текст:

„Решенията по прилагане, отнасящи се до Европейския фонд за регионално развитие се приемат от Съвета, който действа в съответствие с процедурата, посочена в член 189б и след консултация с Икономическия и социален комитет и с Комитета на регионите.”

32) В член 130и, параграф 1, първата алинея се заменя със следния текст:

„1. Съветът приема многогодишна рамкова програма, обхващаща всички действия на Общността, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 189б и след консултация с Икономическия и социален комитет.”

33) Член 130о се заменя със следния текст:

„Член 130о

Съветът, като действа с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент и Икономическия и социален комитет, приема разпоредбите, посочени в член 130н.

Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 189б и след консултация с Икономическия и социален комитет, приема решенията, посочени в член 130й, 130к и 130л. За приемането на допълнителните програми се изисква съгласието на заинтересованите държави-членки.”

34) В член 130с, параграф 2 се заменя със следния текст:

„2. Политиката на Общността в областта на околната среда има за цел постигането на високо равнище на защита, като взема предвид различното състояние на регионите в Общността. Тя се основава на принципите на предпазните мерки и превантивните действия, на принципа на приоритетното отстраняване още при източника на замърсяване на околната среда и на принципа „замърсителят плаща”.”

В този контекст мерките за хармонизиране, които отговарят на изискванията за защита на околната среда включват, когато това е необходимо, клауза за нейното опазване, която разрешава на държавите-членки да приемат временни мерки, основаващи се на околната среда, а не на икономически причини, и които са подчинени на процедура на контрол от страна на Общността.”

35) Член 130т се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следния текст:

„1. Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 189б и след консултация с Икономическия и социален комитет и с Комитета на регионите, приема решенията относно действията, които Общността трябва да предприеме, за да постигне целите, посочени в член 130с.”;

б) вводната част на параграф 2 се заменя със следния текст”

„2. Чрез дерогация от процедурата за вземане на решение, предвидена в параграф 1 и без да се накърняват разпоредбите на член 100а, Съветът с единодушие, по предложение на Комисията, след консултация с Европейския парламент, Икономическия и социален комитет и Комитета на регионите, приема:”

в) Първата алинея на параграф 3 се заменя със следния текст:

„3. В други области програмите за действие от общ характер, които определят приоритетните цели, които трябва да бъдат постигнати, се приемат от Съвета, който действа в съответствие с процедурата, посочена в член 189б и след консултация с Икономическия и социален комитет и Комитета на регионите.”

36) В член 130ц, параграф 1 се заменя със следния текст:

„1. Без да се засягат останалите разпоредби на настоящия договор, Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 189б, приема необходимите мерки за изпълнението на целите, посочени в член 130ф. Тези мерки могат да бъдат под формата на многогодишни програми.

37) В член 137 се добавя следния параграф:

„Броят на членовете на Европейския парламент не надвишава седемстотин.“

38) Член 138 се изменя, както следва:

а) В параграф 3, първата алинея се заменя със следния текст:

„3. Европейският парламент изготвя предложение за избиране чрез всеобщи преки избори, съгласно уеднаквена процедура във всички държави-членки или в съответствие с принципите, общи за всички държави-членки.“

б) Добавя се следният параграф:

„4. Европейският парламент определя статута и общите условия за изпълнението на функциите на неговите членове, след становище на Комисията и с одобрението на Съвета, който действа с единодушие.“

39) Член 151 се заменя със следния текст:

1. Комитет, съставен от постоянните представители на държавите-членки, е отговорен за подготовката на работата на Съвета и за изпълнението на възложените му от Съвета задачи. Комитетът може да приема процедурни решения в случаите, предвидени в процедурния правилник на Съвета.

2. Съветът се подпомага от Генерален секретариат, под ръководството на Генерален секретар – Върховен представител за общата политика в областта на външните отношения и сигурността, който се подпомага от заместник-генерален секретар, отговорен за дейността на Генералния секретариат. Генералният секретар и заместник-генералният секретар се назначават от Съвета, с единодушие.

Съветът приема решение относно организацията на Генералния секретариат.

3. Съветът приема свой процедурен правилник.

За целите на прилагането на член 191а, параграф 3, Съветът включва в този правилник условията, при които обществеността има достъп до документите на Съвета. За целите на настоящия параграф Съветът определя случаите, при които следва да се счита, че той действа в качеството на законодателен орган, с цел в тези случаи да се позволи по-широк достъп до документите, като в същото време се запази ефективността на процедурата по вземане на решения. Във всеки случай, когато Съветът действа в качеството на законодателен орган, резултатите от гласуването и обясненията на вота, както и записаните в протокола декларации, се публикуват.“

40) В член 158, параграф 2, алинея първа и втора се заменят със следния текст:

„2. Правителствата на държавите-членки предлагат с общо съгласие лицето, което възнамеряват да назначат за председател на Комисията; това предложение се одобрява от Европейския парламент.“

Правителствата на държавите-членки, по общо съгласие с номинирания председател, предлагат останалите лица, които те възнамеряват да номинират като членове на Комисията.”

41) В член 163 се създава следния първи параграф :

„Комисията изпълнява своята мисия като зачита политическите насоки, определени от нейния председател”.

42) В член 173, трети параграф се заменя със следния текст:

„Съдът на Европейските общности е компетентен да се произнася, при същите условия, по искове, заведени от Европейския парламент, Сметната палата или ЦЕБ, с цел защитата на техните прерогативи.”

43) Член 188в се изменя, както следва:

а) в параграф 1, алинея втора се заменя със следния текст:

„Сметната палата предоставя на Европейския парламент и на Съвета уверение относно надеждността на сметките, както и за законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции, която се публикува в Официалния вестник на Европейските общности.”

б) в параграф 2, алинея първа се заменя със следния текст:

„2. Сметната палата проверява дали всички приходи са били събрани и дали всички разходи са направени законосъобразно и правомерно, както и дали управлението на финансовите средства е било добро. Осъществявайки това, тя сигнализира, по-специално, за всяка неправомерност.”;

в) параграф 3 се заменя със следния текст:

„Одитът се основава на документи и, ако е необходимо, се провежда на място в другите институции на Общността, в помещенията на всеки орган, който управлява приходи или разходи от името на Общността и в държавите-членки, включително в помещенията на всяко физическо или юридическо лице, което получава плащания от бюджета. Одитът в държавите-членки се извършва съвместно с националните одиторски органи или, ако последните нямат необходимите правомощия, с компетентните национални служби. Сметната палата и националните одиторски органи на държавите-членки осъществяват сътрудничество, основаващо се на доверие и взаимно зачитане на независимостта. Тези органи или служби уведомяват Сметната палата дали възнамеряват да участват в одита.

Останалите институции на Общността, всички органи, осъществяващи управление на приходи или разходи от името на Общността, всяко физическо или юридическо лице, което получава плащания от бюджета, както и националните одиторски органи, а ако те нямат необходимите правомощия – компетентните национални служби, изпращат на Сметната палата по нейно искане всички документи или информация, които са необходими за изпълнението на нейната задача.

Що се отнася до дейността на Европейската инвестиционна банка по управление на приходите и разходите на Общността, правото на Сметната палата на достъп до информацията, притежавана от Банката, се регламентира от споразумение между

Сметната палата, Банката и Комисията. При отсъствие на споразумение Сметната палата има право на достъп до информацията, необходима за осъществяване на одита на приходите и разходите на Общността, управлявани от Банката.

44) Член 189б се заменя със следния текст:

„Член 189б

1. Когато в настоящия договор има препращане към настоящия член за приемането на акт, се прилага следната процедура.

2. Комисията внася предложение в Европейския парламент и в Съвета.

Съветът действа с квалифицирано мнозинство, след като получи становището на Европейския парламент:

- ако одобри всички изменения, съдържащи се в становището на Европейския парламент, той може да приеме предложения акт с направените изменения.
- ако Европейският парламент не предложи никакви изменения, той може да приеме предложения акт;
- в останалите случаи той приема обща позиция и я съобщава на Европейския парламент. Съветът изчерпателно информира Европейския парламент за основанията, мотивирали го за приемане на неговата обща позиция. Комисията изчерпателно информира Европейския парламент за своята позиция.

Ако в срок от три месеца от съобщението Европейският парламент:

- а) одобри общата позиция или не е взел решение, въпросният акт се счита за приет в съответствие с тази обща позиция;
- б) отхвърли общата позиция с абсолютно мнозинство от всички свои членове, предложеният акт не се счита за приет.
- в) предложи с абсолютно мнозинство от всички свои членове изменения в общата позиция, текстът с измененията се изпраща на Съвета и на Комисията, която дава становище по тези изменения.

3. Ако в срок от три месеца след получаване на измененията от Европейския парламент, Съветът, с квалифицирано мнозинство, одобри всички тези изменения, въпросният акт се счита за приет под формата на обща позиция с направените поправки; Съветът, обаче, приема с единодушие поправките, за които Комисията е дала отрицателно становище. Ако Съветът не одобри всички изменения, председателят на Съвета, в съгласие с председателя на Европейския парламент, свиква в срок до шест седмици заседание на Помирителния комитет.

4. Помирителният комитет, съставен от равен брой членове на Съвета или техни представители и от представители на Европейския парламент, има за задача постигането на съгласие по съвместен текст, с квалифицирано мнозинство от членовете на Съвета или на техните представители и при мнозинство на представителите на

Европейския парламент. Комисията взема участие в работата на Помирителния комитет и предприема всички необходими мерки за сближаване на позициите на Европейския парламент и на Съвета. За изпълнението на тази задача Помирителният комитет разглежда общата позиция на основата на измененията, предложени от Европейския парламент.

5. Ако в срок от шест седмици от неговото свикване, Помирителният комитет одобри съвместен проект, Европейският парламент, с абсолютно мнозинство от подадените гласове и Съветът, с квалифицирано мнозинство, имат поотделно срок от шест седмици от датата на това одобрение, в който да приемат въпросния акт в съответствие със съвместния текст. Ако някоя от двете институции не одобри предложения акт в този срок, той се счита за неприет.

6. Ако Помирителният комитет не одобри съвместен проект, предложеният акт се счита за неприет.

7. Сроковете от три месеца и шест седмици, посочени в настоящия член, могат да бъдат продължени най-много съответно с един месец и с две седмици, по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.”

45) Включва се следният член:

„Член 191а

1. Всеки гражданин на Съюза, както и всяко физическо или юридическо лице, което пребивава постоянно или има седалище в държава-членка, има право на достъп до документите на Европейския парламент, Съвета и Комисията, при спазване на принципите и условията, които следва да бъдат определени в съответствие с параграфи 2 и 3.

2. Общите принципи и ограничения, основани на публичния или личния интерес, които регламентират упражняването на правото на достъп до документите, се определят от Съвета, който действа в съответствие с процедурата, посочена в член 189б, в срок до две години от влизането в сила на Договора от Амстердам.

3. Всяка посочена по-горе институция, изготвя свой процедурен правилник със специфични разпоредби, отнасящи се до достъпа до нейните документи.

46) В член 198 се добавя следния параграф:

„Европейският парламент може да се консултира с Комитета.”

47) В член 198а, трети параграф се заменя със следния текст:

„Членовете на Комитета, както и равен брой техни заместници, се назначават по предложение на съответните държавите-членки, за срок от четири години от Съвета, с единодушие. Техният мандат може да бъде подновяван. Те не могат да бъдат едновременно и членове на Европейския парламент.”

48) В член 198б втори параграф се заменя със следния текст:

„Той приема свой процедурен правилник.”

49) Член 198в се изменя, както следва:

а) първи параграф се заменя със следния текст:

„Съветът или Комисията могат да се консултират с Комитета на регионите в случаите, предвидени в настоящия договор и във всички останали случаи, по-специално, онези, които се отнасят до трансграничното сътрудничество, когато една от двете институции счете това за необходимо.”

б) след третия параграф се създава следния параграф:

„Европейският парламент може да се консултира с Комитета на регионите.”

50) В член 205, първия параграф се заменя със следния текст:

„Комисията изпълнява бюджета в съответствие с разпоредбите на регламентите, приети по силата на член 209, на своя собствена отговорност и в рамките на заделените средства, съгласно принципа на благоразумното финансово управление. Държавите-членки сътрудничат на Комисията, за да се гарантира използването на определените суми в съответствие с принципа на благоразумното финансово управление.”

51) В член 206, параграф 1 се заменя със следния текст:

„1. Европейският парламент, по препоръка на Съвета, с квалифицирано мнозинство, освобождава от отговорност Комисията за изпълнението на бюджета. За тази цел Съветът и на свой ред Европейският парламент преглежда сметките и финансовия отчет, посочени в член 205а, годишния доклад на Сметната палата, заедно с отговорите на одитираните институции на забележките на Сметната палата, становище посочено в член 188в, параграф 1, алинея втора, както и други отнасящи се до бюджета специални доклади на Сметната палата.”

52) Член 209а се заменя със следния текст:

„Член 209а

1. Общността и държавите-членки се борят с измамата и с всяка друга незаконна дейност, която засяга финансовите интереси на Общността, като приемат мерки в съответствие с разпоредбите на настоящия член, които имат възпиращо действие и предлагат ефикасна защита в държавите-членки.

2. Държавите-членки приемат същите мерки за борба с измамата, засягаща финансовите интереси на Общността, каквито предприемат за борба с измамата, засягаща собствените им финансови интереси.

3. Без да се накърняват други разпоредби на настоящия договор, държавите-членки координират действията си, насочени към защита на финансовите интереси на Общността срещу измамата. За тази цел те организират заедно с Комисията тясно и редовно сътрудничество между компетентните власти.

4. Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 189б и след консултация със Сметната палата, приема необходимите мерки в областта на предотвратяването и на борбата с измамата, засягаща финансовите интереси на Общността, с цел да осигури ефективна и равностойна защита в държавите-членки. Тези мерки не засягат прилагането на националното наказателно право или управлението на правосъдието в държавите-членки.

5. Комисията, в сътрудничество с държавите-членки, внася ежегодно в Европейския парламент и в Съвета доклад относно приетите мерки за прилагането на настоящия член.”

53) Създава се следния член:

„Член 213а

1. Без да се накърняват разпоредбите на член 5 от Протокола относно устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка, Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 189б, приема мерки за изготвянето на статистически данни, когато това е необходимо за изпълнението на дейността на Общността.”

2. Изготвянето на статистически данни на Общността става при зачитане на безпристрастността, надеждността, обективността, научната независимост, рентабилността и поверителността на статистическата информация; то не трябва да води до прекалени разходи за икономическите агенти.

54) Създава се следния член:

„Член 213б

1. От 1 януари 1999 г. актовете на Общността относно закрилата на физическите лица при обработването на личните данни и свободното движение на тези данни, се прилагат спрямо институциите и органите, създадени от или въз основа на настоящия договор.

2. Преди датата, посочена в параграф 1, Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 189б, създава независим контролен орган, отговорен за контрола по прилагането на тези актове на Общността спрямо институциите и органите на Общността и приема всякакви други необходими разпоредби, необходими в тази връзка.”

55) В член 227 параграф 2 се заменя със следния текст:

„2. Разпоредбите на настоящия договор се прилагат спрямо френските отвъдморски департаменти, Азорските острови, Мадейра и Канарските острови.

Като се има предвид, обаче, структурното икономическо и социално състояние на френските отвъдморски департаменти, Азорските острови, Мадейра и Канарските острови, което е утежнено поради тяхната отдалеченост, островния характер, малката площ, трудните релеф и климат, икономическата им зависимост от малък брой производства - фактори, чиято дълготрайност и съчетаване се отразяват тежко на тяхното развитие, Съветът, с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент, приема специфични мерки, насочени, по-

специално, към определянето на условията за прилагане на настоящия договор спрямо посочените региони, включително и на общите политики.

Съветът, при приемането на съответните мерки, посочени в алинея втора, взема предвид такива области като митническата и търговската политики, данъчната политика, свободните зони, селскостопанската и рибарската политики, условията за снабдяване със суровини и основни потребителски стоки, държавните помощи и условията за достъп до структурните фондове и до хоризонталните програми на Общността.

Съветът приема мерките, посочени в алинея втора, като взема предвид специфичните характерните особености и ограничения на най-отдалечените региони, без да уврежда целостта и съгласуваността на правния ред на Общността, включително вътрешния пазар и общите политики.”

56) Член 228 се изменя, както следва:

а) в параграф 1, алинея втора се заменя със следния текст:

„При упражняването на правомощията, предоставени му от настоящия параграф, Съветът действа с квалифицирано мнозинство, освен в случаите, за които параграф 2, алинея първа предвижда Съветът да действа с единодушие.”

б) параграф 2 се заменя със следния текст:

„2. При зачитане на правомощията, признати на Комисията в тази област, подписването, което може да е придружено с решение за временно прилагане преди влизането в сила, както и сключването на споразуменията, се решава от Съвета, с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията. Съветът действа с единодушие в случаите, когато споразумението се отнася до област, за която се изисква единодушие при приемането на вътрешни правила, както и за споразуменията, посочени в член 238.

Чрез дерогация от правилата, посочени в параграф 3, същите процедури се прилагат за приемане на решение за суспендиране на прилагането на споразумение и за изготвянето на позиции, които да се приемат от името на Общността, в орган, създаден по силата на споразумение въз основа на член 238, когато този орган е призван да приема решения с правни последици, с изключение на решенията, които допълват или изменят институционалната рамка на споразумението.

Европейският парламент следва да бъде уведомен незабавно и изчерпателно за всяко решение, което е прието по силата на настоящия параграф и което се отнася до временното прилагане или суспендиране на споразумения или за изготвянето на позиция на Общността в орган, създаден със споразумение, основаващо се на член 238.”

57) Създава се следния член:

„Член 236

1. Когато, в съответствие с разпоредбите на член Е.1, параграф 2 от Договора за създаване на Европейския съюз, е прието решение за суспендиране на правото на глас на

представител на държава-членка, това право се счита за суспендирано също така и спрямо настоящия договор.

2. Освен това, когато в съответствие с разпоредбите на член Е.1, параграф 1 от Договора за Европейския съюз, се установи сериозно и трайно нарушение от страна на държава-членка на принципите, посочени в член Е, параграф 1 от същия договор, Съветът, с квалифицирано мнозинство, може да приеме решение за суспендирането на някои права, произтичащи от прилагането на настоящия договор спрямо въпросната държава-членка. При това свое решение, Съветът взема под внимание възможните последици от такова суспендиране за правата и задълженията на физическите и юридическите лица.

Задълженията на въпросната държава-членка по силата на настоящия договор във всички случаи продължават да бъдат обвързващи за тази държава.

3. Съветът, с квалифицирано мнозинство, може впоследствие да приеме решение, с което да измени или отмени мерките, които е приел по силата на параграф 2, за да отговори на промените в положението, довело до тяхното налагане.

4. Когато приема решенията, посочени в параграфи 2 и 3, Съветът действа без да взема предвид вота на представителя на правителството на въпросната държава-членка. Чрез дерогация от член 148, параграф 2, квалифицираното мнозинство се определя като същото съотношение между претеглените гласове на заинтересованите членове на Съвета, като съотношението, посочено в член 148, параграф 2.

Настоящият параграф се прилага също така в случаи на суспендиране на правото на глас в съответствие с параграф 1. В тези случаи се приема решение, за което се изисква единодушие, без да се взема предвид вотът на представителя на въпросната държава-членка.”

58) Отменят се Протоколът относно социалната политика и приложеното към него Споразумение за социална политика.

59) Отменя се Протоколът относно Икономическия и социален комитет и Комитета на регионите.

ЧЛЕН 3

Договорът за създаване на Европейската общност за въглища и стомана се изменя в съответствие с разпоредбите на настоящия член.

1) В член 10, параграф 2, алинеи първа и втора се заменят със следния текст:

„2. Правителствата на държавите-членки предлагат по общо съгласие лицето, което възнамеряват да назначат за председател на Комисията; предложението се одобрява от Европейския парламент.

Правителствата на държавите-членки, по общо съгласие с номинирания председател, предлагат другите лица, които те възнамеряват да назначат като членове на Комисията.”

2) В член 13, се създава следния първи параграф:

„Комисията изпълнява своите задачи като следва политическите насоки, определени от нейния председател.

3) В член 20 се добавя следният параграф:

„Броят на членовете на Европейския парламент не надвишава седемстотин.”

4) Член 21 се изменя, както следва:

а) в параграф 3, алинея първа се заменя със следния текст:

„3. Европейският парламент изготвя предложение за избиране чрез всеобщи преки избори, съгласно уеднаквена процедура във всички държави-членки или в съответствие с принципите, общи за всички държави-членки.”

б) добавя се следният параграф:

„4. Европейският парламент определя статута и общите условия за изпълнението на функциите на неговите членове, след консултация с Комисията и със съгласието на Съвета, който действа с единодушие.”

5) Член 30 се заменя със следния текст:

„Член 30

1. Комитет, състоящ се от постоянните представители на държавите-членки, е отговорен за подготовката на работата на Съвета и за осъществяването на задачите, които са му възложени от Съвета. Комитетът може да приема процедурни решения в случаите, предвидени във вътрешния правилник на Съвета.

2. Съветът се подпомага от Генерален секретариат, под ръководството на Генерален секретар – Върховен представител за Общата политика в областта на външните отношения и сигурността, който се подпомага от заместник-генерален секретар, отговорен за дейността на Генералния секретариат. Генералният секретар и заместник-генералният секретар се назначават от Съвета, който действа с единодушие.

Съветът определя организацията на Генералния секретариат.

3. Съветът приема вътрешен правилник.

б) В член 33 четвъртият параграф се заменя със следния текст:

„Съдът на Европейските общности е компетентен да се произнася при същите условия по искове, заведени от Европейския парламент и Сметната палата с цел защита на техните прерогативи.”

7) Член 45в се изменя, както следва:

а) в параграф 1, алинея втора се заменя със следния текст:

„Сметната палата предоставя на Европейския парламент и на Съвета уверение относно надеждността на сметките, както и за законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции, което се публикува в Официалния вестник на Европейските общности.”

б) в параграф 2, алинея първа се заменя със следния текст:

„2. Сметната палата проверява законосъобразността и правомерността на приходите и разходите и дали управлението на финансовите средства е било добро. Осъществявайки това, тя сигнализира, по-специално, за всяка неправомерност.”;

в) параграф 3 се заменя със следния текст:

„Одитът се основава на документи и, ако е необходимо, се провежда на място в другите институции на Общността, в помещенията на всеки орган, който управлява приходи или разходи от името на Общността и в държавите-членки, включително в помещенията на всяко физическо или юридическо лице, което получава плащания от бюджета. Одитът в държавите-членки се извършва в тясна връзка с националните одиторски органи или, ако последните нямат необходимите правомощия, с компетентните национални служби. Сметната палата и националните одиторски органи на държавите-членки си сътрудничат в дух на доверие и взаимно зачитане на тяхната независимост. Тези органи или служби уведомяват Сметната палата дали възнамеряват да участват в одита.

Останалите институции на Общността, всички органи, осъществяващи управление на приходи или разходи от името на Общността, всяко физическо или юридическо лице, което получава плащания от бюджета, както и националните органи за одит, а ако те нямат необходимите правомощия – компетентните национални органи, предават на Сметната палата по нейно искане всеки документ или информация, които са необходими за изпълнението на нейната задача.

Що се отнася до дейността на Европейската инвестиционна банка по управление на приходите и разходите на Общността, правото на Сметната палата на достъп до информацията, притежавана от Банката, се регламентира от споразумение между Сметната палата, Банката и Комисията. При отсъствие на споразумение Сметната палата има право на достъп до информацията, необходима за осъществяване на одита на приходите и разходите на Общността, управлявани от Банката.”

8) В член 78в, първи параграф се заменя със следния текст:

„Комисията изпълнява бюджета в съответствие с разпоредбите на регламентите, приети по силата на член 78з, на своя собствена отговорност и в рамките на определените суми, съгласно принципа на благоразумното финансово управление. Държавите-членки сътрудничат с Комисията, за да гарантират използването на определените суми в съответствие с принципа на благоразумното финансово управление.”

9) В член 78ж параграф 1 се заменя със следния текст:

„1. Европейският парламент, по препоръка на Съвета, който действа с квалифицирано мнозинство, освобождава Комисията от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета. За тази цел той преглежда, след като Съветът също е направил това, сметките и финансовия отчет, посочени в член 78г, годишния доклад на Сметната палата, заедно с отговорите на одитираните институции на констатациите на

Сметната палата, уверението, посочено в член 45в, параграф 1, алинея втора, както и други отнасящи се до бюджета специални доклади на Сметната палата.”

10) Създава се следния член:

„Член 96

1. Когато в съответствие с разпоредбите на член Е.1, параграф 2 от Договора за създаване на Европейския съюз, е прието решение за суспендиране на правото на глас на представител на правителството на държава-членка, това право се счита за суспендирано също така и спрямо настоящия договор.

2. Освен това, когато в съответствие с разпоредбите на член Е.1, параграф 1 от Договора за Европейския съюз, се установи тежко и трайно нарушение от страна на държава-членка на принципите, посочени в член Е, параграф 1 от същия договор, Съветът, като действа с квалифицирано мнозинство, може да приеме решение за суспендирането на права, произтичащи от прилагането на настоящия договор спрямо въпросната държава-членка. При това свое решение, Съветът взема под внимание възможните последици от такова суспендиране за правата и задълженията на физическите и юридическите лица.

Задълженията на въпросната държава-членка по силата на настоящия договор във всички случаи продължават да бъдат обвързващи за тази държава.

3. Съветът, с квалифицирано мнозинство, може впоследствие да приеме решение, с което да измени или отмени мерките, които е приел по силата с параграф 2, за да отговори на промените в положението, довело до тяхното налагане.

4. Когато приема решенията, посочени в параграфи 2 и 3, Съветът действа без да взема предвид вота на представителя на правителството на въпросната държава-членка. Чрез дерогация от член 28, четвърти параграф, квалифицираното мнозинство се определя като същото съотношение между претеглените гласове на заинтересованите членове на Съвета, като съотношението, посочено в член 28, четвърти параграф.

Настоящият параграф се прилага също така в случаи на суспендиране на правото на глас в съответствие с параграф 1. В тези случаи се приема решение, за което се изисква единодушие, без да се има предвид вота на представителя на въпросната държава-членка.”

ЧЛЕН 4

Договорът за създаване на Европейската общност за атомна енергия се изменя в съответствие с разпоредбите на настоящия член:

1) В член 107 се добавя следният параграф:

„Броят на членовете на Европейския парламент не надвишава седемстотин.”

2) Член 108 се изменя и както следва:

- а) в параграф 3, алинея първа се заменя със следния текст:

„3. Европейският парламент изготвя предложение за избиране чрез всеобща преки избори, съгласно уеднаквена процедура във всички държави-членки или в съответствие с принципите, общи за всички държави-членки.”

- б) добавя се следният параграф:

„4. Европейският парламент определя статута и общите условия за изпълнението на функциите на неговите членове, след становище на Комисията и с одобрението на Съвета, с единодушие.”

- 3) Член 121 се заменя със следния текст:

„Член 121

1. Комитет, съставен от постоянните представители на държавите-членки, е отговорен за подготовката на работата на Съвета и за изпълнението на възложените му от Съвета задачи. Комитетът може да приема процедурни решения в случаите, предвидени в процедурния правилник на Съвета.

2. Съветът се подпомага от Генерален секретариат, под ръководството на Генерален секретар – Върховен представител за общата политика в областта на външните отношения и сигурността, който се подпомага от Заместник-генерален секретар, отговорен за дейността на Генералния секретариат. Генералният секретар и Заместник-генералният секретар се назначават от Съвета, с единодушие.

Съветът определя организацията на Генералния секретариат.

3. Съветът приема свой процедурен правилник.”

- 4) В член 127, параграф 2, алинея първа и втора се заменят със следния текст:

„2. Правителствата на държавите-членки предлагат по общо съгласие лицето, което възнамеряват да назначат за председател на Комисията; предложението се одобрява от Европейския парламент.

Правителствата на държавите-членки, по общо съгласие с номинирания председател, предлагат другите лица, които те възнамеряват да назначат като членове на Комисията.”

- 5) В член 132 се създава следния първи параграф:

„Комисията изпълнява своите задачи, като следва политическите насоки, определени от нейния председател.”

- б) В член 146 трети параграф се заменя със следния текст:

„Съдът на Европейските общности е компетентен да се произнася при същите условия, по искове, заведени от Европейския парламент и Сметната палата, с цел защитата на техните прерогативи.”

7) Член 160в се изменя, както следва:

а) в параграф 1, алинея втора се заменя със следния текст:

„Сметната палата предоставя на Европейския парламент и на Съвета уверение относно надеждността на сметките, както и за законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции, което се публикува в Официалния вестник на Европейските общности.”

б) в параграф 2, алинея първа се заменя със следния текст:

„2. Сметната палата проверява законосъобразността и правомерността на приходите и разходите и дали управлението на финансовите средства е било добро. Осъществявайки това, тя сигнализира, по-специално, за всяка неправомерност.”;

в) параграф 3 се заменя със следния текст:

„Одитът се основава на документи и, ако е необходимо, се провежда на място в другите институции на Общността, в помещенията на всеки орган, който управлява приходи или разходи от името на Общността и в държавите-членки, включително в помещенията на всяко физическо или юридическо лице, което получава плащания от бюджета. Одитът в държавите-членки се извършва в тясна връзка с националните одиторски органи или, ако последните нямат необходимите правомощия, с компетентните национални служби. Сметната палата и националните одиторски органи на държавите-членки си сътрудничат в дух на доверие и взаимно зачитане на тяхната независимост. Тези органи или служби уведомяват Сметната палата дали възнамеряват да участват в одита.

Останалите институции на Общността, всички органи, осъществяващи управление на приходи или разходи от името на Общността, всяко физическо или юридическо лице, което получава плащания от бюджета, както и националните органи за одит, а ако те нямат необходимите правомощия – компетентните национални органи, предават на Сметната палата по нейно искане всеки документ или информация, които са необходими за изпълнението на нейната задача.

Що се отнася до дейността на Европейската инвестиционна банка по управление на приходите и разходите на Общността, правото на Сметната палата на достъп до информацията, притежавана от Банката, се регламентира от споразумение между Сметната палата, Банката и Комисията. Все пак, при отсъствие на споразумение, Сметната палата има право на достъп до информацията, необходима за осъществяване на одита на приходите и разходите на Общността, управлявани от Банката.”

8) В член 170 се добавя следния параграф:

„Европейският парламент може да се консултира с Комитета.”

9) В член 179, първи параграф се заменя със следния текст:

„Комисията изпълнява бюджета в съответствие с разпоредбите на регламентите, приети по силата на член 183, на своя собствена отговорност и в рамките на

отпуснатите средства, съгласно принципа на благоразумното финансово управление. Държавите-членки сътрудничат с Комисията за използването на тези определените суми в съответствие с принципа на благоразумното финансово управление.”

10) В член 180б, параграф 1 се заменя със следния текст:

„1. Европейският парламент, по препоръка на Съвета, който действа с квалифицирано мнозинство, освобождава Комисията от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета. За тази цел той преглежда, след като Съветът също е направил това, сметките и финансовия отчет, посочени в член 179б, годишния доклад на Сметната палата, заедно с отговорите на одитираните институции на възраженията на Сметната палата, гаранционната декларация, посочена в член 160в, параграф 1, алинея втора, както и други отнасящи се до бюджета специални доклади на Сметната палата.”

11) Създава се следния член:

„Член 204

1. Когато, в съответствие с разпоредбите на член Е.1, параграф 2 от Договора за създаване на Европейския съюз, е прието решение за суспендиране на правото на глас на представител на държава-членка, това право се счита за суспендирано също така и спрямо настоящия договор.

2. Освен това, когато в съответствие с разпоредбите на член Е.1, параграф 1 от Договора за Европейския съюз, се установи сериозно и трайно нарушение от страна на държава-членка на принципите, посочени в член Е, параграф 1 от същия договор, Съветът, с квалифицирано мнозинство, може да приеме решение за суспендирането на права, произтичащи от прилагането на настоящия договор спрямо въпросната държава-членка. При това свое решение Съветът взема под внимание възможните последици от такова суспендиране за правата и задълженията на физическите и юридическите лица.

Задълженията на въпросната държава-членка по силата на настоящия договор във всички случаи продължават да бъдат обвързващи за тази държава.

3. Съветът, като действа с квалифицирано мнозинство, може впоследствие да приеме решение, с което да измени или отмени мерките, които е приел по силата с параграф 2, за да отговори на промените в положението, довело до тяхното налагане.

4. Когато приема решенията, посочени в параграф 2 и 3, Съветът действа без да взема предвид вота на представителя на правителството на въпросната държава-членка. Чрез дерогация от член 118, параграф 2, квалифицираното мнозинство се определя като същото съотношение между претеглените гласове на заинтересованите членове на Съвета, като съотношението, посочено в член 118, параграф 2.

Настоящият параграф се прилага също така в случаи на суспендиране на правото на глас в съответствие с параграф 1. В тези случаи се приема решение, за което се

изисква единодушие, без да се взема предвид вотът на представителя на въпросната държава-членка.”

ЧЛЕН 5

Актът относно избирането на представителите в Европейския парламент чрез всеобщи преки избори, приложен към Решението на Съвета от 20 септември 1976 г., се изменя в съответствие с разпоредбите на настоящия член.

1) В член 2 се добавя следният параграф:

„В случай на изменение на настоящия член, броят на представителите, избрани във всяка държава-членка, трябва да осигурява подходящо представителство на народите на държавите, обединени в Общността.”

2) В член 6, параграф 1, след пето тире се създава следното тире:

„- член на Комитета на регионите,”

3) В член 7, параграф 2 се заменя със следния текст:

„2. До влизането в сила на уеднаквена избирателна процедура или на процедура, основаваща се на общи принципи и в съответствие с другите разпоредби на настоящия акт, изборната процедура се регулира във всяка държава-членка от нейните национални разпоредби.”

4) Член 11 се заменя със следния текст:

„Член 11

До влизането в сила на уеднаквената изборна процедура или на процедурата, основаваща се на общи принципи, предвидена в член 7, Европейският парламент проверява акредитивите на представителите. За тази цел той взема под внимание резултатите, обявени официално от държавите-членки и се произнася по всички спорове, които биха могли да бъдат повдигнати на основата на разпоредбите на настоящия акт, с изключение на националните разпоредби, към които той препраща.”

5) В член 12 параграф 1 се заменя със следния текст:

„1. До влизането в сила на уеднаквената изборна процедура или на процедурата, основаваща се на общи принципи, предвидена в член 7, и в съответствие с другите разпоредби на настоящия акт, всяка държава-членка установява подходящи процедури за попълване на мандат, който се окаже вакантен в течение на посочения в член 3 петгодишен период, за остатъка от този срок.”

ЧАСТ ВТОРА

ОПРОСТЯВАНЕ

Член 6

Договорът за създаване на Европейската общност, включително Приложенията и протоколите към него, се изменя в съответствие с разпоредбите на настоящия член, с цел отмяна на старите разпоредби на споменатия договор и привеждането в съответствие на текста на някои от неговите разпоредби.

I. ТЕКСТ НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА ДОГОВОРА

1. В член 3, буква а), думата „премахване” се заменя със „забрана”.
2. Член 7 се отменя.
3. Член 7а се изменя, както следва:
  - а) първи и втори параграф се номерират и стават параграф 1 и 2;
  - б) в новия параграф 1 препращанията към член 7б, член 70, параграф 1 и член 100б се заличават; преди цитирането на член 100а, запетаята се заменя със съюза „и”;
  - в) добавя се параграф 3, със съдържанието на втория параграф на член 7б със следния текст:

„3. Съветът, с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията, определя насоките и условията, необходими за осигуряването на балансиран напредък във всички заинтересовани сектори.”
4. Член 7б се отменя.
5. Член 8б се изменя, както следва:
  - а) в параграф 1 думите „да бъдат приети преди 31 декември 1994 г.” се заменят със „са приети”;
  - б) в параграф 2, първо изречение, препращането към „член 138, параграф 3” става препращане към „член 138, параграф 4”;
  - в) в параграф 2 думите „да бъдат приети преди 31 декември 1993 г.” се заменят със „са приети”.
6. В член 8в, второ изречение, думите „Преди 31 декември 1993 г., държавите-членки...” се заменят с „Държавите-членки...”.
7. В член 8д, първи параграф, думите „преди 31 декември 1993 г., а след тази дата”, както и запетаята след думите „на всеки три години” се заличават.
8. В член 9, параграф 2, думите „разпоредбите на Глава 1, Раздел 1 и на Глава 2” се заменят с „Разпоредбите на член 12 и на Глава 2”.
9. В член 10, параграф 2 се отменя, а текстът на параграф 1 остава неномериран.

10. Член 11 се отменя.
11. В Глава I Митнически съюз, заглавието „Раздел 1 – Премахване на митата между държавите-членки” се заличава.
12. Член 12 се заменя със следния текст:

„Член 12

Забраняват се митата по вноса и износа и такси с равностоен ефект между държавите-членки. Тази забрана се прилага също така спрямо митата с фискален характер.”

- 13.) Членове от 13 до 17 се отменят.
14. Заглавието „Раздел 2 – Установяване на обща митническа тарифа” се заличава.
15. Членове от 18 до 27 се отменят.
16. Член 28 се заменя със следния текст:
„Член 28
Митата от Общата митническа тарифа се определят от Съвета, с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията.”
17. В уводната част на член 29, думите „настоящия дял” се заменят с „настоящата глава”.
18. В заглавието на Глава 2 думата „премахването” се заменя със „забраната”.
19. В член 30, думите „без да се засягат следващите разпоредби, се забраняват...” се заменят със „се забраняват...”.
- 20) Член 31, 32 и 33 се отменят.
21. В член 34, параграф 2 се заличава, а текстът на параграф 1 остава неномериран.
22. Член 35 се отменя.
23. В член 36 думите „разпоредбите на членове от 30 до 34 включително” се заменят с „разпоредбите на член 30 и 34”.
24. Член 37 се изменя, както следва:
  - а) в параграф 1, алинея първа, думата „постепенно” се заличава, а думите „така че след изтичането на преходния период” се заличават;
  - б) в параграф 2 думата „премахването” се заменя със „забраната”;
  - в) параграф 3, 5 и 6 се заличават, а параграф 4 става параграф 3;

- г) в новия параграф 3 думите „като отчита изравняванията, които ще бъдат възможни и специализацията, която ще бъде необходима с течение на времето” се заличават, а запетаята след „заинтересован” се заменя с точка.
25. Член 38 се изменя, както следва:
- а) в параграф 3, изречение първо, позоваването на приложение II се заменя с позоваване на приложение I, а второто изречение, започващо с „В срок от две години”, се заличава.
- б) в параграф 4 думите „държави-членки” се заличават.
26. Член 40 се изменя, както следва:
- а) параграф 1 се заличава, а параграфи 2, 3 и 4 стават параграф 1, 2 и 3;
- б) не касае версията на английски език
- в) в новия параграф 2, препращането към „параграф 2” следва да се чете „параграф 1”;
- г) в новия параграф 3, препращането към „параграф 2” следва да се чете „параграф 1”.
27. Член 43 се изменя, както следва:
- а) в параграф 2, алинея трета, думите „с единодушие през първите два етапа, след това - с квалифицирано мнозинство” се заменят със „с квалифицирано мнозинство”;
- б) в параграф 2 и 3 препращането към „член 40, параграф 2” следва да се чете „член 40, параграф 1”.
28. Член 44 и 45, както и член 47 се отменят.
29. В член 48, параграф 1, думите „най-късно до изтичането на преходния период” се заличават.
30. Член 49 се изменя, както следва:
- а) в уводната част думите „С влизането в сила на настоящия договор, Съветът...” се заменят със „Съветът...”, а думата „постепенно” се заличава;
- б) в букви б) и в) съответно, думите „съгласно план за постепенно развитие” се заличават.
31. В член 52 първи параграф се изменя, както следва:
- а) в първото изречение думите „постепенно отпадат през преходния период” се заменят със „се забраняват”;
- б) във второто изречение думите „постепенно премахване” се заменят със „забрана”.

32. Член 53 се отменя.
33. Член 54 се изменя, както следва:
- а) параграф 1 се заличава, а параграф 2 и 3 стават параграф 1 и 2;
  - б) в новия параграф 1 думите „за изпълнението на основната програма или, при отсъствие на такава програма, за приключването на етапа на постигане” се заменят с „постигат”.
34. В член 59, първа алинея, думите „постепенно се премахват през преходния период” се заменят със „се забраняват”.
35. В член 61, параграф 2, думата „постепенното” се заличава.
36. Член 62 се отменя.
37. Член 63 се изменя, както следва:
- а) параграф 1 се заличава, а параграф 2 и 3 стават параграф 1 и 2.
  - б) в новия параграф 1 думите „за изпълнението на основната програма или, при отсъствие на такава програма, за приключването на етапа на постигане” се заменят с „постигат”, а думите „с единодушие, до приключването на първия етап, а след това – с квалифицирано мнозинство” се заменят с думите „с квалифицирано мнозинство”;
  - в) в новия параграф 2 думите „предложенията и решенията, посочени в параграф 1 и 2” се заменят с „директивите, посочени в параграф 1”.
38. В член 64, алинея първа, думите „член 63, параграф 2” се заменят с „член 63, параграф 1”.
39. Член 67 до 73а, член 73д, както и член 73з се отменят.
40. В член 75, параграф 2 се заличава, а параграф 3 става параграф 2.
41. В член 76 думите „когато настоящият договор влезе в сила” се заменят с „от 1 януари 1958 г. или, за присъединяващите се държави-членки, от датата на тяхното присъединяване”.
42. Член 79 се изменя, както следва:
- а) в параграф 1 думите „най-късно до края на втория етап” се заличават;
  - б) в параграф 3 думите „в срок от две години, считано от датата на влизане в сила на настоящия договор” се заличават.
43. В член 80, параграф 1, думите „считано от началото на втория етап” се заличават.

44. В член 83 думите „без да се накърнява компетентността на секция „Транспорт” на Икономическия и социален комитет” се заменят с „без да се накърнява компетентността на Икономическия и социален комитет”.
45. В член 84, параграф 2, алинея втора, думите „процедурните разпоредби на член 75, параграф 1 и 3” се заменят с „процедурните разпоредби на член 75”.
46. В член 87, двете алинеи на параграф 1 се сливат в един параграф. Този нов параграф е със следния текст:
- „1. Регламентите или директивите, необходими за прилагането на принципите, залегнали в член 85 и 86, се приемат от Съвета, с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент.”
47. В член 89, параграф 1, думите „, от поемането на своите функции” се заличават.
48. След член 90, заглавието „Раздел 2 – Дъмпинг” се заличава.
49. Член 91 се отменя.
50. Пред член 92, заглавието „Раздел 3” се заменя с „Раздел 2”.
51. В член 92, параграф 3, буква в), второто изречение, започващо с „Все пак, помощите за корабостроенето...” и завършващо с „...по отношение на трети страни” се заличава, а останалият текст на буква в) завършва с две точки.
52. В член 95 трети параграф се заличава.
53. Член 97 и 100б се отменят.
54. В член 101, втора алинея думите „с единодушие през първия етап, а след това - с квалифицирано мнозинство” се заменят с „с квалифицирано мнозинство”.
55. В член 109д, параграф 1, буква а), първо тире, думите „без да се накърняват разпоредбите на член 73д се заличават.
56. Член 109е се изменя, както следва:
- а) в параграф 1, алинея втора, думите „по препоръка на Комитета на управителите на централните банки на държавите-членки, отгук нататък наричан „Комитет на управителите” или на Съвета на ЕПИ, в зависимост от случая” се заменят с „по препоръка на Съвета на ЕПИ”;
  - б) в параграф 1, алинея четвърта, която гласи „Комитетът на управителите се разпуска, считано от началото на втория етап” се заличава.
  - в) в параграф 8, алинея втора, която гласи „В случай, че настоящият договор предоставя консултативна компетентност на ЕПИ, позоваванията на ЕПИ се считат, преди 1 януари 1994 г., за позовавания на Комитета на управителите” се заличава.
57. Член 112 се изменя, както следва:

- а) в параграф 1, алинея първа, думите „до приключването на преходния период” се заличават;
- б) в параграф 1, алинея втора, думите „с единодушие до приключването на втория етап, а след това – с квалифицирано мнозинство” се заменят със „с квалифицирано мнозинство”.
58. В член 129в, параграф 1, първа алинея, трето тире, думите „кохезионен фонд, който следва да бъде създаден не по-късно от 31 декември 1993 г.” се заменят с „кохезионен фонд, създаден...”.
59. В член 130г, алинея втора, думите „Съветът, като действа в съответствие със същата процедура, създава преди 31 декември 1993 г. кохезионен фонд, който да ...” се заменят с „кохезионен фонд, който е създаден от Съвета в съответствие със същата процедура”.
60. В член 130т, параграф 5, второ тире, думите „кохезионен фонд, който следва да бъде създаден не по-късно от 31 декември 1993 г. в съответствие с разпоредбите на член 130г” се заменят с „кохезионен фонд, създаден в съответствие с разпоредбите на член 130г”.
61. В член 130ц, параграф 3, изразът „Конвенция АКТЬ-ЕИО” се заменя с „Конвенция АКТЬ-ЕО”.
62. В член 131, първи параграф, думите „Белгия” и „Италия” се заличават, а позоваването на приложение IV се заменя с позоваване на приложение II.
63. Член 133 се изменя, както следва:
- а) в параграф 1 думите „се премахват напълно” се заменят със „се забраняват”, а думите „постепенно премахване” се заменят със „забрана”;
- б) в параграф 2 думите „се премахват постепенно” се заменят „се забраняват”, а позоваванията на членове 13, 14, 15 и 17 се заличават, така че параграфът завършва с „...в съответствие с разпоредбите на член 12.”;
- в) в параграф 3, алинея втора, думите „митата, посочени в горната алинея постепенно се намаляват до изравняването им с тези...” се заменят с „митата, посочени в горната алинея не могат да надвишават тези...”, а второто изречение започва с „Процентите и сроковете” и завършва с „в страната или територията-вносител”
- г) в параграф 4 думите „след влизането в сила на настоящия договор” се заличава.
64. Член 136 се заменя със следния текст:
- „Член 136
- Съветът, с единодушие, приема, въз основа на придобития опит в рамките на асоциирането на страните и териториите към Общността и въз основа на принципите,

записани в настоящия договор, разпоредбите, които се отнасят до реда, условията и процедурата за асоцииране на страните и териториите към Общността.”.

65. Член 138 се изменя, както следва, за да се включва член 1, член 2, така както е изменен с член 5 от настоящия договор, и член 3, параграф 1 от Акта относно избиране на представителите в Европейския парламент чрез всеобщи преки избори, който е приложен към Решението от 20 септември 1976 г. на Съвета; приложение II от този акт продължава да се прилага:

а) на мястото на параграфи 1 и 2, които губят сила в съответствие с член 14 от Акта относно избиране на представителите в Европейския парламент, се създават текстовете на членове 1 и 2 от същия акт, но като параграфи 1 и 2; новите параграфи 1 и 2 гласят следното:

„1. Представителите в Европейския парламент на народите на държавите, обединени в Общността, се избират чрез всеобщи преки избори.

2. Броят на представителите, избрани във всяка държава-членка, се определя както следва:

Белгия	25
Дания	16
Германия	99
Гърция	25
Испания	64
Франция	87
Ирландия	15
Италия	87
Люксембург	6
Нидерландия	31
Австрия	21
Португалия	25
Финландия	16
Швеция	22
Обединеното кралство	87.

В случай на изменение на настоящия параграф, броят на избраните представители във всяка държава-членка трябва да осигури подходящо представителство на народите, обединени в Общността.”;

б) след новите параграфи 1 и 2 се създава като параграф 3 текстът на член 3, параграф 1 от посочения по-горе акт; този нов параграф 3 е със следния текст:

„3. Представителите се избират за период от пет години.”;

в) сегашният параграф 3, така както е изменен с член 2 от настоящия договор, става параграф 4;

г) параграф 4, така както е добавен с член 2 на настоящия договор, става параграф 5;

66. В член 158, параграф 3 се заличава.

67. В член 166, първи параграф, думите „от датата на присъединяване до 6 октомври 2000 г.“ се заменят с „от 1 януари 1995 г. до 6 октомври 2000 г.“.
68. В член 188б, параграф 3, алинея втора, започваща с „Все пак, при първите назначения...” се заличава.
69. В член 197, втори параграф, започваща с „Той включва по-специално...” се заличава.
70. В член 207, втори, трети, четвърти и пети параграф се заличават.
71. На мястото на член 212 се създава текстът на член 24, параграф 1, алинея втора от Договора за създаването на единен Съвет и единна Комисия на Европейските общности; новият член 212 е със следния текст:

„Член 212

Съветът, с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията и след консултация с другите заинтересовани институции, приема Правилника за длъжностните лица на Европейските общности и Условието за работа на другите служители на Общностите.”

72. На мястото на член 218 се създава, приведения в съответствие текст на член 28, алинея първа от Договора за създаване на единен Съвет и единна Комисия на Европейските общности; новият член 218 е със следния текст:

„Член 218

Общността се ползва на територията на държавите-членки с привилегии и имунитети, необходими за изпълнението на нейните задачи при условията, определени в Протокола относно привилегиите и имунитетите на Европейските общности от 8 април 1965 г. Същото се отнася до Европейската централна банка, Европейския паричен институт и Европейската инвестиционна банка.”

73. В член 221 думите „В срок от три години след влизането в сила на настоящия договор, държавите-членки договарят...” се заменят с думите „Държавите-членки договарят.”.
74. В член 223 параграф 2 и 3 се сливат и заменят със следния текст:
„2. Съветът, с единодушие по предложение на Комисията може да внася изменения в приетия от него на 15 април 1958 г. списък на продуктите, спрямо които се прилагат разпоредбите на параграф 1, б).”
75. Член 226 се отменя.
76. Член 227 се изменя, както следва:
  - а) в параграф 3 позоваването на приложение IV се заменя с позоваване на приложение II;
  - б) след параграф 4 се включва следният нов параграф:

„5. Разпоредбите на настоящия договор се прилагат спрямо Аландските острови, в съответствие с разпоредбите на Протокол № 2 към Акта относно условията за присъединяване на Република Австрия, Република Финландия и Кралство Швеция.”;

в) сегашният параграф 5 става параграф 6, а буква г) от него, относно Аландските острови се заличава; буква в) завършва с точка.

77. В член 229, първи параграф, думите „органите на Обединените нации, техните специализирани институции и Общото споразумение за митата и търговията.” се заменят с „органите на Обединените нации и техните специализирани институции”.

78. В член 234, алинея първа, думите „преди влизането в сила на настоящия договор” се заменят с „преди 1 януари 1958 г. или, за присъединяващите се държави, преди датата на тяхното присъединяване”.

79. Заглавието „Изграждане на институциите” преди член 241 се заличава.

80. Член 241 до 246 се отменят.

81. В член 248 се добавя нов параграф:

„По силата на договорите за присъединяване, текстовете на настоящия договор на английски, гръцки, датски, ирландски, испански, португалски, фински и шведски език са еднакво автентични.”

II. ПРИЛОЖЕНИЯ

1. Приложение I „Списъци от А до Ж, предвидени в член 19 и 20 на Договора” се заличава.

2. Приложение II „Списък, предвиден в член 38 на Договора” става приложение I, а позоваването на „приложение II от Договора” за номенклатурни номера ex 22.08 и ex 22.09. става позоваване на „приложение I от Договора”.

3. Приложение III „Списък на невидимите транзакции, предвиден в член 73з от договора” се заличава.

4. Приложение IV „Отвъдморски страни и територии, спрямо които се прилагат разпоредбите на част IV от Договора” става приложение II. Той е актуализиран и е със следния текст:

„ПРИЛОЖЕНИЕ II

ОТВЪДМОРСКИ СТРАНИ И ТЕРИТОРИИ

спрямо които се прилагат разпоредбите на част IV от Договора

- Гренландия,
- Нова Каледония и зависимите територии
- Френска Полинезия

- Френски южни и антарктически територии
- Уолис и Футунски острови
- Майот
- Сен Пиер и Микелон
- Аруба
- Холандски Антили
- Бонер
- Кюрасао
- Саба
- Сен Еустатиус
- Сен Мартен
- Англия
- Кайманови острови
- Фолклендски острови
- Южна Джорджия и Южни сандвичеви острови,
- Монсерат,
- Питкърн,
- Света Елена и зависимите територии,
- Британска Антарктическа територия,
- Британски Тихоокеански територии,
- Британски територии от Индийския океан
- Острови Търкс и Кайкос
- Британски Вирджински острови
- Бермудски острови

III. ПРОТОКОЛИ И ДРУГИ АКТОВЕ

1. Отменят се следните протоколи и актове:
  - а) Протоколът за изменение на Протокола относно привилегиите и имунитетите на Европейските общности;
  - б) Протоколът относно вътрешно-германската търговия и свързаните с нея проблеми;
  - в) Протоколът относно някои разпоредби, представляващи интерес за Франция;
  - г) Протоколът относно Великото херцогство Люксембург;
  - д) Протоколът относно режима, прилаган към стоките, попадащи в обхвата на Европейската общност за въглища и стомана спрямо Алжир и отвъдморските департаменти на Френската република;
  - е) Протоколът относно минералните масла и някои техни деривати;
  - ж) Протоколът относно прилагането на Договора за създаване на Европейската общност спрямо неевропейските части на Кралство Нидерландия;
  - з) Конвенцията за прилагане на разпоредбите за асоцииране на отвъдморските страни и територии към Общността:
    - Протоколът относно митническата квота за внос на банани (номенклатурен номер ex 08.01 от Брюкселската номенклатура);

- Протоколът относно митническата квота за внос на сурово кафе (номенклатурен номер ex 09.01 от Брюкселската номенклатура).
- 2. В края на Протокола за устава на Европейската инвестиционна банка се заличава списъкът на подписалите протокола.
- 3. Протоколът за статута на Съда на Европейските общности се изменя, както следва:
  - а) думите „ПОСОЧИХА за тези цел упълномощени представители”, както и списъкът на държавните глави и на техните упълномощени представители се заличава;
  - б) думите „КОИТО, след като си размениха своите пълномощия, установени за валидни и съставени в надлежна форма” отпадат.
  - в) към член 3 се добавя като четвърти параграф, текст, приведен в съответствие с член 21 от Протокола относно привилегиите и имунитетите на Европейските общности; новият параграф четвърти е следният:
„Член 12 до 15 включително и член 18 от Протокола относно привилегиите и имунитетите на Европейските общности се прилагат спрямо съдиите, генералните адвокати, секретаря и помощник-докладчиците на съда на Европейските общности, без да се накърняват разпоредбите относно съдебния имунитет на съдиите, посочени в предишните алинеи.”;
  - г) член 57 се отменя;
  - д) заключителната формулировка „В ПОТВЪРЖДЕНИЕ НА КОЕТО, долуподписаните упълномощени представители поставиха собственоръчен подпис под настоящия протокол” се заличава.
  - е) заличава се списъкът на подписалите протокола.
- 4. В член 40 на Протокола относно устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка думите „приложен към Договора за създаване на единен Съвет и единна Комисия на Европейските общности” се заличават.
- 5. В член 21 на Протокола за устава на Европейския паричен институт думите „приложен към Договора за създаване на единен Съвет и единна Комисия на Европейските общности” се заличават.
- 6. Протоколът относно Италия се изменя, както следва:
  - а) в последния параграф, започващ с думите „КАТО ПРИЗНАВАТ по-специално, че” препращането към член 108 и 109 се заменя с препращане към член 109з и член 109и;
  - б) заличава се списъкът на подписалите протокола.
- 7. Протоколът относно стоките, произхождащи или изнасяни от някои страни, ползващи се с особен режим на внос в държавите-членки, се изменя, както следва:
  - а) в уводната част на точка 1:

- думите „след влизането в сила на Договора” се заменят с „от 1 януари 1958 г.”;
- веднага след думите „по отношение на вноса” се добавя текстът на буква а); полученият след добавянето текст се чете както следва:

„...по отношение на вноса в страните на Бенелюкс на стоки, произхождащи или изнасяни от Суринам и Холандските Антили.”;

- б) в точка 1, букви „а”, „б” и „в” се заличават;
  - в) в точка 3 думите „Преди края на първата година след влизането в сила на Договора, държавите-членки съобщават...” се заменят с „Държавите-членки съобщават...”;
  - г) заличава се списъкът на подписалите протокола.
8. Протоколът относно вноса в Европейската общност на петролни продукти, рафинирани в Холандските Антили, се изменя, както следва:
- а) заключителната формулировка „В ПОТВЪРЖДЕНИЕ НА КОЕТО, долуподписаните упълномощени представители поставиха собственоръчен подпис под настоящия протокол” се заличава.
  - б) заличава се списъкът на подписалите протокола.
9. В Протокола относно специалния режим, прилаган към Гренландия, член 3 се отменя.

ЧЛЕН 7

Договорът за създаване на Европейската общност за въглища и стомана, включително Приложенията, протоколите и другите актове, приложени към него, се изменя в съответствие с разпоредбите на настоящия член, с цел отмяната на старите разпоредби на споменатия договор и приведен в съответствието на текста на някои от неговите разпоредби.

I. ТЕКСТ НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА ДОГОВОРА

1. В член 2, втори параграф, думата „постепенно” се заличава.
2. В член 4, в уводната част се заличават думите „премахнати и”.
3. Член 7 се изменя, както следва:
  - а) в първото тире думите „ВЪРХОВЕН ОРГАН”, наричан отгук нататък „Комисия”, се заменят с „КОМИСИЯ”;
  - б) във второто тире думите „ОБЩА АСАМБЛЕЯ”, наричана отгук нататък „Европейски парламент” се заменят с „ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ”;

в) в третото тире думите „СПЕЦИАЛЕН СЪВЕТ НА МИНИСТРИТЕ, наричан оттук нататък „Съвет” се заменят със „СЪВЕТ”.

4. В член 10 параграф 3 се заличава.

5. В член 16, алинея първа и втора се заличават.

6. Член 21 се изменя, както следва, с цел да се включат член 1, член 2, така, както е изменен с член 5 от настоящия договор и член 3, параграф 1, от Акта относно избирането на представителите в Европейския парламент чрез всеобщи преки избори, който е приложен към Решението от 20 септември 1976 г. на Съвета; приложение II на споменатия договор продължава да се прилага:

а) на мястото на параграф 1 и 2, които се губят сила съгласно член 14 от Акта относно избирането на представителите в Европейския парламент чрез всеобщи преки избори, се включват текстовете на член 1 и 2 от същия акт, но като параграф 1 и 2; тези нови параграф 1 и параграф 2 са със следния текст:

„1. Представителите в Европейския парламент на народите на държавите, обединени в Общността, се избират чрез всеобщи преки избори.

2. Броят на представителите, избрани във всяка държава-членка, се определя както следва:

Белгия	25
Дания	16
Германия	99
Гърция	25
Испания	64
Франция	87
Ирландия	15
Италия	87
Люксембург	6
Нидерландия	31
Австрия	21
Португалия	25
Финландия	16
Швеция	22
Обединеното кралство	87

В случай на изменение на настоящия параграф, броят на избраните представители във всяка държава-членка трябва да осигури подходящо представителство на народите, обединени в Общността.”;

б) след новите параграф 1 и 2 се включва като параграф 3 текстът на член 3, параграф 1 от посочения акт; новият параграф 3 е следният:

„3. Представителите се избират за срок от пет години.”;

в) сегашният параграф 3, така както е изменен от член 3 на настоящия договор, става параграф 4;

г) параграф 4, така както е добавен от член 3 на настоящия договор, става параграф 5.

7) В член 32а, алинея първа, думите „от датата на присъединяване до 6 октомври 2000 г.“ се заменят с „от 1 януари 1995 г. до 6 октомври 2000 г.“.

8. В член 45б параграф 3, започваща с „Все пак, при първите назначения...“ се заличава.

9. В член 50, приведен в съответствие с текстове на параграф 2 и 3 на член 20 от Договора за създаването на единен Съвет и единна Комисия на Европейските общности се включват като нови параграф 4 и 5; тези нови параграфи са със следния текст:

„4. Разходната част от бюджета на Общностите, осигурена от предвидените в член 49 постъпления от данъци, се определя на 18 милиона сметни единици.

Комисията представя ежегодно доклад на Съвета, въз основа на който Съветът преценява дали е необходимо тази цифра да бъде приведена в съответствие с промените в бюджета на Общностите. Съветът приема решение като действа с мнозинството, предвидено в член 28, четвърти параграф, изречение първо. Това привеждане в съответствие става въз основа на оценка на промяната в разходите, произтичащи от прилагането на настоящия договор.

5. Частта на постъпленията от данъци, предназначена за покриване на бюджетните разходи на Общностите, се насочва от Комисията за изпълнение на този бюджет в сроковете, определени от финансовите регламенти, приемани по силата на член 209, буква б) от Договора за създаването на Европейската общност и член 183, буква б) от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия.”

10. Член 52 се отменя.

11. В член 76 се включва приведен в съответствие текст на член 28, първи параграф, от Договора за създаване на единен Съвет и единна Комисия на Европейските общности; новият член 76 е със следния текст:

„Член 76

Общността се ползва на територията на държавите-членки с привилегиите и имунитетите, необходими за изпълнението на нейните задачи при условията, определени в Протокола относно привилегиите и имунитетите на Европейските общности от 8 април 1965 г.”

12. Член 79 се изменя, както следва:

а) второто изречение на първи параграф в частта, започваща с „що се отнася до Саар...“ се заличава, а точката и запетаята се заменя с точка;

б) след първи параграф се включва следният втори параграф:

„Разпоредбите на настоящия договор се прилагат спрямо Аландските острови в съответствие с разпоредбите на Протокол № 2 относно условията на

присъединяването на Република Австрия, Република Финландия и Кралство Швеция.”

- в) в уводната част на сегашния втори параграф думите „Чрез отмяна на предходния параграф „ се заменят с „Чрез отмяна на предходните параграфи”.
  - г) във втора алинея, текстът на буква г) относно Аландските острови се заличава, а текстът на буква в) завършва с точка.
13. В член 84 думите „и на Приложенията към него, приложените протоколи и конвенцията относно преходните разпоредби” се заменят с „Приложенията към него и приложените протоколи.”
  14. Член 85 се отменя.
  15. В член 93 думите „Европейската организация за икономическо сътрудничество” се заменят с „Организацията за икономическо сътрудничество и развитие”.
  16. В член 95, трета алинея, думите „След изтичането на преходния период, предвиден в Конвенцията за преходните разпоредби, ако непредвидени затруднения...” се заменят с „Ако непредвидени затруднения...”.
  17. В член 97 изречението „Настоящият договор се сключва за срок от петдесет години, считано от датата на влизането му в сила.” се заменят с „Настоящият договор изтича на 23 юли 2002 г.”

II. ТЕКСТ НА ПРИЛОЖЕНИЕ III „Специални стомани”

В края на приложение III, инициалите на упълномощените представители на държавните и правителствените глави се заличават.

III. ПРОТОКОЛИ И ДРУГИ АКТОВЕ, ПРИЛОЖЕНИ КЪМ ДОГОВОРИ

1. Отменят се следните актове:
  - а) размяната на писма между правителството на Федерална република Германия и правителството на Френската република относно Саар;
  - б) Конвенцията относно преходните разпоредби.
2. Протоколът относно статута на Съда на Европейската общност за въглища и стомана се изменя, както следва:
  - а) Дял I и II от протокола се заменят с текстовете на дял I и дял II от Протокола относно статута на Съда на Европейската общност, приложен към Договора за създаване на Европейската общност;
  - б) член 56 се отменя, а заглавието „Преходни разпоредби” преди него се заличава;
  - в) заличава се списъкът на подписалите протокола.

3. Протоколът относно отношенията със Съвета на Европа се изменя, както следва:

а) член 1 се отменя;

б) заличава се списъкът на подписалите протокола.

ЧЛЕН 8

Договорът за създаване на Европейската общност за атомна енергия, включително Приложенията и протоколите към него, се изменя в съответствие с разпоредбите на настоящия член, с цел отмяна на старите разпоредби на споменатия договор и привеждането в съответствие на текста на някои от неговите разпоредби.

I. ТЕКСТ НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА ДОГОВОРИТЕ

1. В член 76, втори параграф, думите „,считано от датата на влизането в сила на Договора” се заменят със „считано от 1 януари 1958 г.,”.

2. В член 93, в уводната част на първи параграф думите „Държавите-членки премахват помежду си, една година след влизането в сила на настоящия договор, всички мита ...” се заменят с „Държавите-членки забраняват помежду си всякакви мита...”

3. Член 94 и 95 се отменят.

4. В член 98, втори параграф, думите „В срок от две години, считано от влизането в сила на настоящия договор, Съветът...” се заменят със „Съветът,...”.

5. Член 100 се отменя.

6. Член 104 се изменя, както следва:

а) в първи параграф думите „След влизането в сила на настоящия договор” се заменят със „след 1 януари 1958 г. или, за присъединяващите се държави, след дата на тяхното присъединяване”.

б) във втори параграф думите „след влизането в сила на настоящия договор, в областите на неговото прилагане” се заменят със „след датите, посочени в предходния параграф, в приложното поле на настоящия договор”.

7. Член 105 се изменя, както следва:

а) в първи параграф думите „сключени преди неговото влизане в сила” се заменят със „сключени преди 1 януари 1958 г. или, за присъединяващите се държави, преди датата на тяхното присъединяване,”. В края на същата алинея думите „след влизането в сила на настоящия договор.” се заменят със „след посочените дати”.

б) във втори параграф, думите „сключени в периода между подписването и влизането в сила на настоящия договор” се заменят със „сключени между 25 март

1957 г. и 1 януари 1958 г. или, за присъединяващите се държави, между датата на подписването на акта за присъединяване и датата на влизането му в сила,”.

8. В член 106, алинея първа, думите „преди влизането в сила на настоящия договор” се заменят с „преди 1 януари 1958 г. или, за присъединяващите се държави, преди датата на тяхното присъединяване,”.
9. Член 108 се изменя, както следва, за да се включат член 1, член 2, така, както е изменен с член 5 от настоящия договор и член 3, параграф 1, от Акта относно избирането на представителите в Европейския парламент чрез всеобщи преки избори, който е приложен към Решението от 20 септември 1976 г. на Съвета; приложение II на този акт продължава да се прилага:

- а) на мястото на параграфи 1 и 2, които губят сила в съответствие с член 14 от Акта относно избирането на представителите в Европейския парламент чрез всеобщи преки избори, се включват текстовете на член 1 и 2 от същия акт, но като параграфи 1 и 2; тези нови параграф 1 и параграф 2 са със следния текст:

„1. Представителите в Европейския парламент на народите на държавите, обединени в Общността, се избират чрез всеобщи преки избори.

2. Броят на представителите, избрани във всяка държава-членка, се определя както следва:

Белгия	25
Дания	16
Германия	99
Гърция	25
Испания	64
Франция	87
Ирландия	15
Италия	87
Люксембург	6
Нидерландия	31
Австрия	21
Португалия	25
Финландия	16
Швеция	22
Обединеното кралство	87

В случай на изменение на настоящия параграф, броят на избраните представители във всяка държава-членка трябва да осигури подходящо представителство на народите, обединени в Общността.”;

- б) след новите параграф 1 и 2 се създава като параграф 3 текстът на член 3, параграф 1 от посочения акт; новият параграф 3 гласи следното:

„3. Представителите се избират за срок от пет години.”;

- в) сегашният параграф 3, така както е изменен от член 3 на настоящия договор, става параграф 4;

- г) параграф 4, така както е добавен от член 3 на настоящия договор, става параграф 5.
10. В член 127 параграф 3 се заличава.
11. В член 138, първи параграф, думите „от датата на присъединяване до 6 октомври 2000 г.” се заменят с „от 1 януари 1995 г. до 6 октомври 2000 г.”.
12. В член 106б параграф 3, започваща с „Все пак, при първите назначения...” се заличава.
13. В член 181 втори, трети и четвърти параграфи се заличават.
14. На мястото на член 191 се включва приведеният в съответствие текст на член 28, първи параграф, от Договора за създаване на единен Съвет и единна Комисия на Европейските общности; новият член 191 е със следния текст:
- „Член 191
- Общността се ползва на територията на държавите-членки с привилегиите и имунитетите, необходими за изпълнението на нейните задачи при условията, определени в Протокола за привилегиите и имунитетите на Европейските общности от 8 април 1965 г.”
15. Член 198 се изменя, както следва:
- а) след втори параграф се създава трети параграф:
- „Разпоредбите на настоящия договор се прилагат спрямо Аландските острови в съответствие с разпоредбите на Протокол № 2 относно условията на присъединяването на Република Австрия, Република Финландия и Кралство Швеция.”
- б) в параграф трети, буква д) относно Аландските острови се заличава.
16. В член 199, първи параграф, думите „и Общото споразумение за митата и търговията” се заменят с „и на Световната търговска организация.”
17. Дял VI, „Разпоредби относно началния период”, включващ Раздел 1 „Учредяване на институциите”, Раздел 2 „Разпоредби относно първоначалното прилагане на настоящия договора” и Раздел 3 „Преходни разпоредби”, както и член 209 до член 223, се отменят.
18. В член 225 се добавя нов параграф:
- „По силата на договорите за присъединяване, текстовете на настоящия договор на английски, гръцки, датски, ирландски, испански, португалски, фински и шведски език са еднакво автентични.”

II. ПРИЛОЖЕНИЯ

1. Отменя се приложение V „Начална програма за научни изследвания и образование, посочена в член 125 от Договора”, включително таблицата „Разпределяне по съставни важни позиции...”

III. ПРОТОКОЛИ

1. Отменя се протоколът относно прилагането на Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия към неевропейските територии на Кралство Нидерландия.
2. Протоколът относно статута на Съда на Европейската общност за атомна енергия се изменя, както следва:
  - а) думите „ПОСОЧИХА като упълномощени за целта представители”, както и списъкът на държавните глави и на техните упълномощени представители, се заличават;
  - б) думите „КОИТО, след като си размениха своите пълномощия, установени за валидни и съставени в надлежна форма” се заличават и останалият текст на алинеята е следният: „СЕ ДОГОВАРЯТ за следните разпоредби, които са приложени към Договора за създаването на Европейската общност.”;
  - в) в член 3, приведеният в съответствие текст на член 21 от Протокола относно привилегиите и имунитетите на Европейските общности се добавя като четвърти параграф; новият четвърти параграф е със следния текст:

„Член 12 до член 15 и член 18 от Протокола относно привилегиите и имунитетите на Европейските общности се прилагат спрямо съдиите, генералните адвокати, секретаря и помощник-докладчиците на съда на Европейските общности, без да се накръняват разпоредбите относно съдебния имунитет на съдиите, предвидени в предходните параграфи.”;
  - г) член 58 се отменя;
  - д) заключителната формулировка „В ПОТВЪРЖДЕНИЕ НА КОЕТО, долуподписаните упълномощени представители подписаха настоящия протокол.” се заличава;
  - е) отпада списъкът на подписалите Договора.

ЧЛЕН 9

1. Без да се засягат разпоредбите на следващите параграфи, които запазват основните части на техните разпоредби, Конвенцията относно някои общи за Европейските общности институции от 25 март 1957 г. и Договорът относно създаване на единен Съвет и единна Комисия от 8 април 1965 г., с изключение на протокола, посочен в параграф 5 се отменят.
2. Правомощията на Европейския парламент, Съвета, Комисията, Съда на Европейските общности и Сметната палата, предоставени им по силата на Договора за създаване на Европейската общност, Договора за създаване на Европейската общност за въглища и стомана и Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, се упражняват от единни институции и при условията, съответно предвидени в посочените договори и в настоящия член.

Функциите, предоставени на Икономическия и социален комитет по силата на Договора за създаване на Европейската общност и Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, се осъществяват от единен комитет, при условията, предвидени съответно в посочените договори. Разпоредбите на членове от 193 до член 197 от Договора за създаване на Европейската общност се прилагат спрямо този комитет.

3. Длъжностните лица и другите служители на Европейските общности представляват част от единната администрация на тези Общности и спрямо тях се прилагат разпоредбите, приети с прилагането на член 212 от Договора за създаване на Европейската общност.

4. Европейските общности се ползват на териториите на държавите-членки с привилегии и имунитети, необходими за изпълнението на техните задачи, посочени в параграф 5, при условията, определени в протокола. Същите разпоредби се отнасят до Европейската централна банка, Европейския паричен институт и Европейската инвестиционна банка.

5. В Протокола от 8 април 1965 г. относно привилегиите и имунитетите на Европейските общности се създава член 23, както е предвидено в протокола за изменение на горепосочения протокол; този член е със следния текст:

„Член 23

Настоящият протокол се прилага също спрямо Европейската централна банка, членовете на нейните органи и нейните служители, без да се накърняват разпоредбите на Протокола за Устава на Европейската система от централни банки и Европейската централна банка.

Освен това, Европейската централна банка се освобождава от всякакви данъци или други налози, свързани с увеличаването на нейния капитал, както и от изпълнение на формалностите, свързани с такива действия в държавата, където е седалището на банката. Дейностите на банката и нейните органи, осъществявани в съответствие с Устава на Европейската система от централни банки и Европейската централна банка, не подлежат на облагане с данък върху оборота.

Горните разпоредби се прилагат също спрямо Европейския паричен институт. Неговото разпускане или ликвидиране не могат да бъдат основание за какъвто и да било данък.”

6. Приходите и разходите на Европейската общност, административните разходи на Европейската общност за въглища и стомана и нейните приходи, както и приходите и разходите на Европейската общност за атомна енергия, с изключение на онези от Агенцията за доставки и от съвместните предприятия, се записват в бюджета на Европейските общности при условията, предвидени съответно в договорите за създаване на тези три общности.

7. Без да се засяга прилагането на разпоредбите на член 216 от Договора за създаване на Европейската общност, член 77 от Договора за създаване на Европейската общност за въглища и стомана, член 189 от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия и член 1, втори параграф от Протокола за устава на Европейската инвестиционна банка, представителите на правителствата на държавите-членки приемат с общо съгласие необходимите разпоредби за разрешаването на някои специфични за Великото херцогство Люксембург проблеми и които са следствие от създаването на единен Съвет и единна Комисия на Европейските общности.

ЧЛЕН 10

1. Отмяната или заличаването в настоящата част на изгубили сила разпоредби от Договора за създаване на Европейската общност, Договора за създаване на Европейската общност за въглища и стомана и Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, които са били в сила преди влизането в сила на настоящия Договор от Амстердам, както и някои техни приведени в съответствие разпоредби, не водят до промяна в правното действие на разпоредбите на тези договори, по-специално по отношение на определяните от тях срокове, нито до промяна в разпоредбите на Договорите за присъединяване.
2. Правното действие на актовете, които са в сила и са приети въз основа на горепосочените договори, не се променя.
3. Същото се отнася и до отмяната на Конвенцията относно някои общи за Европейските общности институции от 25 март 1957 г., както и до отмяната на Договора за създаване на единен Съвет и единна Комисия на Европейските общности от 8 април 1965 г.

ЧЛЕН 11

Разпоредбите на Договора за създаване на Европейската общност, Договора за създаване на Европейската общност за въглища и стомана и Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, отнасящи се до правомощията на Съда на Европейските общности и до упражняването на тези правомощия, се прилагат спрямо разпоредбите в настоящата част, както и спрямо посочения в член 9, параграф 5, Протокол за привилегиите и имунитетите.

ЧАСТ ТРЕТА

ОБЩИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛЕН 12

1. Членовете, дяловете и разделите на Договора за Европейския съюз и Договора за създаване на Европейската общност, така както са изменени от разпоредбите на настоящия договор, се преномерират в съответствие с таблиците на съответствията, включени в Приложението от настоящия договор, което е неразделна част от него.
2. Препращанията към членовете, дяловете и разделите на Договора за Европейския съюз и в Договора за създаване на Европейската общност, както и от единия към другия договор, също съответно се променят. Същото се прилага и по отношение на позоваванията на членовете, дяловете и разделите от тези договори, съдържащи се в другите договори за Общностите.
3. Препращанията към други инструменти или актове на членовете, дяловете и разделите от договорите, посочени в параграф 2, се разбират като препращания към членовете, дяловете и разделите на договорите, така както са преномерирани в съответствие с параграф

1 и, съответно, на параграфите от тези членове, така както са преномерирани с някои разпоредби на член 6.

4. Препращанията, съдържащи се в други договори или актове, към параграфи от членове на договорите, посочени в член 7 и 8, се разбират като препращания към тези параграфи, така както са преномерирани с някои разпоредби на споменатите член 7 и член 8.

ЧЛЕН 13

Настоящият договор се сключва за неограничен срок.

ЧЛЕН 14

1. Настоящият договор се ратифицира от високодоговарящите страни в съответствие с техните национални конституционни изисквания. Ратификационните инструменти се депозират при правителството на Италианската република.

2. Настоящият договор влиза в сила на първия ден от втория месец след месеца, в който е депозиран ратификационният инструмент от подписалата го държава, която последна е изпълнила това изискване.

ЧЛЕН 15

Настоящият договор е съставен в единствен екземпляр на английски, гръцки, датски, ирландски, испански, италиански, немски, нидерландски, португалски, финландски, френски, и шведски език, като всеки от текстовете е еднакво автентичен и се депозира в архивите на Правителството на Италианската република, която изпраща заверено копие до правителствата на другите държави, подписали Договора.

В ПОТВЪРЖДЕНИЕ НА КОЕТО, долуподписаните упълномощени представители положиха подписите си под настоящия договор.

En fe de lo cual, los plenipotenciarios abajo firmantes suscriben el presente Tratado.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne traktat.

Zu Urkund dessen haben die unterzeichneten Bevollmächtigten ihre Unterschriften unter diesen Vertrag gesetzt.

Εἰς πίστωση τῶν ἀνωτέρω, οἱ υπογεγραμμένοι πληρεξούσιοι υπέγραψαν τὴν παρούσα Συνθήκη.

In witness whereof the undersigned Plenipotentiaries have signed this Treaty.

En foi de quoi, les plénipotentiaires soussignés ont apposé leurs signatures au bas du présent traité.

Dá fhianú sin, chuir na Lánchumhachtaigh thíos-sínithe a lámh leis an gConradh seo.

In fede di che, i plenipotenziari sottoscritti hanno apposto le loro firme in calce al presente trattato.

Ten blijke waarvan de ondergetekende gevolmachtigden hun handtekening onder dit Verdrag hebben gesteld.

Em fê do que, os plenipotenciários abaixo assinados apuseram as suas assinaturas no presente Tratado.

Tämän vakuudeksi alla mainitut täysivaltaiset edustajat ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

TilTill bevis härpå har undertecknade befullmäktigade undertecknat detta fördrag.

Hecho en Amsterdam, el dos de octubre de mil novecientos noventa y siete.

Udfærdiget i Amsterdam, den anden oktober nittenhundrede og syvoghalvfems.

Geschehen zu Amsterdam am zweiten Oktober neunzehnhundertsiebenundneunzig.

Έγινε στο Άμστερνταμ, στις δύο Οκτωβρίου του έτους χίλια εννιακόσια ενενήντα επτά.

Съставено в Амстердам на втория ден от месец октомври през хиляда деветстотин деветдесет и седма година.

Done at Amsterdam this second day of October in the year one thousand nine hundred and ninety-seven.

Fait à Amsterdam, le deux octobre de l'an mil neuf cent quatre-vingt-dix-sept.

Arna dhéanamh in Amstardam ar an dara lá de Dheireadh Fómhair sa bhliain míle naoi gcéad nócha a seacht.

Fatto ad Amsterdam, addì due ottobre millenovecentonovantasette.

Gedaan te Amsterdam, de tweede oktober negentienhonderd zevenneentig.

Feito em Amesterdão, em dois de Outubro de mil novecentos e noventa e sete.

Tehty Amsterdmissa 2 päivänä lokakuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäseitsemän.

Utfärdat i Amsterdam den andra oktober år nittonhundranittiosju.

Pour Sa Majesté le Roi des Belges
Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen
Für Seine Majestät den König der Belgier

Erik Derycke

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

For Hendes Majestæt Danmarks Dronning
Niels Helveg Petersen

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland
Klaus Kinkel

Για τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας
Theodoros Pangalos

Por Su Majestad el Rey de España
Juan Abel Matutes

Pour le Président de la République française
Hubert Védrine

Thar ceann an Choimisiúin arna ádarús le hAirteagal 14 de Bhunreacht na hÉireann chun cumhachtaí agus feidhmeanna Uachtarán na hÉireann a oibriú agus a chomhlíonadh
For the Commission authorised by Article 14 of the Constitution of Ireland to exercise and perform the powers and functions of the President of Ireland
Raphael P. Burke

Per il Presidente della Repubblica italiana
Lamberto Dini

Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg
Jacques F. Poos

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden
Hans van Mierlo

Für den Bundespräsidenten der Republik Österreich
Wolfgang Schüssel

Pelo Presidente da República Portuguesa
Jaime Gama

Suomen Tasavallan Presidentin puolesta
För Republiken Finlands President
Tarja Halonen

För Hans Majestät Konungen av Sverige
Lena Hjelm-Wallén

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
Douglas Henderson

ПРИЛОЖЕНИЕ

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТВИЯТА,
ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 12 НА ДОГОВОРА ОТ АМСТЕРДАМ

А. Договор за Европейския съюз

предишна номерація	нова номерація	предишна номерація	нова номерація
<u>ДЯЛ I</u>	<u>ДЯЛ I</u>		
Член А	Член 1	Член J.17	Член 27
Член В	Член 2	Член J.18	Член 28
Член С	Член 3		
Член D	Член 4	<u>ДЯЛ VI (***)</u>	<u>ДЯЛ VI</u>
Член E	Член 5	Член K.1	Член 29
Член F	Член 6	Член K.2	Член 30
Член F.1(*)	Член 7	Член K.3	Член 31
		Член K.4	Член 32
<u>ДЯЛ II</u>	<u>ДЯЛ II</u>	Член K.5	Член 33
Член G	Член 8	Член K.6	Член 34
		Член K.7	Член 35
<u>ДЯЛ III</u>	<u>ДЯЛ III</u>	Член K.8	Член 36
Член H	Член 9	Член K.9	Член 37
		Член K.10	Член 38
<u>ДЯЛ IV</u>	<u>ДЯЛ IV</u>	Член K.11	Член 39
Член I	Член 10	Член K.12	Член 40
		Член K.13	Член 41
<u>ДЯЛ V (***)</u>	<u>ДЯЛ V</u>	Член K.14	Член 42
Член J.1	Член 11		
Член J.2	Член 12		
Член J.3	Член 13	<u>ДЯЛ VI A (**)</u>	<u>ДЯЛ VII</u>
Член J.4	Член 14	Член K.15(*)	Член 43
Член J.5	Член 15	Член K.16(*)	Член 44
Член J.6	Член 16	Член K.17(*)	Член 45
Член J.7	Член 17		
Член J.8	Член 18	<u>ДЯЛ VII</u>	<u>ДЯЛ VIII</u>
Член J.9	Член 19	Член L	Член 46
Член J.10	Член 20	Член M	Член 47
Член J.11	Член 21	Член N	Член 48
Член J.12	Член 22	Член O	Член 49
Член J.13	Член 23	Член P	Член 50
Член J.14	Член 24	Член Q	Член 51
Член J.15	Член 25	Член R	Член 52
Член J.16	Член 26	Член S	Член 53

Б. Договор за създаване на Европейската общност

(*) Нов член, въведен с Договора от Амстердам

(**) Нов дял, въведен с Договора от Амстердам

(***) Преструктуриран дял с Договора от Амстердам

предишна номерация	нова номерация	предишна номерация	нова номерация
<u>Част първа</u>	<u>Част първа</u>	<u>Глава 1</u>	<u>Глава 1</u>
Член 1	Член 1	<u>Раздел 1</u>	(отменен)
Член 2	Член 2	Член 12	(отменен)
Член 3	Член 3	Член 13	(отменен)
Член 3а	Член 4	Член 14	(отменен)
Член 3б	Член 5	Член 15	(отменен)
Член 3в(*)	Член 6	Член 16	(отменен)
Член 4	Член 7	Член 17	(отменен)
Член 4а	Член 8	<u>Раздел 2</u>	(отменен)
Член 4б	Член 9	Член 18	(отменен)
Член 5	Член 10	Член 19	(отменен)
Член 5а(*)	Член 11	Член 20	(отменен)
Член 6	Член 12	Член 21	(отменен)
Член 6а(*)	Член 13	Член 22	(отменен)
Член 7	(отменен)	Член 23	(отменен)
Член 7а	Член 14	Член 24	(отменен)
Член 7б	(отменен)	Член 25	(отменен)
Член 7в	Член 15	Член 26	(отменен)
Член 7г	Член 16	Член 27	(отменен)
<u>Част втора</u>	<u>Част втора</u>	Член 28	Член 26
Член 8	Член 17	Член 29	Член 27
Член 8а	Член 18	<u>Глава 2</u>	<u>Глава 2</u>
Член 8б	Член 19	Член 30	Член 28
Член 8в	Член 20	Член 31	(отменен)
Член 8г	Член 21	Член 32	(отменен)
Член 8д	Член 22	Член 33	(отменен)
<u>Част трета</u>	<u>Част трета</u>	Член 34	Член 29
<u>Дял I</u>	<u>Дял I</u>	Член 35	(отменен)
Член 9	Член 23	Член 36	Член 30
Член 10	Член 24	Член 37	Член 31
Член 11	(отменен)		

(*) Нов член, въведен с Договора от Амстердам

предишна номерація	нова номерація	предишна номерація	
<u>Дял II</u>	<u>Дял II</u>	Член 69	(отменен)
Член 38	Член 32	Член 70	(отменен)
Член 39	Член 33	Член 69	(отменен)
		Член 70	(отменен)
		Член 71	(отменен)
Член 40	Член 34	Член 72	(отменен)
Член 41	Член 35	Член 73	(отменен)
Член 42	Член 36	Член 73а	(отменен)
Член 43	Член 37	Член 73б	Член 56
Член 44	(отменен)	Член 73в	Член 57
Член 45	(отменен)	Член 73г	Член 58
Член 46	Член 38	Член 73д	(отменен)
Член 47	(отменен)	Член 73е	Член 59
<u>Дял III</u>	<u>Дял III</u>	Член 73ж	Член 60
<u>Глава I</u>	<u>Глава I</u>	Член 73з	(отменен)
Член 48	Член 39	<u>Дял IIIа(**)</u>	<u>Дял IV</u>
Член 49	Член 40	Член 73и(*)	Член 61
Член 50	Член 41	Член 73й(*)	Член 62
Член 51	Член 42	Член 73к(*)	Член 63
<u>Глава 2</u>	<u>Глава 2</u>	Член 73л(*)	Член 64
Член 52	Член 43	Член 73м(*)	Член 65
Член 53	(отменен)	Член 73н(*)	Член 66
Член 54	Член 44	Член 73о(*)	Член 67
Член 55	Член 45	Член 73п(*)	<u>Член 68</u>
Член 56	Член 46	Член 73р(*)	Член 69
Член 57	Член 47	<u>Дял IV</u>	<u>Дял V</u>
Член 58	Член 48	Член 74	Член 70
<u>Глава 3</u>	<u>Глава 3</u>	Член 75	Член 71
Член 59	Член 49	Член 76	Член 72
Член 60	Член 50	Член 77	Член 73
Член 61	Член 51	Член 78	Член 74
Член 62	(отменен)	Член 79	Член 75
Член 63	Член 52	Член 80	Член 76
Член 64	Член 53	Член 81	Член 77
предишна номерація	нова номерація	предишна номерація	
Член 65	Член 54	Член 82	Член 78
Член 66	Член 55	Член 83	Член 79
<u>Глава 4</u>	<u>Глава 4</u>	Член 84	Член 80
Член 67	(отменен)		
Член 68	(отменен)		

(*) Нов член, въведен с Договора от Амстердам

(**) Нов дял, въведен с Договора от Амстердам

<u>Дял V</u>	<u>Дял V</u>	Член 103а	Член 100
<u>Глава 1</u>	<u>Глава 1</u>	Член 104	Член 101
<u>Раздел 1</u>	<u>Раздел 1</u>	Член 104а	Член 102
Член 85	Член 81	Член 104б	Член 103

Член 86	Член 82	Член 104в	Член 104
Член 87	Член 83	<u>Глава 2</u>	<u>Глава 2</u>
Член 88	Член 84	Член 105	Член 105
Член 89	Член 85	Член 105а	Член 106
Член 90	Член 86	Член 106	Член 107
<u>Раздел 2</u>	(отменен)	Член 107	Член 108
Член 91	(отменен)	Член 108	Член 109
Член 92	Член 87	Член 108а	Член 110
Член 93	Член 88	Член 109	Член 111
Член 94	Член 89	<u>Глава 3</u>	<u>Глава 3</u>
<u>Глава 2</u>	<u>Глава 2</u>	Член 109а	Член 112
Член 95	Член 90	Член 109б	Член 113
Член 96	Член 91	Член 109в	Член 114
Член 97	(отменен)	Член 109г	Член 115
Член 98	Член 92	<u>Глава 4</u>	<u>Глава 4</u>
Член 99	Член 93	Член 109д	Член 116
<u>Глава 3</u>	<u>Глава 3</u>	Член 109е	Член 117
Член 100	Член 94	Член 109ж	Член 118
Член 100а	Член 95	Член 109з	Член 119
Член 100б	(отменен)	Член 109и	Член 120
предишна	нова	предишна	
номерация	номерация	номерация	
предишна	нова	предишна	нова
номерация	номерация	номерация	номерация
Член 100в	(отменен)	Член 109й	Член 121
Член 100г	отменен	Член 109к	Член 122
Член 101	Член 96	Член 109л	Член 123
Член 102	Член 97	Член 109м	Член 124
<u>Дял VI</u>	<u>Дял VII</u>	<u>Дял VIa (**)</u>	<u>Дял VIII</u>
<u>Глава 1</u>	<u>Глава 1</u>	Член 109н(*)	Член 125
Член 102а	Член 98	Член 109о(*)	Член 126
Член 103	Член 99	Член 109п(*)	Член 127
		Член 109р(*)	Член 128
		Член 109с(*)	Член 129
		Член 109т(*)	Член 130
		<u>Дял VII</u>	<u>Дял IX</u>
		Член 110	Член 131
		Член 111	(отменен)
		Член 112	Член 132
		Член 113	Член 133

(*) Нов член, въведен с Договора от Амстердам

(**) Нов дял, въведен с Договора от Амстердам

Член 114	(отменен)	<u>Дял XIV</u>	<u>Дял XVII</u>
Член 115	Член 134	Член 130а	Член 158
<u>Дял VIIa (**)</u>	<u>Дял X</u>	Член 130б	Член 159
Член 116 (*)	Член 135	Член 130в	Член 160
<u>Дял VIII</u>	<u>Дял XI</u>	Член 130г	Член 161
<u>Глава 1 (***)</u>	<u>Глава 1</u>	Член 130д	Член 162
Член 117	Член 136	<u>Дял XV</u>	<u>Дял XVIII</u>
Член 118	Член 137	Член 130е	Член 163

Член 118а	Член 138	Член 130ж	Член 164
Член 118б	Член 139	Член 130з	Член 165
Член 118в	Член 140	Член 130и	Член 166
Член 119	Член 141	Член 130й	Член 167
Член 119а	Член 142	Член 130к	Член 168
Член 120	Член 143	Член 130л	Член 169
Член 121	Член 144	Член 130м	Член 170
Член 122	Член 145	Член 130н	Член 171
предишна	нова	предишна	
номерация	номерация	номерация	
<u>Глава 2</u>	<u>Глава 2</u>	Член 130о	Член 172
Член 123	Член 146	Член 130п	Член 173
Член 124	Член 147	Член 130р	(отменен)
Член 125	Член 148	<u>Дял XVI</u>	<u>Дял XIX</u>
<u>Глава 3</u>	<u>Глава 3</u>	Член 130с	Член 174
Член 126	Член 149	Член 130т	Член 175
Член 127	Член 150	Член 130у	Член 176
<u>Дял IX</u>	<u>Дял XII</u>	<u>Дял XVII</u>	<u>Дял XX</u>
Член 128	Член 151	Член 130ф	Член 177
<u>Дял X</u>	<u>Дял XIII</u>	Член 130х	Член 178
Член 129	Член 152	Член 130ц	Член 179
<u>Дял XI</u>	<u>Дял XIV</u>	Член 130ч	Член 180
Член 129а	Член 153	Член 130ш	Член 181
<u>Дял XII</u>	<u>Дял XV</u>	<u>Част четвърта</u>	<u>Част четвърта</u>
Член 129б	Член 154	Член 131	Член 182
Член 129в	Член 155	Член 132	Член 183
Член 129г	Член 156	Член 133	Член 184
<u>Дял XIII</u>	<u>Дял XVI</u>	Член 134	Член 185
Член 130	Член 157	Член 135	Член 186
		Член 136	Член 187
		Член 136а	Член 188

(*) Нов член, въведен с Договора от Амстердам

(**) Нов дял, въведен с Договора от Амстердам

(***) Глава 1, пререструктурирана с Договора от Амстердам

<u>Част пета</u>	<u>Част пета</u>		
<u>Глава 1</u>	<u>Глава 1</u>	Член 166	Член 222
<u>Раздел 1</u>	<u>Раздел 1</u>	Член 167	Член 223
Член 137	Член 189	Член 168	Член 224
Член 138	Член 190	Член 168а	Член 225
Член 138а	Член 191	Член 169	Член 226
Член 138б	Член 192	Член 170	Член 227
Член 138в	Член 193	Член 171	Член 228
Член 138г	Член 194	Член 172	Член 229
предишна	нова	предишна	
номерация	номерация	номерация	
Член 138д	Член 195	Член 173	Член 230
Член 139	Член 196	Член 174	Член 231
Член 140	Член 197	Член 175	Член 232

Член 141	Член 198	Член 176	Член 233
Член 142	Член 199	Член 177	Член 234
Член 143	Член 200	Член 178	Член 235
Член 144	Член 201	Член 179	Член 236
<u>Раздел 2</u>	<u>Раздел 2</u>	Член 180	Член 237
Член 145	Член 202	Член 181	Член 238
Член 146	Член 203	Член 182	Член 239
Член 147	Член 204	Член 183	Член 240
Член 148	Член 205	Член 184	Член 241
Член 149	(отменен)	Член 185	Член 242
Член 150	Член 206	Член 186	Член 243
Член 151	Член 207	Член 187	Член 244
Член 152	Член 208	Член 188	Член 245
Член 153	Член 209	<u>Раздел 5</u>	<u>Раздел 5</u>
Член 154	Член 210	Член 188а	Член 246
<u>Раздел 3</u>	<u>Раздел 3</u>	Член 188б	Член 247
Член 155	Член 211	Член 188в	Член 248
Член 156	Член 212	<u>Глава 2</u>	<u>Глава 2</u>
Член 157	Член 213	Член 189	Член 249
Член 158	Член 214	Член 189а	Член 250
Член 159	Член 215	Член 189б	Член 251
Член 160	Член 216	Член 189в	Член 252
Член 161	Член 217	Член 190	Член 253
Член 162	Член 218	Член 191 (*)	Член 254
Член 163	Член 219	Член 191а (*)	Член 255
<u>Раздел 4</u>	<u>Раздел 4</u>	Член 192	Член 256
Член 164	Член 220	<u>Глава 3</u>	<u>Глава 3</u>
Член 165	Член 221	Член 193	Член 257
		Член 194	Член 258
		Член 195	Член 259
		Член 196	Член 260
		Член 197	Член 261
		Член 198	Член 262

(*) Нов член, въведен с Договора от Амстердам

предишна номерация	нова номерация	предишна номерация	нова номерация
<u>Глава 4</u>	<u>Глава 4</u>	Член 218 (*)	Член 291
Член 198а	Член 263	Член 219	Член 292
Член 198б	Член 264	Член 220	Член 293
Член 198в	Член 265	Член 221	Член 294
<u>Глава 5</u>	<u>Глава 5</u>	Член 222	Член 295
Член 198г	Член 266	Член 223	Член 296
Член 198д	Член 267	Член 224	Член 297
<u>Дял II</u>	<u>Дял II</u>	Член 225	Член 298
Член 199	Член 268	Член 226 (отменен)	-
Член 200 (отменен)	-	Член 227	Член 299
Член 201	Член 269	Член 228	Член 300
Член 201а	Член 270	Член 228а	Член 301
Член 202	Член 271	Член 229	Член 302

Член 203	Член 272	Член 230	Член 303
Член 204	Член 273	Член 231	Член 304
Член 205	Член 274	Член 232	Член 305
Член 205а	Член 275	Член 233	Член 306
Член 206	Член 276	Член 234	Член 307
Член 206а	(отменен)	Член 235	Член 308
Член 207	Член 277	Член 236 (*)	Член 309
Член 208	Член 278	Член 237 (отменен)	-
Член 209	Член 279	Член 238	Член 310
Член 209а	Член 280	Член 239	Член 311
<u>Част шеста</u>	<u>Част шеста</u>	Член 240	Член 312
Член 210	Член 281	Член 241 (отменен)	-
Член 211	Член 282	Член 242 (отменен)	-
Член 212 (*)	Член 283	Член 243 (отменен)	-
Член 213	Член 284	Член 244 (отменен)	-
Член 213а (*)	Член 285	Член 245 (отменен)	-
Член 213б (*)	Член 286	Член 246 (отменен)	-
Член 214	Член 287	<u>Заклучителни</u>	<u>Заклучителни</u>
		<u>разпоредби</u>	<u>разпоредби</u>
Член 215	Член 288	Член 247	Член 313
Член 216	Член 289	Член 248	Член 314
Член 217	Член 290		

(*) Нов член, въведен с Договора от Амстердам

II ПРОТОКОЛИ

A. ПРОТОКОЛ, ПРИЛОЖЕН КЪМ ДОГОВОРА ЗА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Протокол относно член Й.7 от Договора за Европейската общност

„ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СТРАНИ,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД необходимостта от цялостно прилагане на разпоредбите на член Й.7, параграф 1, алинея втора и параграф 3 от Договора за Европейския съюз,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че политиката на Съюза в съответствие с член Й.7 не влияе на специфичния характер на отбранителната политика и политиката за сигурност на някои държави-членки, тя зачита задълженията, произтичащи от Договора за Северноатлантическия съюз за някои държави-членки, които виждат осъществяването на тяхната обща защита в рамките на НАТО, както и че тя е съвместима с общата политика в областта на отбраната и сигурността, приета в тази рамка.

СЕ ДОГОВОРИХА за следната разпоредба, която е приложена към Договора за Европейския съюз:

Европейският съюз, в сътрудничество със Западноевропейския съюз, изготвя мерки за подобряване на сътрудничество между тях, в срок от една година след влизането в сила на Договора от Амстердам.

Б. ПРОТОКОЛИ, ПРИЛОЖЕНИ КЪМ ДОГОВОРА ЗА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И КЪМ ДОГОВОРА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ

Протокол за включването на достиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СТРАНИ,

КАТО ОТБЕЛЯЗВАТ, че споразуменията относно постепенната отмяна на проверките по общите граници, подписани от някои държави-членки на Европейския съюз в Шенген на 14 юни 1985 г. и на 19 юни 1990 г., както и свързаните с тях споразумения и правилата, приети въз основа на тези споразумения, имат за цел да засилят европейската интеграция и по-специално, да дадат възможност на Европейския съюз да се превърне по-бързо в пространство на свобода, сигурност и правосъдие,

КАТО ЖЕЛАЯТ да включат горепосочените споразумения и разпоредби в рамките на Европейския съюз,

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ, че разпоредбите на достиженията на правото от Шенген са приложими само доколкото те са съвместими с правото на Европейския съюз и на Общността;

КАТО ВЗЕМАТ предвид особената позиция на Дания;

КАТО ВЗЕМАТ ПРЕДВИД факта, че Ирландия и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия не са страни и не са подписали горепосочените споразумения; че, все пак, следва да бъде създадена разпоредба, с която да бъде предвидена възможността тези държави-членки да приемат изцяло или частично разпоредбите в тях;

КАТО ПРИЗНАВАТ, че следователно е необходимо да се използват разпоредбите на Договора за Европейския съюз и Договора за създаване на Европейската общност, относно засиленото сътрудничество между някои държави-членки, както и че тези разпоредби следва да бъдат използвани само като крайно средство;

КАТО ВЗЕМАТ ПРЕДВИД необходимостта от поддържането на специални отношения с Република Исландия и Кралство Норвегия, тъй като тези две държави са потвърдили своето намерение да се обвържат от посочените по-горе разпоредби въз основа на споразумението, подписано в Люксембург на 19 декември 1996 г.;

СЕ ДОГОВОРИХА за следните разпоредби, които са приложени към Договора за Европейския съюз и към Договора за създаване на Европейската общност,

ЧЛЕН 1

Кралство Белгия, Кралство Дания, Федерална Република Германия, Република Гърция, Кралство Испания, Френската Република, Италианската република, Великото Херцогство Люксембург, Кралство Нидерландия, Република Австрия, Португалската република, Република Финландия и Кралство Швеция, подписали Шенгенските споразумения, имат право да установяват помежду си засилено сътрудничество в рамките на тези споразумения и на свързаните с тях разпоредби, така както са посочени в Приложението към този протокол,

оттук нататък наричано „Достижения на правото от Шенген”. Това сътрудничество се осъществява в правните и институционалните рамки на Европейския съюз и при спазване на съответните разпоредби на Договора за Европейския съюз и на Договора за създаване на Европейската общност.

ЧЛЕН 2

1. Считано от датата на влизане в сила на Договора от Амстердам, достиженията на правото от Шенген, включително решенията на Изпълнителния комитет, създаден от Шенгенските споразумения, които са приети от него преди тази дата, се прилагат непосредствено спрямо тринадесетте държави-членки, посочени в член 1, без да се накърняват разпоредбите на параграф 2 на настоящия член. От тази дата Съветът заменя споменатия Изпълнителен комитет.

Съветът, с единодушие на своите членове, посочени в член 1, приема необходимите мерки за прилагането на настоящия параграф. Съветът, с единодушие, определя, съобразно съответните разпоредби на договорите, правното основание на всяка разпоредба или решение, съставляващи достиженията на правото от Шенген.

По отношение на тези разпоредби и решения, и в съответствие с определената от Съвета правна основа, Съдът на Европейските общности упражнява правомощията, предоставени му със съответните приложими разпоредби на Договорите. Във всички случаи, Съдът на Европейските общности няма компетенция да правораздава по отношение на мерките и решенията, отнасящи се до поддържането на законността и опазването на вътрешната сигурност.

До приемането на посочените по-горе актове и без да се накърняват разпоредбите на член 5, параграф 2, разпоредбите или решенията, съставляващи достиженията на правото от Шенген се считат за актове, основаващи се на дял VI от Договора за Европейския съюз.

2. Разпоредбите на параграф 1 се прилагат спрямо държавите-членки, които са подписали протоколи за присъединяване към Шенгенските споразумения, считано от датите, определени от Съвета, с единодушие на своите членове, посочени в член 1, освен ако условията за присъединяване на някои от тези държави към достиженията на правото от Шенген, не са били изпълнени преди датата на влизането в сила на Договора от Амстердам.

ЧЛЕН 3

Като резултат от определянето, посочено в член 2, параграф 1, алинея втора, Дания запазва същите права и задължения спрямо останалите държави, подписали Шенгенските споразумения, каквито е имала и преди определянето по отношение на онези части от достиженията на правото от Шенген, за които е определено, че имат за правно основание разпоредбите на дял IIIa от Договора за създаване на Европейската общност.

Що се отнася до онези части от достиженията на правото от Шенген, за които е определено, че имат за правно основание дял VI от Договора за Европейския съюз, Дания продължава да има същите права и задължения, както и останалите държави, подписали Шенгенските споразумения.

ЧЛЕН 4

Ирландия и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, които не са обвързани от достиженията на правото от Шенген, могат по всяко време да поискат да участват изцяло или частично в техните разпоредби.

Съветът приема решение по искането с единодушие на своите членове, посочени в член 1 и на представителя на правителството на заинтересованата държава.

ЧЛЕН 5

1. Предложенията и инициативите, основаващи се на достиженията на правото от Шенген, се подчиняват на съответните разпоредби на Договорите.

В този смисъл, когато Ирландия или Обединеното кралство, или и двете, не са уведомили писмено и в разумен срок председателя на Съвета, че желаят да участват, разрешението, посочено в член 5а от Договора за създаване на Европейската общност или в член К.12 от Договора за Европейския съюз, се счита за предоставено на всички държави-членки, посочени в член 1, както и на Ирландия или Обединеното кралство, в случай, че едната или другата желае да вземе участие в съответните области на сътрудничество.

2. Съответните разпоредби на договорите, посочени в параграф 1, алинея първа, се прилагат дори в случаите, когато Съветът не е приел мерките, посочени в член 2, параграф 1, алинея втора.

ЧЛЕН 6

Република Исландия и Кралство Норвегия се считат за обвързани с прилагането на достиженията на правото от Шенген и тяхното по-нататъшно развитие въз основа на споразумението, подписано в Люксембург на 19 декември 1996 г. За тази цел се предвиждат подходящи процедури в споразумение сключено между тези държави и Съвета, който действа с единодушие на неговите членове, посочени в член 1. Такова споразумение включва разпоредби относно приноса на Исландия и Норвегия, що се отнася до финансовите последици, произтичащи от прилагането на настоящия протокол.

Съветът, с единодушие, сключва отделно споразумение с Исландия и Норвегия, за установяване на правата и задълженията между Ирландия и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, от една страна, и Исландия и Норвегия от друга, в областите на прилагането на достиженията на правото от Шенген спрямо тези държави.

ЧЛЕН 7

Съветът, с квалифицирано мнозинство, приема условията и реда за интегрирането на Секретариата на Шенген в Генералния секретариат на Съвета.

ЧЛЕН 8

За целите на преговорите за приемане на нови държави-членки към Европейския съюз, достиженията на правото от Шенген и последващите актове в неговите рамки, които се

приемат от институциите, се считат за достижения на правото, които трябва да бъдат приети изцяло от всички страни- кандидати за присъединяване.

ПРИЛОЖЕНИЕ

ДОСТИЖЕНИЯ НА ПРАВОТО ОТ ШЕНГЕН

1. Споразумението, подписано в Шенген на 14 юни 1985 г., между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, на Федерална Република Германия и Френската република относно постепенната отмяна на проверките по техните общи граници.
2. Конвенцията за прилагане на Шенгенското споразумение от 14 юни 1985 г. относно постепенна отмяна на проверките по техните общи граници, подписана в Шенген на 19 юни 1990 г., между Кралство Белгия, Федерална Република Германия, Френската република, Великото Херцогство Люксембург и Кралство Нидерландия, както и Заключителния акт и приложените към него общи декларации.
3. Протоколите и споразуменията за присъединяване към споразумението от 1985 г., и към Конвенцията за прилагане от 1990 г., с Италия (подписани на 27 ноември 1990 г. в Париж), с Испания и Португалия (подписани в Бон на 25 юни 1991 г.), Гърция (подписани в Мадрид на 6 ноември 1992 г.), с Австрия (подписани в Брюксел на 28 април 1995 г.), с Дания, Финландия и Швеция (подписани в Люксембург на 19 декември 1996 г.), както и Заключителните актове и приложените към тях декларации.
4. Решенията и декларациите, приети от Изпълнителния комитет, създаден от Конвенцията за прилагане от 1990 г., както и актовете, приети за прилагане на конвенцията от органите, на които Изпълнителният комитет е предоставил права за вземане на решения.

Протокол относно прилагането на някои аспекти на член 7а от Договора за създаване на Европейската общност спрямо Обединеното кралство и Ирландия

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СТРАНИ,

КАТО ЖЕЛАЯТ да уредят някои въпроси, отнасящи се до Обединеното кралство и Ирландия,

КАТО ВЗЕМАТ ПРЕДВИД съществуването от много години на специален ред, установен за пътуванията между Обединеното кралство и Ирландия,

СЕ ДОГОВАРЯТ за следните разпоредби, които са приложени към Договора за създаване на Европейската общност и към Договора за Европейския съюз.

ЧЛЕН 1

Независимо от член 7а от Договора за създаване на Европейската общност, всяка друга разпоредба на споменатия договор или на Договора за Европейския съюз, всяка мярка,

приемана по силата на тези договори или всяко международно споразумение, сключено от Общността или от Общността и нейните държави-членки с една или повече трети страни, Обединеното кралство има правото да упражнява на своите граници с останалите държави-членки такъв контрол спрямо лицата, които желаят да влязат в Обединеното кралство, какъвто тя счита необходим за:

- а) проверка на правото на влизане в Обединеното кралство на граждани на държави, които са договарящи страни по споразумението относно Европейското икономическо пространство или на лица на тяхна издръжка, които упражняват права, предоставени им от правото на Общността, както и на граждани от други държави, на които такива права са предоставени по силата на обвързващо за Обединеното кралство споразумение; и
- б) решение дали да предостави или не на други лица разрешение за влизане на територията на Обединеното кралство.

Член 7а от Договора за създаване на Европейската общност, всяка друга разпоредба на същия договор или на Договора за Европейския съюз или всяка мярка, приемана по прилагането на тези договори, не засягат по никакъв начин правата на Обединеното кралство да установява или да упражнява такива проверки. Позоваванията на Обединеното кралство в настоящия член обхващат териториите, за чиито външнополитически отношения отговаря Обединеното кралство.

ЧЛЕН 2

Обединеното кралство и Ирландия могат да продължават да договарят помежду си установения ред за движението на лица между техните територии („обща зона за пътуване”), като зачитат изцяло правата на лицата, посочени в член 1, първи параграф, буква а) от настоящия протокол. Следователно докато тези договорености са в сила, разпоредбите на член 1 от настоящия протокол се прилагат спрямо Ирландия при същите условия както тези спрямо Обединеното кралство. Член 7а от Договора за създаване на Европейската общност, всяка друга разпоредба на същия договор или на Договора за Европейския съюз или всяка мярка, приета във връзка с прилагането на тези договори, не засягат по никакъв начин тези договорености.

ЧЛЕН 3

Останалите държави-членки имат право да упражняват на своите граници или на всеки пункт за влизане на тяхната територия такива проверки спрямо лицата, които желаят да влязат на тяхната територия от Обединеното кралство или от всяка друга територия, чиито външни отношения са под негова отговорност, за целите, посочени в член 1 от настоящия протокол, или от Ирландия, доколкото разпоредбите на член 1 от настоящия протокол се прилагат спрямо Ирландия.

Член 7а от Договора за създаване на Европейската общност, всяка друга разпоредба на същия договор или на Договора за Европейския съюз или на Договора за Европейския съюз или всяка мярка, приета във връзка с прилагането на тези договори, не засягат по никакъв начин правото на другите държави-членки да установяват или упражняват такъв контрол.

Протокол
относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СТРАНИ,

КАТО ЖЕЛАЯТ да уредят някои въпроси, отнасящи се до Обединеното кралство и до Ирландия,

КАТО ВЗЕМАТ ПРЕДВИД Протокола относно прилагането на някои аспекти на член 7а от Договора за създаване на Европейската общност спрямо Обединеното кралство и Ирландия,

СЕ ДОГОВАРЯТ за следните разпоредби, които са приложени към Договора за създаване на Европейската общност и към Договора за Европейския съюз,

ЧЛЕН 1

При спазване на разпоредбите на член 3, Обединеното кралство и Ирландия не участват в приемането от Съвета на мерките, предложени въз основа на дял Ша от Договора за създаване на Европейската общност. При дерогация на член 148, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност, квалифицираното мнозинство се определя с претегляне на гласовете на заинтересованите членове на Съвета в същото съотношение, каквото е определено в посочения член 148, параграф 2. За решения на Съвета, които трябва да бъдат приети единодушно, се изисква единодушие на членовете на Съвета, с изключение на представителите на правителствата на Обединеното кралство и Ирландия.

ЧЛЕН 2

По силата на член 1 и при спазване на разпоредбите на член 3, 4 и 6, никоя от разпоредбите на дял Ша от Договора за създаване на Европейската общност, никоя мярка, приемана по прилагането на същия дял, никоя разпоредба на което и да е международно споразумение, сключено от Общността във връзка с прилагането на същия дял и никое решение на Съда на Европейските общности за тълкуване на такива разпоредби или мерки, не са обвързващи или приложими спрямо Обединеното кралство или Ирландия. Тези разпоредби, мерки или решения не засягат по никакъв начин компетентностите, правата и задълженията на споменатите държави. Тези разпоредби, мерки или решения не засягат по никакъв начин достиженията на правото на Европейските общности и не представляват част от правото на Общността, така както те се прилагат в Обединеното кралство и Ирландия.

ЧЛЕН 3

1. Обединеното кралство или Ирландия могат да уведомят писмено Председателя на Съвета, в срок до три месеца, считано от внасянето в Съвета на предложение или инициатива във връзка с прилагането на дял Ша от Договора за създаване на Европейската общност, че желаят да вземат участие в приемането и прилагането на предложената мярка, след което тази държава получава това право. При дерогация на член 148, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност, квалифицираното мнозинство се определя с претегляне на гласовете на заинтересованите членове на Съвета в същото съотношение, каквото е определено в посочения член 148, параграф 2.

За решения на Съвета, които трябва да бъдат приети единодушно, се изисква единодушие на членовете на Съвета, с изключение на член, който не е направил такава

уведомление. Мярка, която е приета в съответствие с настоящия параграф, е обвързваща за всички държави-членки, които са участвали в нейното приемане.

2. Ако след изтичането на разумен срок мярка, посочена в параграф 1, не може да бъде приета с участието на Обединеното кралство или Ирландия, Съветът може да приеме тази мярка в съответствие с член 1, без участието на Обединеното кралство или Ирландия. В този случай се прилага член 2.

ЧЛЕН 4

Обединеното кралство или Ирландия могат по всяко време след приемането на мярка от Съвета във връзка с прилагането на дял Ша от Договора за създаване на Европейската общност да уведомят Съвета и Комисията за намерението си да приемат тази мярка. В този случай процедурата, предвидена в член 5а, параграф 3 от Договора за създаване на Европейската общност се прилага *mutatis mutandis*.

ЧЛЕН 5

Държава-членка, която не е обвързана от мярка, приета във връзка с прилагането на дял Ша от Договора за създаване на Европейската общност, не понася финансови последици, свързани с тази мярка, с изключение на административните разходи за институциите.

ЧЛЕН 6

Когато в случаите, посочени в настоящия протокол, Обединеното кралство или Ирландия са обвързани от мярка, която е приета от Съвета във връзка с прилагането на дял Ша от Договора за създаване на Европейската общност, съответните разпоредби на настоящия договор, включително и член 73п, се прилагат спрямо съответната държава по отношение на въпросната мярка.

ЧЛЕН 7

Член 3 и 4 не накърняват разпоредбите на Протокола за включване на достиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз.

ЧЛЕН 8

Ирландия може да уведоми писмено Председателя на Съвета за желанието си спрямо нея да не се прилагат повече разпоредбите на настоящия протокол. В такъв случай спрямо Ирландия се прилагат обичайните разпоредби на договора.

Протокол относно позицията на Дания

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СТРАНИ,

КАТО ПРИПОМНЯТ решението на държавните и правителствените глави на срещата в рамките на Европейския съвет в Единбург на 12 декември 1992 г., относно някои проблеми, поставени от Дания във връзка с Договора за Европейския съюз,

КАТО ОТЧИТАТ позицията на Дания по въпросите на гражданството, Икономическия и паричен съюз, политиката по отбрана и политиката в областта на правосъдието и вътрешните работи, изложени в решението от Единбург,

КАТО ВЗЕМАТ ПРЕДВИД член 3 от Протокола за включване на достиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз,

СЕ ДОГОВАРЯТ за следните разпоредби, приложени към Договора за създаване на Европейската общност и към Договора за Европейския съюз.

ЧАСТ I

ЧЛЕН 1

Дания не участва в приемането от Съвета на мерките, предложени въз основа на дял IIIa от Договора за създаване на Европейската общност. При дерогация на член 148, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност, квалифицираното мнозинство се определя с претегляне на гласовете на заинтересованите членове на Съвета в същото съотношение, както е определено в посочения член 148, параграф 2. За решения на Съвета, които трябва да бъдат приети единодушно, се изисква единодушие на членовете на Съвета, с изключение на представителя на правителството на Дания.

ЧЛЕН 2

Никоя от разпоредбите на дял IIIa от Договора за създаване на Европейската общност, никоя мярка, приета по прилагането на същия дял, никоя разпоредба на което и да е международно споразумение, сключено от Общността във връзка с прилагането на същия дял и никое решение за тълкуване на тези разпоредби или мерки, приемано от Съда на Европейските общности, не са обвързващи или приложими спрямо Дания. Тези разпоредби, мерки или решения не засягат по никакъв начин компетентностите, правата и задълженията на Дания. Тези разпоредби, мерки или решения не засягат по никакъв начин достиженията на правото на Европейските общности и не представляват част от правото на Общността, така както те се прилагат в Дания.

ЧЛЕН 3

Дания не понася финансови последици, свързани с мерките, посочени в член 1, с изключение на административните разходи за институциите.

ЧЛЕН 4

Член 1, 2 и 3 не се прилагат спрямо мерките, определящи третите страни, чиито граждани трябва да притежават виза при пресичането на външните граници на държавите-членки или спрямо мерките, относно установяването на уеднаквен визов модел.

ЧЛЕН 5

1. В срок от 6 месеца след като Съветът е приел решение, отнасящо се до предложение или инициатива за развитие на достиженията на правото от Шенген, в съответствие с разпоредбите на дял Ша от Договора за създаване на Европейската общност, Дания решава дали ще приложи това решение в своето национално право. Ако тя реши да го стори, това решение поражда задължение по международното право между Дания и останалите държави-членки, посочени в член 1 от Протокола за включване на достиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз, а също и с Ирландия или с Обединеното кралство, ако тези държави-членки участват в споменатите области на сътрудничество.
2. Ако Дания реши да не прилага решение на Съвета по смисъла на параграф 1, държавите-членки, посочени в член 1 от Протокола за включване на достиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз, ще обсъдят предприемането на подходящи мерки.

ЧАСТ II

ЧЛЕН 6

Що се отнася до мерките, приети от Съвета в областта, посочена в член Й.3, параграф 1 и член Й.7 от Договора за Европейския съюз, Дания не участва в изготвянето и осъществяването на решения и действия на Съюза, свързани с въпросите на отбраната, но няма да пречат развитието на засилено сътрудничество между държавите-членки в тази област. Следователно Дания не участва в тяхното приемане. Дания не е задължена да участва във финансирането на оперативните разходи, произтичащи от такива мерки.

ЧАСТ III

ЧЛЕН 7

Дания може по всяко време, в съответствие със своите конституционни изисквания, да информира останалите държави-членки, че тя не желае повече да се възползва от всички или от част от разпоредбите на настоящия протокол. В този случай Дания ще прилага изцяло всички действащи мерки, които са приети в рамките на Европейския съюз.

В. ПРОТОКОЛИ, ПРИЛОЖЕНИ КЪМ ДОГОВОРА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ

Протокол относно убежището, предоставяно на гражданите на държавите-членки на
Европейския съюз

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СТРАНИ,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че в съответствие с разпоредбите на член Е, параграф 2 от Договора за Европейския съюз, Съюзът зачита основните права, така както са гарантирани от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г.;

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че Съдът на Европейските общности е компетентен да правораздава, за да гарантира, че при тълкуването и прилагането на член Е, параграф 2 от Договора за Европейския съюз, Европейската общност ще спазва законността;

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че в съответствие с член О от Договора за Европейския съюз, всяка европейска страна, която подава молба за членство в Съюза трябва да зачита принципите, залегнали в член Е, параграф 1 от Договора за Европейския съюз;

КАТО ОТЧИТАТ, че член 236 от Договора за създаване на Европейската общност създава механизъм за суспендиране на някои права в случай на тежко и продължително нарушаване на тези принципи от държава-членка;

КАТО ПРИПОМНЯТ, че всеки гражданин на държава-членка се ползва като гражданин на Съюза със специален статут и специална закрила, които са гарантирани от държавите-членки в съответствие с разпоредбите на част втора от Договора за създаване на Европейската общност;

КАТО ОТЧИТАТ, че Договорът за създаване на Европейската общност установява територия без вътрешни граници и предоставя на всеки гражданин на Съюза правото да се движи и пребивава свободно на територията на държавите-членки;

КАТО ПРИПОМНЯТ, че екстрадицията на гражданите на държавите-членки на Съюза се подчинява на разпоредбите на Европейската конвенция за екстрадиция от 13 декември 1957 г. и на Конвенцията от 27 септември 1996 г., изработена въз основа на член К.3 от Договора за Европейския съюз относно екстрадицията между държавите-членки на Европейския съюз;

КАТО ЖЕЛАЯТ да предотвратят прибегването към института на убежището за цели, различни от тези, за които тя е предназначена;

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че настоящият протокол зачита предназначението и целите на Женевската конвенция от 28 юли 1951 г. относно статута на бежанците;

СЕ ДОГОВОРИХА за следните разпоредби, които са приложени към Договора за създаване на Европейската общност.

ЧЛЕН ЕДИНСТВЕН

Като се има предвид равнището на защита на основните права и свободи в държавите-членки на Европейския съюз, счита се, че последните представляват една спрямо друга безопасни страни на произход, що се отнася до всички правни и практически въпроси, свързани с проблемите на правото на убежище. Следователно всяка молба за предоставяне на право на убежище, отправена от гражданин на държава-членка, може да бъде разглеждана или обявена за допустима за разглеждане от друга държава-членка само в следните случаи:

- а) ако държавата-членка, чийто гражданин е молителят, като се позове на член 15 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, предприеме след

влизането в сила на Договора от Амстердам, мерки, които дерогират на нейната територия задълженията ѝ, предвидени в същата конвенция;

- б) ако процедурата, предвидена в член Е.1, параграф 1 от Договора за Европейския съюз, вече е била открита и докато Съветът вземе решение по този въпрос;
- в) ако Съветът, като действа въз основа на Е.1, параграф 1 от Договора за Европейския съюз, е установил, че по отношение на държава-членка, чийто гражданин е молителят, е налице тежко и трайно нарушение на принципите, изложени в член Е.1 от страна на тази държава-членка;
- г) ако държава-членка е трябвало да вземе такова едностранно решение по отношение молбата на гражданин на друга държава-членка; в този случай Съветът се информира незабавно; молбата се разглежда въз основа на презумпцията, че тя е очевидно необоснована, без това да засяга по какъвто и да е начин правото на решение от държавата-членка, независимо от конкретния случай.

Протокол относно прилагането на принципите на субсидиарност и пропорционалност

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СТРАНИ,

РЕШЕНИ да определят условията за прилагането на принципите на субсидиарност и пропорционалност, изложени в член 3б от Договора за създаване на Европейската общност, с цел да уточнят критериите за прилагането на тези принципи и да осигурят тяхното стриктно спазване и последователно прилагане от всички институции;

КАТО ЖЕЛАЯТ да осигурят вземането на решенията да се осъществява колкото се може по-близко до гражданите на Съюза;

КАТО ВЗЕМАТ ПОД ВНИМАНИЕ Междуинституционалното споразумение от 25 октомври 1993 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно процедурите за прилагане на принципа на субсидиарност;

ПОТВЪРДИХА, че заключенията на Европейския съвет от Бирмингам от 16 октомври 1992 г. и цялостният подход по прилагане на принципа на субсидиарност, приет на срещата на Европейския съвет в Единбург на 11 и 12 декември 1992 г. ще продължават да ръководят действията на институциите на Съюза и да доразвиват прилагането на принципа на субсидиарност, като за тази цел.

СЕ ДОГОВОРИХА за следните разпоредби, които са приложени към Договора за създаване на Европейската общност:

1. При упражняването на предоставените ѝ правомощия, всяка институция следи за спазването на принципа на субсидиарност. Тя следи също за спазването на принципа на пропорционалност, по силата на който всяко действие на Общността не надхвърля необходимото за постигането на целите на Договора.
2. Прилагането на принципите на субсидиарност и пропорционалност зачита общите разпоредби и целите на Договора, по-специално по отношение на цялостното запазване на достиженията на правото на Европейските общности и на баланса между институциите; то не накърнява приетите от Съда на Европейските общности принципи,

отнасящи се до връзката между националното право и правото на Европейските общности и взема под внимание член Е, параграф 4 от Договора за Европейския съюз, в съответствие с който „Съюзът осигурява средствата, необходими за постигането на своите цели и за осъществяването на своите политики.“

3. Принципът на субсидиарност не поставя под въпрос правомощията, предоставени на Европейската общност от Договора, така както ги тълкува Съда на Европейските общности. Критериите, изложени в член 3б, втори параграф от Договора, се отнасят до областите, в които Общността не притежава изключителна компетентност. Принципът на субсидиарност дава насока за начина, по който следва да се упражняват тези правомощия на равнище Общност. Понятието за субсидиарност е динамично и тя следва да се прилага в светлината на целите, изложени в Договора. То позволява Общността да разширява, в рамките на своите правомощия, обхвата на действията си, когато обстоятелствата го налагат и обратно – да ги ограничава или прекратява, когато те не са обосновани.
4. Правните основания за всяко предложение за законодателен текст на Общността, са предмет на декларация, с която предложението следва да бъде обосновано в съответствие с принципите на субсидиарност и пропорционалност; основанията, които водят до заключението, че целта на Общността може да бъде постигната по-успешно на равнище Общност, следва да бъдат подкрепени от качествени и, винаги когато това е възможно, от количествени показатели.
5. Двата аспекта на принципа на субсидиарността трябва да бъдат спазени, за да бъде сметено за обосновано дадено действие на Общността: целите на предложеното действие да не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от действие на държавите-членки в рамките на тяхната конституционна система и следователно могат да бъдат постигнати в по-голяма степен чрез действие от страна на Общността.

За да се прецени дали споменатото по-горе условие е изпълнено, следва да се спазват следните основни насоки:

- дали разглежданият въпрос има транснационални аспекти, които не могат да бъдат задоволително регулирани посредством действията на държавите-членки;
  - действия само на национално ниво или липсата на действие от страна на Общността биха противоречали на изискванията на Договора (например необходимостта да се внесе корекция при нарушаване на конкуренцията, да се избегнат скрити ограничения пред търговията или да се укрепи икономическото и социално сближаване) или биха увредили значително по друг начин интересите на държавите-членки;
  - действие, провеждано на ниво Общност, би създало очевидни ползи, поради неговия обхват или поради последиците от него, в сравнение с действие, провеждано на равнище държави-членки.
6. Формата на действие на Общността е колкото се може по-опростена, доколкото това позволяват задоволителното изпълнение на приетата мярка и необходимостта от нейното ефикасно изпълнение. Общността упражнява законодателните си правомощия само доколкото това е необходимо. При равни други условия директивите следва да бъдат предпочитани пред регламентите, а рамковите директиви следва да бъдат предпочитани пред подробните мерки. Въпреки, че са обвързващи за всяка държава-членка по отношение на крайните резултати, които трябва да бъдат постигнати, директивите,

предвидени в член 189 от Договора, оставят на националните органи избора на формата и начините за постигането им.

7. Що се отнася до естеството и обхвата на действията на Общността, мерките на Общността трябва да оставят колкото е възможно по-голямо поле за решения на национално равнище, като това поле трябва да е съвместимо с осъществяването на целта на съответната мярка и със спазването на условията на Договора. Без да се накърняват разпоредбите на правото на Общността, следва да се следи за спазването на установените национални процедури, както и на организацията и дейността на правните системи на държавите-членки. Когато това е възможно, и с уговорката че ще бъдат правилно изпълнявани, мерките на Общността следва да предоставят на държавите-членки разнообразни решения за постигането на целите на съответната мярка.
8. Когато прилагането на принципа на субсидиарност не води до действие на Общността, държавите-членки са задължени да се съобразяват в действията си с общите разпоредби, изложени в член 5 от Договора, като предприемат всякакви подходящи мерки, с които да осигурят изпълнението на своите задължения, произтичащи от Договора и като се въздържат от каквито и да е мерки, които биха застрашили постигането на целите на Договора.
9. Без да се накърнява правото ѝ на инициатива, Комисията трябва:
  - да провежда широки консултации, освен в случаите на особена спешност или на поверителност, преди да предложи законодателни текстове и да публикува, когато това е подходящо, документите от консултациите;
  - да обосновава всяко свое предложение от гледна точка на принципа на субсидиарност; всеки път когато това е необходимо, в изложението на основанията, които придружават предложението, се дават подробности в това отношение. Финансирането изцяло или частично на дейност на Общността от бюджета на Общността изисква обяснение;
  - да взема надлежно под внимание необходимостта от това всяка финансова или административна тежест, произтичаща за Общността, националните правителства, местните власти, икономическите агенти и гражданите, да бъде минимизирана и да е пропорционална на целта, която следва да бъде постигната;
  - да представя на Европейския съвет, на Европейския парламент и на Съвета годишен доклад по прилагането на член 3б от Договора. Този годишен доклад се изпраща също така и до Комитета на регионите и до Икономическия и социален комитет.
10. Европейският съвет взема под внимание доклада на Комисията, посочен в точка 9, четвърто тире, при изготвянето на своя доклад относно постигнатия от Съюза напредък, който той е задължен да представя в Европейския парламент в съответствие с член Г от Договора за Европейския съюз.
11. При пълно спазване на процедурите за прилагане, Европейският парламент и Съветът извършват преглед, който е неразделна част от цялостния преглед на предложенията на Комисията, за съответствието на тези предложения с разпоредбите на член 3б от Договора. Тази разпоредба се отнася както до първоначалното предложение на Комисията, така и до измененията, които Европейският парламент и Съветът възнамеряват да внесат в тях.

12. В рамките на процедурите, посочени в членове 189б и 189в от Договора, Европейският парламент е информиран за позицията на Съвета по прилагането на член 3б от Договора, като бъдат изложени основанията, накарали Съвета да приеме своята обща позиция. Съветът съобщава на Европейския парламент основанията, поради които смята, че част от предложението или цяло предложението на Комисията не съответства на разпоредбите на член 3б от Договора.
13. Спазването на принципа на субсидиарност е предмет на преразглеждане, в съответствие с нормите, определени в Договора за създаване на Европейската общност.

Протокол за външните отношения на държавите-членки по отношение на прекосяването на външните граници

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СТРАНИ,

КАТО ВЗЕМАТ ПОД ВНИМАНИЕ необходимостта държавите-членки да осигурят ефективен контрол по техните външни граници в сътрудничество с трети страни, когато това е необходимо,

ПРИЕМАТ следната разпоредба, която е приложена към Договора за създаване на Европейската общност:

Разпоредбите относно мерките във връзка с пресичането на външните граници, предвидени в член 73й, точка 2, буква а) на дял IIIа от Договора, не накърняват компетентността на държавите-членки да преговарят или да сключват споразумения с трети страни, доколкото тези споразумения зачитат правото на Общността и на другите международни споразумения в тази област.

Протокол за системата на публичното радио- и телевизионно разпространение в държавите-членки

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СТРАНИ,

КАТО СЧИТАТ, че публичното радио- и телевизионно разпространение в държавите-членки е пряко свързано с демократичните, социалните и културните потребности на всяко общество, както и с необходимостта от запазването на плурализма в медиите;

СЕ ДОГОВОРИХА за следните тълкувателни разпоредби, които са приложени към Договора за създаване на Европейската общност:

Разпоредбите на Договора за създаване на Европейската общност, не накърняват компетентността на държавите-членки да финансират публичното радио- и телевизионно разпространение, доколкото такова финансиране се предоставя на структурите за радио- и телевизионно разпространение за изпълнение на мисията за обществена услуга така, както им е възложена, определена и организирана от всяка държава-членка и доколкото това финансиране не засяга условията за търговия и конкуренцията в Общността до степен, която

би противоречала на общия интерес, като се държи сметка за това как се изпълнява възложената мисия за тази обществена услуга.

Протокол относно закрилата и хуманното отношение към животните

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СТРАНИ,

КАТО ЖЕЛАЯТ да осигурят по-голяма закрила и хуманно отношение към животните като същества с усещания;

СЕ ДОГОВАРЯТ за следната разпоредба, която е приложена към Договора за създаване на Европейската общност:

При изработването и осъществяването на политиката на Общността в областта на селското стопанство, транспорта, вътрешния пазар и научните изследвания, Общността и държавите-членки държат изцяло сметка за изискванията за хуманно отношение към животните, като същевременно спазват законовите или административните разпоредби и съществуващите практики в държавите-членки, по-специално по въпросите, свързани с религиозните обреди, културните традиции и регионалното наследство.

Г. ПРОТОКОЛИ, ПРИЛОЖЕНИ КЪМ ДОГОВОРА ЗА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И ДОГОВОРИТЕ ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ, ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ ЗА ВЪГЛИЩА И СТОМАНА И ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ ЗА АТОМНА ЕНЕРГИЯ

Протокол относно институциите с оглед разширяването на Европейския съюз

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СТРАНИ,

ПРИЕМАТ следните разпоредби, които са приложени към Договора за Европейския съюз и Договорите за създаване на Европейските общности:

ЧЛЕН 1

Считано от датата на влизането в сила на първото разширяване на Съюза, независимо от член 157, параграф 1 от Договора за създаване на Европейската общност, от член 9, параграф 1 от Договора за създаване на Европейската общност за въглища и стомана, и от член 126, параграф 1 от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, Комисията включва по един гражданин на всяка държава-членка, при условие че към тази дата претеглянето на гласовете в Съвета е било изменено посредством ново претегляне на гласовете или чрез двойно мнозинство, по начин, който е приемлив за всички държави-членки, като се държи сметка за всички фактори, и по-специално за компенсирането на онези държави-членки, които се отказват от възможността да посочат свой представител като втори член на Комисията.

ЧЛЕН 2

Поне една година преди броят на членовете на Европейския съюз да превиши двадесет, се свиква конференция на представителите на правителствата на държавите-членки, за да бъдат

преразгледани изцяло разпоредбите на Договорите, които се отнасят до състава и дейността на институциите.

Протокол за местоположението на седалищата на институциите и някои органи и служби на Европейските общности, както и на Европол

ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА ПРАВИТЕЛСТВАТА НА ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ,

КАТО ВЗЕМАТ ПРЕДВИД член 216 от Договора за създаване на Европейската общност, член 77 от Договора за създаване на Европейската общност за въглища и стомана и член 189 от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия,

КАТО ВЗЕМАТ ПРЕДВИД Договора за Европейския съюз,

КАТО ПРИПОМНЯТ И ПОТВЪРЖДАВАТ Решението от 8 април 1965 г. и без да накърняват решенията, отнасящи се до седалищата на бъдещи институции, органи и служби,

СЕ ДОГОВОРИХА за следните разпоредби, които са приложени към Договора за Европейския съюз и към Договорите за създаване на Европейските общности.

ЧЛЕН ЕДИНСТВЕН

- а) Седалището на Европейския парламент е в Страсбург, където се провеждат дванайсетте месечни пленарни заседания, включително и заседанието относно бюджета. Допълнителните пленарни заседания се провеждат в Брюксел. Комисиите на Европейския парламент заседават в Брюксел. Генералният секретариат на Европейския парламент и неговите подразделения остават разположени в Люксембург.
- б) Седалището на Съвета е в Брюксел. През месеците април, юни и октомври Съветът провежда заседанията си в Люксембург.
- в) Седалището на Комисията е в Брюксел. Службите, изброени в член 7, 8 и 9 на Решението от 8 април 1965 г. се установяват в Люксембург.
- г) Седалището на Съда на Европейските общности и на Първоинстанционния съд на Европейските общности е в Люксембург.
- д) Седалището на Сметната палата е в Люксембург.
- е) Седалището на Икономическия и социален комитет е в Брюксел.
- ж) Седалището на Комитета на регионите е в Брюксел.
- з) Седалището на Европейската инвестиционна банка е в Люксембург.
- и) Седалището на Европейския паричен институт и на Европейската централна банка е във Франкфурт.
- к) Седалището на Европейската полицейска организация (Европол) е в Хага.

Протокол за ролята на националните парламенти в Европейския съюз

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СТРАНИ,

КАТО ПРИПОМНЯТ, че контролът, упражняван от отделните национални парламенти върху собствените им правителства по отношение дейностите на Съюза, е въпрос на конституционното устройство и практика във всяка държава-членка,

КАТО ЖЕЛАЯТ, все пак, да поощрят по-активното участие на националните парламенти в дейностите на Европейския съюз и да засилят възможността им да изразяват гледната си точка по въпроси, които могат да бъдат от специфичен интерес за тях,

СЕ ДОГОВОРИХА за следните разпоредби, които са приложени към Договора за Европейски съюз и към Договорите за създаване на Европейските общности.

I. ИНФОРМАЦИИ, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА НАЦИОНАЛНИТЕ ПАРЛАМЕНТИ НА ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ

1. Всички консултативни документи на Комисията (зелени книги, бели книги и съобщения) се изпращат без отлагане на националните парламенти на държавите-членки.
2. Законодателните предложения на Комисията, изработени от Съвета в съответствие с член 151, параграф 3 от Договора за създаване на Европейската общност, се съобщават своевременно, за да може правителството на всяка държава-членка да следи за надлежното им получаване от националния парламент на неговата страна.
3. Необходимо е да изтече шестседмичен срок между представянето от Комисията в Европейския парламент и Съвета на всички езикови версии на законодателно предложение или на предложение за мярка, която да бъде приета въз основа на дял VI от Договора за Европейския съюз и датата, на която това предложение бъде включено в дневния ред на Съвета за приемане на решение, акт или обща позиция, в съответствие с член 189б или член 189в от Договора за създаване на Европейската общност, като по спешност са възможни изключения, чиито основания следва да бъдат изложени в акта или общата позиция.

II. КОНФЕРЕНЦИЯ НА КОМИТЕТИТЕ ПО ВЪПРОСИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ

4. Конференцията на комитетите по въпросите на Европейската общност, отгук нататък наричана ККВЕО (COSAC), учредена в Париж на 16 и 17 ноември 1989 г., може да предоставя на вниманието на институциите на Европейския съюз всякакви становища, каквито тя счита за подходящи и по-специално по проекти на правни актове, които представителите на правителствата на държавите-членки с общо съгласие са решили да й изпратят с оглед естеството на разглеждания въпрос.
5. ККВЕО има право да обсъжда всяко предложение или инициатива за законодателен акт във връзка със създаването на пространство на свобода, сигурност и правосъдие, което би засегнало пряко правата и свободите на човека. Европейският парламент, Съветът и Комисията са информирани за всяко становище, представено от ККВЕО в изпълнение на настоящата точка.

6. ККВЕО може да отправя до Европейския парламент, Съвета и Комисията всякакви становища, каквито тя счита за подходящи, за законодателната дейност на Съюза, по-специално, относно прилагането на принципа на субсидиарност, пространството на свобода, сигурност и правосъдие, както и въпроси, свързани с основните права.
7. Становищата, представени от ККВЕО, не обвързват по никакъв начин националните парламенти и не предопределят тяхната позиция.

ЗАКЛЮЧИТЕЛЕН АКТ

КОНФЕРЕНЦИЯТА НА ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА ПРАВИТЕЛСТВАТА НА ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ, свикана в Торино на двадесет и девет март хиляда деветстотин деветдесет и шеста година с цел да приемат с общо съгласие изменения към Договора за Европейския съюз, Договорите за създаването на Европейската общност, Европейската общност за въглища и стомана, Европейската общност за атомна енергия и някои свързани с тях актове, прима следните текстове:

- I. Договорът от Амстердам, който изменя Договора за Европейския съюз, Договорите за създаване на Европейските общности и някои свързани с тях актове

II. Протоколи

- A. Протокол, приложен към Договора за Европейския съюз
  1. Протокол относно член Й.7 от Договора за Европейския съюз
- B. Протоколи, приложени към Договора за Европейския съюз и към Договора за създаване на Европейската общност
  2. Протокол относно включването на достиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз
  3. Протокол относно прилагането на някои аспекти на член 7а от Договора за създаване на Европейската общност в Обединеното кралство и Ирландия
  4. Протокол относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия
  5. Протокол относно позицията на Дания
- B. Протоколи, приложени към Договора за създаване на Европейската общност и Договора за създаване на Европейската общност
  6. Протокол относно правото на убежище, предоставяно на гражданите на държавите-членки на Европейския съюз
  7. Протокол относно прилагането на принципите на субсидиарност и пропорционалност
  8. Протокол за външните отношения на държавите-членки относно пресичането на външните граници

9. Протокол относно системата на публично радио- и телевизионно разпространение в държавите-членки
  10. Протокол относно закрилата и хуманното отношение към животните
- Г. Протоколи, приложени към Договора за Европейския съюз и Договорите за създаване на Европейската общност, Европейската общност за въглища и стомана и Европейската общност за атомна енергия
11. Протокол относно институциите с оглед разширяването на Европейския съюз
  12. Протокол за местоположението на седалищата на институциите и някои органи и служби на Европейските общности, както и на Европол
  13. Протокол относно ролята на националните парламенти в Европейския съюз

III. Декларации

Конференцията приема изброените по-долу декларации, които са приложени към настоящия Заключителен акт:

1. Декларация относно отмяната на смъртното наказание
2. Декларация относно подобряването на сътрудничеството между Европейския съюз и Западноевропейския съюз
3. Декларация относно Западноевропейския съюз
4. Декларация относно член Й.14 и К.10 от Договора за Европейския съюз
5. Декларация относно член Й.15 от Договора за Европейския съюз
6. Декларация за създаване на звено за планиране на политиката и за ранно оповестяване
7. Декларация относно член К.2 от Договора за Европейския съюз
8. Декларация относно член К.3, буква д) от Договора за Европейския съюз
9. Декларация относно член К.6, параграф 2 от Договора за Европейския съюз
10. Декларация относно член К.7 от Договора за Европейския съюз
11. Декларация относно статута на църквите и светските организации
12. Декларация относно оценяването на въздействието върху околната среда
13. Декларация относно член 7г от Договора за създаване на Европейската общност
14. Декларация относно отмяната на член 44 от Договора за създаване на Европейската общност.

15. Декларация относно поддържането на равнището на закрила и сигурност, гарантирани от достиженията на правото от Шенген.
16. Декларация относно член 73й, параграф 2, б) от Договора за създаване на Европейската общност.
17. Декларация относно член 73к от Договора за създаване на Европейската общност.
18. Декларация относно член 73к, параграф 3, а) от Договора за създаване на Европейската общност.
19. Декларация относно член 73л, параграф 1 от Договора за създаване на Европейската общност
20. Декларация относно член 73м от Договора за създаване на Европейската общност
21. Декларация относно член 73о от Договора за създаване на Европейската общност
22. Декларация относно лицата с физически и психически увреждания
23. Декларация за действията за насърчаване, посочени в член 109в от Договора за създаване на Европейската общност
24. Декларация относно член 109с от Договора за създаване на Европейската общност
25. Декларация относно член 118 от Договора за създаване на Европейската общност;
26. Декларация относно член 118, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност
27. Декларация относно член 118б, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност
28. Декларация относно член 119, параграф 4, от Договора за създаване на Европейската общност
29. Декларация относно спорта
30. Декларация относно островните региони
31. Декларация относно Решението на Съвета от 13 юли 1987 г.
32. Декларация относно организацията и дейността на Комисията
33. Декларация относно член 188в, параграф 3, от Договора за създаване на Европейската общност
34. Декларация за спазване на сроковете за процедурата по съвместно решаване
35. Декларация относно член 191а, параграф 1 от Договора за създаване на Европейската общност

36. Декларация относно отвъдморските страни и територии
37. Декларация относно публичните кредитни институции в Германия
38. Декларация относно доброволческите дейности
39. Декларация относно качеството на законодателните текстове на Общността
40. Декларация относно процедурата за сключване на международни споразумения от Европейската общност за въглища и стомана
41. Декларация относно разпоредбите за прозрачността, достъпа до документи и борбата против измамите
42. Декларация относно консолидирането на договорите
43. Декларация относно Протокола за прилагането на принципите на субсидиарност и пропорционалност
44. Декларация относно член 2 от Протокола за включване на постижението на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз;
45. Декларация относно член 4 от Протокола за включване на постиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз
46. Декларация относно член 5 от Протокола за включване на постиженията на правото на Европейската общност (acquis) от Шенген в рамките на Европейския съюз;
47. Декларация относно член 6 от Протокола за включване на постиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз
48. Декларация относно Протокола за правото на убежище за граждани на държави-членки на Европейския съюз
49. Декларация относно буква г) от член Единствен на Протокола за правото на убежище за граждани на държави-членки на Европейския съюз
50. Декларация относно Протокола за институциите с оглед на разширяването на Европейския съюз
51. Декларация относно член 10 от Договора от Амстердам

Конференцията прие също така за сведение изброените по-долу декларации, които са приложени към настоящия Заключителен акт:

1. Декларация на Австрия и Люксембург относно кредитните институции
2. Декларация на Дания относно член К.14 от Договора за Европейския съюз
3. Декларация на Германия, Австрия и Белгия относно субсидиарността

4. Декларация на Ирландия относно член 3 от Протокола за позицията на Обединеното кралство и Ирландия
5. Декларация на Белгия относно Протокола за правото на убежище за граждани на държавите-членки на Европейския съюз
6. Декларация на Белгия, Франция и Италия относно Протокола за институциите с оглед разширяването на Европейския съюз
7. Декларация на Франция относно положението на отвъдморските департаменти в светлината на Протокола за включване достиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз
8. Декларация на Гърция относно статута на църквите и светските организации

В заключение, конференцията постигна съгласие да приложи като нагледно пояснение към настоящия Заключителен акт текстовете на Договора за Европейския съюз и Договора за създаване на Европейската общност, след внесените в тях изменения от конференцията.

Съставено в Амстердам на втори октомври хиляда деветстотин деветдесет и седма година.

Hecho en Amsterdam, el dos de octubre de mil novecientos noventa y siete.

Udfærdiget i Amsterdam, den anden oktober nittenhundrede og syvoghalvfems.

Geschehen zu Amsterdam am zweiten Oktober neunzehnhundertsiebenundneunzig.

Έγινε στο Άμστερνταμ, στις δύο Οκτωβρίου του έτους χίλια εννιακόσια ενενήντα επτά.

Done at Amsterdam this second day of October in the year one thousand nine hundred and ninety-seven.

Fait à Amsterdam, le deux octobre de l'an mil neuf cent quatre-vingt-dix-sept.

Arna dhéanamh in Amstardam ar an dara lá de Dheireadh Fómhair sa bhliain míle naoi gcéad nócha a seacht.

Fatto ad Amsterdam, addì due ottobre millenovecentonovantasette.

Gedaan te Amsterdam, de tweede oktober negentienhonderd zevenennegentig.

Feito em Amesterdão, em dois de Outubro de mil novecentos e noventa e sete.

Tehty Amsterdmissa 2 päivänä lokakuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäseitsemän.

Utfärdat i Amsterdam den andra oktober år nittonhundranittiosju.

Pour Sa Majesté le Roi des Belges

Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen

Für Seine Majestät den König der Belgier

Erik Derycke

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

For Hendes Majestæt Danmarks Dronning
Niels Helveg Petersen

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland
Klaus Kinkel

Για τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας
Theodoros Pangalos

Por Su Majestad el Rey de España
Juan Abel Matutes

Pour le Président de la République française
Hubert Védrine

Thar ceann an Choimisiúin arna ádarús le hAirteagal 14 de Bhunreacht na hÉireann chun cumhachtaí agus feidhmeanna Uachtarán na hÉireann a oibriú agus a chomhlíonadh
For the Commission authorised by Article 14 of the Constitution of Ireland to exercise and perform the powers and functions of the President of Ireland
Raphael P. Burke

Per il Presidente della Repubblica italiana
Lamberto Dini

Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg
Jacques F. Poos

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden
Hans van Mierlo

Für den Bundespräsidenten der Republik Österreich
Wolfgang Schüssel

Pelo Presidente da República Portuguesa
Jaime Gama

Suomen Tasavallan Presidentin puolesta
För Republiken Finlands President
Tarja Halonen

För Hans Majestät Konungen av Sverige
Lena Hjelm-Wallén

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

ДЕКЛАРАЦИИ, ПРИЕТИ ОТ КОНФЕРЕНЦИЯТА

1. Декларация относно отмяната на смъртното наказание

Като се позовава на член Е, параграф 2 от Договора за Европейския съюз, Конференцията припомня, че протокол № 6 към Европейската конвенция за закрила на правата на човека и основните свободи, приета в Рим на 4 ноември 1950 г., която е подписана и ратифицирана от мнозинството от държавите-членки, предвижда отмяната на смъртното наказание.

В този контекст Конференцията отбелязва, че след подписването на споменатия по-горе протокол от 28 април 1983 г., смъртното наказание е отменено в повечето държави-членки на Съюза и повече не е прилагано в нито една от тях.

2. Декларация относно подобряването на сътрудничеството между Европейския съюз и Западноевропейския съюз

С цел подобряването на сътрудничеството между Европейския съюз и Западноевропейския съюз, Конференцията приканва Съвета да положи усилия за по-бързото приемане на подходящи ред и условия относно проверките за сигурност относно служителите на Генералния секретариат на Съвета.

3. Декларация относно Западноевропейския съюз

Конференцията отбелязва следната декларация, приета от Съвета на министрите от Западноевропейския съюз на 22 юли 1997 г.:

„ДЕКЛАРАЦИЯ НА ЗАПАДНОЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ОТНОСНО РОЛЯТА НА ЗАПАДНОЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И НЕГОВИТЕ ОТНОШЕНИЯ С ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И СЕВЕРНОАТЛАНТИЧЕСКИЯ АЛИАНС

Въведение

1. Държавите-членки на Западноевропейския съюз (ЗЕС) постигнаха в Маастрихт през 1991 г. съгласие, че е необходимо да създадат истинска европейска идентичност в сигурността и отбраната (ЕИСО) и да поемат по-голяма европейска отговорност по въпросите на отбраната. Като вземат под внимание Договора от Амстердам, те потвърждават, че е важно тези усилия да продължават и да се засилват. ЗЕС е неделима част от развитието на Европейския съюз (ЕС), която предоставя на Съюза достъп до оперативни сили, по-специално в контекста на задачите от Петерсберг, и е съществен елемент от развитието на ЕИСО в рамките на Северноатлантическия алианс в съответствие с Декларацията от Париж и с решенията, приети в Берлин от министрите от НАТО.
2. Днес Съветът на ЗЕС обединява всички държави-членки на Европейския съюз и всички европейски държави-членки на Северноатлантическия алианс, съгласно съответните техни устави. Съветът обединява също онези страни от Централна и Източна Европа, които са свързани с Европейския съюз чрез споразумения за асоцииране и са кандидати за присъединяване както към Европейския съюз, така и към Северноатлантическия алианс. По този начин ЗЕС се утвърждава като една истинска структура за диалог и

сътрудничество между европейците по въпросите на сигурността и отбраната в най-широк смисъл.

3. В този контекст ЗЕС отбелязва дял V от Договора за Европейския съюз, отнасящ се до общата политика в областта на външните отношения и сигурността на ЕС, по-специално следните разпоредби на член Й.3, параграф 1, член Й.7 и Протокола относно член Й.7:

Член Й.3, параграф 1

„1. Европейският съвет определя принципите и главните насоки на общата политика в областта на външните отношения и сигурността, включително и по въпроси, свързани с отбраната.”

Член Й.7

„1. Общата политика в областта на външните отношения и сигурността включва всички въпроси, свързани със сигурността на Съюза, включително постепенното определяне на обща политика за отбрана, в съответствие с алинея втора, която да доведе до обща отбрана, ако Европейският съвет вземе такова решение. В този случай той препоръчва на държавите-членки да приемат решение в същия смисъл в съответствие с техните конституционни изисквания.

Западноевропейският съюз (ЗЕС) е неделима част от развитието на Съюза като му предоставя достъп до оперативни сили, по-специално в рамките на параграф 2. Той подпомага Съюза в определянето на аспектите на отбраната в общата политика в областта на външните отношения и сигурността, така както са установени в настоящия член. В резултат, Съюзът поощрява установяването на по-тесни институционални отношения със ЗЕС с оглед на евентуалното интегриране на ЗЕС в Съюза, ако Европейският съвет приеме такова решение. В този случай той препоръчва на държавите-членки да приемат решение в същия смисъл в съответствие с техните конституционни изисквания.

Политиката на Съюза по смисъла на настоящия член не накърнява специфичния характер на политиката за сигурност и отбрана на някои държави-членки, тя зачита задълженията, произтичащи за отделни държави-членки от членството им в Северноатлантическия договор, които считат, че тяхната обща отбрана се осъществява в рамките на Организацията на Северноатлантическия договор (НАТО) и че тя е съвместима с общата политика по сигурност и отбрана, приета от тази организация.

Постепенното изработване на обща политика по отбрана се подпомага, доколкото държавите-членки сметнат това за необходимо, от сътрудничество между тях в областта на въоръженията.

2. Въпросите, посочени в настоящия член, включват също хуманитарни и спасителни мисии, мироопазващи мисии и мисии на бойни части за управление на кризи, включително и за омиротворяване.

3. Съюзът се обръща за съдействие към ЗЕС при изготвянето и прилагането на решенията и действията на Съюза в областта на отбраната.

Компетентността на Европейския съвет да определя насоките в съответствие с член Й.3 се упражнява и по отношение на ЗЕС за въпросите, по които Съюзът се обръща за съдействие към ЗЕС.

Всеки път, когато Съюзът се обръща за съдействие към ЗЕС за изготвянето и прилагането на решенията на Съюза относно посочените в параграф 2 мисии, всички държави-членки на Съюза могат да участват пълноценно в тези мисии. Съветът, съгласувано с институциите на ЗЕС, приема необходимите практически изисквания и правила, които да позволят на всички държави-членки с принос във въпросните мисии да участват пълноценно и равнопоставено в планирането и приемането на решение в рамките на ЗЕС.

Решенията, отнасящи се до отбраната, които са посочени в този параграф, се вземат без да се накърняват политиките и задълженията, посочени в параграф 1, алинея трета.

4. Разпоредбите на настоящия член не представляват пречка за развитието на по-тясно сътрудничество между две или повече държави-членки на двустранна основа, в рамките на ЗЕС и на Северноатлантическия алианс, доколкото това сътрудничество не противоречи и не възпрепятства изпълнението на сътрудничеството, предвидено в настоящия дял.

5. С цел по-нататъшно развитие на целите, определени в настоящия член, неговите разпоредби подлежат на преразглеждане в съответствие с член Н.”

Протокол относно член Й.7

„ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СТРАНИ,

КАТО ПОДДЪРЖАТ становището, че е необходимо цялостно прилагане на разпоредбите на член Й.7, параграф 1, алинея втора и параграф 3 от Договора за Европейския съюз,

КАТО ПОДДЪРЖАТ становището, че политиката на Съюза в съответствие с член Й.7 не трябва да накърнява специфичния характер на политиката в областта на отбраната и сигурността на някои държави-членки, че тя трябва да зачита задълженията, произтичащи от Северноатлантическия договор за някои държави-членки, които считат, че тяхната обща отбрана се осъществява в рамките на НАТО, както и че тя трябва да бъде съвместима с общата политика в областта на отбраната и сигурността, приета в рамките на тази организация,

СЕ ДОГОВАРЯТ за следната разпоредба, която е приложена към Договора за Европейския съюз:

Европейският съюз, в сътрудничество със Западноевропейския съюз, разработва мерки, насочени към подобряване на сътрудничеството между тях, в срок до една година след влизането в сила на Договора от Амстердам.

А. ОТНОШЕНИЯ НА ЗЕС С ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ: СЪПЪТСТВАЩИ ПРИЛАГАНЕТО НА ДОГОВОРА ОТ АМСТЕРДАМ

4. В „Декларация относно ролята на Западноевропейския съюз и неговите отношения с Европейския съюз и със Северноатлантическия алианс” от 10 декември 1991 г., държавите-членки на ЗЕС си поставиха целта за „поетапно изграждане на ЗЕС като съставна част от отбраната на Европейския съюз”. Днес те отново заявяват тази цел така, както тя е развита в Договора от Амстердам.
5. Когато Съюзът се обръща за съдействие към ЗЕС, ЗЕС изготвя и прилага решенията и действията на Съюза, които се отнасят до въпросите на отбраната.

За изготвянето и прилагането на решенията и действията на ЕС, за които Съюзът се е обърнал за съдействие към ЗЕС, ЗЕС действа в съответствие с насоките, определени от Европейския съвет.

ЗЕС подпомага Съюза в определянето на аспектите на общата политика в областта на външните отношения и сигурността, които се отнасят до отбраната, така както те са определени в член Й.7 от Договора за Европейския съюз.

6. ЗЕС потвърждава, че когато Европейският съюз се обръща за съдействие към ЗЕС за изготвянето и прилагането на решенията на Съюза относно мисиите, посочени в член Й.7, параграф 2 от Договора за Европейския съюз, всички държави-членки на Съюза имат право да участват пълноценно във въпросните мисии, в съответствие с член Й.7, параграф 3 от Договора за Европейския съюз.

ЗЕС ще развива ролята на наблюдателите на ЗЕС в съответствие с разпоредбите на член Й.7, параграф 3 и ще приема необходимите практически изисквания и правила, които да позволят на всички държави-членки на ЕС да дадат своя принос в мисиите, провеждани от ЗЕС по молба на ЕС, като участват пълноценно и равноправно в планирането и във вземането на решения в рамките на ЗЕС.

7. В съответствие с Протокола относно член Й.7 от Договора за Европейския съюз, ЗЕС разработва, в сътрудничество с Европейския съюз, мерки за засилено сътрудничество между двете организации. В това отношение известен брой мерки, някои от които вече са в процес на разглеждане от ЗЕС, могат да бъдат развити още отсега, по-специално:
  - мерки, насочени към подобряване на координацията на процедурите за консултации и за вземане на решение във всяка от организациите, по-специално при кризисни ситуации;
  - провеждане на съвместни срещи на компетентните органи на двете организации;
  - максималното възможно хармонизиране на редуването на председателствата на ЗЕС и на ЕС, както и на административните правилници и практика на двете организации;
  - тясната координация на работата на службите на Генералния секретариат на ЗЕС и Генералния секретариат на Съвета на ЕС, включително посредством обмен и временна размяна на служителите;
  - изработването на мерки, позволяващи на компетентните органи на ЕС, включително на звеното за планиране на политиката и за ранно

оповестяване, да ползват ресурсите на звеното за планиране, на Ситуационния център и Сателитния център на ЗЕС;

- сътрудничеството между ЕС и ЗЕС в областта на въоръжаването, доколкото е необходимо, в рамките на Западноевропейската група за въоръжаването (ЗЕГВ) като европейска институция за сътрудничество по въпросите на въоръжаването в контекста на рационализирането на европейския пазар на въоръжения и на създаването на Европейска агенция за въоръжаване;
- практически мерки, насочени към осигуряването на сътрудничество с Европейската комисия, отразяващи нейната роля в рамките на ОПОВОС така, както тя е определена в Договора за Европейския съюз;
- подобряването на мерките за сигурност съвместно с Европейския съюз.

Б. ОТНОШЕНИЯ МЕЖДУ ЗЕС И НАТО В РАМКИТЕ НА РАЗВИТИЕТО НА ЕИСО В СЕВЕРНОАТЛАНТИЧЕСКИЯ АЛИАНС

8. Атлантическият алианс продължава да бъде основата на колективната отбрана в съответствие със Северноатлантическия договор. Той остава основният форум за консултации между съюзниците и в рамката, в която те се договарят за политиките, отнасящи се до техните задължения в областта на сигурността и отбраната съгласно Договора от Вашингтон. Алиансът е предприел процес на модернизация и реформи, така че да може по-ефективно да осъществява всички свои различни мисии. Този процес е насочен към укрепването и обновяването на трансатлантическото партньорство, включително към изграждането на ЕИСО в рамките на Алианса.
9. ЗЕС е съществен елемент от развитието на европейската идентичност в сигурността и отбраната в Северноатлантическия алианс и съответно ще продължи да работи за укрепването на институционалното и практическото си сътрудничество с НАТО.
10. Освен подкрепата, която оказва за общата отбрана в съответствие с член 5 от Договора от Вашингтон и член V от изменения Брюкселски договор, ЗЕС играе активна роля в предотвратяването на конфликти и в управлението на кризи, така както това е предвидено в Декларацията от Петербург. В тази рамка ЗЕС се задължава да изпълнява изцяло полагащата му се роля при спазване на пълна прозрачност и на допълване на двете организации.
11. ЗЕС заявява, че тази идентичност ще се основава на здрави военни принципи и ще бъде подкрепена от съответно военно планиране и че тя ще позволи да бъдат създадени военно сплотени и ефективни сили, способни да действат под негов политически контрол и стратегическо ръководство.
12. За тази цел ЗЕС ще развива сътрудничеството си с НАТО, по-специално в следните области:
  - механизми за консултации между ЗЕС и НАТО в контекста на кризи;
  - активно участие на ЗЕС в процеса на планиране на отбраната на НАТО;

- оперативни връзки между ЗЕС и НАТО за планиране, подготовка и провеждане на операции с използването на средствата и войските на НАТО, под политическия контрол и стратегическото ръководство на ЗЕС, и по-специално:
- военно планиране, провеждано от НАТО в координация със ЗЕС, както и учения;
- изработване на рамково споразумение за прехвърлянето, изпълнението на мисиите и опътуването на средствата и войските на НАТО;
- връзки между ЗЕС и НАТО в областта на европейските договорености в областта на военното командване.

Това сътрудничество ще продължи да се развива, по-специално като отчита модернизацията на Алианса.

В. ОПЕРАТИВНА РОЛЯ НА ЗЕС ЗА РАЗВИТИЕТО НА ЕИСО

13. ЗЕС ще развива своята роля на Европейски политико-военен орган за управлението на кризи, като ползва средствата и войските, предоставени му от държавите от ЗЕС на национална или на мултинационална основа и като ползва, когато това е необходимо, средствата и войските на НАТО в съответствие с разработваните мерки. В този контекст ЗЕС ще подкрепя също Обединените нации и ОССЕ в техните действия по управление на кризи.

ЗЕС ще допринесе, в рамките на член 17 от Договора за Европейския съюз, за постепенното определяне на общата отбранителна политика и ще следи за нейното практическо прилагане като доразвива своята собствена оперативна роля.

14. За тази цел ЗЕС ще продължи да работи в следните области:

- ЗЕС е разработил механизми и процедури за управлението на кризи, които ще бъдат осъвременявани в резултат от обогатяването на опита на ЗЕС от провеждани учения и операции. Осъществяването на задачите от Петерсберг изисква гъвкави начини за действие, съобразени с разнообразието от кризисни ситуации и максимално използване на наличните военни сили, включително и на тези, които могат да бъдат предоставени на национален щаб от водеща държава, или на разположение на многонационален щаб под командването на ЗЕС или на разположение на материалните и военните сили на НАТО.
- ЗЕС вече е изготвил „Предварителни заключения относно определянето на обща европейска политика за отбрана”, които представляват първоначален принос към целите, обхвата и средствата на общата европейска политика за отбрана”.

ЗЕС ще продължи да работи по тези задачи, като се опира по-специално на Парижката декларация и като взема под внимание отнасящите се към този въпрос елементи от решенията, приети на срещите на върха и на срещите на равнище министри на ЗЕС и НАТО след срещата в Бирмингам. Той ще съсредоточи работата си по-специално в следните области:

- определянето на принципите за използване на въоръжените сили на държавите от ЗЕС в операциите на ЗЕС, в съответствие със задачите от Петерсберг и в подкрепа на европейските интереси по въпросите на сигурността.

- организиране на оперативни средства за изпълнение на задачите от Петерсберг, като например изработването на общи планове и планове за конкретни обстоятелства, както и обучение, подготовка и оперативност между силите, включително посредством неговото участие в процеса на планиране на отбраната на НАТО в необходимата степен;
- стратегическа мобилност на основата на неговата текуща работа;
- отбранително разузнаване посредством неговите Звено за планиране, Ситуационен център и Сателитен център.
- ЗЕС е приел много мерки за укрепване на своята оперативна роля (Звено за планиране, Ситуационен център, Сателитен център). Подобряването на функционирането на военните компоненти в щабквартирата на ЗЕС и създаването, под ръководството на Съвета, на военен комитет ще представляват по-нататъшно укрепване на структури, които са от значение за успешната подготовка и провеждане на операциите от ЗЕС;
- с цел да се отвори за участие във всички негови операции на асоциираните членове и на наблюдателите, ЗЕС ще разгледа също така необходимите правила и изисквания, с което да позволи на асоциираните членове и наблюдатели да участват пълноценно, в съответствие с техния статут, във всички провеждани от ЗЕС операции;
- ЗЕС припомня, че асоциираните членове участват на същото основание като пълноправни членове в операциите, за които те имат принос, както и в съответните учения и в планирането. ЗЕС ще разгледа освен това и въпроса за колкото е възможно по-цялостното участие на наблюдателите, в съответствие с техния статут, в планирането и във вземането на решения в рамките на ЗЕС за всички операции, за които те имат принос;
- ЗЕС ще разгледа, след консултации с компетентните органи, когато това е необходимо, възможностите за максимално участие в неговите дейности на асоциираните членове и наблюдателите, в съответствие с техния статут. Той ще разгледа, в частност, дейностите в областта на въоръженията, космическото пространство и военните изследвания;
- ЗЕС ще проучи как да засили участието на асоциираните партньори във все по-голям брой дейности.”

4. Декларация относно член й.14 и член к.10 от Договора за Европейския съюз

Разпоредбите на член Й.14 и член К.10 от Договора за Европейския съюз, както и всяко друго споразумение въз основа на тях, не предполагат каквото и да е прехвърляне на компетентност от държавите-членки на Европейския съюз.

5. Декларация относно член й.15 от Договора за Европейския съюз

Конференцията постига съгласие, че държавите-членки следят Политическият комитет, посочен в член Й.15 от Договора за Европейския съюз, да може да се събира по всяко време и в най-кратки срокове на ниво политически директори или техните заместници в случай, че възникне международна криза или друго събитие с неотложен характер.

6. Декларация относно създаване на звено за планиране на политика и за ранно оповестяване

Конференцията постига съгласие:

1. че в Генералния секретариат на Съвета се създава звено за планиране на политиката и за ранно оповестяване под ръководството на Генералния секретар, който е върховен представител за ОПОВОС. Създава се съответно сътрудничество с Комисията, така че да се осигури пълна съгласуваност с външноикономическата политика и политиката за развитие на Съюза.
2. Задачите на това звено са следните:
  - а) да следи и анализира новостите в областите, отнасящи се до ОПОВОС;
  - б) да предоставя оценки за интересите на Съюза в областта на външните отношения и сигурността, както и да уточнява областите, на които в бъдеще ОПОВОС би могла да се посвети основно;
  - в) да предоставя своевременно оценки и да оповестява бързо, в случай че възникнат събития или ситуации, които биха могли да имат съществени последици за политиката на Съюза в областта на външните отношения и сигурността, включително и потенциални политически кризи;
  - г) да изготвя, по искане на Съвета, на Председателството или по своя инициатива, документи, които да представят аргументирано различните възможности относно политиката, която да се следва, както и да представят тези документи, на отговорност на Председателството, за да съдействат за определянето на политиката на Съвета; тези документи могат да съдържат анализи, препоръки и стратегии за ОПОВОС.
3. Служителите в звеното са от Генералния секретариат, държавите-членки, Комисията и ЗЕС.
4. Всяка държава-членка или Комисията могат да отправят до звеното предложения относно дейности, които то да предприеме.
5. Държавите-членки и Комисията подпомагат процеса на планиране на политиката като предоставят в максимално възможна степен подходяща информация, включително и поверителна информация.

7. Декларация относно член К.2 от Договора за Европейския съюз

Действията в областта на полицейското сътрудничество, приети по силата на член К.2 от Договора за Европейския съюз, включително и дейностите на Европол, подлежат на съответен съдебен контрол от компетентните национални власти в съответствие с нормите, прилагани във всяка държава-членка.

8. Декларация относно член К.3, д) от Договора за Европейския съюз

Конференцията счита, че разпоредбите на член К.3, д) от Договора за Европейския съюз нямат за последица задължаване на държава-членка да приеме минимални размери на наказанията, ако нейната правна система не предвижда такива.

9. Декларация относно член К.6, параграф 2 от Договора за Европейския съюз

Конференцията счита, че инициативите за мерки, посочени в член К.6, параграф 2 от Договора за Европейския съюз и актовете, приети от Съвета впоследствие по силата на споменатата разпоредба, се публикуват в Официален вестник на Европейските общности в съответствие с процедурните правила на Съвета и Комисията.

10. Декларация относно член К.7 от Договора за Европейския съюз

Конференцията отбелязва, че когато държавите-членки правят декларация въз основа на член К.7, параграф 2 от Договора за Европейския съюз, те могат да запазят правото си да предвидят в тяхното национално право разпоредби с цел, когато бъде повдигнат въпрос, отнасящ се до валидността или тълкуването на акт, посочен в член К.7, параграф 1 по висящо дело пред национална юрисдикция, срещу чиито решения няма правно средство за защита съгласно националното право, тази юрисдикция да бъде задължена да отнесе въпроса пред Съда на Европейските общности.

11. Декларация относно статута на църквите и на светските организации

Европейският съюз зачита и не влияе върху статута по националното право на църквите и религиозните обединения или общности в държавите-членки.

Европейският съюз зачита също и статута на философските и светските организации.

12. Декларация относно оценката на въздействието върху околната среда

Конференцията отбелязва, че Комисията се задължава да изготвя проучвания с оценка на въздействието върху околната среда, когато внася предложения, които биха могли да имат съществени последици за околната среда.

13. Декларация относно член 7г от Договора за създаване на Европейската общност

Разпоредбите на член 7г от Договора за създаване на Европейската общност относно публичните услуги се прилагат при пълно зачитане на практиката на Съда на Европейските общности по отношение, наред с други принципи, и на принципите на равно третиране, качество и приемственост на тези услуги.

14. Декларация относно отмяната на член 44 от Договора за създаване на Европейската общност

Отмяната на член 44 от Договора за създаване на Европейската общност, който се позовава на естественото предимство на държавите-членки при фиксирането на минималните цени през преходния период, не се отразява по никакъв начин на принципа за предимството на Общността, така както той е определен от съдебната практика на Съда на Европейските общности.

15. Декларация относно запазването на равнището на закрила и сигурност, гарантирано с достиженията на правото от Шенген

Конференцията счита, че приетите от Съвета мерки, които ще доведат до замяна на разпоредбите относно отмяната на проверките по общите граници и са включени в Шенгенската конвенция от 1990 г., следва да гарантират най-малко същото равнище на закрила и сигурност, което осигуряват споменатите разпоредби от Шенгенската конвенция.

16. Декларация относно член 73й, параграф 2, б) от Договора за създаване на Европейската общност

Конференцията счита, че съображенията на Съюза и на държавите-членки във връзка с външната политика следва да бъдат взети под внимание при прилагането на член 73й, параграф 2, б) от Договора за създаване на Европейската общност.

17. Декларация относно член 73к от Договора за създаване на Европейската общност

Осъществяват се консултации с Върховния комисар на ООН за бежанците и с други заинтересовани международни организации по въпроси, отнасящи се до политиката по предоставяне на убежище.

18. Декларация относно член 73к, параграф 3, а) от Договора за създаване на Европейската общност

Конференцията счита, че държавите-членки могат да водят преговори и да сключват споразумения с трети страни в области, обхванати от член 73к, параграф 3, а) от Договора за създаване на Европейската общност, доколкото тези споразумения зачитат правото на Общността.

19. Декларация относно член 73л, параграф 1 от Договора за създаване на Европейската общност

Конференцията счита, че държавите-членки могат да вземат под внимание съображения, свързани с външната политика, когато упражняват своите отговорности по член 73л, параграф 1 от Договора за създаване на Европейската общност.

20. Декларация относно член 73м от Договора за създаване на Европейската общност

Мерките, приети по силата на член 73м от Договора за създаване на Европейската общност, не са пречка държавите-членки да прилагат своите конституционни изисквания, отнасящи се до свободата на печата и свободата на изразяване в другите медии.

21. Декларация относно член 73о от Договора за създаване на Европейската общност

Конференцията постига съгласие Съветът да разгледа основните положения на решението, посочено в член 73о, параграф 2, второ тире от Договора за създаване на Европейската общност преди края на петгодишния срок, посочен в член 73о с цел да приеме и да прилага споменатото решение веднага след изтичането на този срок.

22. Декларация относно лицата с физически и психически увреждания

Конференцията счита, че когато се изготвят мерки по силата на член 100а от Договора за създаване на Европейската общност, институциите на Общността вземат под внимание нуждите на лицата с физически и психически увреждания.

23. Декларация за действията за насърчаване, посочени в член 109с от Договора за създаване на Европейската общност

Конференцията счита, че поощрителните мерки, посочени в член 109с от Договора за създаване на Европейската общност, винаги трябва да уточняват следното:

- основанията за тяхното приемане на базата на обективна оценка за нуждата от тях и за наличие на допълнителна стойност на равнище Общност;
- тяхната продължителност, която не може да превишава пет години;
- максималният размер на средствата за тяхното финансиране, който да отразява поощрителния характер на тези мерки.

24. Декларация относно член 109с от Договора за създаване на Европейската общност

Постигнато е съгласие, че всякакъв разход въз основа на член 109с от Договора за създаване на Европейската общност ще се отнася към позиция 3 на финансовите перспективи.

25. Декларация относно член 118 от Договора за създаване на Европейската общност

Постигнато е съгласие, че всякакъв разход въз основа на член 118 от Договора за създаване на Европейската общност ще се отнася към позиция 3 от финансовите перспективи.

26. Декларация относно член 118, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност

Високодоговарящите страни отбелязват, че при разглеждането на член 118, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност беше постигнато съгласие, че като приема минимални предписания за закрила на здравето и безопасността на работниците и служителите, Общността не възнамерява да осъществява дискриминация спрямо работниците и служителите от малките и средни предприятия по начин, който не е оправдан от обстоятелствата.

27. Декларация относно член 118б, параграф 2, от Договора за създаване на Европейската общност

Високодоговарящите страни декларират, че първата мярка по прилагане на споразуменията между социалните партньори на ниво Общност, посочена в член 118б, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност, ще се изразява в доразвиване на съдържанието на споразуменията на базата на колективни преговори в съответствие с разпоредбите във всяка държава-членка, и че следователно тази мярка не обвързва държавите-членки със задължението да прилагат пряко споразуменията или да приемат разпоредби относно транспонирането им, нито пък да изменят действащото национално законодателство с цел да улеснят тяхното прилагане.

28. Декларация относно член 119, параграф 4 от Договора за създаване на Европейската общност

При приемането на мерките, посочени в член 119, параграф 4 от Договора за създаване на Европейската общност, държавите-членки на първо място следва да имат за цел подобряването на положението на жените в техния професионален живот.

29. Декларация относно спорта

Конференцията подчертава социалната значимост на спорта, по-специално неговата роля за оформяне на личността и за сближаване на хората. Конференцията приканва органите на Европейския съюз да провеждат консултации със спортните асоциации, когато се разглеждат важни въпроси, отнасящи се до спорта. В тази връзка следва да се отдава специално внимание на специфичните особености на аматьорския спорт.

30. Декларация относно островните региони

Конференцията признава, че островните региони имат структурни ограничения, дължащи се на островното им разположение, които поради трайния си характер пречат на тяхното икономическо и социално развитие.

Конференцията съответно признава, че законодателството на Общността следва да отчита тези ограничения, и че когато това е оправдано, в полза на тези региони могат да бъдат предприемани специфични мерки с цел по-доброто им интегриране във вътрешния пазар при равни условия.

31. Декларация относно Решение на Съвета от 13 юли 1987 г.

Конференцията призовава Комисията да внесе в Съвета най-късно до края на 1998 г. предложение за изменение на Решението на Съвета от 13 юли 1987 г., което регламентира реда и условията за упражняване на правомощията по правоприлагане, предоставени на Комисията.

32. Декларация относно организацията и дейността на Комисията

Конференцията отбелязва намерението на Комисията да подготви реорганизация на задачите в рамките на колегиума, в подходящо за Комисията време, която ще поеме функциите си през 2000 г., с цел да осигури оптимално разделение между обичайните функции и специфичните задачи.

В това отношение тя счита, че председателят на Комисията следва да разполага с широко право на преценка при разпределянето на задачите в рамките на колегиума, а също и при преразпределянето на тези задачи през време на мандата на Комисията.

Конференцията отбелязва също намерението на Комисията да предприеме и съответна реорганизация на своите служби. Тя отбелязва по-специално, че е желателно външните отношения да бъдат поставени под ръководството на заместник-председател.

33. Декларация относно член 188в, параграф 3 от Договора за създаване на Европейската общност

Конференцията приканва Сметната палата, Европейската инвестиционна банка и Комисията да запазят в сила сегашното тристранно споразумение. Ако някоя от страните желае приемането на нов текст или на изменение на текст, Сметната палата, Банката и Комисията полагат усилия да се споразумеят по текста като отчитат съответните интереси на всяка от тях.

34. Декларация относно зачитането на сроковете при процедурата за съвместно вземане на решение

Конференцията приканва Европейския парламент, Съвета и Комисията да направят всичко възможно, за да осигурят процедурата за съвместно вземане на решение да протича възможно най-бързо. Тя припомня, че е важно да се спазват стриктно сроковете, предвидени в член 189б от Договора за създаване на Европейската общност и потвърждава, че прибягването до удължаване на посочените в параграф 7 на същия член срокове следва да се осъществява, само когато е крайно наложително. Действителният срок между второто четене от Европейския парламент и резултатите от работата на Помирителния комитет в никакъв случай не бива да превишава девет месеца.

35. Декларация относно член 191а, параграф 1 от Договора за създаване на Европейската общност

Конференцията постига съгласие, че принципите и условията, посочени в член 191а, параграф 1 от Договора за създаване на Европейската общност, ще позволят на държава-членка да отправя искане до Комисията или Съвета да не уведомяват трета страна за документ, произхождащ от тази държава, без нейното предварително съгласие.

36. Декларация относно отвъдморските страни и територии

Конференцията признава, че специалният режим за асоцииране на отвъдморски страни и територии (ОСТ) въз основа на част четвърта от Договора за създаване на Европейската общност, е бил изработен за голям брой страни и територии, с обширна територия и значителен брой население. Този режим е променен незначително от 1957 г. насам.

Конференцията отбелязва, че днес са останали едва двадесет ОСТ и че става въпрос за изключително разпръснати островни територии с общо население от приблизително 900 000 души. Освен това, повечето ОСТ са твърде изостанали в структурно отношение, свързано с особено тежки географски и икономически ограничения. При тези обстоятелства специалният режим за асоцииране, така както той е бил изработен през 1957 г., вече не е в състояние ефективно да отговори на предизвикателствата на развитието на ОСТ.

Конференцията тържествено припомня, че целта на асоциирането е да поощри икономическото и социалното развитие на тези страни и територии и да установи по-тесни икономически връзки между тях и Общността като цяло.

Конференцията приканва Съвета да преразгледа до февруари 2000 г., въз основа на разпоредбите на член 136 от Договора за създаване на Европейската общност, този режим за асоцииране с четири цели:

- да поощрява по-ефикасно икономическото и социалното развитие на ОСТ;
- да развива икономическите отношения между ОСТ и Европейския съюз;
- да взема под внимание в по-голяма степен разнообразието и спецификата на всяка отделна ОСТ, включително що се отнася до свободата на установяване;
- да следи за подобряването на ефикасността на финансовите инструменти.

37. Декларация относно публичните кредитни институции в Германия

Конференцията отбелязва становището на Комисията, че правилата за конкуренция, които са в сила в Общността, позволяват да се вземат изцяло под внимание услугите от общ икономически интерес, предоставяни от публичните кредитни институции в Германия, както и облекченията, които са им предоставени, за да компенсират разходите, свързани с тези услуги. В това отношение Германия запазва своята компетентност да определя по какъв начин да предоставя на местните власти средствата за изпълнение на тяхната задача да осигуряват в регионите под тяхна юрисдикция цялостна и ефикасна финансова инфраструктура на цялата територия на региона. Тези облекчения не трябва да нарушават условията за конкуренция повече, отколкото това е необходимо за изпълнението на тези специфични задачи и да противоречат на интересите на Общността.

Конференцията припомня, че Европейският съвет е приканил Комисията да установи дали подобни случаи съществуват в други държави-членки и да приложи, ако това е необходимо, същите стандарти спрямо тях и да информира Съвета в неговия формат „Икономически и финансови дела”.

38. Декларация относно доброволческите дейности

Конференцията признава важния принос на доброволческите дейности за развитието на обществената солидарност.

Общността насърчава европейското измерение на доброволческите организации, като особено поставя ударение върху обмена на информация и опит, както и върху участието на младите и възрастните в доброволческите дейности.

39. Декларация относно качеството на законодателните текстове на Общността

Конференцията отбелязва, че качеството на законодателните текстове на Общността е от съществено значение, за да бъдат правилно приложени от компетентните власти и по-добре разбрани от обществото и икономическите среди. Тя припомня заключенията по този въпрос, направени от Председателството на Европейския съвет в Единбург на 11 и 12 декември 1992 г., както и резолюцията на Съвета относно качеството на законодателните текстове на Общността, приета на 8 юни 1993 г. (Официален вестник на Европейските общности, С 166 от 17.06.1993 г., стр.1).

Конференцията счита, че трите институции, участващи в процедурата по приемане на законодателството на Общността - Европейският парламент, Съветът и Комисията, следва да приемат основни насоки относно качеството на споменатите законодателни текстове. Тя подчертава също, че законодателството на Общността следва да бъде по-достъпно и в това отношение приветства приемането и прилагането за първи път на ускорена методика за работа по официалното кодифициране на законодателните текстове, въведена с Междуинституционалното споразумение от 20 декември 1994 г. (Официален вестник на Европейските общности, С102, 4.04.1996 г., стр.2).

Ето защо Конференцията декларира, че Европейският парламент, Съветът и Комисията следва да:

- приемат с общо съгласие основните насоки за подобряване качеството на законодателните текстове на Общността и да следват тези основни насоки при разглеждането на предложения или проекти за законодателни текстове на Общността, като предприемат вътрешноорганизационните мерки, които те считат за необходими, за да осигурят правилното прилагане на тези основни насоки;

- положат максимални усилия за ускоряване на кодифицирането на законодателните текстове.

40. Декларация относно процедурата за сключване на международни споразумения от Европейската общност за въглища и стомана

Отмяната на член 14 от Конвенцията относно преходните разпоредби, приложена към Договора за създаване на Европейската общност за въглища и стомана, не изменя съществуващата практика относно процедурата за сключване на международни споразумения от Европейската общност за въглища и стомана.

41. Декларация относно разпоредбите за прозрачността, достъпа до документи и борбата срещу измамите

Конференцията счита, че когато Европейският парламент, Съветът и Комисията действат в съответствие с Договора за създаване на Европейската общност за въглища и стомана и Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, следва да се ръководят от разпоредбите за прозрачността, достъпа до документи и борбата срещу измамата, действащи в рамките на Договора за създаване на Европейската общност.

42. Декларация относно консолидирането на договорите

Високодоговарящите страни постигат съгласие, че техническата работа, започната по време на тази междуправителствена конференция, следва да продължи възможно най-бързо, за да се извърши консолидирането на всички договори, включително и на Договора за Европейския съюз.

Те постигат съгласие, че окончателният резултат от тази техническа работа, на която ще се даде гласност като пример, под ръководството на генералния секретар на Съвета, няма да има правна стойност.

43. Декларация относно протокола за прилагане на принципите на субсидираност и пропорционалност

Високодоговарящите страни потвърждават от една страна, че Декларацията относно прилагането на правото на Общността, приложена към Заключителния акт на Договора за Европейския съюз, а от друга страна – заключенията на Европейския съвет от Есен, като уточняват, че административното прилагане на правото на Общността по принцип е задължение на държавите-членки в съответствие с техните конституционни изисквания. Не се накърняват правомощията на институциите на Общността за наблюдение, контрол и изпълнение, в съответствие с разпоредбите на член 145 и 155 от Договора за създаване на Европейската общност.

44. Декларация относно член 2 от Протокола за включване на достиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз

Високодоговарящите страни постигат съгласие, че от датата на влизане в сила на договора от Амстердам Съветът приема всички необходими мерки, посочени в член 2 от Протокола за включване на достиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз.

45. Декларация относно член 4 от Протокола за включване на достижения на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз

Високодоговарящите страни приканват Съвета да поиска мнението на Комисията преди да се произнесе по искане въз основа на член 4 от Протокола за включване на достижения на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз, внесено от Ирландия или от Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия за участие в някои или във всичките разпоредби от достиженията на правото от Шенген.

Те се задължават също да направят всичко възможно, за да позволят на Ирландия или на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, ако пожелаят това, да използват разпоредбите на член 4 от споменатия Протокол, така че Съветът да бъде в състояние да приеме решенията, посочени в този член на датата на влизането в сила на този Протокол или по всяко време след това.

46. Декларация относно член 5 от Протокола за включване на достиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз

Високодоговарящите страни се задължават да предприемат всичко необходимо с цел да направят възможна работата на държавите-членки в областта, отнасяща се до достиженията на правото от Шенген, по-специално след като Ирландия или Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия са възприели някои или всички разпоредби на тези достижения в съответствие с член 4 от Протокола за включване на достиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз.

47. Декларация относно член 6 от Протокола за включване на достиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз

Високодоговарящите страни постигат съгласие да приемат всички необходими мерки, така че споразуменията, посочени в член 6 от Протокола за включване на достиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз, да могат да влязат в сила от същата дата, от която влиза в сила Договора от Амстердам.

48. Декларация във връзка с Протокола относно правото на убежище за граждани на държавите-членки на Европейския съюз

Протоколът относно правото на убежище за граждани на държавите-членки на Европейския съюз не накърнява правото на всяка държава-членка да приеме организационните мерки, които счете за необходими, за да изпълни своите задължения въз основа на Женевската конвенция от 28 юли 1951 г. относно статута на бежанците.

49. Декларация относно буква г) от член единствен от Протокола относно правото на убежище за гражданите на държавите-членки на Европейския съюз

Конференцията заявява, че макар и да признава важността на решенията на министрите по въпросите на емиграцията на държавите-членки на Европейските общности, приети на 30 ноември – 1 декември 1992 г. и отнасящи се до очевидно необоснованите молби за предоставяне на убежище, както и Резолуцията на Съвета от 20 юни 1995 г. относно минималните гаранции при процедурите на предоставяне на убежище, въпросът за злоупотребата при процедурите по предоставяне на убежище и този за подходящи бързи процедури за отклонение на очевидно необоснованите молби за предоставяне на убежище,

следва да бъдат разгледани по-подробно с цел да се внесат нови подобрения, които да позволят ускоряването на тези процедури.

50. Декларация относно Протокола за институциите с оглед разширяването на Европейския съюз

Постига се съгласие, че до влизането в сила на първото разширяване, срокът на действие на Решението на Съвета от 29 март 1994 г. („Компромисът от Янина“) ще бъде продължен и че след тази дата ще бъде намерено решение на специалния случай за Испания.

51. Декларация относно член 10 от договора от Амстердам

Договорът от Амстердам отменя и заличава остарели разпоредби на Договора за създаване на Европейската общност, Договора за създаване на Европейската общност за въглища и стомана и от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, така както са били в сила преди влизане в сила на Договора от Амстердам и привежда в съответствие някои техни разпоредби, в това число включването на някои разпоредби от Договора за създаване на единен Съвет и единна Комисия на Европейските общности и от Акта относно избиране на представители на Европейския парламент чрез всеобщи преки избори. Тези действия не засягат разпоредбите на достиженията на правото на Европейските общности.

ДЕКЛАРАЦИИ, КОИТО СА ПРИЛОЖЕНИ КЪМ НАСТОЯЩИЯ ЗАКЛЮЧИТЕЛЕН АКТ

1. Декларация на Австрия и Люксембург относно кредитните институции

Австрия и Люксембург считат, че декларацията относно публичните кредитни институции в Германия се отнася също и до кредитните институции в Австрия и Люксембург, които имат подобна организационна структура.

2. Декларация на Дания относно член К.14 от Договора за Европейския съюз

Член К.14 от Договора за Европейския съюз изисква единодушие на всички членове на Съвета на Европейския съюз, т.е. на всички държави-членки, за приемането на решение за прилагането в областите, посочени в член К.1 на разпоредбите на дял Ша „Визи, право на убежище, имиграция и други политики, свързани със свободното движение на хора“ от Договора за създаване на Европейската общност. Освен това, всяко единодушно решение на Съвета, преди да влезе в сила, ще трябва да бъде прието във всяка държава-членка в съответствие с нейните конституционни изисквания. В Дания това приемане изисква, в случаите на прехвърляне на суверенитет, така както е определено в Датската конституция, или мнозинство от пет шести от гласовете на членовете на Фолкетинга, или едновременно мнозинство от гласовете на членовете на Фолкетинга и мнозинство на гласоподавателите в референдум.

3. Декларация на Германия, Австрия и Белгия относно субсидиарността

Правителствата на Германия, Австрия и Белгия считат за прието, че действието на Европейската общност в съответствие с принципа на субсидиарността се отнася не само до държавите-членки, но и до техните структури, доколкото те притежават свои собствени

законодателни компетенции, предоставени им в съответствие с националното конституционно право.

4. Декларация на Ирландия относно член 3 от Протокола относно позицията на Обединеното Кралство и Ирландия

Ирландия заявява, че възнамерява да упражни своето право съгласно член 3 от Протокола относно положението на Обединеното кралство и Ирландия, като участва в приемането на мерките в изпълнение на разпоредбите на дял Ша от Договора за създаване на Европейската общност в степен, която е максимално съвместима със запазването на своята обща зона за пътуване с Обединеното кралство. Ирландия припомня, че нейното участие в Протокола за прилагането на някои аспекти от член 7а от Договора за създаване на Европейската общност отразява нейното желание да запази общата зона за пътуване с Обединеното кралство, с цел да осигури максимална свобода на движение от и до Ирландия.

5. Декларация на Белгия относно Протокола за правото на убежище за граждани на държавите-членки на Европейския съюз

Като одобрява Протокола относно правото на убежище за граждани на държавите-членки на Европейския съюз, Белгия заявява, че в съответствие със своите задължения въз основа на Женевската конвенция от 1951 г. и Нюйоркския протокол от 1967 г., съгласно разпоредбите на буква г) от член единствен от този Протокол, тя ще прави индивидуално проучване на всяко искане за предоставяне на убежище, отправено от гражданите на друга държава-членка.

6. Декларация на Белгия, Франция и Италия относно Протокола за институциите с оглед разширяването на Европейския съюз

Белгия, Франция и Италия отбелязват, въз основа на резултатите от междуправителствената конференция, че Договорът от Амстердам не удовлетворява потвърдената от Европейския съвет в Мадрид необходимост от съществен напредък в укрепването на институциите.

Тези държави считат, че такова укрепване е необходимо условие за приключването на първите преговори за разширяване. Те са решени да дадат възможно най-пълното действие, подходящо по отношение на Протокола относно състава на Комисията и на претеглянето на гласовете и считат, че едно значително разширяване на случаите на гласуване с квалифицирано мнозинство представлява част от факторите, които следва да бъдат взети под внимание.

7. Декларация на Франция относно положението в отвъдморските департаменти в светлината на Протокола за включване на достиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз

Франция счита, че прилагането на Протокола за включване на достиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз не накърнява географския обхват на Конвенцията за прилагане на Шенгенското споразумение от 14 юни 1985 г., подписана в Шенген на 19 юни 1990 г., така както той е определен в член 138, параграф първи от тази Конвенция.

8. Декларация на Гърция относно статута на църквите и светските организации

Във връзка с Декларацията относно статута на църквите и светските организации или общности, Гърция припомня Съвместната декларация относно Атон, приложена към Заключителния акт от Договора за присъединяване на Гърция към Европейските общности.

КОНСОЛИДИРАНА ВЕРСИЯ НА ДОГОВОРА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

(97/С 340 /02)

Съдържание:

I. Текст на договора

Преамбюл

Дял I - Общи разпоредби

Дял II - Разпоредби за изменение на Договора за създаване на Европейската икономическа общност, с оглед създаването на Европейската общност

Дял III - Разпоредби за изменение на Договора за създаване на Европейската общност за въглища и стомана

Дял IV - Разпоредби за изменение на Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия

Дял V - Разпоредби относно общата външна политика и политика за сигурност

Дял VI - Разпоредби относно полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси

Дял VII - Разпоредби относно засиленото сътрудничество

Дял VIII - Заключителни разпоредби

II. Протоколи (текстът не е възпроизведен)

Забележка: Препратките към членовете от Договора, дяловете и разделите, съдържащи се в протоколите, са променени съгласно таблиците за съответствие, включени в приложението към Договора от Амстердам.

Протокол, приложен към Договора за Европейски съюз:

Протокол (№ 1) относно член 17 от Договора за Европейски съюз (1997 г.)

Протоколи, приложени към Договора за Европейски съюз и към Договора за създаване на Европейската общност;

Протокол (№ 2) относно включването на достиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз (1997 г.)

Протокол (№ 3) относно прилагането на някои аспекти на член 14 от Договора за създаване на Европейската общност към Обединеното кралство и Ирландия (1997 г.)

Протокол (№ 4) относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия (1997 г.)

Протокол (№ 5) относно позицията на Дания (1997 г.)

Протоколи, приложени към Договора за Европейски съюз и към договорите за създаване на Европейската общност, Европейската общност за въглища и стомана и Европейската общност за атомна енергия:

Протокол (№ 6), приложен към Договора за Европейски съюз и към Договорите за създаване на Европейските общности (1992 г.)

Протокол (№ 7) относно институциите с оглед разширяването на Европейския съюз (1997 г.)

Протокол (№ 8) относно местоположението на седалищата на институциите и на някои органи и служби на Европейските общности, както и на Европол (1997 г.)

Протокол (№ 9) относно ролята на националните парламенти в Европейския съюз (1997 г.)

НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛЯТ НА БЕЛГИЙЦИТЕ,

НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА ДАНИЯ,

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ,

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА РЕПУБЛИКА ГЪРЦИЯ,

НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛЯТ НА ИСПАНИЯ,
ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ФРЕНСКАТА РЕПУБЛИКА,
ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ИРЛАНДИЯ,
ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ИТАЛИАНСКАТА РЕПУБЛИКА,
НЕГОВО КРАЛСКО ВИСОЧЕСТВО ВЕЛИКИЯТ ХЕРЦОГ НА ЛЮКСЕМБУРГ,
НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА НИДЕРЛАНДИЯ,
ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ПОРТУГАЛСКАТА РЕПУБЛИКА,
НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА ОБЕДИНЕНОТО
КРАЛСТВО ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ,

Решени да поставят началото на нов етап в процеса на европейската интеграция, започнат със създаването на Европейските общности,

Като напомнят историческото значение на края на разделението на европейския континент и необходимостта да се създаде стабилна основа за изграждането на бъдеща Европа,

Като потвърждават своята привързаност към принципите на свободата, демокрацията и зачитането на правата на човека и основните свободи, както и на върховенството на закона, Като потвърждават, че зачитат основните социални права, определени в Европейската социална харта, подписана в Торино на 18 октомври 1961 г. и Хартата на Общността за основните социални права на работниците от 1989 г.

Като желаят да задълбочат солидарността между своите народи, при зачитане на тяхната история, култура и традиции,

Като желаят да засилят демократичността и ефикасността при функционирането на институциите, така че да им дадат възможност по-успешно да осъществяват, в рамките на единна институционална структура, възложените им задачи,

Решени да постигнат укрепването и сближаването на своите икономики и да създадат икономически и паричен съюз, включващ, в съответствие с разпоредбите на настоящия договор, единна и стабилна валута,

Твърдо решени да насърчават икономическия и социален напредък на своите народи, отчитайки принципа на устойчивото развитие и в контекста на изграждането на вътрешния пазар и на засилено единство и защита на околната среда, както и да осъществяват политики, които гарантират успореден напредък в икономическата интеграция и в останалите области,

Решени да създадат общо гражданство за гражданите на своите държави,

Решени да осъществят обща политика в областта на външните отношения и сигурността, включително и постепенно изработване на обща отбранителна политика съгласно

разпоредбите на член 17, и да укрепват по този начин европейската идентичност и независимост, с цел да се съдейства за мира, сигурността и напредъка в Европа и в света, Решени да улеснят свободното движение на лица, като в същото време осигуряват сигурността и безопасността на своите народи като установяват пространство на свобода, сигурност и правосъдие в съответствие с разпоредбите на настоящия договор,

Решени да продължат процеса на създаване на все по-тесен съюз между народите на Европа, в който решенията се приемат колкото е възможно по-близко до гражданите, в съответствие с принципа на субсидиарността,

С оглед да бъдат предприети по-нататъшни стъпки за напредъка на европейската интеграция,

РЕШИХА ДА СЪЗДАДАТ ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ, като за тази цел посочиха за свои упълномощени представители:

НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛЯТ НА БЕЛГИЙЦИТЕ:

Mark EYSKENS, Министър на външните работи,

Philippe MAYSTADT, Министър на финансите;

НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА ДАНИЯ:

Uffe ELLEMANN-JENSEN, Министър на външните работи,

Andres FOGH RASMUSSEN, Министър на икономиката;

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА
ГЕРМАНИЯ:

Hans-Dietrich GENSCHER, федерален министър на външните работи,

Theodor WAIGEL, федерален министър на финансите;

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА РЕПУБЛИКА ГЪРЦИЯ:

Antonios SAMARAS, Министър на външните работи,

Efthymios CHRISTODOULOU, Министър на икономиката,

НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛЯТ НА ИСПАНИЯ:

Francisco FERNÁNDEZ ORDÓÑEZ, Министър на външните работи,

Carlos SOLCHAGA CATALÁN, Министър на икономиката и финансите;

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ФРЕНСКАТА РЕПУБЛИКА:

Roland DUMAS, Министър на външните работи,

Pierre BÉRÉGOVOY, Министър на икономиката, финансите и бюджета;

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ИРЛАНДИЯ:

Gerard COLLINS, Министър на външните работи,

Bertie АНЕРN, Министър на финансите;

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ИТАЛИАНСКАТА РЕПУБЛИКА:

Gianni DE MICHELIS, Министър на външните работи,

Guido CARLI, Министър на държавното съкровище;

НЕГОВО КРАЛСКО ВИСОЧЕСТВО ВЕЛИКИЯТ ХЕРЦОГ
НА ЛЮКСЕМБУРГ:

Jacques F. POOS, Заместник министър-председател, Министър на външните работи,

Jean-Claude JUNCKER, Министър на финансите;

НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА НИДЕРЛАНДИЯ:

Hans VAN DEN BROEK, Министър на външните работи,

Willem КОК, Министър на финансите;

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ПОРТУГАЛСКАТА РЕПУБЛИКА:

João de PINHEIRO, Министър на външните работи,

Jorge BRAGA DE MACEDO, Министър на финансите;

НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА ОБЕДИНЕНОТО

КРАЛСТВО НА ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ:

Многоуважаемият Douglas HURD, Държавен секретар на външните работи и Общността на нациите,

Уважаемият Francis MAUDE, финансов секретар на държавното съкровище.

Които, след като си размениха, установени за валидни и съставени в надлежна форма пълномощия, се споразумяха за следното:

Дял I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член I (предишен член А)

С настоящия договор, Високо договарящите се страни създават по между си ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ, наричан по-долу „Съюз“.

Настоящия договор отбелязва нов етап в процеса на създаването на един все по-тесен

съюз между народите на Европа, в който решенията се вземат при възможно най-стриктното спазване на принципа на откритост и колкото е възможно по-близко до гражданите.

Съюзът се основава на Европейските общности, допълнени от политиките и формите на сътрудничество, създадени от настоящия договор. Неговата задача е да организира, при демонстриране на единство и солидарност, отношенията между държавите-членки и техните народи.

Член 2 (предишен член Б)

Съюзът си поставя следните задачи:

- да поощрява балансиран и устойчив икономически и социален прогрес и да постигне висока степен на заетост, в частност посредством създаване на територия без вътрешни граници, укрепване на социално-икономическото единство и посредством създаване на икономически и паричен съюз и, в последствие, на единна валута, в съответствие с разпоредбите на настоящия договор;
- да отстоява своята идентичност на международната сцена, в частност посредством осъществяване на обща политика в областта на външните отношения и сигурността, в това число чрез постепенното изработване на обща отбранителна политика, която би могла да доведе до обща отбрана, съгласно разпоредбите на член 17;
- да укрепва закрилата на правата и интересите на гражданите на държавите-членки посредством въвеждането на гражданство на Съюза;
- да поддържа и развива Съюза като пространство на свобода, сигурност и правосъдие, в рамките на което се осигурява свободното движение на лицата, обвързано с прилагането на подходящи мерки за контрол на външните граници, предоставянето на убежище, имиграцията, както и превенция и борба с престъпността;
- да запази изцяло достиженията на правото на ЕС („acquis communautaire”) и да ги развива, с оглед да се проучи в каква степен въведените от настоящия договор политики и форми на сътрудничество би следвало да бъдат преразгледани с цел да се осигури ефикасност на механизмите и институциите на Общността.

Целите на Съюза трябва да бъдат постигнати в съответствие с предвиденото в настоящия договор, при посочените в него условия и срокове, като се зачита принципът на субсидиарността, така както е определен от член 5 от Договора за създаване на Европейската общност.

Член 3 (предишен член В)

Съюзът притежава единен институционален механизъм, който осигурява съвместимостта и приемствеността при дейностите, осъществявани с цел да бъдат постигнати неговите цели, като зачита и развива достиженията на правото на ЕС („acquis communautaire”).

Съюзът, в частност, осигурява единство във всички свои действия на международно ниво в рамките на насоките в политиката в областта на своите външни отношения, сигурността, икономиката и развитието. Съветът и Комисията са отговорни за осигуряването на това единство и си сътрудничат за постигането на тази цел. Те осигуряват осъществяването на споменатите политики, като всяка институция действа в съответствие с нейните правомощия.

Член 4 (предишен член Г)

Европейският съвет осигурява на Съюза необходимия тласък за неговото развитие и определя неговите общи политически насоки.

Европейският съвет включва държавните или правителствените ръководители на държавите-членки, както и Председателя на Комисията.

Те се подпомагат от министрите на външните работи на държавите-членки и от член на Комисията. Европейският съвет заседава най-малко два пъти годишно, под председателството на държавния или правителствения ръководител на държавата-членка, която осъществява Председателството на Съвета.

Европейският съвет представя на Европейския парламент доклад след всяка от своите срещи, както и ежегоден писмен доклад относно осъществения от Съюза напредък.

Член 5 (предишен член Д)

Европейският парламент, Съветът, Комисията, Съдът и Сметната палата осъществяват своите правомощия при условията и с оглед на целите, предвидени, от една страна, в разпоредбите на Договорите за създаване на Европейските общности и на последващите договори и актове, които ги изменят и допълват и, от друга страна, в останалите разпоредби от настоящия договор.

Член 6 (предишен член Е)

1. Съюзът се основава на принципите на свобода, демокрация, зачитане на правата на човека и основните свободи, както и на върховенството на закона, които представляват общи за държавите-членки принципи.
2. Съюзът зачита основните права, така както те са гарантирани от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 година, и така както те произтичат от общите за държавите-членки конституционни традиции, в качеството им на общи принципи на правото на Общността.
3. Съюзът зачита националната идентичност на своите държавите-членки.
4. Съюзът си осигурява средствата, необходими за постигането на своите цели и осъществяването на своите политики.

Член 7 (предишен член Е.1)

1. Съветът, свикан на ниво държавни или правителствени ръководители, като се произнася с единодушие, по предложение на една трета от държавите-членки или на Комисията и след съгласие на Европейския парламент, може да констатира съществуването на сериозно и постоянно нарушаване от някоя държава-членка на изложените в член 6, алинея 1, принципи, след като е поканил правителството на тази държава-членка да представи всички забележки в съответната област, които тя счита за нужно.

2. Когато тази констатация е налице, Съветът, като се произнася с квалифицирано мнозинство, може да вземе решение за суспендиране на някои от правата, произтичащи от прилагането на настоящия договор по отношение на въпросната държава-членка, в това число и правото на глас на представителя на правителството на тази държава-членка в Съвета. При това си действие Съветът взема предвид евентуалните последици от подобно суспендиране по отношение на правата и задълженията на физическите и юридическите лица.

При всяко положение, задълженията по силата на настоящия договор на въпросната държава-членка остават обвързващи тази държава.

3. Съветът, като се произнася с квалифицирано мнозинство, може впоследствие да вземе решение за изменение на приетите съгласно алинея 2 мерки или да ги отмени в отговор на промяна в ситуацията, която е предизвикала налагането на тези мерки.

4. За целите на този член Съветът се произнася без да държи сметка за гласа на представителя на правителството на въпросната държава-членка. Броят на въздържалите се от гласуване присъстващи или представлявани членове не пречи на приемането на

визираните в алинея 1 решения. Квалифицираното мнозинство е същото съотношение на претеглените гласове на съответните членове на Съвета като съотношението, определено в член 205, параграф 2, от Договора за създаване на Европейската общност.

Настоящата алинея се прилага, също така, и в случай на суспендиране на правото на глас по силата на параграф 2.

5. За целите на този член Европейският парламент се произнася с мнозинството от две трети от подадените гласове, представляващи мнозинство от неговите членове.

Дял II

РАЗПОРЕДБИ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ДОГОВОРА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ИКОНОМИЧЕСКА ОБЩНОСТ, С ОГЛЕД СЪЗДАВАНЕТО НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ

Член 8 (предишен член Ж)

(не е възпроизведен)

Дял III

РАЗПОРЕДБИ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ДОГОВОРА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ ЗА ВЪГЛИЩА И СТОМАНА

Член 9 (предишен член З)

(не е възпроизведен)

Дял IV

РАЗПОРЕДБИ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ДОГОВОРА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ ЗА АТОМНА ЕНЕРГИЯ

Член 10 (предишен член И)

(не е възпроизведен)

Дял V

РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ОБЩАТА ВЪНШНА ПОЛИТИКА И ПОЛИТИКА ЗА СИГУРНОСТ

Член 11 (предишен Й.1)

3. Съюзът определя и осъществява обща политика в областта на външните отношения и сигурността по всички въпроси на външната политика и на сигурността, чиито цели са:

- опазване на общите ценности, основните интереси, независимостта и целостта на Съюза в съответствие с принципите, залегнали в Устава на Обединените нации;
- укрепване на сигурността на Съюза по всички начини;
- опазване на мира и укрепването на международната сигурност в съответствие с принципите, залегнали в Устава на Обединените нации, както и в Заключителния акт от Хелзинки и целите на Парижката харта, включително и онези, които се отнасят до външните граници;

- насърчаване на международното сътрудничество;
- развитие и укрепване на демокрацията и на върховенството на закона и на зачитането на правата на човека и на основните свободи.

4. Държавите-членки подкрепят активно и безрезервно, в дух на лоялност и взаимна солидарност, политиката в областта на външните отношения и сигурността на Съюза.

Държавите-членки работят заедно за засилването и развиването на тяхната взаимна политическа солидарност. Те се въздържат от всяко действие, което е в противоречие с интересите на Съюза или може да накърни неговата ефикасност като свързваща сила в международните отношения.

Съветът осигурява спазването на тези принципи.

Член 12 (предишен Й.2)

Съюзът преследва целите, посочени в член 11, като:

- определя принципите и основните насоки на общата политика в областта на външната политика и сигурността;
- приема решения за общи стратегии;
- приема съвместни действия;
- приема общи позиции;
- укрепва системното сътрудничество между държавите-членки за провеждането на тяхната политика.

Член 13 (предишен Й.3)

4. Европейският съвет определя принципите и основните насоки на общата външна политика и политика за сигурност, включително по въпросите, относими към отбраната.

5. Европейският съвет приема решения за общи стратегии, които се изпълняват от Съюза в областите от значителен общ интерес за държавите-членки.

Общите стратегии уточняват целите, продължителността и средствата, които да бъдат предоставени от Съюза и държавите-членки.

6. Съветът приема необходимите решения за определянето и изпълнението на общата външна политика и политика за сигурност въз основа на основните насоки, определени от Европейския съвет.

Съветът препоръчва общи стратегии на Европейския съвет и ги изпълнява, като приема съвместни действия и общи позиции.

Съветът гарантира за единството, съгласуваността и ефикасността на действията на Съюза.

Член 14 (предишен Й.4)

8. Съветът приема съвместни действия. Съвместните действия се отнасят до определени обстоятелства, за които се преценява, че е необходимо оперативно действие от страна на Съюза. Тези действия определят задачите, обхвата и средствата, които трябва да се предоставят на Съюза, условията за изпълнението им и, ако е необходимо, тяхната продължителност.

9. Когато е налице промяна в обстоятелствата, които имат съществено въздействие върху въпросния предмет на съвместното действие, Съветът преразглежда принципите и целите на това действие и приема необходимите решения. До приемането на решение от Съвета съвместното действие продължава да бъде в сила.

10. Съвместните действия обвързват държавите-членки относно позициите, които приемат и провеждането на дейността им.

11. Съветът може да поиска от Комисията да представи пред него всякакви необходими предложения, отнасящи се до общата външна политика и политика за сигурност, които да осигурят изпълнението на съвместното действие.

12. За всяка национална позиция или действие по прилагането на едно съвместно действие се предоставя информация в срокове, които да позволят, ако това е необходимо, предварително съгласуване в рамките на Съвета. Задължението за предоставяне на предварителна информация не се прилага към мерките, с които решенията на Съвета само се транспонират на национално ниво.

13. В случаите на неотложна нужда, произтичаща от промяна в ситуацията, и при липса на решение на Съвета, държавите-членки могат да приемат необходимите спешни мерки, като отчитат общите цели на съвместното действие. Въпросната държава-членка уведомява незабавно Съвета за всяка такава мярка.

В случаи на значителни затруднения при прилагането на съвместното действие, държавата-членка сезира Съвета

14. , който ги обсъжда и търси подходящите решения. Тези решения не могат да противоречат на целите на съвместното действие, нито да препятстват ефикасността му.

Член 15 (предишен Й.5)

Съветът приема общи позиции. Общите позиции уточняват подхода на Съюза по отделен въпрос от географско или тематично естество. Държавите-членки следят техните национални политики да бъдат съобразени с общите позиции.

Член 16 (предишен Й.6)

Държавите-членки се информират и се консултират взаимно в рамките на Съвета по всеки въпрос на външната политика и сигурността, който е от общ интерес, за да гарантират, че влиянието на Съюза се осъществява по най-ефикасен начин със средствата на съгласувани и обединени действия.

Член 17 (предишен Й.7)

6. Общата външна политика и политика за сигурност включва всички въпроси, отнасящи се до сигурността на Съюза, включително постепенното формиране на обща отбранителна политика, в съответствие с алинея втора, която би могла да доведе до обща отбрана, ако Европейският съвет приеме такова решение. В този случай Съветът препоръчва на държавите-членки приемането на такова решение в съответствие с техните конституционни изисквания.

Западноевропейският съюз (ЗЕС) е неразделна част от развитието на Съюза и предоставя на Съюза достъп до оперативни възможности, по-специално в контекста на параграф 2. Той подпомага Съюза във формирането на отбранителните аспекти на общата външна политика и политика за сигурност, така както са установени в настоящия член. Съюзът съответно поощрява установяването на по-тесни институционални връзки със ЗЕС с оглед възможността за интегриране на ЗЕС в Съюза, ако Европейският съвет приеме такова решение. В този случай Съветът препоръчва на държавите-членки да приемат такова решение в съответствие с техните конституционни изисквания.

Политиката на Съюза, в съответствие с настоящия член, не засяга специфичния характер на политиката по сигурността и отбранителната политика на някои държави-членки и зачита задълженията на отделни държави-членки, които виждат своята обща отбрана, осъществена в рамките на Организацията на Северноатлантическия договор (НАТО), съгласно Северноатлантическия договор и е съвместима с общата политика за сигурност и отбрана, установена в тези рамки.

Постепенното формиране на обща отбранителна политика ще се подпомага, когато държавите-членки сметат това за необходимо, от сътрудничество между тях в областта на въоръженията.

7. Въпросите, посочени в настоящия член, включват хуманитарните, спасителните и мироопазващите мисии и мисиите на бойни сили за управление на кризите, в това число и за омиротворяване.

8. Съюзът се обръща за съдействие към ЗЕС за изработването и изпълнението на решенията и действията на Съюза в областта на отбраната.

Компетентността на Европейския съвет да установява насоките в съответствие с член Й.13 се упражнява и по отношение на ЗЕС за въпросите, по които Съюзът се обръща за съдействие към ЗЕС.

Когато Съюзът се обръща за съдействие към ЗЕС за изработването и изпълнението на решенията на Съюза за посочените в параграф 2 мисии, всички държави-членки на Съюза имат право да участват пълноценно в тези мисии. Съгласувано с институциите на ЗЕС Съветът приема необходимите практически условия, които да позволят на всички държави-членки с принос във въпросните мисии да участват пълноценно и равнопоставено в планирането и във вземането на решения в рамките на ЗЕС.

Разглежданите в настоящия параграф решения в областта на отбраната се вземат, без да се накърняват политиките и задълженията, посочени в параграф 1, алинея трета.

9. Разпоредбите на настоящия член не представляват пречка за развитието на по-тясно сътрудничество между две или повече държави-членки на двустранно равнище в рамките на ЗЕС и на Северноатлантическия алианс, доколкото това сътрудничество не противоречи и не възпрепятства предвиденото в настоящия дял.

10. С оглед изпълнението на целите на настоящия член, неговите разпоредби подлежат на преразглеждане в съответствие с член 48.

Член 18 (предишен Й.8)

6. Председателството представлява Съюза по въпросите, отнасящи се до общата външна политика и политика за сигурност.

7. Председателството е отговорно за изпълнението на решенията, приети по силата на настоящия дял; в това си качество то изразява, по принцип, позицията на Съюза в международните организации и на международните конференции.

8. Председателството се подпомага от Генералния секретар на Съвета, който упражнява функциите на върховен представител за общата външна политика и политика за сигурност.

9. Комисията участва изцяло в задачите, посочени в параграфи 1 и 2. При изпълнението на тези задачи Председателството се подпомага, когато е необходимо, от следващата държава-членка, която ще поеме председателството.

10. Съветът може, всеки път когато счете за необходимо, да назначава свой специален представител с мандат във връзка с отделни политически въпроси.

Член 19 (предишен Й.9)

3. Държавите-членки координират своите действия в международни организации и на международни конференции. Те защитават в тях общите позиции.

В международни организации и на международни конференции, в които не участват всички държави-членки, държавите-участнички защитават общите позиции.

4. Без да се накърнява параграф 1 и член 14, параграф 3, държавите-членки, представени в международни организации или на международни конференции, в които не участват всички държави-членки, информират последните за всеки въпрос от съвместен интерес.

Държавите-членки, които са членки и на Съвета за сигурност на Обединените нации, съгласуват действията си и информират подробно останалите държави-членки. Държавите-членки, които са постоянни членки на Съвета за сигурност, гарантират при изпълнението на своите функции защитата на позициите и интересите на Съюза, без това да накърнява техните отговорности по силата на разпоредбите на Устава на Обединените нации.

Член 20 (предишен Й.10)

2. Дипломатическите и консулските мисии на държавите-членки и делегациите на Комисията в трети страни и на международните конференции, както и техните представителства в международните организации, си сътрудничат, за да осигурят спазването и изпълнението на общите позиции и на съвместните действия, приети от Съвета.

Те засилват сътрудничеството си като обменят информация, правят съвместни оценки и допринасят за изпълнението на разпоредбите, посочени в член 20 от Договора за създаване на Европейската общност.

Член 21 (предишен Й.11)

Председателството се консултира с Европейския парламент по главните аспекти и основните решения по общата външна политика и политика за сигурност и гарантира вижданията на Европейския парламент да бъдат надлежно взети под внимание. Председателството и Комисията информират редовно Европейския парламент за хода на политиката на Съюза в областта на външните отношения и сигурността.

Европейският парламент може да отправя запитвания или да изготвя препоръки до Съвета. Той провежда ежегодно дебати по постигнатия напредък в изпълнението на общата външна политика и политика за сигурност.

Член 22 (предишен Й.12)

3. Всяка държава-членка или Комисията може да сезира Съвета по всеки въпрос, отнасящ се до общата външна политика и политика за сигурност и може да прави предложения пред Съвета.

4. В случаите, изискващи бързо решение, Председателството свиква извънредно заседание на Съвета служебно или по искане на Комисията или на държава-членка, в срок от четиридесет и осем часа, а при спешност - в по-кратък срок.

Член 23 (предишен Й.13)

4. Решенията по настоящия дял се приемат от Съвета с единодушие. Гласуването „въздържал се” на присъстващите или представените членове не е пречка за приемането на тези решения.

Всеки член на Съвета, който гласува „въздържал се” може да придружи вота си с изрична декларация по настоящата алинея. В този случай той не е задължен да прилага решението, но приема, че решението е обвързващо за Съюза. В дух на взаимна солидарност съответната държава-членка се въздържа от всякакво действие, което би могло да противоречи или да попречи на действието на Съюза, основащо се на това решение, а останалите членки зачитат нейната позиция. Ако членовете на Съвета, придружили вота си с такава декларация, са повече от една трета от подложените на претегляне гласове, в съответствие с член 205, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност, решението не се приема.

5. Чрез дерогация от разпоредбите на параграф 1, Съветът решава с квалифицирано мнозинство:

- когато приема съвместни действия и общи позиции или всякакво друго решение, основаващи се на обща стратегия;
- когато приема каквото и да е решение за изпълнението на съвместно действие или обща позиция.

Ако член на Съвета заяви, че поради важни причини, които излага, свързани с националната политика, възнамерява да се противопостави на приемането на решение, за което се изисква квалифицирано мнозинство, той не участва в гласуването. Съветът може с квалифицирано мнозинство да поиска въпросът да бъде отнесен до Европейския съвет с оглед приемането на решението с единодушие.

Гласовете на членовете на Съвета се подлагат на претегляне в съответствие с член 205, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност. Решенията се считат за приети при най-малко шестдесет и два гласа „за”, подадени от най-малко десет члена.

Настоящият параграф не се прилага за решенията, отнасящи се до военни въпроси или до отбраната.

6. По процедурни въпроси Съветът решава с мнозинство от членовете си.

Член 24 (предишен Й.14)

Когато в изпълнение на настоящия дял е необходимо да се сключи споразумение с една или повече държави или с международни организации, Съветът може с единодушие да оправомощи Председателството, подпомагано, ако е необходимо, от Комисията, да започне преговори за тази цел. Тези споразумения се сключват от Съвета, който действа с единодушие по препоръка на Председателството. Нито едно споразумение не е обвързващо за държава-членка, чийто представител в Съвета е заявил, че то следва да бъде съобразено с нейните собствени конституционни изисквания; останалите членове на Съвета могат да уговорят, че споразумението се прилага само временно спрямо тях.

Разпоредбите на настоящия член се прилагат и за въпросите, попадащи в обхвата на дял VI.

Член 25 (предишен Й.15)

Без да се накърняват разпоредбите на член 207 от Договора за създаване на Европейската общност, Политически комитет следи международното положение в областите, обхванати от общата външна политика и политика на сигурност и допринася за формирането на политиките като изразява становищата пред Съвета по негово искане или по своя инициатива. Той следи също за изпълнението на договорените политики, без да се накърнява отговорността на Председателството и на Комисията.

Член 26 (предишен Й.16)

Генералният секретар на Съвета, който е върховен представител за общата външна политика и политика за сигурност, подпомага Съвета по въпросите на общата външна

политика и политика за сигурност и допринася, по-специално, за формулирането, изработването и изпълнението на политическите решения и, когато е необходимо, действия, от името на Съвета и по искане на Председателството, чрез провеждане на политически диалог с трети лица.

Член 27 (предишен Й.17)

Комисията участва изцяло в работата по общата външна политика и политика за сигурност.

Член 28 (предишен Й.18)

5. Членове 189, 190, 196 до 199, 203, 204, от 206 до 209, от 213 до 219, 255 и 290 от Договора за създаване на Европейската общност се прилагат към разпоредбите, отнасящи се до областите, разглеждани в настоящия дял.

6. Административните разходи, възникнали за институциите от разпоредбите, отнасящи се до областите, разглеждани в настоящия дял, се осигуряват от бюджета на Европейските общности.

7. Оперативните разходи, възникващи при изпълнението на тези разпоредби, също се осигуряват от бюджета на Европейските общности, с изключение на разходите за военни операции или в областта на отбраната, както и в случаите, когато Съветът с единодушие е решил друго.

В случаите, когато даден разход не се осигурява от бюджета на Европейските общности, той се поема от държавите-членки в съответствие с формулата за брутният национален продукт, освен ако Съветът с единодушие не е решил друго. По отношение на разходите, възникващи от военни операции или в областта на отбраната, държавите-членки, чиито представители в Съвета са направили изрична декларация по смисъла на член 23, параграф 1, алинея втора, не са задължени да участват в тяхното финансиране.

8. Бюджетната процедура, определена в Договора за създаване на Европейската общност, се прилага по отношение на разходите, които се поемат от бюджета на Европейските общности.

ДЯЛ VI

РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ПОЛИЦЕЙСКОТО И СЪДЕБНОТО СЪТРУДНИЧЕСТВО ПО НАКАЗАТЕЛНОПРАВНИ ВЪПРОСИ

Член 29 (предишен К.1)

Без да се накърняват правомощията на Европейската общност, целта на Съюза е да предоставя на гражданите високо равнище на закрила в рамките на пространство на свобода, сигурност и правосъдие, чрез изработване на съвместна дейност между държавите-членки за сътрудничество в областта на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси и чрез превенция и борба с расизма и ксенофобията.

Тази цел се осъществява чрез превенция и борба с организираната или друга престъпност, по-специално тероризма, трафика на хора и престъпленията спрямо

децата, нелегалния трафик на наркотици и нелегалния трафик на оръжия, корупцията и измамите, посредством:

- по-тясно сътрудничество между полицейските сили, митническите власти и другите компетентни власти в държавите-членки, осъществявано пряко и чрез Европейската полицейска служба (Европол), в съответствие с разпоредбите на член 30 и 32;
- по-тясно сътрудничество между съдебните и другите компетентни власти на държавите-членки, в съответствие с член 31, букви от а) до г) и член 32;
- сближаване, когато е необходимо, на наказателноправните норми на държавите-членки, в съответствие с разпоредбите на член 31, буква д).

Член 30 (предишен К.2)

1. Съвместната дейност в областта на полицейското сътрудничество включва:
  - а) оперативно сътрудничество между компетентните власти, включително полицейските, митническите и другите специализирани правоприлагащи служби на държавите-членки във връзка с превенцията, разкриването и разследването на престъпленията;
  - б) събиране, съхраняване, обработване, анализ и обмен на подходящи сведения, включително сведения, с които разполагат правоприлагащите служби относно сигнали за съмнителни финансови операции, в частност чрез Европол и при спазване на специфичните разпоредби, отнасящи се до защитата на личните данни;
  - в) сътрудничество и съвместни инициативи в областта на обучението, обмен на служители за връзка, на временно командировани и на използването на оборудването и научните изследвания в криминалистиката;
  - г) съвместната оценка на специфичните техники на разследване, отнасящи се до разкриването на тежки форми на организирана престъпност.
2. Съветът насърчава сътрудничеството чрез Европол и по-специално през следващите пет години от датата на влизане в сила на Договора от Амстердам:
  - а) дава възможност на Европол да улеснява и подкрепя подготовката и да поощрява координацията и осъществяването на специфични издирвателни действия, провеждани от компетентните органи на държавите-членки, включително на оперативни действия на съвместни екипи с участието на подпомагащи ги представители на Европол.
  - б) приема мерки, които позволяват на Европол да изисква от компетентните органи на държавите-членки да водят и координират техните разследвания по конкретни дела и да развива специализирани правомощия, които могат да бъдат предоставени на държавите-членки, за да ги подпомага при разследването на организираната престъпност;

- в) насърчава установяването на връзки между разследващите и обвинителните служители, специализирани в борбата с организираната престъпност в тясно сътрудничество с Европол;
- г) създава мрежа за научни изследвания, документация и статистика по въпросите на трансграничната престъпност.

Член 31 (предишен К.3)

Съвместното действие в областта на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси включва:

- а) улесняване и ускоряване на сътрудничеството между компетентните министерства и съдебните или сходните на тях органи в държавите-членки по отношение на процедурата и изпълнението на решенията;
- б) улесняване на екстрадицията между държавите-членки;
- в) осигуряване на съвместимост на нормите, прилагани в държавите-членки, доколкото това е необходимо за подобряване на това сътрудничество;
- г) предотвратяване на спорове за юрисдикция между държавите-членки;
- д) постепенно приемане на мерки за установяване на минимални норми по отношение на съставите на престъпленията и на наказанията в областта на организираната престъпност, тероризма и нелегалния трафик на наркотици.

Член 32 (предишен К.4)

Съветът определя условията и рамките, в които компетентните власти, посочени в член 30 и 31, могат да действат на територията на друга държава-членка във връзка и съгласувано с органите на тази държава-членка.

Член 33 (предишен К.5)

Настоящият дял не накърнява изпълнението на задълженията, поети от държавите-членки с оглед поддържането на законността и реда и опазването на вътрешната сигурност.

Член 34 (предишен К.6)

5. В областите, посочени в настоящия дял, държавите-членки се информират и се консултират взаимно в рамките на Съвета, с цел координиране на действията им. За тази цел те установяват сътрудничество между компетентните отдели на своите администрации.

6. Съветът приема мерки и насърчава сътрудничеството, използвайки подходящите форми и процедури, посочени в настоящия дял, допринасяйки за постигането на целите

на Съюза. За тази цел, като действа с единодушие, по инициатива на която и да е държава-членка или на Комисията, Съветът може:

- а) да приема общи позиции, с които определя подхода на Съюза по определен въпрос;
- б) да приема рамкови решения за целите на сближаването на законовите и подзаконовите разпоредби на държавите-членки. Рамковите решения са обвързващи за държавите-членки по отношение на резултата, който трябва да бъде постигнат, но оставят на националните власти избора на формата и средствата. Тези решения нямат пряко действие;
- в) да приема решения относно всяка друга цел, съответстваща на целите на настоящия дял, с изключение на каквото и да е сближаване на законовите и подзаконовите разпоредби на държавите-членки. Тези решения са задължителни и нямат пряко действие; Съветът приема с квалифицирано мнозинство необходимите мерки за изпълнението от Съюза на тези решения;
- г) да съставя конвенции, които препоръчва на държавите-членки да приемат в съответствие с техните конституционни изисквания. Държавите-членки започват приложимите процедури в определения от Съвета срок.

Доколкото те не предвиждат друго, конвенциите, веднъж приети най-малко от половината от държавите-членки, влизат в сила за тези държави-членки. Мерките за прилагане на конвенциите се приемат от Съвета с мнозинство от две трети от Договарящите страни.

7. Когато за решение на Съвета се изисква квалифицирано мнозинство, гласовете на членовете му се подлагат на претегляне, което е предвидено в член 148, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност; решенията на Съвета се считат за приети при най-малко шестдесет и два гласа „за”, подадени от най-малко десет члена.

8. По процедурни въпроси Съветът решава с мнозинство от своите членове.

Член 35 (предишен К.7)

8. Съдът на Европейските общности е компетентен, като се спазват условията, определени в настоящия член, да дава преюдициални заключения по въпроси, отнасящи се до действителността и тълкуването на рамковите решения и на решенията относно тълкуването на конвенциите, съставени по настоящия дял, както и до валидността и тълкуването на мерките за тяхното изпълнение.

9. С декларация, направена при подписването на Договора от Амстердам или във всеки последващ момент, всяка държава-членка има право да приеме компетентността на Съда на Европейските общности да дава преюдициални заключения, което е определено в параграф 1.

10. Държава-членка, която прави декларация съгласно параграф 2, посочва, че:

- а) всяка юрисдикция на тази държава, чиито решения не подлежат на обжалване съгласно националното право, може да поиска от Съда на Европейските общности

да даде преюдициално заключение по въпрос, възникнал по висящо пред него дело, и отнасящ се до действителността или тълкуването на някой от актовете, посочени в параграф 1, когато тази юрисдикция счита, че е необходимо решение по този въпрос, за да може да се произнесе, или че

- б) всяка юрисдикция на тази държава може да поиска от Съда на Европейските общности да даде преюдициално заключение по въпрос, възникнал по висящо пред него дело и отнасящ се до действителността или тълкуването на някой от актовете, посочени в параграф 1, когато този съдебен орган счита, че е необходимо решение по този въпрос, за да може да се произнесе.

11. Всяка държава-членка, независимо дали е направила декларация по смисъла на параграф 2, има право да представи становища по делата или писмени възражения пред Съда на Европейските общности по делата, с които той е сезиран по реда на параграф 1.

12. Съдът на Европейските общности не е компетентен да подлага на контрол валидността или съразмерността на операции, провеждани от полицията или други правоприлагащи служби на държава-членка, или изпълнението на задълженията, поети от държавите-членки с оглед поддържането на законността и реда и опазването на вътрешната сигурност.

13. Съдът на Европейските общности е компетентен да подлага на контрол законосъобразността на рамковите решения и на решенията по искове, подадени от държава-членка или от Комисията на основание некомпетентност, съществено процесуално нарушение, нарушение на настоящия договор или на която и да е правна норма относно неговото прилагане или злоупотреба с власт. Производствата, предвидени в настоящия параграф, трябва да бъдат започнати в срок от два месеца, считано от датата на публикуване на акта.

14. Съдът на Европейските общности е компетентен да се произнася по споровете между държавите-членки относно тълкуването или прилагането на актовете, приети по член 34, параграф 2, винаги когато този спор не може да бъде уреден от Съвета в шестмесечен срок от сезирането му от страна на някой от неговите членове. Съдът на Европейските общности е компетентен също да се произнася по всеки спор между държавите-членки и Комисията относно тълкуването или прилагането на конвенциите по член 34, параграф 2, буква г).

Член 36 (предишен К.8)

3. Създава се Координационен комитет, състоящ се от висши служители. Освен координираща роля, този комитет има задачата:

- да дава становища, които да представя на Съвета или по негово искане или по своя инициатива;
- да допринася, без да се накърняват разпоредбите на член 207 от Договора за създаване на Европейската общност, за подготовката на работата на Съвета в областите, посочени в член 29.

4. Комисията участва изцяло в работата в областите, посочени в настоящия дял.

Член 37 (предишен К.9)

В международните организации и на международните конференции, в които участват, държавите-членки защитават общите позиции, приети в съответствие с разпоредбите на настоящия дял.

Член 18 и 19 се прилагат, когато това е необходимо, към въпросите, посочени в настоящия дял.

Член 38 (предишен К.10)

Споразуменията, посочени в член 24 могат да уреждат въпроси, разглеждани в настоящия дял.

Член 39 (предишен К.11)

4. Съветът се консултира с Европейския парламент преди да приеме която и да е мярка, разглеждана в член 34, параграф 2, б), в) и г). Европейският парламент дава становището си в срок, който Съветът може да определи, но не по-кратък от три месеца. Ако в този срок не е дадено становище, Съветът може да вземе решение.

5. Председателството и Комисията информират редовно Европейския парламент за работата си в областите, разглеждани в настоящия дял.

6. Европейският парламент може да отправя запитвания към Съвета или да изготвя препоръки към него. Всяка година той провежда дебат по постигнатия напредък в областите, посочени в настоящия дял.

Член 40 (предишен К.12)

3. На държавите-членки, които възнамеряват да установят помежду си засилено сътрудничество, може да бъде разрешено, при спазване на разпоредбите на член 43 и 44, да прибегнат до предвидените в договорите институции, процедури и механизми, така че предлаганото сътрудничество:

- а) зачита правомощията на Европейската общност и целите, определени в настоящия дял;
- б) цели да даде възможност на Съюза да се превърне по-бързо в пространство на свобода, сигурност и правосъдие.

4. Разрешението, посочено в параграф 1 се предоставя от Съвета, който приема решение с квалифицирано мнозинство, по искане на заинтересованите държави-членки и след като е поканил Комисията да представи своето становище; за искането се уведомява също и Европейският парламент.

Ако член на Съвета заяви и изложи важни причини, свързани с националната политика, поради които възнамерява да се противопостави на предоставянето на разрешение, за което се изисква квалифицирано мнозинство, гласуването не се провежда. Съветът

може с квалифицирано мнозинство да поиска Европейският съвет да бъде сезиран по въпроса с оглед приемането на решение с единодушие.

Гласовете на членовете на Съвета се подлагат на претегляне в съответствие с член 205, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност. Решенията се смятат за приети при най-малко шестдесет и два гласа „за”, подадени от най-малко десет члена.

3. Всяка държава-членка, която желае да участва в сътрудничеството, установено в съответствие с настоящия член, уведомява за намерението си Съвета и Комисията, която предава на Съвета своето становище в срок от три месеца от датата на получаване на уведомяването, по възможност придружено с препоръка за някои специфични разпоредби, които по нейна преценка са необходими, за да може заинтересованата държава-членка да участва в това сътрудничество. В срок от четири месеца от датата на уведомяването Съветът се произнася по молбата и по такива особени разпоредби, които той смята за необходими. Решението се смята за прието, освен ако Съветът не реши с квалифицирано мнозинство да го отложи; в този случай Съветът посочва основанията за своето решение и определя срок за преразглеждането му. За целите на настоящия параграф, Съветът действа при условията, предвидени в член 44.

4. Разпоредбите на членове от 29 до 41 се прилагат към засиленото сътрудничество, уредено в настоящия член, освен ако друго е предвидено в настоящия член и в член 43 и 44.

Разпоредбите на Договора за създаване на Европейската общност относно правомощията на Съда на Европейските общности и упражняването на тези правомощия се прилагат към параграфи 1, 2 и 3.

5. Настоящият член не накърнява разпоредбите на Протокола, интегриращ достиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз.

Член 41 (предишен К.13)

3. Членове 189, 190, 195, от 196 до 199, 203, 204, 205, параграф 3, от 206 до 209, от 213 до 219, от 255 и 290 от Договора за създаване на Европейската общност се прилагат към разпоредбите, отнасящи се до областите, посочени в настоящия дял.

4. Административните разходи, възникнали за институциите от разпоредбите, отнасящи се до предвидените в настоящия дял области, се осигуряват от бюджета на Европейските общности.

3. Оперативните разходи за изпълнението на тези разпоредби също се поемат от бюджета на Европейските общности, освен ако Съветът не е решил друго с единодушие. В случаите, когато даден разход не се поема от бюджета на Европейските общности, той се поема от държавите-членки в съответствие със скалата за брутният национален продукт, освен ако Съветът не е решил с единодушие друго.

5. Бюджетната процедура, определена в Договора за създаване на Европейската общност, се прилага за разходите, които се поемат от бюджета на Европейските общности.

Член 42 (предишен К.14)

Съветът може, по инициатива на Комисията или на държава-членка и след консултация с Европейския парламент, да реши с единодушие, че някои действия в областите, посочени в член К.1 попадат в обхвата на дял IIIa от Договора за създаване на Европейската общност и същевременно да определи условията за гласуване по тези действия. Той препоръчва на държавите-членки да приемат това решение в съответствие с техните конституционни изисквания.”

Дял VII (предишен дял VIa)

РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ЗАСИЛЕНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Член 43 (предишен К.15)

3. Държавите-членки, които възнамеряват да установят помежду си по-близко сътрудничество, могат да прибегнат до институциите, процедурите и механизмите, предвидени в настоящия договор и в Договора за създаване на Европейската общност, при условие че това сътрудничество:

- а) допринася за улесняване на осъществяването на целите на Съюза и за опазване и обслужване на неговите интереси;
- б) зачита принципите на споменатите договори и единната институционална рамка на Съюза;
- в) се прилага като крайно средство, когато целите на споменатите договори не могат да бъдат постигнати чрез прилагането на предвидените в тях съответни процедури;
- г) отнася се поне до мнозинството от държавите-членки;
- д) не накърнява достиженията на правото на Европейския съюз и мерките, приети по силата на другите разпоредби на споменатите договори;
- е) не накърнява правомощията, правата, задълженията и интересите на държавите-членки, които не участват в него;
- ж) остава отворено за всички държави-членки и позволява те да се присъединят към сътрудничеството по всяко време, при условие че зачитат първоначалното решение и последвалите го други решения в тази рамка;
- з) съответства на допълнителните специфични критерии, определени в член 11 от Договора за създаване на Европейската общност и в член 40 от настоящия договор, в зависимост от разглежданата област и е разрешено от Съвета в съответствие с предвидените в него процедури.

4. Държавите-членки прилагат, доколкото това се отнася до тях, актовете и решенията, приети за осъществяване на сътрудничеството, в което участват. Държавите-членки, които не участват в сътрудничеството, не препятстват неговото изпълнение от участващите държави-членки.

Член 44 (предишен К.16)

3. За приемането на актовете и решенията, необходими за изпълнението на сътрудничеството по член 43, се прилагат съответните разпоредби за институциите на настоящия договор и на Договора за създаване на Европейската общност. Все пак, въпреки че всички членове на Съвета могат да участват в обсъжданията, решенията се приемат само от представителите на държавите-членки, които участват в засиленото сътрудничество. Квалифицираното мнозинство се определя чрез претегляне на гласовете на заинтересованите членове на Съвета, както е предвидено в член 205, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност. Единодушието се формира само от гласовете на заинтересованите членове на Съвета.

4. Разходите, възникващи в изпълнение на сътрудничеството, които не са административни разходи за нуждите на институциите, се поемат от участващите държави-членки, освен ако Съветът с единодушие не е решил друго.

Член 45 (предишен К.17)

Съветът и Комисията информират редовно Европейския парламент за развитието на засиленото сътрудничество, създадено въз основа на настоящия дял.

ДЯЛ VIII (предишен дял VII) ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 46 (предишен Л)

Разпоредбите на Договора за създаване на Европейската общност, на Договора за създаване на Европейската общност за въглища и стомана и на Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, които се отнасят до правомощията на Съда на Европейските общности и до тяхното упражняване, се прилагат към настоящия договор единствено по отношение на следните разпоредби:

- а) разпоредбите, изменящи Договора за създаване на Европейската икономическа общност с цел създаването на Европейска общност, Договора за създаване на Европейската общност за въглища и стомана и на Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия;
- б) разпоредбите на дял VI при условията, предвидени в член 35;
- в) разпоредбите на дял VII при условията, предвидени в член 11 от Договора за създаване на Европейската общност и на член 40 от настоящия договор;
- г) член 6, параграф 2 по отношение на действията на институциите, доколкото Съдът на Европейските общности има правомощия по силата на договорите за създаване на Европейските общности и по силата на настоящия договор;
- д) член от 46 до 53.

Член 47 (предишен член М)

При спазване на разпоредбите за изменение на Договора за създаване на Европейската икономическа общност с цел създаването на Европейската общност, на Договора за създаване на Европейската общност за въглища и стомана и на Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия и на настоящите заключителни разпоредби, нито една разпоредба на настоящия договор не засяга Договорите за създаване на Европейските общности или последващите договори и актове, които ги изменят или допълват.

Член 48 (предишен член Н)

1. Правителството на всяка държава-членка или Комисията могат да представят на Съвета предложения за изменение на договорите, на които се основава Съюзът. Ако Съветът, след консултиране с Европейския парламент и, когато е подходящо – Комисията, даде становище в полза на свикването на конференция на представителите на правителствата на държавите-членки, конференцията се свиква от председателя на Съвета с цел определяне с общо съгласие на измененията на договорите, които следва да бъдат направени. Европейската централна банка също трябва да бъде консултирана, в случай на институционални промени в паричната сфера.

Измененията влизат в сила след тяхната ратификация от всички държави-членки съгласно съответните им конституционни изисквания.

Член 49 (предишен член О)

Всяка европейска държава, която зачита изложените в член 6, алинея 1 принципи, може да кандидатства за член на Съюза. Тя трябва да отправи своята молба до Съвета, който се произнася с единодушие, след като се консултира с Комисията и след като получи съгласието на Европейския парламент, който се произнася с абсолютно мнозинство от броя на членовете си.

Условията за приемане и измененията които това приемане налага в договорите, на които се основава Съюза, трябва да бъдат включени в споразумение между държавите-членки и подалата молба за членство държава. Това споразумение трябва да бъде внесено за ратификация от всички държави-членки, в съответствие с техните конституционни разпоредби.

Член 50 (предишен член П)

1. Отменят се членове 2 до 7 и 10 до 19 от Договора за създаване на Единен Съвет и Единна Комисия на Европейските Общности, подписан в Брюксел на 8 април 1965 година.
2. Отменят се член 2, член 3, алинея 2, и дял III от Единния европейски акт, подписан в Люксембург на 17 февруари 1986 г. и в Хага на 28 февруари 1986 година.

Член 51 (предишен член Р)

Настоящия договор се сключва за неопределен срок.

Член 52 (предишен член С)

1. Настоящият договор подлежи на ратификация от високодоговарящите страни съгласно съответните им конституционни изисквания. Ратификационните инструменти се депозират при правителството на Италианската република.
2. Настоящият договор влиза в сила на 1 януари 1993 г., при условие, че всички ратификационни инструменти са били депозирани, или ако това условие не е изпълнено, на първия ден от месеца, следващ този на депозиране на ратификационния инструмент от последната подписваща държава, която предстои да предприеме тази стъпка.

Член 53 (предишен член Т)

Настоящия договор, съставен в единствен оригинал на, нидерландски, английски, гръцки, датски, ирландски, испански, италиански, немски, португалски и френски езици, като текстовете на всеки от тези езици са еднакво автентични, трябва да бъде депозиран в архивите на правителството на Италианската република, което ще изпрати заверено копие

до всяко от правителствата на другите подписали държави.

По силата на договора за присъединяване от 1994, автентични са, също така, и версиите на настоящия договор на финландски и шведски език.

В потвърждение на което, долуподписаните упълномощени представители подписаха настоящия договор.

Подписан в Маастрихт на седмия ден от месец февруари, хиляда деветстотин деветдесет и втора година.

Mark EYSKENS
Uffe ELLEMANN-JENSEN
Hans-Dietrich GENSCHER
António SAMARAS
Francisco FERNÁNDEZ ORDÓÑEZ
Roland DUMAS
Gerard COLLINS
Gianni DE MICHELIS
Jacques F. POOS
Hans VAN DEN BROEK
João de Deus PINHEIRO
Douglas HURD

Philippe MAYSTADT
Anders FOGH RASMUSSEN
Theodor WAIGEL
Efthymios CHRISTODOULOU
Carlos SOLCHAGA CATALÁN
Pierre BÉRGOVOY
Bertie AHERN
Guido CARLI
Jean-Claude JUNCKER
Willem KOK
Jorge BRAGA DE MACEDO
Francis MAUDE

КОНСОЛИДИРАНА ВЕРСИЯ НА ДОГОВОРА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ

СЪДЪРЖАНИЕ:

I – Текст на Договора

Преамбюл

Част първа – Принципи

Част втора - Гражданство на Съюза

Част трета - Политики на Общността

Дял I - Свободно движение на стоки

Глава 1 - Митнически съюз

Глава 2 - Забрана за количествени ограничения между държавите - членки

Дял II - Земеделие

Дял III - Свободно движение на лица, услуги и капитали

Глава 1 - Работници

Глава 2 - Право на установяване

Глава 3 - Услуги

Глава 4 - Капитали и плащания

Дял IV - Визи, убежище, имиграция и други политики, свързани със свободното движение на лица

Дял V - Транспорт

Дял VI - Общи правила относно конкуренцията, данъчното облагане и сближаването на законодателствата

Глава 1 - Правила относно конкуренцията

Раздел 1 – Правила, приложими по отношение на предприятията

Раздел 2 – Помощи, предоставяни от държавите

Глава 2 – Данъчни разпоредби

Глава 3 - Сближаване на законодателствата

Дял VII - Икономическа и парична политика

Глава 1 - Икономическа политика

Глава 2 - Парична политика

Глава 3 – Институционни разпоредби

Глава 4 - Преходни разпоредби

Дял VIII - Заетост

Дял IX - Обща търговска политика

Дял X - Митническо сътрудничество

Дял XI - Социална политика, образование, професионално обучение и младеж

Глава 1 - Социални разпоредби

Глава 2 - Европейски социален фонд

Глава 3 - Образование, професионално обучение и младеж

Дял XII - Култура

Дял XIII - Обществено здраве

Дял XIV - Защита на потребителите

Дял XV - Трансевропейски мрежи

Дял XVI - Промисленост

Дял XVII - Икономическо и социално сближаване

Дял XVIII - Научни изследвания и технологично развитие

Дял XIX - Околна среда

Дял XX - Сътрудничество за развитие

Част четвърта - Асоцииране на отвъдморските страни и територии

Част пета - Институции на Общността

Дял I – Институционни разпоредби

Глава 1 - Институции
Раздел 1 - Европейски парламент
Раздел 2 - Съвет
Раздел 3 - Комисия
Раздел 4 - Съд
Раздел 5 - Сметна палата
Глава 2 - Общи разпоредби относно няколко институции
Глава 3 - Икономически и социален комитет
Глава 4 - Комитет на регионите
Глава 5 - Европейска инвестиционна банка
Дял II - Финансови разпоредби
Част шеста - Общи и заключителни разпоредби
Заключителни разпоредби
ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение I – Списък, посочен в член 32 от Договора

Приложение II – Отвъдморски страни и територии, по отношение на които се прилага част четвърта от Договора

ПРОТОКОЛИ (текстът не е възпроизведен)

Забележка: Препратките към членовете от Договора, дяловете и разделите, съдържащи се в протоколите, са променени съгласно таблиците за съответствие, включени в приложението към Договора от Амстердам.

Протоколи, приложени към Договора за Европейски съюз и към Договора за създаване на Европейската общност:

Протокол (№ 2) относно включването на достиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз (1997 г.)

Протокол (№ 3) относно прилагането на някои аспекти на член 14 от Договора за създаване на Европейската общност към Обединеното кралство и Ирландия (1997 г.)

Протокол (№ 4) относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия (1997 г.)

Протокол (№ 5) относно позицията на Дания (1997 г.)

Протоколи, приложени към Договора за Европейски съюз и към договорите за създаване на Европейската общност, Европейската общност за въглища и стомана и Европейската общност за атомна енергия:

Протокол (№ 6), приложен към Договора за Европейски съюз и към Договорите за създаване на Европейските общности (1992 г.)

Протокол (№ 7) относно институциите с оглед разширяването на Европейския съюз (1997 г.)

Протокол (№ 8) относно местоположението на седалищата на институциите и на някои органи и служби на Европейските общности, както и на Европол (1997 г.)

Протокол (№ 9) относно ролята на националните парламенти в Европейския съюз (1997 г.)

Протоколи, приложени към Договора за създаване на Европейската общност:

Протокол (№ 10) за Устава на Европейската инвестиционна банка (1957 г.)

Протокол (№ 11) за статута на Съда на Европейската общност (1957 г.)

Протокол (№ 12) относно Италия (1957 г.)

Протокол (№ 13) относно стоките, произхождащи и внасяни от някои страни и притежаващи специално третиране при вноса им в държава-членка (1957 г.)

Протокол (№ 14) относно вноса в Европейската общност на петролни продукти, рафинирани в Нидерландските Антили (1962 г.)

Протокол (№ 15) за специалния режим, приложим за Гренландия (1985 г.)

Протокол (№ 16) относно придобиването на собственост в Дания (1992 г.)

Протокол (№ 17) относно член 141 от договора за създаване на Европейската общност (1992 г.)

Протокол (№ 18) за Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка (1992 г.)
Протокол (№ 19) за Устава на Европейския паричен институт (1992 г.)
Протокол (№ 20) относно процедурата при прекомерен дефицит (1992 г.)
Протокол (№ 21) относно критериите за конвергенция в съответствие с член 121 от Договора за създаване на Европейската общност (1992 г.)
Протокол (№ 22) относно Дания (1992 г.)
Протокол (№ 23) относно Португалия (1992 г.)
Протокол (№ 24) за прехода към третия етап от Икономическия и паричен съюз (1992 г.)
Протокол (№ 25) за някои разпоредби, отнасящи се до Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия (1992 г.)
Протокол (№ 26) за някои разпоредби относно Дания (1992 г.)
Протокол (№ 27) относно Франция (1992 г.)
Протокол (№ 28) за икономическото и социално сближаване (1992 г.)
Протокол (№ 29) относно правото на убежище, предоставено на гражданите на държавите-членки на Европейския съюз (1997 г.)
Протокол (№ 30) относно прилагането на принципите на субсидиарност и пропорционалност (1997 г.)
Протокол (№ 31) за външните отношения на държавите-членки относно пресичането на външните граници (1997 г.)
Протокол (№ 32) относно системата на публично радио- и телевизионно разпространение в държавите-членки (1997 г.)
Протокол (№ 33) относно закрилата и хуманното отношение към животните (1997 г.)
Протокол, приложен Договора за Европейски съюз и към договорите за създаване на Европейската общност, Европейската общност за въглища и стомана и Европейската общност за атомна енергия:
Протокол (№ 34) относно привилегиите и имунитетите на Европейските общности (1965 г.)

НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛЯТ НА БЕЛГИЙЦИТЕ,

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ,

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ФРЕНСКАТА РЕПУБЛИКА,

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ИТАЛИАНСКАТА РЕПУБЛИКА,

НЕЙНО КРАЛСКО ВИСОЧЕСТВО ВЕЛИКАТА ХЕРЦОГИНЯ НА ЛЮКСЕМБУРГ,

НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА НИДЕРЛАНДИЯ¹,

Твърдо решени да положат основите на един все по-тесен съюз между народите на Европа,

Решени да осигурят икономически и социален прогрес на своите страни, като посредством общи действия премахнат бариерите, които разделят Европа,

Като потвърждават за основна цел на техните усилия постоянното усъвършенстване на условията за живот и труд на техните народи,

---

¹ Кралство Дания, Република Гърция, Кралство Испания, Ирландия, Република Австрия, Португалската република, Република Финландия, Кралство Швеция, и Обединеното Кралство на Великобритания и Северна Ирландия са също вече членки на Европейската общност

Като признават, че премахването на съществуващите пречки изисква съгласувани действия, за да се гарантира стабилен растеж, балансирана търговия и лоялна конкуренция,

Загрижени да укрепват единството на техните икономики и да осигуряват тяхното хармонично развитие посредством намаляването на различията, съществуващи между различните региони и изостаналостта на по-слабо развитите области,

Като желаят да допринесат посредством обща търговска политика за постепенното премахване на ограниченията в международната търговия,

Като имат намерение да потвърдят солидарността, която свързва Европа и отвъдморските страни и като желаят да осигурят развитието на техния просперитет, в съответствие с принципите на Устава на ООН,

Решени, чрез обединяването на своите ресурси, да запазят и укрепят мира и свободата и обръщайки се с призив към другите народи в Европа, които споделят техния идеал, да се присъединят към техните усилия,

Решиха да създадат Европейската общност и за тази цел определиха като техни упълномощени представители:

НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛЯТ НА БЕЛГИЙЦИТЕ:

Господин Paul Henri SPAAK, Министър на външните работи,

Baron J. Ch. SNOY ET D'OPPUERS,

Генерален секретар на Министерството на икономиката,

ръководител на белгийската делегация

по време на Междуправителствената конференция;

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ:

Д-р Konrad ADENAUER, Федерален Канцлер,

Професор д-р Walter HALLSTEIN,

Държавен секретар на външните работи;

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ФРЕНСКАТА РЕПУБЛИКА:

Господин Christian PINEAU, Министър на външните работи,

Господин Maurice FAURE, Държавен секретар

на външните работи;

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ИТАЛИАНСКАТА РЕПУБЛИКА:

Господин Antonio SEGNI, Председател на Министерския съвет,
Професор Gaetano MARTINO, Министър на външните работи;
НЕЙНО КРАЛСКО ВИСОЧЕСТВО

ВЕЛИКАТА ХЕРЦОГИНЯ НА ЛЮКСЕМБУРГ:

Господин Joseph BECH, Председател на Правителството,
Министър на външните работи,

Господин Lambert SCHAUS, посланик,
ръководител на делегацията на Люксембург,
на Междуправителствената конференция;

НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА НИДЕРЛАНДИЯ:

Господин Joseph LUNS, Министър на външните работи,

Господин J. LINTHORST HOMAN, ръководител на делегацията
на Нидерландия на Междуправителствената конференция;

КОИТО, след като размениха своите пълномощия, установени за валидни и съставени в надлежна форма се споразумяха за следното:

Част първа.

ПРИНЦИПИ

Член 1 (предишен член 1)

С настоящия договор Високодоговарящите страни създават помежду си ЕВРОПЕЙСКА ОБЩНОСТ.

Член 2 (предишен член 2)

Общността има за задача, посредством създаването на общ пазар, на икономически и паричен съюз и посредством осъществяването на общи политики или дейности, посочени в членове 3 и 4, да насърчава в рамките на Общността хармоничното, балансирано и устойчиво развитие на икономическите дейности, високата степен на заетост и социална закрила, равенството между мъжете и жените, устойчивия и неинфлационен растеж, високата степен на конкурентноспособност и на сближаване на резултатите от икономическата активност, високата степен на опазване и на качествено подобряване на околната среда, повишаването на жизнения стандарт и на качеството на живота, икономическото и социално сближаване, както и солидарността между държавите-членки.

Член 3 (предишен член 3)

С оглед на целите, посочени в член 2, дейността на Общността включва, при условията и сроковете, предвидени в настоящия договор:

- а) премахването между държавите-членки на митата и количествените ограничения върху вноса и износа на стоки, както и на всички други мерки, които имат равностоен ефект;
- б) обща търговска политика;
- в) вътрешен пазар, характеризиращ се с отмяната между държавите-членки на пречките за свободно движение на стоки, лица, услуги и капитали;
- г) мерки, отнасящи се до влизането и движението на лица във вътрешния пазар, в съответствие дял IV;
- д) обща политика в областта на земеделието и рибарството;
- е) обща политика в областта на транспорта;
- ж) система, която да гарантира ненарушаването на конкуренцията в рамките на вътрешния пазар;
- з) сближаване на националните законодателства до степента, необходима за функционирането на общия пазар;
- и) стимулиране на координирането на политиките на държавите-членки в областта на заетостта с оглед засилването на тяхната ефикасност чрез изработване на координирана стратегия в областта на заетостта
- й) политика в социалната област, включваща и Европейски социален фонд;
- к) укрепване на икономическото и социално сближаване;
- л) политика в областта на околната среда;
- м) укрепването на конкурентоспособността на промишлеността на Общността;
- н) насърчаване на изследването и технологичното развитие;
- о) насърчаването на създаването и развитието на трансевропейските мрежи;
- п) съдействие за постигането на високо ниво на здравеопазване;
- р) съдействие в областите на образованието и професионалната квалификация и за разцвета на културата в държавите-членки;
- с) политика в областта на сътрудничеството за развитие;

- т) асоцииране на отвъдморските страни и територии, с оглед увеличаване на търговията и насърчаване на съвместното икономическо и социално развитие;
- у) съдействие за засилване на защитата на потребителите;
- ф) мерки в областта на енергетиката, гражданската защита и туризма.

2. При всички, посочени в този член дейности Общността се стреми да премахне неравенството и да насърчава равенството между мъжете и жените.

Член 4 (предишен 3а)

1. С оглед целите, посочени в член 2, дейността на държавите-членки и на Общността включва, при условията и съгласно сроковете, предвидени в настоящия договор, въвеждането на икономическа политика, която се основава на тясно координиране на икономическите политики на държавите-членки, на вътрешния пазар и на определянето на общи цели, и се осъществява в съответствие с принципа за отворена пазарна икономика и свободна конкуренция.

2. Едновременно с гореизложеното, при условията и съгласно сроковете и процедурите, предвидени с настоящия договор, тези дейности включват необратимо фиксиране на обменните курсове, което води до въвеждането на единна валута, екюто, до създаването и осъществяването на единна валутна политика и политика по определянето на обменните курсове, като основна цел и на двете е да поддържат стабилността на цените и, без да се накърнява тази цел, да подпомагат общите икономически политики в Общността, в съответствие с принципа за отворена пазарна икономика, при свободна конкуренция.

3. Тази дейност на държавите-членки и на Общността включва съблюдаването на следните ръководни принципи: стабилни цени, стабилни и публични финансови и валутни условия, и стабилен платежен баланс.”

Член 5 (предишен 3б)

Общността действа в рамките на правомощията, предоставени ѝ от настоящия договор и с оглед на целите, предвидени в него.

В областите, които не са от нейната изключителна компетентност, Общността предприема действия в съответствие с принципа на субсидиарността, само ако и доколкото целите на предлаганото действие не могат да бъдат достатъчно добре постигнати от държавите-членки и поради тази причина могат да бъдат по-успешно осъществени от Общността поради обхвата или последиците на предлаганото действие.

Действията на Общността не могат да надхвърлят необходимото за постигане на целите на настоящия договор.

Член 6 (предишен член 3в)

Изискванията относно опазването на околната среда трябва да бъдат интегрирани в определянето и осъществяването на политиките и действията на Общността, визирани в член 3, в частност за да се подпомага устойчивото развитие.

Член 7 (предишен член 4)

1. Изпълнението на задачите, възложени на Общността, се осъществява от следните институции:

- ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ,
- СЪВЕТ,
- КОМИСИЯ,
- СЪД,
- СМЕТНА ПАЛАТА.

Всяка от институциите действа в рамките на предоставените ѝ от настоящия договор правомощия.

2. Съветът и Комисията се подпомагат от Икономически и социален комитет и от Комитет на регионите, които упражняват консултативни функции.

Член 8 (предишен член 4а)

В съответствие с предвидените в настоящия договор процедури, се създава Европейска система на централните банки, наричана по-долу „ЕСЦБ”, и Европейска централна банка, наричана по-долу „ЕЦБ”; те действат в рамките на правомощията, предоставени им с настоящия договор и с устава на ЕСЦБ и ЕЦБ (наричан по-долу устав на ЕСЦБ), включен като приложение към настоящия договор.

Член 9 (предишен член 4б)

Създава се Европейска инвестиционна банка, която действа в рамките на правомощията, предоставени ѝ от настоящия договор и включения като приложения към него устав.

Член 10 (предишен член 5)

Държавите-членки предприемат всички необходими мерки, общи или специални, за да осигурят изпълнението на задълженията, произтичащи от настоящия договор или от актове на институциите на Общността. Те съдействат за постигането на задачите на Общността.

Те се въздържат от всякакви мерки, които биха могли да застрашат постигането на целите на настоящия договор.

Член 11 (предишен член 5а)

1. Държавите-членки, които възнамеряват да установят помежду си засилено сътрудничество могат да получат разрешение, като съблюдават разпоредбите на членове 43 и 44 от Договора за Европейски съюз, да прибегват до предвидените в настоящия договор институции, процедури и механизми, при условие, че въпросното сътрудничество:

- а) не се отнася до области от изключителната компетентност на Общността;
- б) не засяга политиките, действията или програмите на Общността;
- в) не се отнася до гражданството на Съюза и не прави разграничения между гражданите на

държавите-членки;

г) остава в границите на поверените на Общността от настоящия договор правомощия; и

д) не създава дискриминация или ограничения в търговията между държавите-членки и не нарушава условията на конкуренция помежду им.

2. Предвиденото в параграф 1 разрешение се дава от Съвета, който се произнася с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията и след консултиране с Европейския парламент.

В случай, че някой член на Съвета заяви, поради важни и деклариранни основания, свързани с националната политика, че възнамерява да се противопостави на решение, което трябва да бъде взето с квалифицирано мнозинство, гласуване не се провежда. Съветът може, като се произнася с квалифицирано мнозинство, да поиска от образуван на ниво държавни или правителствени ръководители Съвет да разгледа въпроса с оглед на вземането на решение с единодушие.

Държавите-членки, които възнамеряват да установят помежду си визираното в параграф 1 засилено сътрудничество, могат да отправят молба до Комисията, която може да представи на Съвета предложение в този смисъл.

Ако Комисията не представи такова предложение, тя уведомява заинтересованите държави-членки относно мотивите си.

3. Всяка държава-членка, която желае да се присъедини към установеното по силата на настоящия член сътрудничество, съобщава това свое намерение пред Съвета и Комисията, която, в срок от три месеца от датата на получаване на съобщението, представя на Съвета своето становище. В срок от четири месеца от датата на съобщението, Комисията се произнася по неговото съдържание, както и относно евентуални особени разпоредби, които тя счита за необходими.

4. Необходимите за изпълнението на дейностите по сътрудничество актове и решения се подчиняват на съответните разпоредби от настоящия договор, освен ако не е предвидено друго от този член и от членове 43 и 44 от Договора за Европейски съюз.

5. Настоящият член не накърнява разпоредбите на протокола относно включването на достиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз.

Член 12 (предишен член 6)

В областта, в която се прилага настоящият договор и без да се нарушават специфичните разпоредби, съдържащи се в него, се забранява всякаква дискриминация, основана на гражданство.

Съветът, като се произнася в съответствие с процедурата, предвидена в член 251, може да приеме правила, предназначени да забранят такава дискриминация.

Член 13 (предишен член 6а)

Без да се засягат останалите разпоредби от настоящия договор и в рамките на правомощията, които той поверява на Общността, Съветът, като се произнася с единодушие по предложение на Комисията и след консултиране с Европейския парламент, може да приеме необходимите действия за борба с всяка дискриминация основана на пола, на расовия или етнически произход, на религията или убежденията, на увреждане, възраст или сексуална ориентация.

Член 14 (предишен член 7а)

1. Общността приема мерки с цел постепенното създаване на вътрешен пазар в срок до 31 декември 1992 година, в съответствие с разпоредбите на този член и на членове 15 и 26, 47, параграф 2, и членове 49, 80, 93 и 95, без да се накърняват останалите разпоредби от

настоящия договор.

2. Вътрешният пазар обхваща пространство без вътрешни граници, в което е осигурено свободното движение на стоки, лица, услуги и капитали, в съответствие с разпоредбите на настоящия договор.

3. Съветът, като се произнася с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията, определя насоките и условията, необходими за осигуряването на балансиран напредък в съответните отрасли.

Член 15 (предишен член 7в)

Когато изработва своите предложения за осъществяването на целите, предвидени в член 14, Комисията взема предвид степента на усилията, които някои икономики, показващи различия в своето развитие, трябва да осъществят през времето на срока за създаване на вътрешния пазар, като тя може да предложи подходящи разпоредби.

Ако тези разпоредби приемат формата на дерогации, те трябва да бъдат само временни и трябва да предизвикват възможно най-малко затруднения при функционирането на общия пазар.

Член 16 (предишен член 7г)

Без да се накърняват разпоредбите на членове 73, 86 и 87 и предвид мястото, което службите от общ икономически интерес заемат сред споделените ценности на Съюза, както и тяхната роля при подпомагането на социалното и териториално единство на Съюза, Общността и държавите-членки, в границите на съответстващите им правомощия в рамките на приложното поле на настоящия договор, полагат грижи тези служби да функционират на базата на принципи и при условия, които да им позволят да изпълняват техните задачи.

Част втора.

ГРАЖДАНСТВО НА СЪЮЗА

Член 17 (предишен член 8)

1. Създава се гражданство на Съюза. Всяко лице, притежава гражданство на държава-членка, е гражданин на Съюза. Гражданството на Съюза допълва, а не замества националното гражданство.

2. Гражданите на Съюза се ползват от правата и изпълняват задълженията, предвидени в настоящия договор.

Член 18 (предишен член 8а)

1. Всеки гражданин на Съюза има право да се придвижва и свободно да пребивава на територията на държавите-членки, при ограниченията и условията, предвидени в настоящия договор и в мерките, приети за неговото осъществяване.

2. Съветът може да приема разпоредби с цел улесняване на упражняването на правата, предвидени в алинея 1; освен ако е предвидено друго в настоящия договор, той се произнася съгласно визираната в член 251 процедура. Съветът се произнася с единодушие през времетраенето на тази процедура

Член 19 (предишен член 8б)

1. Всеки гражданин на Съюза, пребиваващ в държава-членка на която не е гражданин, има

право да избира и да бъде избран в държава-членка на територията на която живее, при същите условия, както и гражданите на тази държава. Това право се упражнява при спазване на подробните разпоредби, които се приемат от Съвета с единодушие, по предложение на Комисията и след консултиране с Европейския парламент; тези условия могат да предвиждат и изключения, оправдани от специфични за държава-членка проблеми.

2. Без да се засягат разпоредбите на член 190, алинея 4, както и разпоредбите по прилагането му, всеки гражданин на Съюза, който пребивава в държава-членка, чийто гражданин не е, има правото да избира и да бъде избран в изборите за Европейски парламент в държавата-членка, където пребивава, при същите условия, както и гражданите на тази държава. Това право се упражнява при спазване на подробните разпоредби, които се приемат от Съвета с единодушие, по предложение на Комисията и след консултиране с Европейския парламент; тези разпоредби могат да предвиждат изключения, когато са оправдани от специфични за държава-членка проблеми.

Член 20 (предишен член 8в)

Всеки гражданин на Съюза на територията на трета страна, където държавата-членка, чийто гражданин е той, няма представителство, има право на закрила от дипломатическите и консулските представителства на всяка държава-членка при същите условия, както и гражданите на тази държава. Държавите-членки установяват помежду им необходимите правила и започват необходимите международни преговори за осигуряване на тази закрила.

Член 21 (предишен член 8г)

Всеки гражданин на Съюза има право да отправя петиции до Европейския парламент, в съответствие с член 194.

Всеки гражданин на Съюза може да се обръща към омбудсмана, предвиден в член 195.

Всеки гражданин на Съюза може да се обръща писмено до всяка институция или до всеки орган, визирани в този член или в член 7, на един от посочените в член 314 езици и да получава отговор на същия език.

Член 22 (предишен член 8д)

На всеки три години Комисията докладва на Европейския парламент, на Съвета и на Икономическия и социален комитет относно прилагането на разпоредбите от настоящата част. Този доклад отчита развитието на Съюза.

На тази основа, без да се засягат останалите разпоредби на настоящия договор, Съветът с единодушие, по предложение на Комисията и след консултиране с Европейския парламент, може да приеме разпоредби за укрепване или допълване на правата, предвидени в настоящата част, които да препоръча за приемане от държавите-членки в съответствие с техните конституционни изисквания.

Част трета.

ПОЛИТИКИ НА ОБЩНОСТТА

Дял първи.

СВОБОДНО ДВИЖЕНИЕ НА СТОКИ

Член 23 (предишен член 9)

1. Общността се основава на митнически съюз, който обхваща цялата търговия със стоки и който включва забрана на митата върху вноса и износа между държавите-членки, и на всички такси с равностоен на мито ефект, както и приемането на обща митническа тарифа при техните отношения с трети страни.

2. Разпоредбите на член 25 и на глава 2 от настоящия дял се прилагат по отношение на стоките с произход от държавите-членки и на стоките с произход от трети страни, които се намират в свободно обръщение в държавите-членки.

Член 24 (предишен член 10)

Стоките с произход от трета страна, се считат като намиращи се в свободно обръщение в държава-членка, ако формалностите по вноса са били изпълнени и всички мита или такси с равностоен на мито ефект, които е трябвало да бъдат платени, са били начислени в тази държава-членка, и ако те не са се ползвали от цялостно или частично възстановяване на такива мита или такси.

Глава 1

МИТНИЧЕСКИ СЪЮЗ

Член 25 (предишен член 12)

Между държавите-членки се забраняват митата при вноса или износа, както и таксите с еквивалентен на мито ефект. Тази забрана се прилага и по отношение на таксите с фискален характер.

Член 26 (предишен член 28)

Установените от общата митническа тарифа мита се определят от Съвета, който се произнася с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията.

Член 27 (предишен член 29)

При осъществяване на задачите, възложени ѝ в съответствие с този раздел, Комисията се ръководи от:

- а) необходимостта да се развива търговия между държавите-членки и трети страни;
- б) подобряването на условията за конкуренция, доколкото то води до подобряване на конкурентоспособността на предприятията;
- в) изискванията на Общността, що се отнася до доставката на суровини и полуфабрикати; в тази връзка Комисията се стреми да предотврати изкривяването на условията за конкуренция между държавите-членки по отношение на готовите изделия;
- г) необходимостта да се избягнат сериозни смущения в икономиките на държавите-членки и да се осигури рационалното развитие на производството и разширяването на потреблението в Общността.

Глава 2

ЗАБРАНА ЗА КОЛИЧЕСТВЕНИ ОГРАНИЧЕНИЯ МЕЖДУ ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ

Член 28 (предишен член 30)

Количествените ограничения върху вноса и всички мерки, имащи равностоен ефект се забраняват между държавите-членки, без да се засягат разпоредбите по-долу.

Член 29 (предишен член 34)

Количествените ограничения на износа между държавите-членки, както и всички мерки с равностоен ефект, се забраняват.

Член 30 (предишен член 36)

Разпоредбите на членове 28 и 29 не изключват забрани или ограничения върху вноса, износа или транзитното преминаване на стоки, основаващи се на съображенията за обществен морал, обществен ред или обществена сигурност; за закрила на живота и здравето на хората, животните или растенията; за закрила на националните богатства с художествена, историческа или архитектурна стойност; за закрила на индустриалната или търговската собственост. Тези забрани или ограничения не могат да представляват средство за произволна дискриминация или прикрито ограничение върху търговията между държавите-членки.

Член 31 (предишен член 37)

1. Държавите-членки прогресивно привеждат в съответствие съществуващите държавни монополи с търговски характер, така че да се гарантира, че след приключване на преходния период няма да съществува дискриминация между гражданите на държавите-членки по отношение на условията, при които стоките се доставят и търгуват.

Разпоредбите на този член се прилагат по отношение на всеки орган, посредством който държава-членка фактически или юридически, пряко или непряко контролира, определя или чувствително влияе на вноса или износа между държавите-членки. Тези разпоредби се прилагат също и спрямо монополните функции, които държавата е делегирала на други органи.

2. Държавите-членки се въздържат от въвеждането на всякакви нови мерки, които противоречат на принципите, предвидени в параграф 1, или които ограничават обхвата на разпоредбите, регулиращи забраната на митата и количествените ограничения между държавите-членки.

3. Ако държавният монопол с търговски характер съдържа правила, които са предназначени да улеснят пускането на пазара на земеделски продукти или получаването на най-изгодната цена за тях, трябва да бъдат предприети съответни мерки за прилагането на разпоредбите, съдържащи се в този член, за да се осигури равностойна закрила на заетостта и жизнения стандарт на засегнатите производители.

Дял втори.

ЗЕМЕДЕЛИЕ

Член 32 (предишен член 38)

1. Общият пазар обхваща земеделието и търговията със земеделски продукти. Понятието „земеделски продукти” означава продукти на почвата, на животновъдството, на рибарството, както и продукти след първоначална обработка, пряко свързани с тези продукти.

2. Предвидените правила за създаването на общ пазар се прилагат и по отношение на земеделски продукти, освен ако в членове 39 до 46 е предвидено друго.
3. Продуктите, предмет на разпоредбите на членове 39 до 46, са посочени в приложение II от настоящия Договор
4. Функционирането и развитието на общия пазар на земеделски продукти трябва да бъдат съпроводени от създаване на обща селскостопанска политика на държавите-членки.

Член 33 (предишен член 39)

1. Целите на Общата селскостопанска политика са:

- а) да се увеличава земеделската производителност чрез подкрепа на техническия прогрес и осигуряването на рационално развитие на земеделското производство и максималното използване на производствените фактори, по-специално на работната сила;
  - б) по този начин да се осигури приемлив жизнен стандарт за хората, занимаващи се със земеделие, в частност посредством увеличаването на индивидуалните доходи на лицата, осъществяващи тази дейност;
  - в) да се стабилизируют пазарите;
  - г) да се гарантира снабдяването;
  - д) да се гарантира, че доставяните продукти достигат до потребителите на разумни цени.
2. При изработването на Обща селскостопанска политика и специфичните методи за нейното прилагане се взема предвид:
- а) специфичният характер на земеделската дейност, произтичащ от социалната структура на земеделието и от структурните и естествени неравенства между различните земеделските райони;
  - б) необходимост да се извършват постепенно подходящите промени;
  - в) фактът, че в държавите-членки земеделието представлява сектор, тясно свързан с икономиката като цяло.

Член 34 (предишен член 40)

1. За постигане на целите, заложи в член 33, се създава обща организация на земеделските пазари.

Тази организация приема една от следните форми, в зависимост от съответния продукт:

- а) общи правила на конкуренцията;
- б) задължителна координация на организираните по различен начин национални пазари;
- в) организация на европейския пазар.

2. Общата организация, създадена в съответствие с параграф 1, може да обхваща всички мерки, необходими за постигането на целите, предвидени в член 33, в частност регулирането на цените, помощите за производство и пускането на пазара на различни продукти, мерките за съхраняване и мерките при отлагане на доставките, както и общ механизъм за стабилизиране на вноса или износа.

Общата организация се ограничава само до осъществяването на целите, предвидени в член 33, и изключва дискриминацията между производителите или потребителите в рамките на Общността.

Всяка обща ценова политика се основава на общи критерии и единни методи за изчисление.

1. С оглед да се даде възможност на общата организация, посочена в параграф 1, да постигне целите си, могат да бъдат създадени един или повече фондове за насочване и за гарантиране на земеделското производство.

Член 35 (предишен член 41)

За да се даде възможност за осъществяването на целите, предвидени в член 33, в рамките на общата селскостопанска политика могат да бъдат предвидени разпоредби относно мерки като:

- а) ефективно координиране на усилията в областта на професионалното обучение, на научноизследователската дейност и на разпространението на земеделски знания; това може да включва съвместно финансиране на проекти или институции;
- б) съвместни мерки за поощряване на потреблението на определени продукти.

Член 36 (предишен член 42)

Разпоредбите на главата, отнасяща се до правилата на конкуренцията, се прилагат по отношение на производството и търговията със земеделски продукти само доколкото това е решено от Съвета в рамките на член 37, параграфи 2 и 3, и в съответствие с процедурата, предвидена там, като се вземат предвид целите, посочени в член 33.

Съветът може в частност да разреши предоставянето на помощ:

- а) за защита на предприятия, изпаднали в затруднение поради структурни или природни фактори;
- б) в рамките на програмите за икономическо развитие.

Член 37 (предишен член 43)

1. С оглед разработване на най-общите насоки на Общата селскостопанска политика Комисията веднага след като настоящият Договор влезе в сила, свиква конференция на държавите-членки, с цел да бъде направено сравнение на техните селскостопански политики, в частност посредством излагането на техните ресурси и нужди.

2. След като вземе предвид работата на предвидената в параграф 1 конференция и след като се консултира с Икономическия и социален комитет, в рамките на две години от влизането в сила на настоящия договор, Комисията внася предложения за изработването и прилагането на Обща селскостопанска политика, включително за замяна на националните организации с една от формите на обща организация, предвидена в член 34, параграф 2, както и за прилагането на мерките, посочени в този дял.

Предложенията отчитат взаимната зависимост между земеделските проблеми, споменати в този дял.

Съветът по предложение на Комисията, след като се консултира с Европейския парламент, с квалифицирано мнозинство приема регламенти, издава директиви или взема решения, без да се изключва и възможността за отправяне на препоръки.

3. Съветът може, с квалифицирано мнозинство и в съответствие с параграф 2, да замени националните пазарни организации с общата организация, предвидени в член 34, параграф 1, ако:

- а) общата организация предлага на държавите-членки, които се противопоставят на тези мерки, и които имат своя собствена организация за съответното производство равностойни гаранции за заетостта и жизнения стандарт на засегнатите производители, като се вземат предвид възможните промени и специализацията, която ще бъде необходима с течение на времето;
- б) тази организация осигурява условия за търговия в рамките на Общността подобни на онези, които съществуват на националния пазар.

4. Ако се създаде обща организация за някои суровини, преди да е била създадена обща организация за съответните преработени продукти, тези суровини, които са предназначени за производството на преработени продукти за износ в трети страни могат да бъдат внасяни и от страни извън Общността.

Член 38 (предишен член 46)

Когато в някоя в държава-членка даден продукт е предмет на национална организация на пазара или на вътрешни правила, имащи равностоен ефект, и този продукт засяга конкурентното положение на подобно производство в друга държава-членка, държавите-членки прилагат компенсаторни мерки към вноса на този продукт, идващ от държавата-членка, в която съществува такава организация или правила, освен ако тази държава прилага компенсаторна такса върху износа.

Комисията фиксира размера на тези такси на нивото, необходимо за възстановяване на баланса; тя може също така да разреши други мерки при условия и елементи, определени от нея.

Дял III

СВОБОДНО ДВИЖЕНИЕ НА ХОРА, УСЛУГИ И КАПИТАЛИ

Глава първа. РАБОТНИЦИ

Член 39 (предишен член 48)

1. Свободното движение на работници се гарантира в рамките на Общността.
2. Тази свобода на движение налага премахването на всякаква дискриминация, основаваща се на гражданство, между работниците от държавите-членки що се отнася до заетост, възнаграждението и другите условия на труд и заетост.
3. Тя включва и правото, при спазване на ограниченията, основаващи се на съображения за обществен ред, обществена сигурност и обществено здраве:
  - а) да се приемат действително направени предложения за заетост;
  - б) на свободно движение в рамките на територията на държавите-членки за тази цел;
  - в) да има престой в държава-членка с цел заетост, в съответствие с разпоредбите, уреждащи заетостта на гражданите от тази държава, предвидени в закони, подзаконови или административни разпоредби;
  - г) на оставане на територията на държава-членка след заетост в тази държава, при условията, които се предвиждат в регламенти за приложение, съставени от Комисията.
4. Разпоредбите на този член не се прилагат по отношение на заетостта в публичната администрация.

Член 40 (предишен член 49)

Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 251 и след като се консултира с Икономическия и социален комитет, издава директиви или регламенти, определящи мерките, които са необходими за осъществяване на свободното движение на работниците, така както това е предвидено в член 39 и в частност:

- а) посредством осигуряването на тясно сътрудничество между националните служби по заетостта;
- б) посредством премахване на онези административни процедури и практики, както и сроковете за получаване на достъп до налични работни места, които произтичат от националното законодателство или от споразумения, сключени преди това между държави-членки, чието запазване представлява пречка за либерализацията на движението на работници;
- в) посредством премахване на всички срокове за получаване на достъп и други ограничения, съдържащи се в националното законодателство или в споразумения, сключени преди това между държавите-членки, налагащи на работниците от други

държави-членки условия при свободния избор на работа, които се различават от предвидените за работниците от съответната държава;

г) посредством създаването на подходящ механизъм за свързване на страните при предлагането и търсенето на работа, и улесняване постигането на баланс между търсенето и предлагането на пазара на труда по такъв начин, че да се избегнат сериозни заплахи за жизнения стандарт и нивото на заетостта в различните територии и отрасли.

Член 41 (предишен член 50)

Държавите-членки в рамките на съвместна програма насърчават обмена на млади работници.

Член 42 (предишен член 51)

Съветът, в съответствие с процедурата, предвидена в член 251, приема такива мерки в областта на социалното осигуряване, каквито са необходими, за да се осигури свободното движение на работници; за тази цел той предприема действия за осигуряването на работниците-мигранти и на лицата на тяхна издръжка:

- а) акумулиране на всички периоди, които се вземат предвид според законодателствата на няколко държави, с оглед придобиването и запазването на правото на обезщетение, както и при изчисляването на това обезщетение;
- б) изплащането на тези обезщетения на лицата, пребиваващи на територията на държавите-членки.

Съветът действа с единодушие по време на процедурата, посочена в член 251.

Глава 2

ПРАВО НА УСТАНОВЯВАНЕ

Член 43 (предишен член 52)

В рамките на следващите разпоредби ограниченията върху свободата на установяване на граждани на държава-членка на територията на друга държава-членка се премахват. Това премахване се прилага също и по отношение на ограниченията за учредяване на представителства, клонове или дъщерни дружества от граждани на всяка държава-членка, установили се на територията на друга държава-членка.

Свободата на установяване включва правото на достъп до и упражняване на дейност като самостоятелно заето лице, както и да се създават и ръководят предприятия, в частност дружества по смисъла на член 48, параграф 2 при условията, определени от правото на държавата на установяване за нейните собствени граждани, при спазването на разпоредбите на главата относно капиталите.

Член 44 (предишен член 54)

1. За да осъществи свободно установяване относно определена дейност, Съветът, като се произнася съгласно визираната в член 251 процедура, и след консултиране с Икономическия и социален комитет, приема директиви.

2. Съветът и Комисията осъществяват задълженията, които са им възложени в съответствие с предходните разпоредби, а именно:

- а) като общо правило отдават приоритетно значение на дейностите, при които свободата на установяване е от особено съществено значение за развитието на производството и търговията;

- б) като осигуряват тясно сътрудничество между компетентните органи в държавите-членки с цел уточняване на специфичното положение на различни дейности в рамките на Общността;
- в) посредством отмяната на тези административни процедури и практики, които произтичат било от националното законодателство, било от споразумения, сключени преди това между държавите-членки, чието запазване би представлявало пречка за осъществяването на свободата на установяване;
- г) като гарантират, че работниците от една държава-членка, наети на работа на територията на друга държава-членка, могат да останат на тази територия с цел започването на дейност като самостоятелно заети лица, когато те отговарят на условията, на които би се изисквало да отговарят, ако влизаха в тази държава по времето, когато са имали намерение да започнат осъществяването на такава дейност;
- д) като предоставят възможност на гражданин на една държава-членка да придобива и ползва земи и сгради на територията на друга държава-членка, доколкото това не противоречи на принципите, предвидени в член 33, параграф 2.
- е) като осъществяват постепенно премахване на ограниченията върху свободата на установяване във всеки вид дейност, както по отношение условията за създаване на представителства, клонове и дъщерни дружества на територията на държава-членка, така и до условията за назначаването на персонал, който принадлежи към главното предприятие на мениджърски или контролни длъжности в такива представителства, клонове или дъщерни дружества;
- ж) посредством координирането до необходимата степен на гаранциите, които се изискват от държавите-членки от дружествата по смисъла на член 48, параграф 2, за да се защитят интересите на техните членове и на третите лица, с оглед тези гаранции да станат равностойни в цялата Общност;
- з) като се уверят взаимно, че условията на установяване не се нарушават от помощи, предоставяни от държавите-членки.

Член 45 (предишен член 55)

Разпоредбите на тази глава няма да се прилагат, доколкото те засягат някоя държава-членка по отношение на дейности, които в тази държава са свързани, макар и епизодично, с упражняването на публична власт.

Съветът може с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията да приеме, че разпоредбите на тази глава няма да се прилагат по отношение на някои видове дейности.

Член 46 (предишен член 56)

1. Разпоредбите на тази глава и мерките, взети в съответствие с нея, не засягат прилагането на разпоредбите, съдържащи се в закон, подзаконов или административен акт, които предвиждат специално третиране на чуждите граждани по съображения за обществен ред, обществена сигурност или обществено здраве.

1. Съветът, в съответствие с процедурата, предвидена в член 251, издава директиви за координирането на гореспоменатите разпоредби.

Член 47 (предишен член 57)

1. За да улесни лицата при започване и осъществяване на дейност като самостоятелно заети лица, Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 251, издава директиви за взаимното признаване на дипломи, сертификати и други документи, удостоверяващи квалификация.

2. Със същата цел Съветът като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 251, издава директиви за координиране на разпоредбите на законовите, подзаконовите или административните процедури в държавите-членки, отнасящи се започването и осъществяването на дейност като самостоятелно заети лица. Съветът, като действа с единодушие, по време на процедурата, посочена в член 251, относно директивите, изпълнението на които в поне една държава-членка включва изменение на съществуващите законодателни принципи в регламентацията на отделните професии относно обучението и условията за достъп на физически лица.

В останалите случаи Съветът действа с квалифицирано мнозинство.

3. По отношение на медицинските и свързаните с тях професии, и фармацевтичните професии, постепенното премахване на ограниченията зависи от координирането на условията за тяхното упражняване в различни държави-членки.

Член 48 (предишен член 58)

Дружествата, създадени в съответствие със законодателството на държава-членка, които имат седалище, централно управление или основно място на дейност в рамките на Общността, за целите на тази Глава се третират по същия начин като физическите лица, които са граждани на държавите-членки.

„Дружества” означава дружества, създадени в съответствие с гражданското или търговското право, включително кооперации и други юридически лица, които се регулират от публичното или частното право, с изключение на онези с нестопанска цел.

Глава 3

УСЛУГИ

Член 49 (предишен член 59)

В следващите разпоредби се премахват ограниченията за свободното предоставяне на услуги в рамките на Общността по отношение на гражданите на държавите-членки, които са се установили в държава от Общността, различна от тази, в която се намира лицето, за което са предназначени услугите.

Съветът може с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията да разшири обхвата на прилагането на разпоредбите на тази глава по отношение на граждани от трети държави, които предоставят услуги и които са се установили на територията на Общността.

Член 50 (предишен член 60)

Услугите се считат за „услуги” по смисъла на настоящия Договор, ако те обикновено се предоставят срещу възнаграждение, доколкото не са регулирани от разпоредбите, отнасящи се до свободата на движение на стоки, капитали и лица.

По-конкретно „услугите” включват:

- а) дейности от промишлен характер;
- б) дейности от търговски характер;
- в) дейности на занаятчиите;
- г) дейности на свободните професии.

Без да се засягат разпоредбите на Главата относно правото на установяване, лицата, които предлагат услуги, имат право, за да ги осъществяват, временно да упражняват своята дейност в държавата, където се предоставя услугата, при същите условия, каквито съответната държава прилага спрямо своите собствени граждани.

Член 51 (предишен член 61)

1. Свободното предоставяне на услуги в областта на транспорта се регулира от разпоредбите на дяла, отнасящ се до транспорта.
2. Либерализацията на банковите и застрахователните услуги, свързани с движението на капитали, се осъществява заедно с либерализирането на движението на капитали.

Член 52 (предишен член 63)

1. За да се постигне либерализацията на определен вид услуга, Съветът, по предложение на Комисията и след консултиране с Икономическия и социален комитет и Европейския парламент, приема директиви с квалифицирано мнозинство.
2. Що се отнася до директивите, упоменати в параграфи 1, като общо правило приоритет следва да се отдава на онези услуги, които пряко засягат производствените разходи или тези, чието либерализиране спомага за развитието на търговията със стоки.

Член 53 (предишен член 64)

Държавите-членки обявяват своята готовност да осъществяват либерализация на услугите в по-голяма степен от необходимата според директивите, приети в съответствие с член 52, параграф 1, ако общата икономическа ситуация и ситуацията в съответния икономически сектор позволяват това.

За тази цел Комисията приема препоръки до съответните държави-членки.

Член 54 (предишен член 65)

Докато не бъдат отменени ограниченията върху свободното предлагане на услуги всяка държава-членка има право да прилага такива ограничения, без да прави разлика на основание гражданство или пребиваване на всички лица, които предлагат услуги по смисъла на член 49, параграф 1.

Член 55 (предишен член 66)

Разпоредбите на членове от 45 до 48 се прилагат по отношение на материята, уредена от настоящата глава.

Глава 4
КАПИТАЛИ И ПЛАЩАНИЯ

Член 56 (предишен 73 б)

1. В рамките на разпоредбите на настоящата глава, всички ограничения върху движението на капитали между държавите-членки и между държавите-членки и трети страни се забраняват.
2. В съответствие с разпоредбите на настоящата глава всички ограничения върху плащанията между държавите-членки и между държавите-членки и трети страни се забраняват.

Член 57 (предишен 73 в)

1. Разпоредбите на член 56 не накърняват прилагането спрямо трети страни на всяко от ограниченията, действащи към 31 декември 1993 г. по силата на националното или общностното право, които са приети по отношение на движението на капитали от и към трети страни, свързано с преки инвестиции, включително инвестициите в недвижимо имущество, установяването, предоставянето на финансови услуги или допускането на ценни книги на капиталовите пазари.

2. В стремежа си да постигне целта – свободно движение на капитали между държавите-членки и трети страни във възможно най-голяма степен и без да се накърняват останалите глави на този договор, Съветът може с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията, да приема мерки за движението на капитали от и към трети страни, свързано с преки инвестиции, включително инвестиции в недвижимо имущество, установяване, предоставяне на финансови услуги или допускане на ценни книги на капиталовите пазари. За приемане на мерките по този параграф, които се явяват стъпка назад за общностното право по отношение на либерализацията на движението на капитали от и към трети страни, е необходимо единодушие.

Член 58 (предишен 73г)

1. Разпоредбите на член 56 не накърняват правото на държавите-членки:
  - а) да прилагат съответните разпоредби на тяхното данъчно законодателство, които провеждат разграничение между данъкоплатци, които не са в еднакво положение що се отнася до тяхното място на пребиваване или място на инвестиране на капитала;
  - б) да вземат всички необходими мерки за предотвратяване на нарушенията на националните законови и подзаконови норми, в частност в данъчната област и областта на разумния надзор на финансовите институции, или да предвидят процедури за деклариране на движението на капитали за целите на статистическата или административна информация, или да вземат мерки, които са оправдани от съображения за обществен ред или обществена сигурност.
2. Разпоредбите на настоящата глава не накърняват приложимостта на ограниченията на правото на установяване, които са съвместими с този договор.
3. Мерките и процедурите, посочени в параграфи 1 и 2, не представляват средство за произволна дискриминация или прикрито ограничение на свободното движение на капитали и плащания по смисъла на член 56.

Член 59 (предишен 73 е)

Когато при изключителни обстоятелства, движението на капитали към и от трети страни причинява или заплашва да причини сериозни затруднения за функционирането на икономическия и паричния съюз, Съветът с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията и след консултации с ЕЦБ, може да вземе предпазни мерки по отношение на трети страни за срок, не по-дълъг от шест месеца, ако тези мерки са строго необходими.

Член 60 (предишен 73 ж)

1. Ако, в случаите, предвидени в член 301, се счита за необходимо действие на Общността, Съветът може в съответствие с процедурата, предвидена в член 301, да вземе необходимите спешни мерки по движението на капитали и плащания по отношение на съответните трети държави.
2. Без да се накърнява член 297 и доколкото Съветът не е взел мерките по параграф 1, държава-членка може, по сериозни политически причини или съображения за неотложност, да вземе едностранни мерки срещу трета страна във връзка с движението на капитали и плащания. Комисията и останалите държави-членки трябва да бъдат уведомени за тях най-късно до датата на влизане в сила на тези мерки.

Съветът може, с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията, да реши, че съответната държава-членка трябва да измени или отмени мерките. Председателят на Съвета уведомява председателя на Европейския парламент за такова решение на Съвета.

Дял IV (предишен дял IIIa)

**ВИЗИ, УБЕЖИЩЕ, ИМИГРАЦИЯ И ДРУГИ ПОЛИТИКИ, СВЪРЗАНИ СЪС
СВОБОДНОТО ДВИЖЕНИЕ НА ЛИЦА**

Член 61 (предишен член 73и)

С цел постепенното създаване на пространство на свобода, сигурност и правосъдие, Съветът приема:

- а) в срок от пет години от влизането в сила на Договора от Амстердам, мерки, насочени към осигуряването на свободното движение на лица, в съответствие с член 14, във връзка с пряко свързани съпътстващи мерки относно контрола на външните граници, убежището и имиграцията, в съответствие с разпоредбите на член 62, параграфи 2 и 3 и на член 63, параграф 1, а) и параграф 2, а), както и мерки за превенция и борба с престъпността, в съответствие с разпоредбите на член 31, д) от Договора за Европейския съюз;
- б) други мерки по въпросите на убежището, имиграцията и защитата на правата на гражданите на трети страни, в съответствие с разпоредбите на член 63;
- в) мерки в областта на сътрудничеството по гражданскоправни въпроси, посочени в член 65;
- г) подходящи мерки за поощряване и укрепване на административното сътрудничество, в съответствие с предвиденото в член 66;
- д) мерки в областта на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, насочени към постигане на висока степен на сигурност чрез превенцията и борбата с престъпността в рамките на Съюза, в съответствие с разпоредбите на Договора за Европейския съюз.

Член 62 (предишен член 73 й)

Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 67, в срок от пет години след влизането в сила на Договора от Амстердам, приема:

- 1) мерки, които да осигурят, в съответствие с член 14, отсъствие на всякакъв контрол спрямо лицата, били те граждани на Съюза или граждани на трети страни, когато те преминават вътрешните граници;
- 2) мерки относно преминаването на външните граници на държавите-членки, които да установят:
  - a) нормите, реда и условията, които да бъдат спазвани от държавите-членки при осъществяването на проверките на лицата по тези граници;
  - б) правилата относно визите при планирани престои не по-дълги от три месеца, и в частност:
    - (v) списъка на третите страни, чиито граждани трябва да притежават визи при преминаването на външните граници, както и на тези, чиито граждани са освободени от това изискване;
    - (vi) процедурите и условията за издаване на визи от държавите-членки;
    - (vii) уеднаквен визов модел;
    - (viii) правила за уеднаквена виза.
- 3) мерки, определящи условията, при които гражданите на трети страни имат свобода на придвижване на територията на държавите-членки за срок, не по-дълъг от три месеца.

Член 63 (предишен член 73 к)

Съветът, като действа в съответствие с процедурата, предвидена в член 67, в срок от пет години от влизането в сила на Договора от Амстердам, приема:

- 1) мерки относно убежището, в съответствие с Женевската конвенция от 28 юли 1951 г. и Протокола от 31 януари 1967 г. относно статута на бежанците, както и със съответните други договори, в следните области:
  - a) критерии и механизми за определяне на това, коя държава-членка е отговорна за разглеждането на молба за убежище, подадена от гражданин на трета страна в една от държавите-членки;
  - б) минимални стандарти относно приемането на лица, търсещи убежище в държавите-членки;
  - в) минимални стандарти относно определянето на граждани на трети страни като бежанци;
  - г) минимални стандарти относно процедурите в държавите-членки за предоставяне или отказ на статут на бежанец;

- 2) мерки относно бежанците и разселените лица, в следните области:
  - а) минимални стандарти за предоставяне на временна закрила на разселените лица от трети страни, които не могат да се завърнат в своите страни по произход, както и на лица, които поради друга причина се нуждаят от международна закрила;
  - б) поддържане на баланс на усилията между държавите-членки при приемане и понасяне на последиците от приемането на бежанци и разселени лица;
- 3) мерки относно имиграционната политика в следните области:
  - а) условията за влизане и пребиваване, както и нормите относно процедурите за издаване от държавите-членки на дългосрочни визи и разрешения за пребиваване, включително и за целите на събиране на семейства;
  - б) незаконна имиграция и незаконно пребиваване, включително репатриране на незаконно пребиваващи лица;
- 4) мерки, определящи правата и условията, при които гражданите на трети страни, които законосъобразно пребивават в държава-членка, могат да пребивават в останалите държави-членки.

Мерките, приемани от Съвета в съответствие с точка 3 и 4, не са пречка всяка държава-членка да запази или въведе в тази област национални разпоредби, които са съвместими с настоящия договор и с международните споразумения.

Мерките, приемани в съответствие с точки 2, б), 3, а) и 4 не се ограничават до посочения по-горе петгодишен период.

Член 64 (предишен член 73 л)

1. Настоящият дял не накърнява упражняването на задълженията на държавите-членки за поддържането на вътрешния ред и за опазването на вътрешната сигурност.
2. В случай, че една или повече държави-членки са изправени пред спешна ситуация, характеризираща се с внезапен приток на граждани от трети страни, и без да се накърняват разпоредбите на параграф 1, Съветът, с квалифицирано мнозинство, и по предложение на Комисията, приема временни мерки в полза на засегнатите държави-членки, като продължителността им не превишава шест месеца.

Член 65 (предишен член 73 м)

Мерките в областта на съдебното сътрудничество по гражданскоправни въпроси с трансгранично значение, които трябва да бъдат приети в съответствие с член 67, доколкото са необходими за правилното функциониране на вътрешния пазар, включват между другото:

- а) подобряване и опростяване:
  - на системата за трансгранично обслужване на съдебните и извънсъдебните документи;

- на сътрудничеството при събирането на доказателства;
- на признаването и изпълнението на решенията по граждански и търговски дела, включително и извънсъдебните решения;
- б) подпомагане на съвместимостта на разпоредбите, прилагани в държавите-членки, отнасящи се до колизия на закони и на юрисдикции;
- в) премахване на пречките за доброто провеждане на гражданските производства, ако е необходимо, чрез подпомагане на съвместимостта на разпоредбите на гражданския процес, прилагани в държавите-членки.

Член 66 (предишен член 73 н)

Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 67, приема мерки за осигуряване на сътрудничество между съответните отдели на администрациите на държавите-членки в областите, посочени в настоящия дял, както и между тези отдели и Комисията.

Член 67 (предишен член 73 о)

1. В рамките на преходен период от пет години след влизането в сила на Договора от Амстердам, Съветът действа с единодушие, по предложение на Комисията или по инициатива на държава-членка и след консултация с Европейския парламент.
2. След този петгодишен период:
  - Съветът действа по предложение на Комисията; Комисията разглежда всяко искане, направено от държава-членка за отправяне на предложение до Съвета;
  - Съветът с единодушие, след консултация с Европейския парламент, приема решение, с цел да направи процедурата, посочена в член 251, приложима във всички или някои области, обхванати от настоящия дял и за привеждането в съответствие на разпоредбите, отнасящи се до правомощията на Съда на Европейските общности.
3. Чрез дерогация от параграфи 1 и 2, мерките, посочени в член 62, параграф 2, б), i) и iii) се приемат от Съвета, с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент, считано от влизането в сила на Договора от Амстердам.
4. Чрез дерогация от параграф 2, мерките, посочени в член 62, параграф 2, б), ii) и iv) се приемат от Съвета, в съответствие с процедурата, посочена в член 251, след изтичането на пет години от влизането в сила на Договора от Амстердам.

Член 68 (предишен член 73 п)

1. Член 234 се прилага към настоящия дял при следните обстоятелства и условия: когато е възникнал въпрос, свързан с тълкуването на настоящия дял или с валидността или тълкуването на актовете на институциите на Общността, основаващи се на настоящия дял, по всящо дело пред юрисдикция на държава-членка, чиито решения не

подлежат на обжалване в съответствие с националното право, тази юрисдикция, ако счете, че се нуждае от решение по въпроса, за да се произнесе, отправя искане до Съда на Европейските общности да се произнесе по него.

2. Във всеки случай, Съдът на Европейските общности не е компетентен да се произнася по мерките или решенията, приети в приложение на разпоредбите на член 62, параграф 1, отнасящи се до поддържането на законността и до опазването на вътрешната сигурност.
3. Съветът, Комисията или държава-членка могат да поискат от Съда на Европейските общности да се произнесе по въпрос, свързан с тълкуването на настоящия дял или на актове, приети от институциите на Общността, основаващи се на него. Решението на Съда на Европейските общности в отговор на такова искане не се прилага към решения на юрисдикции на държавите-членки, които имат сила на присъдено нещо.

Член 69 (предишен член 73 р)

Прилагането на настоящия дял е предмет на разпоредбите на Протокола за позицията на Обединеното кралство и Ирландия и на Протокола за позицията на Дания и без да се накърняват разпоредбите на Протокола за прилагането на някои аспекти на член 14 от Договора за създаване на Европейската общност спрямо Обединеното кралство и Ирландия.

Дял 5

ТРАНСПОРТ

Член 70 (предишен член 74)

Целите на настоящия Договор, свързани с въпросите, уредени в този дял, се осъществяват от държавите-членки в рамките на обща транспортна политика.

Член 71 (предишен член 75)

1. За целите на прилагането на член 70, като се вземат предвид специфичните характеристики на транспорта, Съветът с единодушие до края на втория етап, и с квалифицирано мнозинство след това, определя по предложение на Комисията и след консултации с Икономическия и социален комитет и с Асамблеята:

- а) общи правила, приложими по отношение на международния транспорт от или към територията на държава-членка или преминаващ през територията на една или повече държави-членки;
- б) условия, в съответствие с които превозвачи, които не са постоянно пребиваващи в държава-членка, имат право да осъществяват превози в рамките на тази държава-членка;
- в) мерки за подобряване на сигурността на транспорта;
- г) други подходящи разпоредби.

2. Чрез дерогация от процедурата, предвидена в параграф 1, когато прилагането на разпоредбите, отнасящи се до принципите на регулиране на транспорта би засегнало сериозно жизненото равнище и заетостта в някои области и самото функциониране на транспорта, тези разпоредби се утвърждават с единодушие от Съвета по предложение на Комисията, след консултиране с Европейския парламент и Икономическия и социален комитет. При осъществяването на тези действия Съветът взема предвид необходимостта от приспособяване към икономическото развитие, което ще бъде предизвикано от

създаването на общия пазар.

Член 72 (предишен член 76)

До приемането на разпоредбите, посочени в член 71, параграф 1, никоя държава-членка не може, без единодушното одобрение на Съвета да изменя действащите към 1 януари 1958 г., или за присъединяващите се страни, към датата на присъединяването им, разпоредби, които уреждат тази материя, така че те по своите преки или косвени последици да бъдат по-неблагоприятни за превозвачите от други държави-членки, отколкото за собствените ѝ превозвачи.

Член 73 (предишен член 77)

Съвместими с настоящия Договор са помощите, които отговарят на нуждата от координация на транспорта или които представляват компенсация за изпълнението на някои задължения, които са присъщи на понятието за публична услуга.

Член 74 (предишен член 78)

Всички мерки, предприети в рамките на настоящия Договор по отношение на тарифите и условията за транспорт, вземат предвид икономическото положение на превозвачите.

Член 75 (предишен член 79)

1. По отношение на транспорта в рамките на Общността, трябва да бъде отменена дискриминацията, съществуваща под формата на различни цени и условия за превоз за едни и същи стоки, по един и същ маршрут, основани на държава на произход или местоназначение на стоките.

2. Параграф 1 не е пречка Съветът да предприеме други мерки в съответствие с член 71, параграф 1.

3. Съветът с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията и след като се консултира с Икономическия и социален комитет, приема правила за прилагането на разпоредбите на параграф 1.

Съветът може в частност да утвърди разпоредби, необходими, за да позволят на институциите на Общността да се съобразят с предвидените в параграф 1 разпоредби и да дадат възможност на потребителите да се възползват изцяло от тях.

4. Комисията по собствена инициатива или по искане на държава-членка разследва всички случаи на дискриминация, попадащи в обхвата на параграф 1, и след като се консултира със съответната държава-членка, приема необходимите решения в рамките на правилата, приети в съответствие с разпоредбите на параграф 3.

Член 76 (предишен член 80)

1. Забранява се налагането от страна на държава-членка, във връзка с транспортната дейност, осъществявана в рамките на Общността, на цени и условия, които съдържат елемент на подкрепа или на защита на интересите на едно или повече определени предприятия или производства, освен ако това не е разрешено от Комисията.

2. Комисията по своя инициатива или по искане на държава-членка проверява условията и цените, посочени в параграф 1, като от една страна взема предвид по-специално необходимостта от съответна регионална икономическа политика, нуждите на по-слабо развитите райони и проблемите на райони, сериозно засегнати от политически

обстоятелства, а от друга – отражението на тези цени и условия върху конкуренцията между различните видове транспорт.

Комисията приема необходимите решения след като се консултира с всяка заинтересована държава-членка.

3. Предвидената в параграф 1 забрана не се прилага по отношение на тарифите, които са определени в отговор на конкуренцията.

Член 77 (предишен член 81)

Таксите или налозите във връзка с пресичането на границите, с които превозвачът се облага в допълнение към транспортните разходи, не могат да превишават една разумна граница, като се вземат предвид действително направените разходи.

Държавите-членки се стремят да намаляват постепенно тези разходи.

Комисията може да отправя препоръки до държавите-членки относно прилагането на този член.

Член 78 (предишен член 82)

Разпоредбите на този дял не представляват пречка за прилагането на мерки, предприети във Федерална Република Германия, доколкото тези мерки са необходими с оглед компенсиране на неизгодните икономически обстоятелства в икономиката на някои области на Федералната Република, засегнати от това разделяне, предизвикани от разделянето на Германия.

Член 79 (предишен член 83)

Към Комисията се създава Консултативен комитет от експерти, определени от правителствата на държавите-членки. Когато Комисията счита, че това е желателно, тя се консултира с комитета относно транспортни проблеми, без да се засягат правомощията на транспортния отдел на Икономическия и социален комитет.

Член 80 (предишен член 84)

1. Разпоредбите на този дял се прилагат по отношение на железопътния, автомобилния и вътрешния воден транспорт.

2. Съветът с единодушие може да реши дали, в каква степен и по каква процедура могат да бъдат приети съответни разпоредби, отнасящи се до морския и въздушния транспорт. Прилагат се процедурните разпоредби на член 71.

Дял VI (предишен дял V)

ОБЩИ ПРАВИЛА ОТНОСНО КОНКУРЕНЦИЯТА, ДАНЪЧНОТО ОБЛАГАНЕ И СБЛИЖАВАНЕТО НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТА

Глава 1

ПРАВИЛА ОТНОСНО КОНКУРЕНЦИЯТА

Раздел 1

ПРАВИЛА, ПРИЛОЖИМИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРЕДПРИЯТИЯТА

Член 81 (предишен член 85)

1. Забраняват се като несъвместими с общия пазар: всички споразумения между предприятия, решения на сдружения на предприятия и съгласувани практики, които биха могли да засегнат търговията между държавите-членки и които имат за своя цел или резултат предотвратяването, ограничаването или нарушаването на конкуренцията в рамките на Общия пазар, и в частност такива, които:

- а) пряко или косвено определят покупни или продажни цени или други условия на търговията;
- б) ограничават или контролират производството, пазарите, технологичното развитие или инвестициите;
- в) осъществяват подялба на пазари или на доставчици;
- г) прилагат различни условия по отношение на еквивалентни сделки с други търговски партньори, като по този начин ги поставят при сравнително по-неблагоприятни условия;
- д) поставят сключването на договорите в зависимост от приемането на допълнителни задължения, които по своя характер или в съответствие с търговската практика нямат връзка с предмета на тези договори.

2. Всички споразумения или решения, които са забранени в съответствие с този член, са нищожни.

3. Разпоредбите на параграф 1 могат да бъдат обявени за неприложими по отношение на:

- всяко споразумение или определен вид споразумения между предприятия;
- всяко решение или определен вид решения на сдружения на предприятия;
- всяка съгласувана практика или определен вид съгласувани практики,

които допринасят за подобряване на производството или разпространението на стоки или за развитието на техническия или икономическия прогрес, като при това предоставят възможност на потребителите справедлив дял от получените като резултат печалби, без:

- а) да налагат на участващите предприятия ограничения, които не са абсолютно необходими за постигането на тези цели;
- б) да дават възможност на такива предприятия да елиминират конкуренцията по отношение на съществена част от съответните стоки.

Член 82 (предишен член 86)

Забранена като несъвместима с общия пазар е всяка злоупотреба от страна на едно или повече предприятия с монополно положение в рамките на Общия пазар или в съществена част от него, доколкото тя може да повлияе върху търговията между държавите-членки.

Такава злоупотреба в частност може да се изразява в:

- а) пряко или косвено налагане на покупни или продажни цени или на други несправедливи условия за търговия;
- б) ограничаване на производството, пазарите или технологичното развитие във вреда на потребителите;
- в) прилагане на различни условия по отношение на еквивалентни сделки с други търговски партньори, като по този начин ги поставя в сравнително по-неблагоприятно положение;
- г) поставяне на сключването на договори в зависимост от приемането на допълнителни задължения от другите страни, които по своя характер или в съответствие с търговската практика нямат връзка с предмета на тези договори.

Член 83 (предишен член 87)

1. Подходящите регламенти и директиви, които трябва да приложат принципите, предвидени в членове 81 и 82, се приемат от Съвета с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията и след като се консултира с Европейския парламент.

2. Регламентите или директивите, посочени в параграф 1, са предназначени в частност:
- а) да гарантират спазването на забраните, предвидени в член 81, параграф 1 и член 82, като предвидят глоби и периодични парични санкции;
  - б) да предвидят подробни правила за прилагането на член 81, параграф 3, като се вземе предвид необходимостта да се осигури от една страна ефективен контрол, и от друга опростяването на административните процедури в максималната възможна степен;
  - в) да се определят, ако съществува необходимост от това в различните отрасли от икономиката, обхвата на приложение на членове 81 и 82;
  - г) да определят съответните функции на Комисията и на Съда, при прилагането на разпоредбите на настоящия параграф;
  - д) да определят отношението между националните законодателства и разпоредбите на настоящия раздел или приетите въз основа на настоящия член разпоредби.

Член 84 (предишен член 88)

До влизането в сила на разпоредбите, приети в съответствие с член 83, компетентните органи в държавите-членки се произнасят относно допустимостта на споразумения, решения и съгласувани практики, както и относно злоупотребата с монополно положение в Общия пазар, в съответствие с тяхното национално право и в частност разпоредбите на член 81, параграф 3 и на член 82.

Член 85 (предишен член 89)

1. Без да се засягат разпоредбите на член 84, Комисията осигурява прилагането на принципите, предвидени в член 81 и 82. По искане на държава-членка или по своя собствена инициатива и в сътрудничество с компетентните органи в държавите-членки, които ѝ оказват съответната помощ, Комисията разследва случаите на предполагаемо нарушение на тези принципи. Ако установи, че има такова нарушение, тя предлага съответните мерки за неговото преустановяване.

2. Ако нарушението не бъде преустановено, Комисията отбелязва нарушаването на принципите в мотивирано решение. Комисията може да публикува своето решение и да овласти държавите-членки да предприемат мерките, необходими за прекратяването на това положение, чиито условия и подробности определя тя.

Член 86 (предишен член 90)

1. В случаите на публични предприятия и на предприятия, на които държавите-членки са предоставили специални или изключителни права, държавите-членки нямат право нито да приемат, нито да запазят съществуването на какъвто и да е акт, който противоречи на разпоредбите, съдържащи се в настоящия Договор, и в частност на разпоредбите, предвидени в член 12 и членове 81 до 89.

2. Предприятията, които са натоварени с функцията да оказват услуги от общ икономически интерес или които имат характер на фискален монопол, се подчиняват на разпоредбите, съдържащи се в настоящия Договор, и в частност на правилата на конкуренцията, доколкото прилагането на тези правила не препятства фактически или юридически изпълнението на специфичните задачи, които са им възложени. Развитието на търговията не трябва да се засяга до степен, която би била в противоречие с интересите на Общността.

3. Комисията осигурява прилагането на разпоредбите на настоящия член и адресира,

когато е необходимо, съответни директиви или решения към държавите-членки.

Раздел 2 ПОМОЩИ, ПРЕДОСТАВЯНИ ОТ ДЪРЖАВИТЕ

Член 87 (предишен член 92)

1. Освен когато е предвидено друго в настоящия договор всяка помощ, предоставена от държава-членка или чрез ресурси на държава-членка, под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поощряването на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите-членки, е несъвместима с Общия пазар.

2. За съвместими с Общия пазар се считат:

- а) помощи от социален характер, предоставени на отделни потребители при условие, че тези помощи се предоставят, без да се прави разграничение по отношение на произхода на засегнатите стоки;
- б) помощи за отстраняване на щети, причинени от природни бедствия или други извънредни събития;
- в) помощи, предоставени на икономиката в отделни региони на Федерална република Германия, които са засегнати от разделението на Германия, доколкото тези помощи са необходими, за да се компенсират икономическите затруднения, предизвикани от това разделение.

3. За съвместими с Общия пазар могат да се приемат:

- а) помощите за насърчаване на икономическото развитие на региони, където жизненото равнище е необичайно ниско или където има високо равнище на непълна заетост;
- б) помощите за насърчаване изпълнението на важен проект от общеевропейски интерес или за преодоляването на сериозни икономически сътресения в държава-членка;
- в) помощите, които имат за цел да улеснят развитието на някои икономически дейности или на някои икономически региони, доколкото тези помощи не засягат по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес;
- г) помощите за развитието на културата и запазването на историческото наследство, доколкото тези помощи не засягат условията за търговия и конкуренция в Общността до степен, която противоречи на общия интерес;
- д) такива други видове помощи, каквито могат да бъдат определени по решение на Съвета, с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията.

Член 88 (предишен член 93)

1. Комисията, в сътрудничество с държавите-членки държи под постоянно наблюдение всички системи за предоставяне на помощ, съществуващи в тези държави. Тя предлага на последните всички подходящи мерки, които са необходими за последователно развитие или функциониране на Общия пазар.

2. Ако Комисията, след като е уведомила всички заинтересовани страни да представят своите мнения, установи, че помощта, предоставена от държавата или чрез ресурси на държавата, е несъвместима с Общия пазар в съответствие с член 87, или че тази помощ е била използвана не по предназначение, тя взема решение, че съответната държава-членка е задължена да отмени или измени тази помощ в срок, който Комисията определя.

Ако съответната държава не се съобрази с това решение в определения срок Комисията или всяка друга заинтересована държава може, като изключение от разпоредбите на членове 226 и 227, да отнесе въпроса пряко до Съда.

По искане на държава-членка Съветът с единодушие може да реши, че помощта, която държавата предоставя или има намерение да предостави, се счита за съвместима с Общия пазар, като изключение от разпоредбите на член 87 или от предвидените в член 89 регламенти, ако такова решение може да бъде оправдано с извънредни обстоятелства. Що се отнася до въпросната помощ, ако Комисията вече е започнала процедурата, предвидена в алинея 1 от този параграф фактът, че заинтересованата държава е отправила искане до Съвета води до суспендирането на тази процедура, докато Съветът вземе отношение по въпроса.

Ако Съветът не е изразил отношението си в срок от три месеца от подаването на молбата, Комисията се произнася по случая.

3. Комисията следва да бъде информирана в разумен срок, който да ѝ даде възможност да представи своето становище по отношение на всякакви планове за предоставянето или изменението на помощта. Ако тя счита, че такъв план е несъвместим с Общия пазар, като се позовава на член 87, тя без забавяне започва процедурата, предвидена в параграф 2. Заинтересованата държава-членка не може да започне прилагането на предложените мерки, докато тази процедура не доведе до постановяването на окончателно решение.

Член 89 (предишен член 94)

Съветът, с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията и след консултиране с Европейския парламент, може да приеме съответни регламенти за прилагането на членове 87 и 88 и в частност да определи условията, при които да се прилага член 88, параграф 3, както и видовете помощ, по отношение на които тази процедура не се прилага.

Глава 2 ДАНЪЧНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 90 (предишен член 95)

Нито една държава-членка не може да налага, пряко или косвено, каквито и да било вътрешни данъци върху стоките на други държави-членки, които надвишават наложените пряко или косвено върху подобните местни стоки.

Освен това никоя държава-членка не може да налага върху стоките от други държави-членки вътрешни данъци от такъв характер, че да дава косвена закрила на други стоки.

Член 91 (предишен член 96)

Когато стоките се експортират на територията на друга държава-членка размерът на подлежащите на възстановяване платени данъци не може да превишава размера на налаганите върху тях вътрешни данъци нито пряко, нито косвено.

Член 92 (предишен член 98)

В случай на налози, различни от данък върху оборота, акцизи и други форми на косвено данъчно облагане, не може да се извършва освобождаване или възстановяване при износ в други държави-членки и не могат да се налагат компенсационни такси по отношение на вноса от други държави-членки, без планираните мерки да са били предварително одобрени за ограничен период от Съвета с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията.

Член 93 (предишен член 99)

Съветът, с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент и с Икономическия и социален комитет, приема разпоредби за хармонизиране на законодателството относно данъците върху оборота, акцизите и другите форми на косвено данъчно облагане, в степента, в която такава хармонизация е необходима за осигуряване създаването и функционирането на вътрешния пазар, в срока, посочен в член 14.

Глава 3 СБЛИЖАВАНЕ НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТА

Член 94 (предишен член 100)

Съветът, единодушно, по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент и с Икономическия и социален комитет, относно сближаването на онези разпоредби, предвидени в закони, подзаконови или административни актове на държавите-членки, които пряко се отнасят до създаването или функционирането на Общия пазар, издава директиви.

Член 95 (предишен член 100а)

1. Като изключение от член 94 и освен когато е предвидено друго в настоящия договор, за постигането на предвидените в член 14 цели, се прилагат следните разпоредби. Съветът, в съответствие с процедурата, предвидена в член 251, след като се консултира с Икономическия и социален комитет, приема мерки за сближаване на законовите, подзаконовите или административните разпоредби в държавите-членки, които имат за своя цел установяването и функционирането на вътрешния пазар.
  2. Параграф 1 не се прилага по отношение на фискалните разпоредби, на разпоредбите относно свободното движение на лица или на онези, относно правата и интересите на заетите лица.
  3. В своите предложения, предвидени в параграф 1, в областта на здравето, сигурността, защитата на околната среда и закрилата на потребителите, Комисията приема за база високо равнище на закрила, като взема под внимание, по-специално, всяко ново развитие, основаващо се на научните факти. В рамките на съответните си правомощия, Европейският парламент и Съветът също ще полагат усилия да постигнат тази цел.
  4. Ако след приемането от Съвета или от Комисията на дадена мярка за хармонизиране, една държава-членка счете за необходимо да запази националните си разпоредби, на основание значими нужди, посочени в член 30 или отнасящи се до защитата на околната или работната среда, тя уведомява Комисията за тях и посочва основанията за тяхното запазване.
  5. Освен това, без да се накърняват разпоредбите на параграф 4, ако след приемането от Съвета на мярка за хармонизиране, държава-членка счете за необходимо да въведе национални разпоредби, основаващи се на нови научни доказателства, свързани със защитата на околната или работната среда поради специфичен проблем на тази държава-членка, който е възникнал след приемането на мярката за хармонизиране, тя уведомява Комисията за предприетите мерки и за основанията за тяхното приемане.
  6. В срок от шест месеца след уведомяванията, посочени в параграфи 4 и 5, Комисията одобрява или отхвърля въпросните национални разпоредби, след като установи дали те представляват или не представляват средство за произволна дискриминация или прикрито ограничение на търговията между държавите-членки, и дали пречат или не пречат функционирането на вътрешния пазар.
- При липса на решение на Комисията в този срок националните разпоредби, посочени в параграфи 4 и 5, се считат за одобрени.

Когато това е оправдано поради сложността на въпроса и при липса на опасност за човешкото здраве, Комисията може да уведоми заинтересованата държава-членка, че срокът, посочен в настоящия параграф, може да бъде продължен за нов период от шест месеца.

7. Когато, в съответствие с параграф 6, на държава-членка е разрешено да запази или да въведе национална разпоредба, дерогираща прилагането на мярката за хармонизиране, Комисията незабавно преценява дали да предложи привеждането в съответствие на тази мярка.

8. Когато държава-членка повдигне специфичен проблем, свързан с общественото здраве в област, която е била обект на предходни мерки за хармонизиране, тя уведомява Комисията, която незабавно преценява дали да предложи подходящи мерки на Съвета.

9. Чрез дерогация от процедурата, предвидена в член 226 и 227, Комисията и всяка държава-членка могат пряко да сезират Съда на Европейските общности, ако счита, че друга държава-членка упражнява неправомерно правомощията, предвидени в този член.

10. Посочените по-горе мерки за хармонизиране съдържат, в съответните случаи, защитна клауза, предоставяща на държавите-членки правото да приемат временни мерки, основаващи се на една или повече неикономически причини, посочени в член 30 и подчинени на процедура на контрол от Общността.

Член 96 (предишен член 101)

Когато Комисията установи, че съществуваща разлика между законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държава-членка нарушава условията на конкуренция в общия пазар, и полученото в резултат на това нарушение на конкуренцията следва да бъде отстранено, тя се консултира със съответната държава-членка.

Ако тази консултация не доведе до споразумение за отстраняване на въпросното нарушение, Съветът, по предложение на Комисията, приема необходимите директиви, като се произнася с квалифицирано мнозинство. Комисията и Съветът могат да вземат всякаква друга необходима мярка, предвидена в настоящия договор.

Член 97 (предишен член 102)

1. Когато съществува основателно опасение, че приемането или изменението на законовите, подзаконовите или административните разпоредби, би могло да предизвика нарушение по смисъла на член 96, държавата-членка, която има желание да осъществи тази стъпка, се консултира с Комисията. След като се консултира с държавите-членки, Комисията препоръчва на заинтересованите държави мерки, които биха били подходящи за предотвратяването на това нарушение.

2. Ако държавата, която желае да приеме или измени своите собствени актове, не се съобрази с препоръката, адресирана до нея от Комисията, другите държави-членки не са длъжни, съгласно член 96, да изменят своите собствени разпоредби, за да прекратят това нарушение. Ако държавата-членка, която е пренебрегнала препоръките на Комисията, предизвика нарушаване на конкуренцията, което има вредни последици само за нея, разпоредбите на член 96 не се прилагат.

Дял VII (предишен дял VI)

ИКОНОМИЧЕСКА И ПАРИЧНА ПОЛИТИКА

Глава 1

ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА

Член 98 (предишен член 102 а)

Държавите-членки провеждат техните икономически политики с оглед допринасяне за постигането на целите на Общността, определени в член 2, и в контекста на основните насоки, посочени в член 99, параграф 2. Държавите-членки и Общността действат в съответствие с принципа на отворена пазарна икономика със свободна конкуренция, като благоприятстват ефикасното разпределяне на ресурси, в съответствие с принципите, предвидени в член 4.

Член 99 (предишен член 103)

1. Държавите-членки провеждат икономическите си политики като въпрос от общо значение и ги координират в рамките на Съвета, в съответствие с разпоредбите на член 98.

2. Съветът, с квалифицирано мнозинство по препоръка на Комисията, формулира проект на основните насоки на икономическите политики на държавите-членки и на Общността, и докладва констатациите си на Европейския съвет.

Европейският съвет, като действа на основата на доклад от Съвета, обсъжда заключение относно общите насоки за икономическите политики на държавите-членки и на Общността.

На основата на това заключение Съветът с квалифицирано мнозинство, приема препоръка, определяща тези общи насоки. Съветът съобщава препоръката на Европейския парламент.

3. За да осигури тясната координация на икономическите политики и устойчивото сближаване на икономическите показатели на държавите-членки, Съветът, на основата на доклади, представени от Комисията, прави преглед на икономическото развитие на всяка от държавите-членки и на Общността, както и на съгласуваността между икономическите политики и общите насоки, посочени в параграф 2, и регулярно извършва цялостна оценка.

За целите на това многостранно наблюдение, държавите-членки предават на комисията информация относно взетите от тях важни мерки в областта на икономическата им политика и всяка друга информация, която считат за необходима.

4. Когато по процедурата по параграф 3 се установи, че икономическите политики на дадена държава-членка не са съгласувани с общите насоки, посочени в параграф 2, или че поставят в опасност правилното функциониране на икономическия и паричен съюз, Съветът може с квалифицирано мнозинство по препоръка на Комисията, да отправи необходимите препоръки до съответната държава-членка. Съветът може, с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията, да реши да публикува препоръките си.

Председателят на Съвета и Комисията докладват на Европейския парламент резултатите от многостранното наблюдение. Председателят на Съвета може да бъде поканен да се яви пред компетентен комитет на Европейския парламент, ако Съветът е публикувал препоръките си.

5. Съветът, като действа в съответствие с процедурата по член 252, може да приеме

подробни правила за процедурата за многостранно наблюдение, посочена в параграфи 3 и 4 на настоящия член.

Член 100 (предишен член 103а)

1. Без да се накърняват останалите процедури, предвидени в настоящия договор, Съветът може с единодушие по предложение на Комисията, да определя подходящи мерки за дадена икономическа ситуация, в частност ако възникнат тежки затруднения при доставката на определени стоки.

2. Когато дадена държава-членка е в затруднение или е заплашена от сериозни затруднения, причинени от изключителни обстоятелства, които не са в неин контрол, Съветът единодушно, по предложение на Комисията, може при определени условия да предостави на тази държава-членка финансова помощ от Общността. Когато тежките затруднения са причинени от природни бедствия, Съветът действа с квалифицирано мнозинство. Председателят на Съвета уведомява Европейския парламент за взетото решение.

Член 101 (предишен член 104)

1. Забранява се предоставянето на овърдрафти, както и други видове кредитни улеснения от ЕЦБ или централните банки на държавите-членки (по-нататък „национални централни банки“), в полза на институциите или органите на Общността, централното управление, регионалните, местни или други органи на публична власт, на други органи, регулирани от публичното право, или на публични предприятия на държавите-членки, както е забранена и покупката на дългови инструменти, с емитент гореспоменатите субекти, директно от ЕЦБ или от националните централни банки.
2. Параграф 1 не се прилага спрямо кредитните институции, които са публична собственост, които, при предоставянето на резерви от централните банки, се третират от националните централни банки и от ЕЦБ като частни кредитни институции.

Член 102 (предишен член 104а)

1. Забраняват се всички необосновани от разумни съображения мерки, които създават привилегирован достъп на институции или органи на Общността, централното управление, регионални, местни или други органи на публична власт, други органи, регулирани от публичното право, или публични предприятия на държавите-членки до финансови институции.

2. Съветът, като действа в съответствие с процедурата по член 252, дава определения за прилагането на забраната по параграф 1, преди 1 януари 1994 г.

Член 103 (предишен член 104б)

1. Общността не носи отговорност за и не поема задълженията на централното управление, регионалните, местни или други органи на публична власт, на други органи, регулирани от публичното право, или на публични предприятия на държавите-членки, без с това да се засягат взаимните финансови гаранции за съвместно изпълнение на даден проект. Една държава-членка не носи отговорност за и не поема задълженията на централното управление, регионалните, местни или други органи на публична власт, на други органи, регулирани от публичното право, или на публични

предприятия на друга държава-членка, без с това да се засягат взаимните финансови гаранции за съвместно изпълнение на даден проект.

2. Ако е необходимо, Съветът, като действа в съответствие с процедурата по член 252, може да даде определения за прилагане на забраните по член 101 и по настоящия член.

Член 104 (предишен член 104в)

1. Държавите-членки трябва да избягват прекомерен държавен дефицит.
2. Комисията наблюдава развитието на състоянието на бюджета и на съществуващия държавен дълг в държавите-членки, с оглед установяването на очевидни грешки. По-специално тя следи за спазването на бюджетната дисциплина на основата на следните два критерия:
  - а) дали съотношението на планирания или действителен държавен дефицит спрямо брутният вътрешен продукт надвишава референтната стойност, освен ако:
    - или съотношението съществено и трайно е намаляло и е достигнало ниво, близко до референтната стойност;
    - или, алтернативно, излишъкът над референтната стойност е налице само по изключение и временно и съотношението остава близко до референтната стойност;
  - б) дали съотношението на държавния дълг спрямо брутният вътрешен продукт надвишава референтната стойност, освен ако съотношението е достатъчно намаляващо и достига референтната стойност със задоволителни темпове.

Референтните стойности се определят в Протокола за процедурата при прекомерен дефицит, приложен към настоящия договор.

3. Ако дадена държава-членка не изпълнява изискванията по един или и по двата критерия, Комисията изготвя доклад. Докладът на Комисията взема предвид дали държавният дефицит надвишава държавните инвестиционни разходи, включително средносрочното икономическо и бюджетно състояние на държавата-членка. Комисията може също така да изготви доклад, ако въпреки изпълнението на изискванията по критериите, тя е на мнение, че съществува риск от прекомерен дефицит в някоя държава-членка.

4. Комитетът, предвиден в член 114, дава становище по доклада на Комисията.

5. Ако Комисията прецени, че в дадена държава-членка съществува или може да възникне прекомерен дефицит, Комисията изпраща становище по този въпрос на Съвета.

6. Съветът, с квалифицирано мнозинство по препоръка на Комисията, и след като е обсъдил всички съображения, представени от заинтересованата държава-членка, решава след цялостна оценка, дали е налице прекомерен дефицит.

7. Когато е взето решение относно наличието на прекомерен дефицит по реда на параграф 6, Съветът отправя препоръки до съответната държава-членка с оглед

прекратяването на това положение в определен срок. С изключение на разпоредбите на параграф 8, тези препоръки не се публикуват.

8. Когато установи, че в отговор на неговите препоръки не са били предприети ефективни действия в определения срок, Съветът може да публикува препоръките.

9. Ако някоя държава-членка продължава да не привежда в действие препоръките на Съвета, той може да реши да даде предизвестие на държавата-членка, в определен срок да изпълни мерки за намаляване на дефицита, считани от Съвета за необходими за справяне със ситуацията.

В този случай, Съветът може да поиска от съответната държава-членка да представя по определен график доклади, чрез които да се преценят положените от нея усилия за коригиране на положението.

10. Правото да се предявят исковете по членове 226 и 227 не може да бъде упражнено в рамките на параграфи 1 до 9 на настоящия член.

11. Докато дадена държава-членка не изпълнява решение, взето в съответствие с параграф 9, Съветът може да реши да приложи или, според случая – да засили една или повече от следните мерки:

- да изиска от съответната държава да публикува, преди издаването на облигации и ценни книжа, определена от Съвета допълнителна информация;
- да прикани Европейската инвестиционна банка да преразгледа кредитната си политика спрямо тази държава-членка;
- да изиска от съответната държава-членка да направи безлихвен депозит в подходящ размер в Общността, докато прекомерният дефицит бъде, по мнението на Съвета, коригиран;
- да наложи глоби с подходящ размер.

Председателят на Съвета уведомява Европейския парламент за взетите решения.

12. Съветът отменя някои или всичките си решения, посочени в параграфи 6 - 9 и 11, в степента в която прекомерният дефицит на съответната държава-членка е бил, по мнението на Съвета, коригиран. Ако Съветът вече е публикувал препоръки, веднага след отмяната на решението по параграф 8, той прави публично изявление, че прекомерният дефицит в съответната държава-членка вече не съществува.

13. При вземане решенията по параграфи 7 до 9, 11 и 12, Съветът действа по препоръка на Комисията с мнозинство от две трети от гласовете на неговите членове, претеглени в съответствие с член 205, параграф 2, като се изключват гласовете на заинтересованата държава-членка.

14. Допълнителни разпоредби относно прилагането на процедурата, описана в настоящия член, се съдържат в Протокола за процедурата при прекомерен дефицит, приложен към настоящия договор.

Съветът с единодушие, по предложение на Комисията и след консултации с Европейския парламент и с ЕЦБ, приема подходящи разпоредби, които ще заменят горепосочения протокол.

При запазване действието на останалите разпоредби на настоящия параграф, Съветът, преди 1 януари 1994 г, с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията и след консултации с Европейския парламент, определя подробни правила и определения за прилагането на разпоредбите на горепосочения протокол.

Глава 2

ПАРИЧНА ПОЛИТИКА

Член 105 (предишен член 105)

1. Основната цел на ЕСЦБ е да поддържа ценова стабилност. Без да се накърнява тази цел, ЕСЦБ подкрепя основните икономически политики на Общността с цел да допринесе за постигането на нейните цели, както са посочени в член 2. ЕСЦБ действа в съответствие с принципа на отворената пазарна икономика при свободна конкуренция, като подкрепя ефективното разпределение на ресурсите и спазва принципите, посочени в член 4.

2. Основните задачи, осъществявани чрез ЕСЦБ, са:

- да определя и осъществява паричната политика на Общността;
- да провежда валутни операции в съответствие с разпоредбите на член 109;
- да държи и управлява официалните резерви в чуждестранна валута на държавите-членки;
- да насърчава нормалното функциониране на платежните системи.

3. Третото тире на параграф 2 не засяга функцията на правителствата на държавите-членки във връзка с държането и управлението на текущите средства в чуждестранна валута.

4. С ЕЦБ се провеждат консултации:

- във връзка с всеки предложен акт на Общността в областите на нейната компетентност;
- от националните органи, във връзка с всеки проект за нормативна разпоредба в областите на нейната компетентност, но в рамките и при условията, определени от Съвета, в съответствие с процедурата, предвидена в член 106, параграф 6..

ЕЦБ може да представя становища на съответните институции или органи на Общността или на националните власти по въпроси от нейната компетентност.

5. ЕСЦБ допринася за гладкото провеждане на следваните от компетентните власти политики, свързани с разумния надзор на кредитните институции и стабилността на финансовата система.

б. Съветът може с единодушие по предложение на Комисията, след консултация с ЕЦБ и след като е получил съгласието на Европейския парламент, да възложи на ЕЦБ специфични задачи относно политиките, свързани с разумния надзор на кредитните институции и на други финансови институции, с изключение на застрахователните предприятия.

Член 106 (предишен член 105а)

1. ЕЦБ има изключителното право да разрешава емитирането на банкноти в Общността. ЕЦБ и националните централни банки могат да емитират такива банкноти. Единствено банкнотите, емитирани от ЕЦБ и от националните централни банки са единственото законно платежно средство в рамките на Общността.
2. Държавите-членки могат да емитират монети след одобрението на ЕЦБ относно размера на тиража. Съветът може, като действа в съответствие с процедурата по член 252 и след като се консултира с ЕЦБ, да приема мерки за хармонизиране на деноминациите и техническите спецификации на всички монети, предназначени за обръщение, в степента, необходима да се позволи тяхното свободно обръщение в рамките на Общността.

Член 107 (предишен член 106)

1. ЕСЦБ се състои от ЕЦБ и националните централни банки.
2. ЕЦБ има правосубектност.
3. ЕСЦБ се управлява от органите за вземане на решения на ЕЦБ, които са Управителен съвет и Изпълнителен съвет.
4. Уставът на ЕСЦБ се съдържа в протокол, приложен към настоящия договор.
5. Членове 5.1, 5.2, 5.3, 17,18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, 33.1, буква а) и 36 от устава на ЕСЦБ могат да бъдат изменяни от Съвета с квалифицирано мнозинство по препоръка на ЕЦБ и след консултации с Комисията, или с единодушие по предложение на Комисията и след консултации с ЕЦБ. Във всеки един от двата случая се изисква съгласието на Европейския парламент.
6. Съветът с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията и след консултации с Европейския парламент и ЕЦБ, или по препоръка на ЕЦБ и след консултации с Европейския парламент и Комисията, приема разпоредбите, посочени в членове 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 и 34.3 от устава на ЕСЦБ.

Член 108 (предишен член 107)

При упражняване на правомощията и изпълнението на задачите и задълженията, възложени им в съответствие с настоящия договор и устав, нито ЕЦБ, нито национална централна банка, нито някой от членовете на техните органи за вземане на решения имат право да искат или да приемат указания от институциите или органите на Общността, от правителство на държава-членка или от всеки друг орган. Институциите и органите на Общността, както и правителствата на държавите-членки се задължават

да спазват този принцип и да не се стремят да оказват влияние върху членовете на органите за вземане на решения на ЕЦБ или на националните централни банки при изпълнение на техните задачи...

Член 109 (предишен член 108)

Всяка държава-членка, най-късно до датата на създаване на ЕСЦБ гарантира, че нейното национално законодателство, включително уставът на централната ѝ банка, е в съответствие с разпоредбите на настоящия договор и с устава на ЕСЦБ.

Член 110 (предишен член 108a)

1. В изпълнение на задачите, възложени на ЕСЦБ ЕЦБ, в съответствие с разпоредбите на настоящия договор и при условията, предвидени в устава на ЕСЦБ:

- издава регламенти в степента, необходима за осъществяването на задачите, определени в член 3.1, първо тире, членове 19.1, 22 и 25.2 от устава на ЕСЦБ и в случаите, предвидени в актовете на Съвета, посочени в член 107, параграф 6;
- взема решения, необходими за осъществяване на задачите, възложени на ЕСЦБ в съответствие с настоящия договор и с устава на ЕСЦБ;
- приема препоръки и становища;

2. Регламентът има общо приложение. Той е обвързващ в своята цялост и пряко приложим във всички държавите-членки.

Препоръките и становищата нямат обвързваща сила.

Решението е обвързващо в своята цялост за адресатите му.

Членове 253 - 256 се прилагат по отношение на регламентите и решенията, приети от ЕЦБ.

ЕЦБ може да реши да публикува решенията, препоръките и становищата си.

3. В рамките и условията, приети от Съвета по реда на член 107, параграф 6, ЕЦБ има правото да налага еднократни или периодични глоби при неизпълнение на задължения, произтичащи от нейните регламенти и решения.

Член 111 (предишен член 109)

1. Чрез дерогация от член 228, Съветът може с единодушие по препоръка на ЕЦБ или на Комисията, и след консултации с ЕЦБ в опит да се постигне съгласие, в съответствие с целта за ценова стабилност, след консултации с Европейския парламент в съответствие с процедурата по параграф 3 за определяне на условията, да сключва формални споразумения за системата на обменния курс на ежото по отношение на валутите извън Общността. Съветът може, с квалифицирано мнозинство по препоръка на ЕЦБ или на Комисията, след консултации с ЕЦБ в опит да се постигне съгласие, в съответствие с целта за ценова стабилност, да приеме, измени или да се откаже от централните курсове на ежото в рамките на системата на обменните курсове.

Председателят на Съвета уведомява Европейския парламент за приемането, изменението или отказа от централните курсове на ежото.

2. При отсъствие на система на обменните курсове по отношение на една или повече валути извън Общността по смисъла на параграф 1, Съветът с квалифицирано мнозинство по препоръка на Комисията и след консултации с ЕЦБ, или по препоръка на ЕЦБ, може да формулира общите насоки за обменната политика по отношение на тези валути. Тези общи насоки не могат да накърняват основната цел на ЕСЦБ за поддържане на ценовата стабилност.

3. Чрез дерогация от член 300, когато от Общността трябва да бъдат договаряни споразумения по въпроси, свързани с паричния режим или валутния режим, с една или повече държави или международни организации, Съветът с квалифицирано мнозинство по препоръка на Комисията и след консултации с ЕЦБ, определя условията за преговори и сключване на тези споразумения. Тези условия осигуряват изразяването на единна позиция от страна на Общността. Комисията е изцяло асоциирана в процеса на преговори.

Споразуменията, сключени в съответствие с този параграф обвързват институциите на Общността, ЕЦБ и държавите-членки.

4. При спазване на параграф 1, Съветът по предложение на Комисията и след консултации с ЕЦБ, с квалифицирано мнозинство определя позицията на Общността на международно ниво по отношение на въпросите от особено значение за икономическия и паричен съюз и с единодушие се произнася, относно представяването ѝ в съответствие с разпределението на правомощията по член 99 и 105.

5. Без да се накърнява компетентността на Общността и споразумения на Общността по отношение на икономическия и паричен съюз, държавите-членки могат да преговарят в рамките на международни организации и да сключват международни споразумения.

Глава 3

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 112 (предишен член 109а)

1. Управителният съвет на ЕЦБ се състои от членовете на Изпълнителния съвет на ЕЦБ и от управителите на националните централни банки.

2. а) Изпълнителният съвет включва председателя, заместник-председателя и четирима други членове.

б) председателят, заместник-председателят и другите членове на Изпълнителния съвет се назначават измежду лица, които притежават призната компетентност и професионален опит в областта на паричните и банковите въпроси, с общо съгласие на правителствата на държавите-членки, на ниво държавни глави и правителствени ръководители, по препоръка на Съвета и след консултации с Европейския парламент и Управителния съвет на ЕЦБ.

Техният мандат е осем години и не подлежи на подновяване.

Само граждани на държавите-членки могат да бъдат членове на Изпълнителния съвет.

Член 113 (предишен член 109б)

1. Председателят на Съвета и един член от Комисията могат да участват в заседанията на Управителния съвет на Европейската централна банка без да имат право да гласуват.

Председателят на Съвета може да представя предложение за обсъждане до Управителния съвет на Европейската централна банка.

2. Председателят на Европейската централна банка получава да участва в срещите на Съвета, когато Съветът обсъжда въпроси, свързани с целите и задачите на ЕСЦБ.

3. ЕЦБ изпраща до Европейския парламент, Съвета и Комисията, а също и до Европейския съвет годишен отчет за дейностите на ЕСЦБ и за паричната политика както за предходната, така и за текущата година. Председателят на ЕЦБ представя този отчет на Съвета и на Европейския парламент, който може да проведе общ дебат по него.

Председателят на ЕЦБ и другите членове от Изпълнителния съвет могат, по искане на Европейския парламент или по тяхна инициатива, да бъдат изслушвани от компетентните комитети на Европейския парламент.

Член 114 (предишен член 109в)

1. За насърчаване на координацията между политиките на държавите-членки в пълната степен, необходима за функционирането на вътрешния пазар, се създава Паричен комитет, който има съвещателни функции.

Той има следните задачи:

- да следи паричните и финансовите условия на държавите-членки и на Общността, както и общата платежна система на държавите-членки и редовно да докладва за това на Съвета и на Комисията;
- по искане на Съвета или на Комисията, или по собствена инициатива, да дава становища за разглеждане от тези институции;
- без да се накърнява член 207, да допринася за подготовката на работата на Съвета по членове 59, 60, 99, параграфи 2, 3, 4 и 5, 100, 102, 103, 104, 116, параграф 2, 117, параграф 6, 119, 120, 121, параграф 2 и 122, параграф 1;
- да прави преглед, поне веднъж годишно, на състоянието на движението на капитали и свободата на плащания, в резултат на прилагането на настоящия договор и на мерките, приети от Съвета; прегледът обхваща всички мерки, свързани с движението на капитали и плащания; Комитетът докладва на Комисията и на Съвета резултатите от този преглед.

Държавите-членки и Комисията назначават по двама членове на Паричния комитет.

2. В началото на третия етап се създава Икономически и финансов комитет. Паричният комитет, предвиден в параграф 1, се разпуска.

Икономическият и финансов комитет има следните задачи:

- да издава становища по искане на Съвета или на Комисията, или по собствена инициатива, предназначени за тези институции;
- да следи икономическото и финансово положение на държавите-членки и на Общността и да докладва редовно за това на Съвета и на Комисията, а именно относно финансовите отношения с трети страни и международни институции;
- без да се засяга член 207, да допринася за подготовката на работата на Съвета по членове 59, 60, 99, параграфи 2, 3, 4 и 5, 100, 102, 103, 104, 105, параграф 6, 106, параграф 2, 107, параграфи 5, и 6, 111, 119, 120, параграфи 2 и 3, 122, параграф 2 и 123, параграфи 4 и 5, и да изпълнява останалите консултативни и подготвителни задачи, възложени му от Съвета;
- да извършва, поне веднъж годишно, преглед на положението по отношение на движението на капитали и свободата на плащанията, така както те произтичат от прилагането на настоящия договор и на мерките, приети от Съвета; този преглед засяга всички мерки, свързани с движението на капитали и с плащанията; Комитетът докладва на Комисията и на Съвета за резултатите от този преглед.

Всяка една от държавите-членки, Комисията и ЕЦБ назначават максимално по двама членове на Комитета.

3. Съветът, с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията и след консултации с ЕЦБ и Комитета по настоящия член приема условията относно състава на Икономическия и финансов комитет. Председателят на Съвета информира Европейския парламент за това решение.

4. Освен задачите по параграф 2, ако и докато има държави-членки, предмет на дерогация, по смисъла на членове 122 и 123, Комитетът прави преглед на паричните и финансови условия, както и общата платежна система на тези държави-членки и докладва редовно за това на Съвета и на Комисията.

Член 115 (предишен член 109г)

По въпросите, попадащи в приложното поле на членове 199, параграф 4, 104, с изключение на параграф 14, 111, 121, 122 и 123, параграфи 4 и 5, Съветът или някоя от държавите-членки могат да поискат от Комисията да отправи, според случая, препоръка или предложение. Комисията разглежда тази молба и представя незабавно заключенията си пред Съвета.

Глава 4

ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 116 (предишен член 109д)

1. Вторият етап от постигането на икономическия и паричен съюз започва на 1 януари 1994 г.
2. Преди тази дата:

- а) всяка държава-членка:
- приема, когато е необходимо, подходящи мерки за спазване на забраните, предвидени в членове 56, 101 и 102, параграф 1;
  - приема, ако е необходимо, и с оглед позволяване на оценката, предвидена в буква б), многогодишни програми, предназначени да осигурят трайното сближаване, необходимо за постигане на икономическия и паричен съюз, в частност по отношение на ценовата стабилност и фискална стабилност;
- б) Съветът, на основата на доклад от Комисията, оценява постигнатия напредък по отношение на икономическото и парично сближаване, и по-специално по отношение на ценовата стабилност и стабилните публични финанси, и постигнатия напредък при прилагането на законодателството на Общността относно вътрешния пазар.
3. Разпоредбите на членове 101, 102, параграф 1, 103, параграф 1 и 104 с изключение на параграфи 1, 9, 11 и 14 се прилагат от началото на втория етап.
Разпоредбите на членове 100, параграф 2, 104, параграфи 1, 9 и 11, 105, 106, 108, 111, 112, 113 и 114, параграфи 2 и 4 се прилагат от началото на третия етап.
4. През втория етап държавите-членки се стремят да избягнат прекомерен държавен дефицит.
5. През втория етап всяка държава-членка, според случая, започва процеса, водещ до независимост на нейната централна банка, в съответствие с член 109.

Член 117 (предишен член 109е)

1. В началото на втория етап се създава и изпълнява задачите си Европейски паричен институт (по-нататък „ЕПИ”); той има правосубектност и се ръководи и управлява от Съвет, състоящ се от председател и управителите на националните централни банки, един от които е заместник-председател.

Председателят се назначава с общо съгласие на правителствата на държавите-членки на ниво държавни глави или ръководители на правителства по препоръка, на Съвета на ЕПИ, след консултации с Европейския парламент и със Съвета. Председателят се избира измежду лица с призната репутация и професионален опит по парични или банкови въпроси. Председателят на ЕПИ трябва да бъде гражданин на държава-членка. Съветът на ЕПИ назначава заместник-председателя.

Уставът на ЕПИ е поместен в протокол, приложен към настоящия договор.

2. ЕПИ:
- засилва сътрудничеството между националните централни банки;
  - засилва координацията на паричните политики на държавите-членки, с цел осигуряване на ценова стабилност;
  - следи функционирането на Европейската парична система;

- провежда консултации по въпроси от компетентността на националните централни банки, които засягат стабилността на финансовите институции и пазари;
- поема функциите на Европейския фонд за парично сътрудничество, който се разпуска; условията на разпускане са посочени в устава на ЕПИ;
- улеснява използването на екюто и контролира развитието му, включително гладкото функциониране на клиринговата система в екю.

3. За подготовката на третия етап ЕПИ:

- подготвя инструментите и процедурите, необходими за провеждането на единна парична политика през третия етап;
- насърчава хармонизацията, когато е необходимо, на правилата и практиките за събирането, изготвянето и разпространението на статистически данни в областите от неговата компетентност;
- изготвя правилата за операциите, които трябва да бъдат проведени от националните централни банки в рамките на ЕСЦБ;
- насърчава ефективността на презграничните плащания;
- упражнява надзор над техническото изготвяне на екю банкнотите.

Най-късно до 31 декември 1996 г. ЕПИ определя регулаторната, организационна и логистична рамка, необходима на ЕСЦБ за изпълнение на задачите ѝ през третия етап. Тази рамка се предоставя на ЕЦБ с оглед вземането на решение на датата на нейното установяване.

4. ЕПИ, с мнозинство от две трети от членовете на неговия съвет, може да:

- формулира становища или препоръки за общата ориентация на паричната политика и политиката на обменния курс, както и за свързани мерки, въведени във всяка държава-членка;
- предоставя становища или препоръки на правителствата и на Съвета по политиките, които могат да засегнат вътрешните или външни парични условия в Общността и в частност, функционирането на Европейската парична система;
- изпраща препоръки на паричните органи на държавите-членки относно провеждането на тяхната парична политика.

5. ЕПИ, с единодушие, може да реши да публикува становищата и препоръките си.

6. Съветът се консултира с ЕПИ по всяко предложение за акт на Общността, в неговите сфери на компетентност.

В рамките и при условията, определени от Съвета с квалифицирано мнозинство и по предложение на Комисията, и след консултации с Европейския парламент и ЕПИ,

властите на държавите-членки се консултират с ЕПИ, относно всеки проект на законодателна разпоредба от неговата сфера на компетентност.

7. Съветът може с единодушие, по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент и ЕПИ, да възложи на ЕПИ и други задачи за подготвяне на третия етап.

8. Когато настоящият договор предвижда консултативна роля на ЕЦБ, препратките към ЕЦБ следва да се считат като препратки към ЕПИ до създаването на ЕЦБ.

9. През втория етап терминът „ЕЦБ”, използван в членове 230, 232, 233, 234, 237 и 288 следва да се счита като отнасящ се до ЕПИ.

Член 118 (предишен член 109ж)

Валутният състав на екю кошницата не се променя.

От началото на третия етап стойността на екюто се фиксира неотменимо в съответствие с член 123, параграф 4.

Член 119 (предишен член 109з)

1. Когато дадена държава-членка изпитва затруднения или е сериозно заплашена от затруднения по отношение на платежния баланс, като резултат от цялостно неравновесие в платежния баланс, или като резултат от вида валута на нейно разположение, и когато тези затруднения могат в частност да застрашат функционирането на общия пазар или прогресивното изпълнение на общата търговска политика, Комисията незабавно проучва положението във въпросната държава и действията, които като се е възползвала от всички средства, с които разполага, тази държава е предприела или може да предприеме в съответствие с разпоредбите на настоящия договор. Комисията посочва мерките, които препоръчва да вземе съответната държава.

Ако действието, предприето от държава-членка и мерките, предложени от Комисията се окажат недостатъчни за преодоляване на трудностите, които са възникнали или поставят в опасност, Комисията, след консултации с Комитета по член 109в, препоръчва на Съвета предоставянето на взаимопомощ и подходящите начини за това.

Комисията редовно уведомява Съвета за положението и неговото развитие.

2. Съветът с квалифицирано мнозинство предоставя тази взаимопомощ; той приема директиви или решения, съдържащи условията и детайлите на тази помощ, която може да бъде под формата на:

- а) съгласуван подход към или в рамките на всякакви други международни организации, към които могат да се обръщат за помощ държавите-членки;
- б) мерки, необходими за избягване на отклонения в търговията, когато държавата-членка запазва или въвежда отново количествени ограничения срещу трети страни;
- в) предоставянето на ограничени кредити от останалите държави-членки с тяхно съгласие.

3. Ако взаимопомощта, препоръчана от Комисията, не бъде предоставена от Съвета или ако предоставената взаимопомощ и предприетите мерки се окажат недостатъчни, Комисията разрешава на държавата-членка, която изпитва затруднения, да вземе защитни мерки, чиито условия и детайли се определят от Комисията.

Това разрешение може да бъде отменено, а условията и детайлите изменени от Съвета, с квалифицирано мнозинство.

4. При спазване на член 122, параграф 6, настоящият член спира да се прилага в началото на третия етап.

Член 120 (предишен член 109и)

1. Когато настъпи внезапна криза в платежния баланс и не бъде взето незабавно решение по смисъла на член 119, параграф 2, съответната държава-членка може, като предпазна мярка, да предприеме необходимите защитни мерки. Тези мерки трябва да причиняват възможно най-малко смущение във функционирането на общия пазар и техният обхват не трябва да бъде по-широк, отколкото е строго необходимо за преодоляване на внезапно възникналите затруднения.

2. Комисията и останалите държави-членки трябва да бъдат уведомени за тези защитни мерки не по-късно от тяхното влизане в сила. Комисията може да препоръча на Съвета предоставянето на взаимопомощ по член 119.

3. След като Комисията е дала становище и са били проведени консултации с Комитета по член 114, Съветът може с квалифицирано мнозинство да реши, че съответната държава-членка трябва да измени, спре или отмени посочената по-горе защитна мярка.

4. При спазване на член 122, параграф 6, настоящият член спира да се прилага от началото на третия етап.

Член 121 (предишен член 109й)

1. Комисията и ЕПИ докладват на Съвета относно постигнатия напредък по изпълнението от страна на държавите-членки на техните задължения, във връзка с постигането на икономическия и паричен съюз. Тези доклади включват преглед на съвместимостта между националните законодателства на държавите-членки, включително устройствените закони на техните национални централни банки, и членове 108 и 109 от настоящия договор и устава на ЕСЦБ. Тези доклади изследват и постигането във висока степен на устойчиво сближаване според изпълнението на следните критерии от страна на всяка държава-членка:

- постигане във висока степен на ценова стабилност; това става ясно, когато размерът на инфлацията се приближава в най-голяма степен до онзи в трите държави-членки с най-добри показатели по отношение на ценовата стабилност;
- устойчивост на държавните финансови условия; това е видно от постигането на държавна бюджетна позиция без прекомерен дефицит по смисъла на член 104, параграф 6;

- спазване в нормални граници на отклонение, в съответствие с предвиденото от Механизма на обменните курсове на Европейската парична система, в продължение на най-малко две години, без да е осъществено девалвиране спрямо националната валута на която и да е от останалите държави-членки;
- трайността на сближаването, постигната от държавата-членка и от нейното участие в Механизма на обменните курсове на Европейската парична система, което намира отражение в размера на лихвените проценти в дългосрочен аспект.

Четири критерия, посочени в настоящия параграф и съответните срокове, през които те трябва да бъдат спазвани, са доразвити в Протокол, приложен към настоящия договор. Докладите на Комисията и на ЕПИ трябва също така да вземат предвид развитието на екюто, последиците от интеграцията на пазарите, състоянието и развитието на платежните баланси по текущата сметка и проучването на развитието на разходите за единица труд и останалите ценови индекси.

2. На основата на тези доклади Съветът, с квалифицирано мнозинство по препоръка на Комисията, оценява:

- за всяка държава членка – дали тя отговаря на необходимите условия за приемане на единна валута;
- дали мнозинството от държавите-членки изпълняват необходимите условия за приемане на единна валута;

и дава препоръка с констатациите си на Съвета, заседаващ на ниво държавни глави или ръководители на правителства. Прави се консултация с Европейския парламент, който изпраща становището си на Съвета, заседаващ на ниво държавни глави или ръководители на правителства.

3. Като се вземат предвид докладите по параграф 1 и становището на Европейския парламент по параграф 2, Съветът, заседаващ на ниво държавни глави или ръководители на правителства, с квалифицирано мнозинство, не по-късно от 31 декември 1996 г.:

- решава, на основата на препоръките на Съвета по параграф 2, дали мнозинството от държавите-членки изпълняват необходимите условия за приемането на единна валута;
- решава дали на този етап е подходящо за Общността да встъпи в третия етап,

и, ако е така,

- определя дата за началото на третия етап.

4. Ако до края на 1997 г. датата за началото на третия етап не е била определена, третият етап започва на 1 януари 1999 г. Преди 1 юли 1998 г. Съветът, заседаващ на ниво държавни глави или ръководители на правителства, след повтаряне на процедурата, предвидена в параграфи 1 и 2, с изключение на второто тире на параграф 2, като взема предвид докладите, посочени в параграф 1 и становището на Европейския парламент, с квалифицирано мнозинство и на основата на препоръките на Съвета,

посочени в параграф 2, утвърждава кои държави-членки изпълняват необходимите условия за приемане на единната валута.

Член 122 (предишен член 109к)

1. Ако е било взето решение за определяне на датата в съответствие с член 121, параграф 3, Съветът въз основа на препоръките си, посочени в член 121, параграф 2, с квалифицирано мнозинство по препоръка на Комисията, решава дали, и ако е така, кои държави-членки са предмет на дерогация, съгласно определението на параграф 3 от настоящия член. В договора тези държави-членки се наричат „държави-членки, предмет на дерогация”.

Ако Съветът е утвърдил кои държави-членки изпълняват необходимите условия за приемане на единна валута в съответствие с член 121, параграф 4, държавите-членки, които не изпълняват условията са предмет на дерогация съгласно определението в параграф 3 на настоящия член. В договора тези държави-членки се наричат „държави-членки, предмет на дерогация”.

2. Поне веднъж на всеки две години или по искане на държава-членка, предмет на дерогация, Комисията и ЕЦБ докладват на Съвета в съответствие с процедурата, предвидена в член 121, параграф 1. След консултации с Европейския парламент и след обсъждане в Съвета, заседаващ на ниво държавни глави или ръководители на правителства, Съветът с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията решава кои държави-членки, предмет на дерогация изпълняват условията, на основата на критериите по член 121, параграф 1, и отменя дерогациите на съответните държави-членки.

3. Дерогацията, посочена в параграф 1, налага да не се прилагат по отношение на държавата-членка следните членове: членове 104, параграфи 9 и 11, 105, параграфи 1, 2, 3 и 5, 106, 110, 111 и 112, параграф 2, б). Изключването на такава държава-членка и на нейната централна банка от правата и задълженията в рамките на ЕСЦБ е уредено в глава IX от устава на ЕСЦБ.

4. В членове 105, параграфи 1, 2 и 3, 106, 110, 111 и 112, параграф 2, б), „държави-членки” следва да се чете като „държави-членки, които не са предмет на дерогация”.

5. Правото на глас на държавите-членки, предмет на дерогация, се суспендира за решенията на Съвета, по членовете на настоящия договор, посочени в параграф 3. В този случай, чрез дерогация от членове 205 и 250, параграф 1, квалифицирано мнозинство се определя като две трети от гласовете на представителите на държавите-членки, които не са предмет на дерогация, претеглени в съответствие с член 205, параграф 2, а за актовете, за които е необходимо единодушие се изисква единодушието на тези държави-членки.

6. Членове 119 и 120 продължават да се прилагат по отношение на държавите-членки, които са предмет на дерогация.

Член 123 (предишен член 109л)

1. Веднага след вземане на решението за началната дата на третия етап в съответствие с член 121, параграф 3, или според случая – веднага след 1 юли 1998 г:

- Съветът приема разпоредбите, посочени в член 107, параграф 6;
- правителствата на държавите-членки, които не са предмет на дерогация назначават, в съответствие с процедурата на член 50 от устава на ЕСЦБ, председателя, заместник-председателя и останалите членове на Изпълнителния съвет на ЕЦБ. Ако има държави-членки, предмет на дерогация, броят на членовете на Изпълнителния съвет може да бъде по-малък от предвидения в член 11.1 от устава на ЕСЦБ, но при никакви обстоятелства не може да бъде по-малък от четирима.

От момента на назначаване на Изпълнителния съвет се учредяват ЕСЦБ и ЕЦБ, които се подготвят за пълно встъпване във функциите си, както е предвидено в настоящия договор и в устава на ЕСЦБ. Те упражняват в пълнота правомощията си от първия ден на третия етап.

2. Веднага след създаването на ЕЦБ, ако е необходимо, тя поема функциите на ЕПИ. ЕПИ започва ликвидация при създаването на ЕЦБ; условията по ликвидацията се съдържат в Устава на ЕПИ.

3. Докато има държави-членки, предмет на дерогация, и без да се накърнява член 107, параграф 3 от настоящия договор, Генералният съвет на ЕЦБ, посочен в член 45 от устава на ЕСЦБ се конституира като трети ръководен орган на ЕЦБ.

4. На началната дата на третия етап Съветът, с единодушие на държавите-членки, които не са предмет на дерогация, по предложение на Комисията и след консултации с ЕЦБ, приема обменните курсове, при които техните валути ще бъдат неотменимо фиксирани и при който окончателно фиксиран обменен курс, екюто ще замени тези валути и ще стане пълноправна валута. Тази мярка сама по себе си няма да промени външната стойност на екюто. Съветът, по същата процедура, взема другите мерки, необходими за бързото въвеждане на екюто като единна валута на тези държави-членки.

5. Ако се реши, по процедурата по член 122, параграф 2, да се отмени дерогация, Съветът с единодушие на държавите-членки, които не са предмет на дерогация и заинтересованата държава-членка, по предложение на Комисията и след консултации с ЕЦБ, приема курса, при който екюто заменя валутата на съответната държава-членка, и взема останалите мерки, необходими за въвеждане на екюто като единна валута в съответната държава-членка.

Член 124 (предишен член 109м)

1. До началото на третия етап, всяка държава-членка третира политиката си на обменния курс като въпрос от общ интерес. При това държавите-членки вземат предвид натрупания опит в сътрудничеството в рамките на Европейската парична система (ЕПС) и развитието на екюто, и зачитат съществуващите правомощия в тази област.

2. От началото на третия етап и докато има държава-членка, предмет на дерогация, параграф 1 се прилага по аналогия спрямо политиката на обменния курс на тази държава-членка.

Дял VIII (предишен дял VIa)

ЗАЕТОСТ

Член 125 (предишен член 109н)

Държавите-членки и Общността, в съответствие с разпоредбите на настоящия дял, работят за изработването на координирана стратегия за заетостта и, по-специално, за развитието на квалифицирана, обучена и адаптивна работна сила, както и на пазари на труда, които да могат да реагират бързо на икономическите промени, с оглед постигането на целите, изброени в член 2 от Договора за Европейския съюз и в член 2 от настоящия договор.

Член 126 (предишен член 109о)

1. Държавите-членки, посредством своите политики за заетост, допринасят за осъществяването на целите, посочени в член 125, по начин, съвместим с главните насоки на икономическите политики на държавите-членки и на Общността, приети в съответствие с член 99, параграф 2.
2. Държавите-членки, като имат предвид националните практики, свързани с отговорностите на социалните партньори, считат насърчаването на заетостта за въпрос от общ интерес и координират своите действия в това отношение в рамките на Съвета, в съответствие с разпоредбите на член 128.

Член 127 (предишен член 109п)

1. Общността съдейства за постигането на високо равнище на заетост, като поощрява сътрудничеството между държавите-членки и подкрепя, и ако е необходимо, допълва техните действия. При това съдействие тя зачита изцяло компетенциите на държавите-членки в тази област.
2. Целта да се постигне високо равнище на заетост се взема предвид при определянето и изпълнението на политиките и действията на Общността.

Член 128 (предишен член 109р)

1. Европейският съвет прави ежегоден преглед на състоянието на заетостта в Общността и приема заключения по тези въпроси въз основа на съвместен годишен доклад на Съвета и Комисията.
2. Въз основа на заключенията на Европейския съвет Съветът, по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент, Икономическия и социален комитет, Комитета на регионите и посочения в член 130 Комитет по заетостта, като действа с квалифицирано мнозинство, изготвя всяка година насоки, които държавите-членки вземат предвид при осъществяването на техните политики за заетостта. Тези основни насоки са съвместими с насоките, приети в съответствие с член 99, параграф 2.
3. Всяка държава-членка представя в Съвета и в Комисията годишен доклад относно приетите от нея основни мерки за изпълнение на своята политика за заетостта в светлината на посочените в параграф 2 основни насоки за заетостта.
4. Съветът, въз основа на посочените в параграф 3 доклади, и след като получи становището на Комитета по заетостта, ежегодно оценява осъществяването на

политиките по заетостта на държавите-членки, в светлината на основните насоки на заетостта. Съветът, като действа с квалифицирано мнозинство, по препоръка на Комисията, може, ако счете за необходимо в резултат от този преглед, да отправи препоръки до държавите-членки.

5. Въз основа на резултатите от този преглед Съветът и Комисията изготвят и предоставят на Европейския съвет съвместен годишен доклад за състоянието на заетостта в Общността и за изпълнението на основните насоки за заетостта.

Член 129 (предишен член 109с)

Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 251 и след консултация с Икономическия и социален комитет и Комитета на регионите, може да приеме насърчителни мерки, насочени към стимулиране сътрудничеството между държавите-членки и към подкрепа на тяхната дейност в областта на заетостта посредством инициативи за развитие на обмена на информация и най-добри практики чрез предоставяне на сравнителни анализи и консултантски съвети, както и като се развиват новаторски подходи и се оценява опитът, по-специално чрез пилотни проекти.

Тези мерки не включват хармонизиране на законовите и подзаконовите разпоредби на държавите-членки.

Член 130 (предишен член 109т)

Съветът, след консултация с Европейския парламент, създава Комитет по заетостта със статут на консултативен орган, с цел развитието на координацията между държавите-членки на политиките за заетост и за пазар на труда. Задачите на Комитета са:

- да следи развитието на състоянието на заетостта и на политиките за заетост в държавите-членки на Общността;
- без да се накърняват разпоредбите на член 207, да дава становище по искане на Съвета или на Комисията, или по своя инициатива, и да съдейства за подготовката на обсъжданията в Съвета, посочени в член 128;

При осъществяването на своя мандат Комитетът се консултира със социалните партньори.

Всяка държава-членка и Комисията назначават по двама члена на комитета.

Дял IX

ОБЩА ТЪРГОВСКА ПОЛИТИКА

Член 131 (предишен член 110)

Чрез създаването на митнически съюз помежду им, държавите-членки имат за цел да допринесат, в общ интерес, за хармоничното развитие на световната търговия, прогресивното премахване на ограниченията на международната търговия и понижаването на митническите бариери.

Общата търговска политика отчита благоприятния ефект, който премахването на митата между държавите-членки може да има за увеличаване на конкурентноспособността на предприятията в тези държави.

Член 132 (предишен член 112)

1. Без да се накърняват поетите между държавите-членки задължения в рамките на други международни организации, те прогресивно хармонизират системите, с които предоставят помощи за износа си в трети страни, в степента необходима да се гарантира, че конкуренцията между предприятията на Общността няма да бъде нарушена.

По предложение на Комисията Съветът, с квалифицирано мнозинство издава необходимите за тази цел директиви.

2. Предходните разпоредби не се прилагат към такова възстановяване на мита или такси с равностоен на мито ефект, както и към връщане на косвени данъци, включително данъци върху оборота, акцизи и други косвени данъци, каквото е допустимо при износ на стоки от държава-членка в трета страна, доколкото тези възстановявания не надвишават размера на прекия или косвения налог върху изнесените стоки.

Член 133 (предишен член 113)

1. Общата търговска политика се основава на единни принципи, в частност по отношение на промените в тарифните ставки, сключването на тарифни и търговски споразумения, постигането на еднообразие на мерките за либерализация, политиката на износ и мерките за защита на търговията, като тези, които се вземат в случаите на дъмпинг или субсидии.

Комисията представя на Съвета предложения за изпълнение на общата търговска политика.

Когато трябва да бъдат договорени споразумения с една или повече държави или международни организации, Комисията отправя препоръки до Съвета, който я оправомощава да започне необходимите преговори.

Комисията води преговорите като се консултира със специален комитет, назначен от Съвета да подпомага Комисията в тази ѝ задача, и в рамките на директиви, които Съветът може да адресира до нея.

Прилагат се съответните разпоредби на член 300.

4. При упражняване на правомощията, дадени му по настоящия член, Съветът решава с квалифицирано мнозинство.

5. Съветът, като действа с единодушие, по предложение на Комисията и след консултиране с Европейския парламент, може да разшири прилагането на параграфи 1 до 4 и към преговорите и международните договори в областта на услугите и на интелектуалната собственост, доколкото те не са визирани в тези параграфи.

Член 134 (предишен член 115)

За да гарантира, че изпълнението на мерките на търговската политика, взети в съответствие с Договора от която и да е държава-членка, няма да бъде пречатствано чрез отклоняване на търговски потоци или, когато различията между тези мерки водят до икономически трудности в една или повече държави-членки, Комисията препоръчва методите за необходимото сътрудничество между държавите-членки. Ако не направи това, Комисията може да разреши на държавите-членки да вземат необходимите защитни мерки, условията и детайлите за които се определят от нея.

В неотложни случаи, държавите-членки искат разрешение от Комисията сами да вземат необходимите мерки, която взема решение възможно най-скоро; след това съответните държави-членки съобщават мерките на останалите държави-членки. Комисията може по всяко време да реши, че съответната държава-членка трябва да измени или отмени въпросните мерки.

При избора на такива мерки, се дава приоритет на онези от тях, които причиняват най-малко смущение във функционирането на общия пазар.

Дял X (предишен дял VIIa)

МИТНИЧЕСКО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Член 135 (предишен член 116)

В рамките на приложното поле на настоящия договор, Съветът, действа съгласно предвидената в член 251 процедура, приема мерки за засилване на митническото сътрудничество между държавите-членки, както и между тях и Комисията. Тези мерки нямат отношение, нито към прилагането на разпоредбите на националното наказателно право, нито към националната правораздавателна система в държавите-членки.

Дял XI

СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА, ОБРАЗОВАНИЕ, ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ И МЛАДЕЖ

Глава 1

СОЦИАЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 136 (предишен член 117)

Общността и държавите-членки, като осъзнават основните социални права, като онези, залегнали в Европейската социална харта, подписана в Торино на 18 октомври 1961 г. и в Хартата на Общността за основните социални права на работниците, си поставят за цел насърчаване на заетостта, подобряване на условията на живот и труд, така че да се постигне тяхното хармонизиране, докато се осъществява подобряването, осигуряване на подходяща социална закрила, социален диалог, развитие на човешките ресурси с оглед високо и устойчиво равнище на заетост и борба с изключването от социалния живот.

За тази цел Общността и държавите-членки прилагат мерки, които отчитат разнообразието от национални практики, по-специално в областта на договорните

отношения, както и необходимостта от поддържането на конкурентноспособността на икономиката на Общността.

Те считат, че такова развитие ще последва както от функционирането на общия пазар, който ще благоприятства хармонизирането на социалните системи, така и от процедурите, предвидени в настоящия договор и от сближаването на законовите, подзаконовите и административните разпоредби.

Член 137 (предишен член 118)

1. С цел постигането на целите на член 136, Общността подкрепя и допълва дейностите на държавите-членки в следните области:

- подобряване, в частност, на работната среда, с цел закрилата на здравето и безопасността на работниците;
- условията на труд;
- информацията и консултацията на работниците;
- интегрирането на лицата, изключени от пазара на труда, без да се накърняват разпоредбите на член 150;
- равнопоставеността между мъже и жени, що се отнася до техните възможности на пазара на труда и третирането им в работата.

2. За тази цел Съветът може да приеме посредством директиви минимални предписания, които следва да бъдат приложени постепенно, като има предвид условията и техническите правила, съществуващи във всяка от държавите-членки. Тези директиви следва да избягват налагането на административни, финансови и правни ограничения по начин, който би попречил на създаването и развитието на малки и средни предприятия.

Съветът действа в съответствие с процедурата, посочена в член 251, след консултация с Икономическия и социален комитет и Комитета на регионите.

Съветът, като действа в съответствие със същата процедура, може да приема мерки, насочени към поощряването на сътрудничеството между държавите-членки посредством инициативи, които имат за цел да подобряват знанията, да развиват обмена на информация и на водещ практически опит, да развиват новаторски подходи и да оценяват практическия опит в борбата със социалното изключване.

3. Все пак, Съветът действа с единодушие, по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент, Икономическия и социален комитет и с Комитета за регионите, в следните области.

- социалното осигуряване и социалната закрила на работниците;
- закрилата на работниците при прекратяване на трудовия им договор;

- представителството и колективната защита на интересите на работниците и работодателите, включително и съвместното управление, като се спазват разпоредбите на параграф 6;
- условията на заетост на гражданите на трети страни, законно пребиваващи на територията на Общността;
- финансовите вноски за развитие на заетостта и създаването на нови работни места, без да се засягат разпоредбите, отнасящи се до Социалния фонд.

4. Държава-членка може да възложи на социалните партньори, по тяхно съвместно искане, изпълнението на директивите, приети в съответствие с параграфи 2 и 3.

В този случай тя следва да се увери, че не по-късно от датата, до която директивата трябва да бъде транспонирана в съответствие с член 249, социалните партньори са въвели със споразумение необходимите мерки, като заинтересованата държава-членка трябва да приеме всяка необходима мярка, която да ѝ позволи да бъде по всяко време в състояние да гарантира резултатите, изисквани от съответната директива.

5. Разпоредбите, приети в съответствие с настоящия член, не са пречка която и да е държава-членка да запази или да въведе по-строги предпазни мерки, съвместими с настоящия договор.

6. Разпоредбите на настоящия член не се прилагат спрямо заплащането на труда, правото на сдружаване, правото на стачка или правото да се обявява локаут.

Член 138 (предишен член 118а)

1. Комисията има за задача да развива консултациите между социалните партньори на равнище Общност и приема всякакви необходими мерки, за да улесни техния диалог, като оказва балансирана подкрепа на страните.

2. За тази цел, преди да внесе предложения в областта на социалната политика, Комисията се консултира със социалните партньори относно възможната насока на дадено действие на Общността.

3. Ако след тази консултация Комисията счита, че е препоръчително действие от страна на Общността, тя се консултира със социалните партньори относно съдържанието на предвижданото предложение. Социалните партньори представят на Комисията становище или, когато това е необходимо, препоръка.

4. При тази консултация социалните партньори могат да информират Комисията за тяхното желание да започнат процедурата, предвидена в член 139. Продължителността на процедурата не може да превишава девет месеца, освен ако заинтересованите социални партньори и Комисията не решат съвместно този срок да бъде продължен.

Член 139 (предишен член 118б)

1. Диалогът между социалните партньори на равнище Общност може да доведе, ако те пожелаят, до договорни отношения, включително и до споразумения.

2. Споразуменията, сключени на равнище Общност, се изпълняват било в съответствие с процедурите и практиките, специфични за социалните партньори и за държавите-членки, било при въпроси, обхванати от член 137 – по съвместно искане на подписалите ги страни, с решение на Съвета, по предложение на Комисията.

Съветът действа с квалифицирано мнозинство, освен когато въпросното споразумение съдържа една или повече клаузи, отнасящи се до области, посочени в член 137, параграф 3, в който случай той действа с единодушие.

Член 140 (предишен член 118в)

За постигането на целите, посочени в член 136 и без да се засягат останалите разпоредби на настоящия договор, Комисията поощрява сътрудничеството между държавите-членки и улеснява координацията на техните действия във всички области на социалната политика в обхвата на настоящата глава, и по-специално в областите, отнасящи се до:

- заетостта;
- трудовото право и условията на труд;
- въвеждащото и надграждащото професионално обучение;
- социалното осигуряване;
- предотвратяването на трудовите злополуки и професионалните болести;
- хигиената на труда;
- правото на синдикално сдружаване и на колективни преговори между работодателите и работниците.

За тази цел Комисията действа в тясно сътрудничество с държавите-членки посредством проучвания, становища и организиране на консултации, както по проблеми, възникващи в национален план, така и по онези, които представляват интерес за международните организации.

Преди да изрази становищата, предвидени в настоящия член, Комисията се консултира с Икономическия и социален комитет.

Член 141 (предишен член 119)

1. Всяка държава-членка осигурява прилагането на принципа за равно заплащане на мъжете и жените за равен труд или за труд с равна стойност.

2. За целите на настоящия член под „заплащане” се разбира обичайната основна или минимална заплата или надница, както и всяка друга придобивка в пари или в натура, изплатена пряко или непряко от работодателя на работника за неговия труд.

Равното заплащане без дискриминация, основаваща се на пола, означава:

- а) че заплащането за един и същи труд, положен при сделна система за заплащане, се изчислява на база една и съща мерна единица;

б) че заплащането за труд, положен при повременна система за заплащане, е едно и също за една и съща работа.

3. Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 251, след консултация с Икономическия и социален комитет, приема мерки, които осигуряват прилагането на принципа за равни възможности и равно третиране на мъжете и жените в областта на заетостта и труда, включително и на принципа за равно заплащане за равен труд или труд с равна стойност.

4. За да се осигури на практика пълна равнопоставеност между мъжете и жените в професионалния живот, принципът за равно третиране не е пречка всяка държава-членка да запази или да приеме мерки, предвиждащи специфични придобивки за улеснение на упражняването на професионална дейност от недостатъчно представения пол или да предотврати или да компенсира неизгоди в професионалната кариера.

Член 142 (предишен член 119а)

Държавите-членки се стремят да запазят съществуващото съответствие в схемите за платен отпуск.

Член 143 (предишен член 120)

Комисията изготвя ежегодно доклад за напредъка в изпълнението на целите, посочени в член 136, включително относно демографското състояние в Общността. Тя предава доклада на Европейския парламент, Съвета и Икономическия и социален комитет.

Европейският парламент може да приканва Комисията да изготвя доклади по специфични проблеми, отнасящи се до социалното положение.

Член 144 (предишен член 121)

Съветът с единодушие и след като се консултира с Икономическия и социален комитет може да възложи на Комисията задачи, свързани с изпълнението на общите мерки, в частност по отношение на социалното осигуряване на работниците-мигранти, посочени в членове 39 до 42.

Член 145 (предишен член 122)

Комисията включва в своя годишен доклад до Европейския парламент отделна глава във връзка с развитието на социалното положение в рамките на Общността.

Европейският парламент може да покани Комисията да състави доклади във връзка със специфични проблеми, отнасящи се до социалното положение.

Глава 2 ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Член 146 (предишен член 123)

За да се подобрят възможностите за заетост на работниците във вътрешния пазар и с това да се допринесе за повишаване на жизнения стандарт, се създава Европейски социален фонд, в съответствие с изложените по-долу разпоредби; фондът се стреми да улесни заетостта на

работниците и да увеличи географската и професионална мобилност в рамките на Общността, както и да улесни тяхното адаптиране към промените в промишлеността и в производствените системи, в частност чрез професионална квалификация и преквалификация.

Член 147 (предишен член 124)

Управлението на Фонда се възлага на Комисията.

При осъществяването на тази своя задача Комисията се подпомага от Комитет, председателстван от член на Комисията и съставен от представители на правителствата, професионалните съюзи и работодателските организации.

Член 148 (предишен член 125)

Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 251 и след консултация с Икономическия и социален комитет и Комитета на регионите, приема решенията по прилагане, отнасящи се до Европейския социален фонд.

Глава 3

ОБРАЗОВАНИЕ, ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ И МЛАДЕЖ

Член 149 (предишен член 126)

1. Общността допринася за развитието на качествено обучение чрез насърчаване на сътрудничеството между държавите-членки и, ако е необходимо, чрез подпомагане и допълване на техните действия, като напълно зачита отговорностите на държавите-членки за съдържанието на учебния процес и организацията на образователните системи и тяхното културно и езиково разнообразие.
2. Действията на Общността целят:
  - развиването на европейско измерение в образованието, особено чрез обучение и разпространение на езиците на държавите-членки;
  - насърчаване на мобилността на студенти и преподаватели, *inter alia* чрез стимулиране на академичното признаване на дипломи и срокове на обучение;
  - насърчаване на сътрудничеството между образователните институции;
  - развиване на обмена на информация и опит по проблеми, които са общи за образователните системи на държавите-членки;
  - насърчаване на развитието на младежкия обмен и обмена на социално-образователни инструктори;
  - насърчаване на развитието на дистанционното образование.
3. Общността и държавите-членки поощряват сътрудничеството с трети страни и с компетентните международни организации в областта на обучението, в частност Съвета на Европа.
4. За да допринесе за постигането на целите по настоящия член, Съветът:

- като действа в съответствие с процедурата по член 251, след консултации с Икономическия и социален комитет и с Комитета на регионите, приема поощрителни мерки, с изключение на всякаква хармонизация на закони и подзаконовни актове на държавите-членки;
- приема препоръки с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията.

Член 150 (предишен член 127)

1. Общността провежда политика на професионално обучение, която подкрепя и допълва действията на държавите-членки, като напълно зачита отговорностите на държавите-членки относно съдържанието и организацията на професионалното обучение.

2. Действията на Общността имат за цел:

- да улеснят адаптирането към промените в промишлеността, в частност чрез професионална квалификация и преквалификация;
- да подобрят първоначалното и продължаващо професионално обучение с оглед подобряване на професионалната интеграция и реинтеграция на пазара на труда;
- да улеснят достъпа до професионално обучение и да насърчават мобилността на обучаващите и обучаваните, и в частност на младите хора;
- да стимулират сътрудничеството по въпросите на обучението между образователните или учебните заведения и фирми;
- да развият обмен на информация по проблеми, общи за учебните системи на държавите-членки.

3. Общността и държавите-членки поощряват сътрудничеството с трети страни и с компетентните международни организации в областта на професионалното обучение.

4. Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 251 и след консултация с Икономическия и социален комитет и с Комитета на регионите, приема мерки, с които да подпомогне постигането на целите, посочени в настоящия член, с изключение на всякакво хармонизиране на законовите и подзаконовите разпоредби на държавите-членки.

Дял XII (предишен дял IX)

КУЛТУРА

Член 151 (предишен член 128)

1. Общността дава своя принос за разцвета на културите на държавите-членки, като зачита тяхното национално и регионално многообразие и същевременно извежда на преден план общото културно наследство.
2. Действията на Общността са насочени към насърчаване на сътрудничеството между държавите-членки и, ако е необходимо – подкрепа и допълване на техните действия в следните области:

- подобряване на знанията и разпространяване на културата и историята на европейските народи;
- опазване и закрила на културното наследство от европейско значение;
- културен обмен с нетърговска цел;
- художествени и литературни произведения, включително и в аудиовизуалния сектор.

3. Общността и държавите-членки подкрепят сътрудничеството с трети страни и компетентни международни организации в сферата на културата и в частност със Съвета на Европа.

4. Общността взема предвид културните аспекти при своята дейност по силата на други разпоредби на настоящия договор, по-специално, за да зачита и развива разнообразието на нейните култури.

5. С цел да допринесе за осъществяването на целите, посочени в настоящия член, Съветът:

- в съответствие с процедурата, предвидена в член 251, след консултации с Комитета на регионите, приема поощрителни мерки, с изключение на хармонизацията на закони и подзаконови актове в държавите-членки. Съветът действа с единодушие при прилагане на процедурата, предвидена в член 251;
- приема препоръки с единодушие, по предложение на Комисията.

Дял XIII (предишен дял X)

ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ

Член 152 (предишен член 129)

1. При разработването и изпълнението на всички политики и дейности на Общността се осигурява високо равнище на закрила на човешкото здраве.

Действията на Общността, които допълват националните политики, са насочени към подобряването на общественото здраве, предотвратяването на болестите и заболяемостта при хората и на източниците на опасност за човешкото здраве. Тези действия обхващат също борбата с големите заплахи за здравето, като поощряват научните изследвания относно техните причини, пренасяне и предотвратяване, а също така и здравната информация и просвета.

Общността допълва действията на държавите-членки за намаляване на вредата от наркотиците за здравето, включително посредством информация и превантивни мерки.

2. Общността поощрява сътрудничеството между държавите-членки в областите, посочени в този член, и ако е необходимо, оказва подкрепа на техните действия.

Държавите-членки, във връзка с Комисията, координират помежду си своите политики и програми в областите, посочени в параграф 1. Комисията може в тясна връзка с

държавите-членки да предприема всякаква полезна инициатива за развитието на тази координация.

3. Общността и държавите-членки насърчават сътрудничеството с трети страни и с компетентните международни организации в областта на общественото здраве.

4. Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 251 и след консултация с Икономическия и социален комитет и с Комитета на регионите, допринася за постигането на целите, посочени в този член, като приема:

- а) мерки, въвеждащи високи стандарти на качество и на сигурност на органите и субстанциите от човешки произход, на кръвта и кръвните продукти; тези мерки не са пречка всяка държава-членка да запази или да въведе по-стриктни защитни мерки;
- б) чрез дерогация от член 37 – мерки във ветеринарната и фитосанитарната област, които имат за пряка цел закрилата на общественото здраве;
- в) поощрителни действия, предназначени да защитят и подобрят човешкото здраве, с изключение на всякакво хармонизиране на законовите и подзаконовите разпоредби на държавите-членки.

Съветът може с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията, да приеме препоръки за целите, изброени в този член.

5. Действията на Общността в областта на общественото здраве зачитат изцяло задълженията на държавите-членки да организират и предоставят здравни услуги и медицински грижи. В частност, мерките, посочени в параграф 4, буква а), не засягат националните разпоредби относно донорството на органи и кръводаряването или използването на органи и кръв за медицински цели.

Дял XIV (предишен дял XI)

ЗАЩИТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

Член 153 (предишен член 129а)

1. С цел подкрепа на интересите на потребителите и осигуряването на високо равнище на защита на потребителите, Общността съдейства за закрилата на здравето, сигурността и икономическите интереси на потребителите, както и за развитието на тяхното право на информация, просвета и самоорганизиране с цел защита на техните интереси.

2. Изискванията за защита на потребителите се вземат под внимание при определянето и осъществяването на другите политики и действия на Общността.

3. Общността допринася за постигането на целите, посочени в параграф 1 посредством:

- а) мерки, които тя приема по силата на член 95 в рамките на доизграждането на вътрешния пазар;

б) мерки, които подкрепят и допълват политиката, осъществявана от държавите-членки и осигуряват наблюдението върху нея.

4. Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 251 и след консултация с Икономическия и социален комитет, приема мерките, посочени в параграф 3, б).

5. Мерките, приети по силата на параграф 4, не са пречка за която и да е държава-членка да запази или въведе по-стриктни защитни мерки. Тези мерки трябва да бъдат съвместими с настоящия договор. Те се съобщават на Комисията.

Дял XV (предишен дял XII)

ТРАНСЕВРОПЕЙСКИ МРЕЖИ

Член 154 (предишен член 129б)

1. За да подпомогне постигането на целите, посочени в членове 14 и 158 и да даде възможност на гражданите на Съюза, на икономическите оператори и на регионалните и местни общности да извлекат пълните ползи от създаването на област без вътрешни граници, Общността дава своя принос за установяването и развитието на трансевропейски мрежи в областта на транспорта, далекосъобщенията и енергийната инфраструктура.

2. В рамките на една система на отворени и конкурентни пазари, действията на Общността имат за цел насърчаване на взаимосвързаността и възможността за взаимното използване на националните мрежи, както и достъпа до такива мрежи. В частност те отчитат необходимостта от свързването на островните, тези без излаз на море и периферните региони, с централните региони на Общността.

Член 155 (предишен член 129в)

1. За постигане на целите, посочени в член 154, Общността:

- създава поредица от основни насоки, обхващащи целите, приоритетите и най-общите насоки на мерките, предвидени в областта на трансевропейските мрежи; тези основни насоки определят проектите от общ интерес;
- прилага всякакви мерки, които биха могли да се окажат необходими за осигуряването на възможността за взаимно използване на мрежите и в частност в областта на техническата стандартизация;
- може да подкрепя проекти от общ интерес, които са подкрепени от държавите-членки и определени в рамките на насоките, посочени в първо тире, по-специално под формата на проучвания за възможностите за изпълнение, гаранции или субсидии за покриване на лихви; Общността може също така да даде своя принос чрез Кохезионния фонд, създаден в съответствие с член 161 с цел да се финансират специфични проекти от държавите-членки в областта на транспортната инфраструктура.

Дейностите на Общността вземат предвид потенциалната икономическа жизнеспособност на проектите.

2. Държавите-членки, като поддържат връзка с Комисията, координират помежду си политиките, водени от тях на национално равнище, които могат да има важно значение за постигането на целите, посочени в член 154. Комисията може, в тясно сътрудничество с държавите-членки, да предприема всякакви полезни инициативи за насърчаване на тази координация.

3. Общността може да реши да си сътрудничи с трети страни, с цел да поощри изпълнението на проекти от общ интерес и да осигури възможност за взаимното функциониране на мрежите.

Член 156 (предишен член 129г)

Насоките и другите мерки, посочени в член 155, параграф 1, се приемат от Съвета, в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 и след консултация с Икономическия и социалния комитет и Комитета на регионите.

Основните насоки и проектите от общ интерес, които се отнасят до територията на държава-членка, изискват одобрението на заинтересованите държави-членки.

Дял XVI (предишен дял XIII)

ПРОМИШЛЕННОСТ

Член 157 (предишен член 130)

1. Общността и държавите-членки гарантират съществуването на условията, необходими за конкурентоспособността на промишлеността в Общността.

За тази цел, в съответствие със системата на отворените и конкурентноспособни пазари, тяхното действие е насочено към:

- ускоряване на приспособяването на промишлеността към структурните промени;
- поощряване на благоприятна среда за инициативността и за развитието на предприятията в цялата Общност, и в частност на малките и средни предприятия;
- поощряване на среда, благоприятна за сътрудничество между предприятията;
- подпомагане на по-доброто използване на промишления потенциал на политиката на иновации, научни изследвания и технологично развитие.

2. Държавите-членки се консултират взаимно, като поддържат връзка с Комисията и когато е необходимо, координират своите действия. Комисията може да предприема всякакви полезни инициативи за насърчаване на тази координация.

3. Общността допринася за осъществяването на целите, предвидени в параграф 1, посредством следваните от нея политики и дейности, в съответствие с останалите разпоредби на настоящия договор. Съветът, с единодушие, по предложение на Комисията, след като се консултира с Европейския парламент и с Икономическия и социален комитет, може да приеме специфични мерки в подкрепа на действията, предприети от държавите-членки за осъществяване на целите, предвидени в параграф 1.

Настоящият дял не дава основание за въвеждането от Общността на каквато и да е мярка, която би могла да доведе до нарушаване на конкуренцията.

Дял XVII (предишен дял XIV)
ИКОНОМИЧЕСКО И СОЦИАЛНО СБЛИЖАВАНЕ

Член 158 (предишен член 130а)

За да насърчи цялостното си хармонично развитие, Общността разработва и осъществява свои инициативи, които водят до укрепването на нейното икономическо и социално сближаване.

По-специално Общността има за цел намаляването на неравенството между нивата на развитие на различните региони и изостаналостта на най-необлагодетелстваните региони или острови, включително селските райони.

Член 159 (предишен член 130б)

Държавите-членки осъществяват своята икономическа политика и я координират по такъв начин, че да постигнат целите, предвидени в член 158. Формулирането и прилагането на политиките и дейностите на Общността, както и осъществяването на вътрешния пазар, се съобразяват с целите, предвидени в член 158, като допринасят за тяхното осъществяване. Общността също така подкрепя осъществяването на тези цели чрез действията, които предприема посредством структурните фондове (Европейски фонд за ориентиране и гарантиране на селското стопанство, частта за ръководство, Европейски социален фонд, Европейски фонд за регионално развитие), Европейската инвестиционна банка и други съществуващи финансови инструменти.

Комисията внася доклад в Европейския парламент, Съвета, Икономическия и социален комитет и Комитета на регионите на всеки три години относно осъществения напредък в реализирането на икономическото и социално сближаване, и относно начина, по който различните средства, предвидени в настоящия член, са допринесли за него. Този доклад, ако е необходимо, се придружава от подходящи предложения.

При необходимост от специфични действия извън фондовете и без да се засягат мерките, определени в рамките на другите политики на Общността, такива действия могат да бъдат приети от Съвета с единодушие, по предложение на Комисията и след консултации с Европейския парламент, Икономическия и социален комитет и Комитета на регионите.

Член 160 (предишен член 130в)

Европейският фонд за регионално развитие е предназначен да подпомага преодоляването на основните различия между регионите в Общността посредством участие в развитието и структурното приспособяване на регионите, чието развитие изостава, и в конверсията на регионите със западаща индустрия.

Член 161 (предишен член 130г)

Без да се засяга член 162, Съветът, с единодушие, по предложение на Комисията, след като получи официалното съгласие на Европейския парламент и се консултира с

Икономическия и социален комитет и с Комитета на регионите, определя задачите, приоритетните цели и организацията на структурните фондове, което може да включва и групиране на фондовете. Съветът, като действа по същата процедура, определя и приложимите спрямо тях общи правила, разпоредбите, необходими за гарантирането на тяхната ефективност и взаимната им координация, както и координирането им с други съществуващи финансови инструменти.

Кохезионен фонд, създаден от Съвета в съответствие със същата процедура, предоставя финансова помощ по проекти в областта на околната среда и на трансевропейските мрежи в областта на транспортната инфраструктура.

Член 162 (предишен член 130д)

Решенията по прилагане, отнасящи се до Европейския фонд за регионално развитие се приемат от Съвета, който действа в съответствие с процедурата, посочена в член 251 и след консултация с Икономическия и социален комитет и с Комитета на регионите.

По отношение на Европейския фонд за ориентиране и гарантиране на селското стопанство, раздел „Ориентиране” и по отношение на Европейския социален фонд продължават да се прилагат съответно член 37 и член 148.

Дял XVIII (предишен дял XV)

НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ТЕХНОЛОГИЧНО РАЗВИТИЕ

Член 163 (предишен член 130е)

1. Общността има за цел да укрепва научния и технологичен потенциал на промишлеността в Общността и да съдейства за нейната по-голяма конкурентоспособност на международно ниво, като в същото време насърчава всички научни изследвания, считани за необходими по силата на други глави от настоящия договор.
2. За тази цел тя поощрява в рамките на цялата Общност предприятията, включително малките и средните, научноизследователските центрове и университети в техните дейности в областта на научните изследвания и технологичното развитие, които са от високо качество; тя подкрепя усилията им да си сътрудничат помежду си, като има за цел най-вече да осигури възможност на предприятията да използват изцяло потенциала на вътрешния пазар, в частност посредством осъществяването на национални публични търгове, определянето на общи стандарти и премахването на правните и фискални пречки пред това сътрудничество.
3. Всички дейности на Общността в съответствие с настоящия договор в областта на научните изследвания и технологичното развитие, включително и демонстрационните проекти, се определят и осъществяват в съответствие с разпоредбите на настоящия дял.

Член 164 (предишен член 130ж)

В стремежа си да постигне тези цели Общността осъществява следните дейности, които допълват дейностите на държавите-членки:

- а) осъществяване на научни изследвания, технологично развитие и пилотни програми посредством поощряването на сътрудничеството с и между предприятията, научните центрове и университетите;
- б) поощряване на сътрудничеството в областта на научните изследвания, технологичното развитие и демонстрационните инициативи на Общността с трети страни и международни организации;
- в) разпространяване и оптимизиране на резултатите от осъществяването на научните изследвания, технологичното развитие и демонстрационните инициативи в Общността;
- г) поощряване на обучението и мобилността на занимаващите се с научни изследвания в Общността.

Член 165 (предишен член 130з)

1. Общността и държавите-членки координират своите дейности в областта на научните изследвания и технологичното развитие по такъв начин, че да осигурят взаимната съвместимост на техните национални политики и политиката на Общността.
2. В тясно сътрудничество с държавите-членки, Комисията може да предприеме каквато и да е полезна инициатива с цел да поощри предвидената в параграф 1 координация.

Член 166 (предишен член 130и)

1. Съветът приема многогодишна рамкова програма, обхващаща всички действия на Общността, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 251 и след консултация с Икономическия и социален комитет.

Рамковата програма:

- определя научноизследователските и технологични цели, които трябва да бъдат достигнати от дейностите, предвидени в член 164 и посочва релевантните приоритети;

- определя общите рамки на тези дейности;
- определя максималния общ размер и подробните правила за финансовото участие на Общността в рамковата програма и съответното дялово участие във всяка от предвидените дейности.

3. Рамковата програма се преработва или допълва в зависимост от промяната в ситуацията.

4. Рамковата програма се осъществява посредством специфични програми, които се разработват за всяка отделна дейност. Всяка специфична програма определя подробни правила за нейното изпълнение, определя своята продължителност и предвижда средствата, които се считат за необходими. Общата сума на средствата, които се считат за необходими и са определени в специфичните програми, не може да превишава цялостния максимален размер, определен от рамковата програма, и за всяка една дейност.

5. Съветът, с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията, след като се консултира с Европейския парламент и Икономическия и социален комитет, приема специфичните програми.

Член 167 (предишен член 130й)

За прилагането на многогодишната рамкова програма Съветът:

- определя правилата за участие на предприятията, научноизследователските центрове и университетите;

определя правила относно разпространяването на резултатите от научните изследвания.

Член 168 (предишен член 130к)

При осъществяване на многогодишната рамкова програма могат да бъдат приети и допълнителни програми, свързани с участието само на някои държави-членки, които ги финансират, при възможно участие на Общността.

Съветът приема разпоредби относно допълнителните програми, в частност що се отнася до разпространяването на знания и на достъпа на други държави-членки.

Член 169 (предишен член 130л)

При осъществяването на многогодишната рамкова програма Общността може да предвиди по споразумение със заинтересованите държави-членки своето участие в научноизследователските програми и програмите за развитие, осъществявани от няколко държави-членки, включително и участие в структури, създадени за изпълнението на тези програми.

Член 170 (предишен член 130м)

При осъществяване на многогодишната рамкова програма Общността може да предвиди сътрудничество при осъществяването на научните изследвания,

технологичното развитие и демонстрационните инициативи с трети страни или международни организации.

Подобните условия на това сътрудничество могат да бъдат включени в споразумения между Общността и третите заинтересовани страни, които подлежат на договоряне и се сключват в съответствие с член 300.

Член 171 (предишен член 130н)

Общността може да създаде съвместни предприятия или всякакви други структури, необходими за ефективното осъществяване на научните изследвания, технологичното развитие и демонстрационните програми на Общността.

Член 172 (предишен член 130о)

Съветът, като действа с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент и Икономическия и социален комитет, приема разпоредбите, посочени в член 171.

Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 251 и след консултация с Икономическия и социален комитет, приема решенията, посочени в член 167, 168 и 169. За приемането на допълнителните програми се изисква съгласието на заинтересованите държави-членки.

Член 173 (предишен член 130 п)

В началото на всяка година Комисията изпраща доклад на Европейския парламент и на Съвета. Докладът включва информацията относно осъществената дейност в областта на научните изследвания и технологичното развитие, както и на разпространяването на резултатите през предходната година, и работна програма за текущата година.

Дял XIX (предишен дял XVI)

ОКОЛНА СРЕДА

Член 174 (предишен член 130с)

1. Политиката на Общността в областта на околната среда допринася за осъществяването на следните цели:

- опазване, защита и подобряване на качеството на околната среда;
- защита на здравето на хората;
- разумно и рационално използване на природните ресурси;
- поощряване на мерките на международно ниво за справяне с регионалните и световни проблеми в областта на околната среда.

2. Политиката на Общността в областта на околната среда има за цел постигането на високо равнище на защита, като взема предвид различното състояние на регионите в Общността. Тя се основава на принципите на предпазните мерки и превантивните

действия, на принципа на приоритетното отстраняване още при източника на замърсяване на околната среда и на принципа „замърсителят плаща“.

В този контекст мерките за хармонизиране, които отговарят на изискванията за защита на околната среда включват, когато това е необходимо, клауза за нейното опазване, която разрешава на държавите-членки да приемат временни мерки, основаващи се на околната среда, които са от неикономически характер, подчинени на процедура на контрол от страна на Общността.

3. При разработването на своята политика в областта на околната среда, Общността отчита:

- наличните научни и технически данни;
  - природните условия в различните области на Общността;
  - потенциалните ползи и разходите при действие или бездействие;
  - икономическото и социалното развитие на Общността като цяло и балансираното развитие на нейните региони;
4. В рамките на съответните области на тяхната компетентност Общността и държавите-членки сътрудничат с трети страни и с компетентни международни организации. Мерките за сътрудничество с Общността могат да бъдат включвани в споразумения между Общността и трети заинтересовани страни, които се договарят и сключват в съответствие с член 300.

Предходната алинея не засяга компетентността на държавите-членки да водят преговори в рамките на международни организации и да сключват международни споразумения.

Член 175 (предишен член 130г)

1. Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 251 и след консултация с Икономическия и социален комитет и с Комитета на регионите, приема решения относно действията, които Общността трябва да предприеме, за да постигне целите, посочени в член 174.

2. Чрез дерогация от процедурата за вземане на решение, предвидена в параграф 1 и без да се накърняват разпоредбите на член 95, Съветът с единодушие, по предложение на Комисията, след консултация с Европейския парламент, Икономическия и социален комитет и Комитета на регионите, приема:

- разпоредби преди всичко от фискален характер;
- мерки, отнасящи се до планирането на градове и села, до използването на земята, с изключение на управлението на отпадъците и мерки от общ характер, както и до управлението на водните ресурси;
- мерки, които съществено влияят върху избора на държавата-членка измежду различни източници на енергия и на общата структура на нейните енергийни доставки.

Съветът може, при условията, предвидени в предходната алинея, да определи въпросите, включени в настоящия параграф, по които решенията трябва да бъдат вземани с квалифицирано мнозинство.

3. В други области програмите за действие от общ характер, които определят приоритетните цели, които трябва да бъдат постигнати, се приемат от Съвета, който действа в съответствие с процедурата, посочена в член 251 и след консултация с Икономическия и социален комитет и Комитета на регионите.

Съветът, при условията на параграф 1, или параграф 2, в зависимост от конкретния случай приема мерките, които са необходими за осъществяването на тези програми.

4. Без да се изключват някои мерки, предприемани от Общността, държавите-членки финансират и осъществяват политика в областта на околната среда.

5. Без да се накърнява принципът, че трябва да плаща замърсителят, ако мярка, основаваща се на разпоредбите на параграф 1, е свързана с разходи, които изглеждат непосилно големи за съответните органи в държава-членка, Съветът в акта за приемането на тази мярка включва подходящи разпоредби под формата на:

- временни дерогации и/или
- финансова подкрепа от Кохезионния фонд, създаден не по-късно от 31 декември 1993 г. по силата на член 161.

Член 176 (предишен член 130у)

Приетите в съответствие с член 175 предпазни мерки не са пречка за държавата-членка да запази съществуващите или да въведе по-строги предпазни мерки. Тези мерки трябва да бъдат съвместими с настоящия договор. Те се съобщават на Комисията.

Дял XX (предишен XVII)

СЪТРУДНИЧЕСТВО ЗА РАЗВИТИЕ

Член 177 (предишен член 130ф)

1. Политиката на Общността в областта на сътрудничеството за развитие, която допълва политиките, провеждани от държавите-членки, подпомага:
  - устойчивото икономическо и социално развитие на развиващите се страни и в частност на онези от тях, които са в най-неблагоприятно положение;
  - гладката и постепенна интеграция на развиващите се страни в световната икономика;
  - кампанията срещу бедността в развиващите се страни.
2. Политиката на Общността в тази област допринася за осъществяването на общата цел за развитие и укрепване на демокрацията и върховенството на закона, както и за зачитане на човешките права и на основните свободи.
3. Общността и държавите-членки са длъжни да се съобразяват с поетите ангажменти и да вземат предвид целите, които са одобрили в рамките на Обединените нации и другите компетентни международни организации.

Член 178 (предишен член 130х)

Общността взема предвид целите, посочени в член 177 и при осъществяването на онези свои начинания, които има вероятност да засегнат и развиващите се страни.

Член 179 (предишен член 130ц)

1. Без да се засягат останалите разпоредби на настоящия договор, Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 251, приема необходимите мерки за изпълнението на целите, посочени в член 177. Тези мерки могат да бъдат под формата на многогодишни програми.
2. Европейската инвестиционна банка дава своя принос при условията, посочени в нейния устав за прилагането на мерките, посочени в параграф 1.
3. Разпоредбите на настоящия член не засягат сътрудничеството с държавите от Африка, Карибския и Тихоокеанския басейн, в рамките на Конвенцията АКТ – ЕО.

Член 180 (предишен член 130 ч)

1. Общността и държавите-членки координират своите политики, свързани със сътрудничеството за развитие и се консултират взаимно относно програмите си за помощ, включително в рамките на международните организации и по време на международни конференции. Те могат да предприемат съвместни действия. Държавите-членки предоставят своята подкрепа, ако това е необходимо, за осъществяването на програмите за помощ на Общността.
2. Комисията може да предприема всякаква полезна инициатива за поощряване на посочената в параграф 1 координация.

Член 181 (предишен член 130 ш)

В рамките на съответните области на тяхната компетентност Общността и държавите-членки си сътрудничат с трети страни и с компетентни международни организации. Условията и модалитетите на сътрудничеството на Общността могат да бъдат

уточнявани в споразумения между Общността и трети заинтересовани страни, които се договарят и сключват в съответствие с член 300.

Предходният параграф не накърнява компетентността на държавите-членки да водят преговори в рамките на международни организации и да сключват международни договори.

Част 4

АСОЦИИРАНЕ НА ОТВЪДМОРСКИТЕ СТРАНИ И ТЕРИТОРИИ

Член 182 (предишен член 131)

Държавите-членки се съгласяват да асоциират към Общността неевропейски страни и територии, които имат специални отношения с Дания, Франция, Нидерландия и Обединеното кралство. Тези страни и територии (по-долу наричани „страни и територии“) са посочени в приложение II към настоящия договор.

Целта на асоциирането е да съдейства за икономическото и социалното развитие на страните и териториите и да създаде тесни икономически връзки между тях и Общността като цяло.

В съответствие с принципите, предвидени в преамбюла на настоящия договор, асоциирането е предназначено преди всичко да защитава интересите и просперитета на населението на тези страни и територии, за да ги доведе до икономическия, социалния и културния напредък, към който се стремят.

Член 183 (предишен член 132)

Асоциирането има следните цели:

1. Държавите-членки да прилагат по отношение на своята търговия със страните и териториите същото третиране, което си предоставят една на друга в съответствие с настоящия договор.

2. Всяка страна или територия прилага по отношение на търговията си с държавите-членки и с други страни или територии същото третиране, каквото прилага по отношение на европейската държава, с която има специални отношения.

3. Държавите-членки дават своя принос за инвестициите, които са необходими за постепенното развитие на тези страни и територии.

4. За инвестициите, които се финансират от Общността, участието в търговете и доставките трябва да бъдат отворени при еднакви условия за всички физически и юридически лица, които са граждани на държава-членка или на някоя от страните и териториите.

5. В отношенията между държавите-членки и страните и териториите правото на установяване на гражданите и на търговските дружества се регулира в съответствие с разпоредбите и процедурите, включени в главата относно правото на установяване на недискриминационна основа, при спазване на специалните разпоредби, приети по силата на член 187.

Член 184 (предишен член 133)

1. Митата върху вноса в държавите-членки на стоки, произхождащи от страните и териториите се премахват напълно, в съответствие със забраната на митата между държавите-членки, съгласно разпоредбите на настоящия договор.

2. Митата върху вноса във всяка страна или територия от държавите-членки или от други страни или територии се забраняват, в съответствие с разпоредбите на член 25.

3. Страните и териториите могат обаче да налагат мита, които отговарят на нуждите на тяхното развитие и индустриализация, или носят приходи за техния бюджет.

Посочените в предходната алинея мита не могат да надвишават нивото на тези, които се налагат при внос на стоки от държавата-членка, с която всяка страна или територия има специални отношения.

4. Параграф 2 не се прилага по отношение на страни и територии, които по причина на специфичните международни задължения, с които са обвързани, вече прилагат недискриминационна митническа тарифа.

5. Въвеждането или промяната на митата, налагани върху стоките, внасяни от страните и териториите, не трябва законово или фактически, да води до пряка или непряка дискриминация при внос от различните държави-членки.

Член 185 (предишен член 134)

Ако размерът на митата, прилагани по отношение на стоки от трета страна, които влизат в съответната страна или територия, поради прилагането на разпоредбите на член 184, параграф 1, може да предизвика смущения в търговията, които са във вреда на държава-членка, последната може да поиска от Комисията да предложи на останалите държави-членки мерки, които са необходими за преодоляване на това положение.

Член 186 (предишен член 135)

При спазване на разпоредбите, отнасящи се до общественото здраве, обществената сигурност и обществения ред, свободата на движение на работниците от страните и териториите в рамките на държавите-членки, както и на работниците от държавите-членки в рамките на страните и териториите, се регулира от споразумения, които трябва да бъдат сключени впоследствие, при единодушното одобрение на държавите-членки.

Член 187 (предишен член 136)

Съветът с единодушие приема въз основа на придобития опит в рамките на асоциирането на страните и териториите към Общността и въз основа на принципите, записани в настоящия договор, разпоредбите, които се отнасят до реда, условията и процедурата за асоцииране на страните и териториите към Общността.

Член 188 (предишен член 136а)

Разпоредбите на членове 182 до 187 се прилагат по отношение на Гренландия, при условията на специфичните разпоредби относно Гренландия, съдържащи се в Протокола за специалния режим, приложим за Гренландия, приложен към настоящия договор.

Част пета

ИНСТИТУЦИИ НА ОБЩНОСТТА

Дял I

ИНСТИТУЦИОННИ РАЗПОРЕДБИ

Глава 1

ИНСТИТУЦИИ

Раздел 1

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

Член 189 (предишен член 137)

Европейският парламент, който се състои от представители на народите на държавите, обединени в Общността, осъществява правомощията, възложени му от настоящия договор.

Броят на членовете на Европейския парламент не надвишава седемстотин.

Член 190 (предишен член 138)

1. Представителите в Европейския парламент на народите на държавите, обединени в Общността се избират чрез всеобщи преки избори.
2. Броят на представителите, избрани във всяка държава-членка, се определя както следва:

- Белгия - 25
- Дания - 16
- Германия - 99
- Гърция - 25
- Испания - 64
- Франция - 87
- Ирландия - 15
- Италия - 87
- Люксембург - 6
- Нидерландия - 31
- Австрия - 21
- Португалия - 25
- Финландия - 16

Швеция - 22

Обединено Кралство - 87

В случай на изменение на настоящия параграф броят на избраните представители във всяка държава-членка трябва да осигури подходящо представителство на народите, обединени в Общността.

3. Представителите се избират за период от пет години.

4. Европейският парламент изготвя предложение за избиране чрез всеобщи преки избори, съгласно уеднаквена процедура във всички държави-членки или в съответствие с принципите, общи за всички държави-членки.

Съветът, като се произнася с единодушие, след като получи съгласието на Европейския парламент, който се произнася с мнозинството от съставляващите го членове, постановява подходящи разпоредби, чието приемане препоръчва на държавите-членки, в съответствие с предвидени в техните конституции изисквания.

5. Европейският парламент определя статута и общите условия за изпълнението на функциите на неговите членове, след становище на Комисията и с одобрението на Съвета, който действа с единодушие.

Член 191 (предишен член 138а)

Политическите партии на европейско равнище са важен фактор за интеграцията в рамките на Съюза. Те допринасят за формирането на европейско съзнание и за изразяването на политическата воля на гражданите на Съюза.

Член 192 (предишен член 138б)

Доколкото това е предвидено в настоящия договор, Европейският парламент участва в процеса на приемането на актовете на Общността, като осъществява своите правомощия в съответствие с процедурите, предвидени в членове 251 и 252, дава съгласие или предоставя консултативни мнения.

Европейският парламент може по решение на мнозинството от своите членове, да поиска от Комисията да внесе подходящо предложение по въпроси, по които той намира, че за целите на прилагането на настоящия договор е необходим акт на Общността.

Член 193 (предишен член 138в)

При осъществяване на своите функции Европейският парламент може по искане на една четвърт от своите членове да създаде временна анкетна комисия, която да разследва, без да се засягат правомощията, предоставени от настоящия договор на други институции или органи, предполагаеми нарушения или лошо администриране при прилагането на правото на Общността, освен в случаите, когато привежданите факти са предмет на разглеждане пред съд и делото е все още висящо.

Временната анкетна комисия престава да съществува след като внесе своя доклад.

Подробните правила, отнасящи се до осъществяването на правото да се предприема разследване, се определят по общо съгласие между Европейския парламент, Съвета, и Комисията.

Член 194 (предишен член 138г)

Всеки гражданин на Съюза и всяко физическо или юридическо лице, което пребивава или има седалище на територията на държава-членка, имат право да отправят индивидуално или съвместно с други граждани или лица, петиция до Европейския парламент по въпроси, които се отнасят до областите на компетентност на Общността и които го засягат пряко.

Член 195 (предишен член 138д)

1. Европейският парламент назначава омбудсман, който е оправомощен да получава жалби от всеки гражданин на Съюза или от всяко физическо или юридическо лице, с пребиваване или седалище в някоя от държавите-членки, относно случаи на лошо администриране в действията на институциите или органите на Общността, с изключение на Съда на ЕО и на Първоинстанционния съд при изпълнение на техните съдебни функции.

В съответствие със своите функции омбудсманът извършва разследвания, които счита за обосновани, или по собствена инициатива, или въз основа на жалби, които са му били отправени пряко или с посредничеството на член на Европейския парламент, освен в случаите, когато твърденията в жалбите са предмет или са били предмет на съдебно производство. В случаите, когато омбудсманът е установил случай на лошо администриране, той сезира въпросната институция, която разполага със срок от три месеца, за да представи своето становище. Омбудсманът впоследствие предава доклад до Европейския парламент и до заинтересованата институция. Лицето, което е подало жалбата, се информира за резултата от тези разследвания.

Омбудсманът представя ежегоден доклад до Европейския парламент относно резултатите от разследванията.

2. Омбудсманът се назначава след избора на Европейския парламент за срока на мандата на парламента. Мандатът му може да бъде подновяван.

Омбудсманът може да бъде освободен от длъжност от Съда, по искане на Европейския парламент, ако не отговаря на условията, необходими за изпълняването на неговите задължения или ако е извършил сериозно нарушение.

3. Омбудсманът изпълнява функциите си при пълна независимост. При изпълнение на своите задължения той не изисква, нито получава инструкции от друг орган. По време на своя мандат омбудсманът не може да упражнява никаква друга платена или неплатена професионална дейност.

4. Европейският парламент приема правилата и общите условия, отнасящи се до изпълнението на функциите на омбудсмана, след като поиска мнението на Комисията и след одобрението на Съвета, който се произнася с квалифицирано мнозинство.

Член 196 (предишен член 139)

Европейският парламент провежда една сесия годишно. По право той се свиква на заседание втория вторник на месец март.

Европейският парламент може да бъде свикан на извънредна сесия по искане на мнозинството от неговите членове, на Съвета или на Комисията.

Член 197 (предишен член 140)

Европейският парламент избира свой председател и ръководство измежду членовете си. Членовете на Комисията могат да присъстват на всички заседания на Европейския парламент и по тяхно искане да бъдат изслушвани от името на Комисията.

Комисията отговаря устно или писмено на въпроси, зададени ѝ от Европейския парламент или от нейни членове.

Съветът бива изслушван от Европейския парламент в съответствие с условията, предвидени от Съвета в процедурния му правилник.

Член 198 (предишен член 141)

Освен ако друго не е предвидено в настоящия договор, Европейският парламент приема актовете си с абсолютно мнозинство от подадените гласове.

Кворумът се определя в процедурния правилник.

Член 199 (предишен член 142)

Европейският парламент приема процедурен правилник с мнозинство от своите членове.

Актовете на Европейския парламент се публикуват по начин, предвиден в процедурния му правилник.

Член 200 (предишен член 143)

Европейският парламент обсъжда на открито заседание общия годишен доклад, изпратен му от Комисията.

Член 201 (предишен член 144)

Ако пред него е поставен въпросът за вот на недоверие относно дейността на Комисията, Европейският парламент провежда гласуване не по-рано от три дни след поставянето на този въпрос и то само чрез явно гласуване.

Ако вотът на недоверие бъде подкрепен с мнозинство от две трети от подадените гласове, които представляват мнозинство от членовете на Европейския парламент, членовете на Комисията са длъжни да подадат колективно оставка. Те продължават да се занимават с текущите въпроси, докато бъдат заменени в съответствие с член 214.

В този случай мандатът на членовете на Комисията, назначени да я заменят, изтича на датата, на която би изтекъл мандатът на Комисията, задължена да подаде оставка.

Раздел 2

СЪВЕТ

Член 202 (предишен член 145)

За да гарантира постигането на целите, предвидени в настоящия договор, Съветът, в съответствие с разпоредбите на настоящия договор:

- осигурява координацията на общата икономическа политика на държавите-членки;
- има правомощия да приема решения.

- предоставя на Комисията, в актовете, които приема, правомощия по прилагането на разпоредбите които се съдържат там. Съветът може да наложи някои изисквания по отношение на упражняването на тези правомощия. Съветът, също така, при специфични случаи, може да си запази правото самият той пряко да упражнява изпълнителните правомощия. Посочените по-горе подробни правила трябва да са в съответствие с принципите и разпоредбите, предварително приети от Съвета, който се е произнесъл с

единодушие, по предложение на Комисията и след като е получено становището на Европейския парламент.

Член 203 (предишен член 146)

Съветът се състои от по един представител на министерско равнище от всяка държава-членка, който е овластен да обвързва правителството на тази държава.

Председателският пост се заема последователно от всяка държава-членка в Съвета за срок от по шест месеца, съгласно определен с единодушие от Съвета ред.

Член 204 (предишен член 147)

Съветът се свиква от своя председател по негова инициатива, по искане на един от неговите членове или на Комисията.

Член 205 (предишен член 148)

1. Съветът взема решение с мнозинство от своите членове, освен ако е предвидено друго в настоящия договор.

2. Когато се изисква Съветът да приеме решение с квалифицирано мнозинство, гласовете на членовете на Съвета имат следната тежест:

- Белгия - 5
- Дания - 3
- Германия - 10
- Гърция - 5
- Испания - 8
- Франция - 10
- Ирландия - 3
- Италия - 10
- Люксембург - 2
- Нидерландия - 5
- Австрия - 4
- Португалия - 5
- Финландия - 3
- Швеция - 4
- Обединеното Кралство - 10

За да бъдат приети актовете на Съвета, се изискват поне:

- 62 гласа „за”, когато настоящият договор изисква те да бъдат приети по предложение на Комисията;
- 62 гласа „за”, подадени от поне 10 членове – в останалите случаи.

3. Въздържането от гласуване на присъстващите или представляваните членове не е пречка за приемане от Съвета на актове, които изискват единодушие.

Член 206 (предишен член 150)

При гласуване всеки член на Съвета може да гласува от името на не повече от един от другите членове.

Член 207 (предишен член 151)

1. Комитет, съставен от постоянните представители на държавите-членки, е отговорен за подготовката на работата на Съвета и за изпълнението на възложените му

от Съвета задачи. Комитетът може да приема процедурни решения в случаите, предвидени в процедурния правилник на Съвета.

2. Съветът се подпомага от Генерален секретариат, под ръководството на Генерален секретар – Върховен представител за общата политика в областта на външните отношения и сигурността, който се подпомага от заместник-генерален секретар, отговорен за дейността на Генералния секретариат. Генералният секретар и заместник-генералният секретар се назначават от Съвета, с единодушие.

Съветът приема решение относно организацията на Генералния секретариат.

3. Съветът приема свой процедурен правилник.

За целите на прилагането на член 255, параграф 3, Съветът включва в този правилник условията, при които обществеността има достъп до документите на Съвета. За целите на настоящия параграф Съветът определя случаите, при които следва да се счита, че той действа в качеството на законодателен орган, с цел в тези случаи да се позволи по-широк достъп до документите, като в същото време се запази ефективността на процедурата по вземане на решения. Във всеки случай, когато Съветът действа в качеството на законодателен орган, резултатите от гласуването и обясненията на вота, както и записаните в протокола декларации, се публикуват.

Член 208 (предишен член 152)

Съветът може да поиска от Комисията да извърши всякакви проучвания, каквито Съветът счита за уместни за осъществяването на общите цели и да му представи всякакви подходящи предложения.

Член 209 (предишен член 153)

Съветът, след получаване на становището на Комисията приема разпоредбите, регулиращи дейността на предвидените в настоящия договор комитети.

Член 210 (предишен член 154)

Съветът, с квалифицирано мнозинство определя заплатите, допълнителните парични суми и пенсиите на председателя и членовете на Комисията, на председателя на Съда, на съдиите, генералните адвокати и секретаря на Съда. Той, също така, с квалифицирано мнозинство, определя заплащането на всяко друго заместващо възнаграждение.

Раздел 3 КОМИСИЯ

Член 211 (предишен член 155)

С цел да осигури функционирането и развитието на общия пазар, Комисията:

- гарантира, че разпоредбите на настоящия договор и на мерките, приети от институциите в съответствие с него се прилагат;
- дава препоръки или становища по въпроси, включени в настоящия договор, ако той изрично предвижда това, или ако Комисията го смята за необходимо;
- има свои собствени правомощия за вземане на решения и участва в разработването на мерките, приемани от Съвета и Европейския парламент, в съответствие с предвидените в настоящия договор условия;
- упражнява предоставените ѝ от Съвета правомощия по прилагането на приетите от него разпоредби.

Член 212 (предишен член 156)

Комисията публикува ежегодно, не по-късно от един месец преди откриването на сесията на Европейския парламент, общ доклад за дейностите на Общността.

Член 213 (предишен член 157)

1. Комисията се състои от 20 членове, избрани на основание на тяхната обща компетентност и чиято независимост е извън съмнение.

Броят на членовете на Комисията може да бъде изменен от Съвета с единодушие.

Само граждани на държавите-членки могат да бъдат членове на Комисията.

Комисията трябва да включва най-малко по един гражданин от всяка държава-членка, но не може да включва повече от двама членове, които са граждани на една и съща държава-членка.

2. Членовете на Комисията, в общ интерес на Общността, са напълно независими при изпълнение на задълженията си.

При изпълнението на тези задължения те не трябва нито да търсят, нито да получават инструкции от което и да е правителство или друг орган. Те са длъжни да се въздържат от всякакво действие, несъвместимо с техните функции. Всяка държава-членка се задължава да спазва този принцип и да не опитва да оказва влияние върху членовете на Комисията при изпълнението на техните задачи.

Членовете на Комисията не могат по време на своя мандат да упражняват друга платена или неплатена професионална дейност. При встъпването си в длъжност, те тържествено поемат задължението да спазват, както по време на мандата си, така и след неговото изтичане, произтичащите от поста им задължения и в частност задължението за почтеност и въздържаност относно приемането на определени постове или облаги след края на мандата им. В случай на нарушаване на тези задължения Съдът, сезиран от Комисията или от Съвета, може, според случая, да ги освободи от длъжност, според условията на член 216, или да лиши съответния член от право на пенсия или от други полагащи се облаги.

Член 214 (предишен член 158)

1. Членовете на Комисията се назначават в съответствие с процедурата, предвидена в параграф 2, за период от пет години, като при необходимост се прилага член 201. Техният мандат може да бъде подновяван.

2. Правителствата на държавите-членки предлагат по общо съгласие, след консултации с Европейския парламент, лицето което възнамеряват да назначат за председател на Комисията.

Правителствата на държавите-членки, в консултации с кандидата за председател, предлагат другите лица, които възнамеряват да назначат за членове на Комисията.

Предложените по този начин кандидатури за председател и членове на Комисията се подлагат на гласуване като цяло от Европейския парламент. След одобрението от страна на Европейския парламент, председателят и останалите членове на Комисията се назначават с общо съгласие на правителствата на държавите-членки.

Член 215 (предишен член 159)

Освен редовното обновяване на състава или при смърт, пълномощията на членовете на Комисията се прекратяват при оставка или освобождаване от длъжност.

Освободеното по този начин място се попълва за остатъка от мандата на члена, от нов член, който се назначава с общо съгласие на правителствата на държавите-членки. Съветът може с единодушие да реши, че освободеното място няма нужда да се попълва.

В случай на оставка, освобождаване от длъжност или смърт, председателят се заменя за остатъка от мандата. Процедурата, предвидена в член 214, параграф 2, е приложима при смяна на председателя.

Освен в случая на освобождаване от длъжност по член 216, членовете на Комисията остават на поста си докато бъдат заменени.

Член 216 (предишен член 160)

Ако член на Комисията престане да изпълнява условията, необходими за упражняването на функциите си или ако е извършил сериозно нарушение, той може да бъде освободен от длъжност от Съда, по искане на Съвета или на Комисията.

Член 217 (предишен член 161)

Комисията може да назначи заместник-председател или двама заместник-председатели измежду своите членове.

Член 218 (предишен член 162)

1. Съветът и Комисията се консултират взаимно и по общо съгласие определят методите за тяхното сътрудничество.

2. Комисията приема процедурен правилник, за да гарантира, че както тя, така и нейните подразделения действат в съответствие с разпоредбите на настоящия договор. Тя осигурява публикуването на този правилник.

Член 219 (предишен член 163)

Комисията работи под политическото ръководство на нейния председател.

Комисията приема актовете си с мнозинство от броя на своите членове, предвидено в член 213.

Заседанието на Комисията се счита за редовно, само ако на него присъства този брой членове, който е определен в нейния процедурен правилник.

Раздел 4

СЪД

Член 220 (предишен член 164)

Съдът осигурява спазването на правото при тълкуването и прилагането на настоящия договор.

Член 221 (предишен член 165)

Съдът се състои от 15 съдии.

Съдът заседава в пленум. Въпреки това той може да създава състави, всеки от които се състои от по трима, пет или седем съдии, които осъществяват някои подготвителни проучвания или правораздават по определени категории дела, в съответствие с приетите за тези цели правила.

Съдът заседава в пленум, когато държава-членка или институция на Общността, която е страна по делото, поиска това.

Ако Съдът поиска, Съветът с единодушие може да увеличи броя на съдиите и да направи необходимите промени в параграфи 2 и 3 от настоящия член, и в параграф втори от член 223.

Член 222 (предишен член 166)

Съдът се подпомага от осем генерални адвокати. Все пак, ще бъде назначен и девети генерален адвокат от 1 януари 1995 г. до 6 октомври 2000 г.

Задължение на генералния адвокат е, като действа напълно безпристрастно и независимо, да изразява в открито заседание мотивирано становище по делата, заведени пред Съда, с цел да подпомогне Съда при изпълнение на възложените му на основание член 220 задачи. Ако Съдът поиска това, Съветът може, като се произнася с единодушие, да реши да увеличи броя на генералните адвокати и да направи необходимите промени в параграф 3 на член 223.

Член 223 (предишен член 167)

Съдиите и генералните адвокати се избират измежду личности, чиято независимост е извън съмнение и които отговарят на всички условия, изисквани в техните съответни държави, за заемане на най-висшите съдебни длъжности, или които са юристи с призната компетентност; те се назначават по общо съгласие от правителствата на държавите-членки за срок от шест години.

Частична подмяна на съдиите се извършва на всеки три години. Подменят се, последователно, по осем и по седем съдии.

На всеки три години се осъществява частична подмяна на генералните адвокати. Всеки път се подменят по четирима генерални адвокати.

Съдиите и генералните адвокати, чийто мандат изтича, могат да бъдат назначавани отново.

Съдиите избират помежду си председател на съда за срок от три години. Той може да бъде преизбиран.

Член 224 (предишен член 168)

Съдът назначава свой секретар и приема правила, определящи неговата дейност.

Член 225 (предишен член 168а)

1. Към Съда се създава Първоинстанционен съд, с компетентност да разглежда и да се произнася като първа инстанция по някои категории искиове или производства, определени в съответствие с предвидените в параграф 2 условия, като решенията му подлежат на обжалване пред Съда само по правни въпроси и в съответствие с условията, предвидени в Статута. Първоинстанционният съд няма правомощия да

разглежда и решава дела, свързани с въпроси за преюдициално заключение по член 234.

2. По искане на Съда и след консултации с Европейския парламент и Комисията, Съветът с единодушие определя видовете искове или производства, посочени в параграф 1, състава на Първоинстанционния съд и приема необходимите изменения и допълнителни разпоредби в Статута на Съда. Освен когато Съветът реши друго, разпоредбите на настоящия договор, отнасящи се до Съда, и в частност разпоредбите на Протокола за статута на Съда, се прилагат и по отношение на Първоинстанционния съд.

3. Членовете на Първоинстанционния съд се избират измежду лица, чиято независимост е извън съмнение и които отговарят на изискванията за назначаване на съдебна длъжност; те се назначават по общо съгласие от правителствата на държавите-членки за срок от шест години. Членският състав се обновява частично на всеки три години. Членове, чиито мандати изтичат, могат да бъдат назначавани отново.

4. Първоинстанционният съд приема свой процедурен правилник съгласувано със Съда. Този правилник се одобрява с единодушие от Съвета.

Член 226 (предишен член 169)

Ако Комисията счете, че някоя държава-членка не е изпълнила произтичащо от настоящия договор задължение, тя представя мотивирано становище по въпроса, след като е дала възможност на съответната държава да изложи своите съображения. Ако съответната държава не се съобрази с това становище в рамките на определения от Комисията срок, последната може да сезира Съда.

Член 227 (предишен член 170)

Държава-членка, която счита, че друга държава-членка не е изпълнила свое задължение, произтичащо от настоящия договор, може да сезира Съда.

Преди държавата-членка да подаде иск срещу друга държава-членка за твърдяно нарушение на задължение, произтичащо от настоящия договор, тя отнася въпроса пред Комисията.

Комисията дава мотивирано становище, след като на всяка от заинтересованите държави е предоставена възможността да изложи собствената си позиция и своите съображения относно позицията на другата страна, както писмено, така и устно.

Ако Комисията не представи становище в рамките на три месеца от датата, на която въпросът е бил отнесен до нея, отсъствието на такова становище не е пречка въпросът да бъде отнесен пред Съда.

Член 228 (предишен член 171)

1. Ако Съдът установи, че държава-членка не е изпълнила свое задължение което произтича от настоящия договор, тази държава е длъжна да предприеме необходимите мерки с оглед изпълнението на решението на Съда.

2. Ако Комисията счита, че въпросната държава-членка не е взела необходимите мерки, тя, след като даде на тази държава възможност да представи своите съображения, приема мотивирано становище, което посочва точките, по които съответната държава-членка не се е съоборила с решението на Съда.

Ако държавата-членка не е предприела необходимите мерки с оглед изпълнението на решението на Съда в рамките на срока, определен от Комисията, последната може да

сезира Съда. Предприемайки това, тя посочва размера на еднократно платима сума или периодична имуществена санкция, която въпросната държава-членка трябва да заплати, изчислена съразмерно с обстоятелствата.

Ако Съдът установи, че въпросната държава-членка не се е съобразила с неговото решение, той може да ѝ наложи заплащането на еднократно платима сума или на периодична имуществена санкция.

Настоящата процедура не засяга прилагането на член 227.

Член 229 (предишен член 172)

Регламентите, приети съвместно от Европейския парламент и Съвета, както и от Съвета, в съответствие с разпоредбите на настоящия договор, могат да предоставят на Съда пълна юрисдикция да правораздава във връзка със санкциите, предвидени в тези регламенти.

Член 230 (предишен член 173)

Съдът осъществява контрол относно законосъобразността на актовете, приети съвместно от Европейския парламент и Съвета, на актовете на Съвета, на Комисията и на ЕЦБ, с изключение на препоръките и становищата, както и на актовете на Европейския парламент, предназначени да произведат правно действие по отношение на трети страни.

За тази цел той е компетентен да се произнася по искове на държава-членка, на Съвета или на Комисията, на основание некомпетентност, съществено процесуално нарушение, нарушаване на настоящия договор или на всякаква правна норма по приложението му, или злоупотреба с власт.

Съдът е компетентен при същите условия, да се произнася по искове, заведени от Европейския парламент, Сметната палата и от ЕЦБ, за защита на техните правомощия.

Всяко физическо или юридическо лице може, при същите условия, да заведе иск срещу решенията, които са адресирани до него, или срещу решение, което въпреки формата си на регламент или решение, адресирано до друго лице, го засяга пряко и лично.

Исковете, предвидени в настоящия член, трябва да бъдат заведени в срок от два месеца, считано, в зависимост от случая, от публикуването на акта, от неговото съобщаване на ищеца, или, при липса на уведомяване, от деня, в който той е узнал за него.

Член 231 (предишен член 174)

Ако искът е обоснован, Съдът обявява атакувания акт за недействителен.

Все пак, що се отнася до регламентите, Съдът посочва, ако счита, че това е необходимо, онези от юридическите последствия на недействителния акт, които трябва да се считат за окончателни.

Член 232 (предишен член 175)

В случай че в нарушение на настоящия договор Европейският парламент, Съветът или Комисията бездействат, държавите-членки и другите институции на Общността могат да сезират Съда с цел установяване на това нарушение.

Искът е допустим само ако съответната институция преди това е поканена да действа. Ако след изтичане на срок от два месеца от тази покана съответната институция не се е произнесла, искът може да бъде заведен в нов двумесечен срок.

Всяко физическо или юридическо лице може да сезира Съда съгласно условията, определени в предходните параграфи, за да подаде иск относно пропускането, от страна на дадена институция на Общността да адресира до него даден акт, с изключение на препоръка или становище.

Съдът е компетентен да се произнася, при същите условия, по искове или производства, заведени от ЕЦБ, в области, отнасящи се до кръга на компетентност на последната, както и при искове или производства, заведени срещу последната.

Член 233 (предишен член 176)

Институцията или институциите, чийто акт е бил отменен или чието бездействие е било обявено за противоречащо на настоящия договор, е длъжна да предприеме необходимите мерки за изпълнение на решението на Съда.

Това задължение не засяга задължението, което може да произтече от прилагането на член 288, параграф 2.

Настоящият член се прилага и по отношение на ЕЦБ.

Член 234 (предишен член 177)

Съдът е компетентен да се произнася преюдициално относно:

- а) тълкуването на настоящия договор;
- б) валидността и тълкуването на актовете на институциите на Общността и на ЕЦБ;
- в) тълкуването на уставите и статутите на органите, създадени въз основа на акт на Съвета, когато те предвиждат това.

Когато такъв въпрос бъде повдигнат пред юрисдикция в държава-членка, тази юрисдикция би могла, ако счита, че по този въпрос е необходимо решение, за да бъде постановено нейното решение, да поиска от Съда да се произнесе.

Когато такъв въпрос е повдигнат по всякащо дело пред национална юрисдикция на дадена държава, чиито решения не подлежат на обжалване съгласно националното право, тази юрисдикция е длъжна да сезира Съда.

Член 235 (предишен член 178)

Съдът е компетентен да разглежда спорове относно обезщетения за вредите, посочени във втория параграф на член 288.

Член 236 (предишен член 179)

Съдът е компетентен да се произнася по всеки спор между Общността и нейни служители, в границите и при условията, определени от статута на длъжностните лица и условията за работа.

Член 237 (предишен член 180)

Съдът е компетентен, в посочените по-долу граници, да решава спорове относно:

- а) изпълнението на задълженията от страна на държавите-членки, произтичащи от Устава на Европейската инвестиционна банка. Управителният съвет на банката разполага в това отношение с компетенциите, предоставени на Комисията съгласно член 226;
- б) решенията на Съвета на гуверньорите на Европейската инвестиционна банка. В тази връзка всяка държава-членка, Комисията и Управителният съвет на Банката могат да подават иск при условията, предвидени в член 230;
- в) решенията на Управителния съвет на Европейската инвестиционна банка. Исковете срещу тези решения могат да бъдат подавани според предвидените условия в член 230 само от държави-членки или от Комисията при условията, и само относно нарушение на процедурите, предвидени в член 21, параграфи 2, 5, 6 и 7 от Устава на Банката;
- г) изпълнението от националните централни банки на задълженията, произтичащи от настоящия договор и от Устава на ЕСЦБ. Управителният съвет на Европейската централна банка разполага, в тази връзка, по отношение на националните централни банки, с правомощията, предоставени на Комисията от член 226 по отношение на държавите-членки. Ако Съдът установи, че национална централна банка не е изпълнила задължение, произтичащо от настоящия договор, тази банка се задължава да предприеме необходимите разпоредби за изпълнение на решението на Съда.

Член 238 (предишен член 181)

Съдът е компетентен да се произнася по силата на арбитражна клауза, съдържаща се в договор, отнасящ се към публичното или частното право, сключен от Общността или от нейно име.

Член 239 (предишен член 182)

Съдът има компетенции по всички спорове между държавите-членки, свързани с предмета на настоящия договор, ако спорът е изпратен до него при специално споразумение между страните.

Член 240 (предишен член 183)

При условията на компетенциите, които настоящият договор предоставя на Съда, споровете по които Общността е страна не могат на това основание да бъдат изключени от компетенциите на националните юрисдикции.

Член 241 (предишен член 184)

Независимо от изтичането на срока, предвиден в пети параграф от член 230, всяка страна може при спор, който засяга регламент, приет съвместно от Европейския парламент и Съвета, или регламент на Съвета, на Комисията или на ЕЦБ, да изтъква основанията, посочени във втория параграф от член 230, за да обоснове пред Съда неприложимостта на този регламент.

Член 242 (предишен член 185)

Подадените до Съда искове нямат суспензивно действие. Въпреки това Съдът може, ако счита че обстоятелствата го изискват, да постанови спиране на изпълнението на

оспорвания акт.

Член 243 (предишен член 186)

По делата за които е сезиран, Съдът може да разпорежда необходимите временни мерки.

Член 244 (предишен член 187)

Решенията на Съда имат изпълнителна сила, при условията, предвидени в член 256.

Член 245 (предишен член 188)

Статутът на Съда е определен в отделен Протокол.

Съветът може, като се произнася с единодушие, по искане на Съда и след като се консултира с Комисията и с Европейския парламент, да измени разпоредбите на дял III от статута.

Съдът приема свой процедурен правилник. Той се одобрява от Съвета единодушно.

Раздел 5

СМЕТНА ПАЛАТА

Член 246 (предишен член 188а)

Одитът се осъществява от Сметната палата.

Член 247 (предишен член 188б)

1. Сметната палата се състои от 15 членове.
2. Членовете на Сметната палата се избират измежду личности, които участват или са участвали в съответните държави във външни одиторски органи или които притежават специална квалификация за тази дейност. Тяхната независимост трябва да бъде извън съмнение.
3. Членовете на Сметната палата се назначават за срок от шест години от Съвета, който приема решение с единодушие, след като се е консултирал с Европейския парламент.

Членовете на Сметната палата могат да бъдат назначавани за последващ мандат.

Те избират помежду си председател на Сметната палата за срок от три години. Председателят може да бъде преизбиран.

4. Членовете на Сметната палата, в общ интерес на Общността, са напълно независими при изпълнение на своите задължения.

При изпълнението на техните задължения, членовете на Сметната палата нито търсят, нито приемат инструкции от което и да е правителство или от който и да е друг орган. Те се въздържат от всякаква дейност, несъвместима с характера на техните функции.

5. Членовете на Сметната палата не могат по време на своя мандат да изпълняват никаква друга платена или неплатена професионална дейност. Когато встъпват в длъжност, те тържествено се задължават да изпълняват както по време на своя мандат, така и след това, произтичащите от тяхната длъжност задължения, а именно да проявяват почтеност и въздържаност относно приемането, след края на мандата им, на определени постове или облаги.

6. Освен при редовното подновяване на състава или в случай на смърт, пълномощията на член на Сметната палата могат да се прекратят при оставка или чрез освобождаване от длъжност, обявено от Съда съгласно параграф 7.

Освободеното по този начин място се попълва за остатъка от мандата на члена.

Освен в случаите на освобождаване от длъжност членовете на Сметната палата остават на техния пост, докато бъдат заменени.

7. Членовете на Сметната палата могат да бъдат освободени от длъжност, или да бъдат лишени от правото на пенсия или други полагащи се облаги, само ако Съдът по молба на Сметната палата констатира, че те са престанали да отговарят на необходимите условия или да изпълняват произтичащите от тяхната длъжност задължения.

8. Съветът, с квалифицирано мнозинство определя условията за работа на председателя и членовете на Сметната палата и в частност техните възнаграждения, надбавки и пенсии. Със същото мнозинство той решава да бъде извършвано друго плащане вместо възнаграждението.

9. Разпоредбите на Протокола за привилегиите и имунитетите на Европейските общности, които се прилагат по отношение на съдиите в Съда, се прилагат и по отношение на членовете на Сметната палата.

Член 248 (предишен член 188в)

1. Сметната палата проверява отчетите за всички приходи и разходи на Общността. Тя проверява също така отчетите за всички приходи и разходи на всеки орган, създаден от Общността, доколкото актът за учредяването му не изключва такава проверка.

Сметната палата предоставя на Европейския парламент и на Съвета уверение относно надеждността на сметките, както и за законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции, което се публикува в Официалния вестник на Европейските общности.

2. Сметната палата проверява дали всички приходи са били събрани и дали всички разходи са направени законосъобразно и правомерно, както и дали управлението на финансовите средства е било добро. Осъществявайки това, тя сигнализира, по-специално, за всяка неправомерност.

Одитът върху приходите се осъществява на основата както на предвидените, така и на постъпилите приходи.

Одитът върху разходите се осъществява на основата както на поетите задължения, така и на извършените плащания.

Тези одити могат да бъдат извършени преди приключването на отчетите за съответната финансова година.

3. Одитът се основава на документи и, ако е необходимо, се провежда на място в другите институции на Общността, в помещенията на всеки орган, който управлява приходи или разходи от името на Общността и в държавите-членки, включително в помещенията на всяко физическо или юридическо лице, което получава плащания от бюджета. Одитът в държавите-членки се извършва съвместно с националните одиторски органи или, ако

последните нямат необходимите правомощия, с компетентните национални служби. Сметната палата и националните одиторски органи на държавите-членки осъществяват сътрудничество, основаващо се на доверие и взаимно зачитане на независимостта. Тези органи или служби уведомяват Сметната палата дали възнамеряват да участват в одита.

Останалите институции на Общността, всички органи, осъществяващи управление на приходи или разходи от името на Общността, всяко физическо или юридическо лице, което получава плащания от бюджета, както и националните одиторски органи, а ако те нямат необходимите правомощия – компетентните национални служби, изпращат на Сметната палата по нейно искане всички документи или информация, които са необходими за изпълнението на нейната задача.

Що се отнася до дейността на Европейската инвестиционна банка по управление на приходите и разходите на Общността, правото на Сметната палата на достъп до информацията, притежавана от Банката, се регламентира от споразумение между Сметната палата, Банката и Комисията. При отсъствие на споразумение Сметната палата има право на достъп до информацията, необходима за осъществяване на одита на приходите и разходите на Общността, управлявани от Банката.

4. Сметната палата изготвя годишен доклад след приключването на всяка финансова година. Този доклад се представя на останалите институции и се публикува в Официален вестник на Европейския съюз, заедно с отговорите на съответните институции относно бележките на Сметната палата.

Сметната палата може да представя във всеки един момент своите бележки, а именно под формата на специални доклади по отделни въпроси и да издава становища по искане на някоя от институциите на Общността.

Тя приема годишни отчети, специални доклади или становища с мнозинство от своите членове.

Тя подпомага Европейския парламент и Съвета при осъществяването на тяхната контролна функция по изпълнението на бюджета.

Глава 2

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО НЯКОЛКО ИНСТИТУЦИИ

Член 249 (предишен член 189)

За да осъществяват своята функция в съответствие с разпоредбите на настоящия договор, Европейският парламент съвместно със Съвета, Съветът и Комисията съставят регламенти, издават директиви, вземат решения, отправят препоръки или дават становища.

Регламентът е акт с общо приложение. Той е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Директивата е акт, който обвързва по отношение на постигането на даден резултат от държавите-членки, до която е адресиран, като оставя на националните власти свобода при избора на формата и средствата за постигане на този резултат.

Решението е акт, който е задължителен в своята цялост за онези, до които е адресиран. Препоръките и становищата нямат задължителен характер.

Член 250 (предишен член 189а)

1. Когато по силата на настоящия договор Съветът действа по предложение на Комисията, за приемането на акт, представляващ изменение на това предложение, се изисква единодушие, при спазване на разпоредбите на член 251, параграфи 4 и 5.
2. Докато Съветът не се е произнесъл, Комисията може да измени своето предложение по всяко време, докато трае процедурата, водеща до приемането на акт на Общността.

Член 251 (предишен член 189б)

1. Когато в настоящия договор има препращане към настоящия член за приемането на акт, се прилага следната процедура.
2. Комисията внася предложение в Европейския парламент и в Съвета.

Съветът действа с квалифицирано мнозинство, след като получи становището на Европейския парламент:

- ако одобри всички изменения, съдържащи се в становището на Европейския парламент, той може да приеме предложения акт с направените изменения.
- ако Европейският парламент не предложи никакви изменения, той може да приеме предложения акт;
- в останалите случаи той приема обща позиция и я съобщава на Европейския парламент. Съветът изчерпателно информира Европейския парламент за основанията, мотивирали го за приемане на неговата обща позиция. Комисията изчерпателно информира Европейския парламент за своята позиция.

Ако в срок от три месеца от съобщението Европейският парламент:

- а) одобри общата позиция или не е взел решение, въпросният акт се счита за приет в съответствие с тази обща позиция;
- б) отхвърли общата позиция с абсолютно мнозинство от всички свои членове, предложеният акт не се счита за приет.
- в) предложи с абсолютно мнозинство от всички свои членове изменения в общата позиция, текстът с измененията се изпраща на Съвета и на Комисията, която дава становище по тези изменения.

3. Ако в срок от три месеца след получаване на измененията от Европейския парламент, Съветът, с квалифицирано мнозинство, одобри всички тези изменения, въпросният акт се счита за приет под формата на обща позиция с направените поправки; Съветът, обаче, приема с единодушие поправките, за които Комисията е дала отрицателно становище. Ако Съветът не одобри всички изменения, председателят на Съвета, в съгласие с председателя на Европейския парламент, свиква в срок до шест седмици заседание на Помирителния комитет.

4. Помирителният комитет, съставен от равен брой членове на Съвета или техни представители и от представители на Европейския парламент, има за задача постигането на съгласие по съвместен текст, с квалифицирано мнозинство от членовете

на Съвета или на техните представители и при мнозинство на представителите на Европейския парламент. Комисията взема участие в работата на Помирителния комитет и предприема всички необходими мерки за сближаване на позициите на Европейския парламент и на Съвета. За изпълнението на тази задача Помирителният комитет разглежда общата позиция на основата на измененията, предложени от Европейския парламент.

5. Ако в срок от шест седмици от неговото свикване, Помирителният комитет одобри съвместен проект, Европейският парламент, с абсолютно мнозинство от подадените гласове и Съветът, с квалифицирано мнозинство, имат поотделно срок от шест седмици от датата на това одобрение, в който да приемат въпросния акт в съответствие със съвместния текст. Ако някоя от двете институции не одобри предложения акт в този срок, той се счита за неприет.

6. Ако Помирителният комитет не одобри съвместен проект, предложеният акт се счита за неприет.

7. Сроковете от три месеца и шест седмици, посочени в настоящия член, могат да бъдат продължени най-много съответно с един месец и с две седмици, по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 252 (предишен член 189в)

Когато настоящият договор препраща към настоящия член за приемането на даден акт, се прилага следната процедура:

- а) Съветът, с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията и след като получи становището на Европейския парламент, приема обща позиция.
- б) Общата позиция на Съвета се съобщава на Европейския парламент. Съветът и Комисията изчерпателно информират Европейския парламент за мотивите, които са довели Съвета да приеме общата си позиция, а също и за позицията на Комисията.

Ако в рамките на три месеца от това уведомление Европейският парламент одобри общата позиция или не вземе решение в рамките на този срок, Съветът окончателно приема въпросния акт, в съответствие с общата позиция.

- в) Европейският парламент може, в тримесечния срок, предвиден в буква б), с абсолютно мнозинство на своите членове да предложи изменения на общата позиция на Съвета. Европейският парламент може също така, със същото мнозинство, да отхвърли общата позиция на Съвета. Резултатът от разискванията се изпраща на Съвета и на Комисията.

Ако Европейският парламент е отхвърлил общата позиция на Съвета, от Съвета се изисква единодушие при гласуването на второ четене.

- г) Комисията, в срок от един месец преразглежда предложението, въз основа на което Съветът е приел своята обща позиция, като взема предвид измененията, предложени от Европейския парламент.

Комисията изпраща на Съвета, едновременно с преразгледаното си предложение, измененията на Европейския парламент, които не е приела, и изразява становището си по тях. Съветът може да приеме тези изменения с единодушие.

- д) Съветът с квалифицирано мнозинство приема предложението в представения преразгледан от Комисията вариант.

От Съвета се изисква единодушие, за да измени преразгледаното предложение на Комисията.

- е) В случаите, предвидени в букви в), г) и д), Съветът е длъжен да вземе решение в тримесечен срок. Ако в този срок не се вземе решение, предложението на Комисията се счита за неприето.
- ж) Сроковете, предвидени в букви б) и е) могат да бъдат удължавани най-много с един месец, по общо съгласие между Съвета и Европейския парламент.

Член 253 (предишен член 190)

Регламентите, директивите и решенията, приети съвместно от Европейския парламент и Съвета, както и същите актове, приети от Съвета или от Комисията, са мотивирани и визират предложенията или становищата, предвидени от настоящия договор.

Член 254 (предишен член 191)

1. Регламентите, директивите и решенията, приети в съответствие с процедурата, предвидена в член 251, се подписват от председателя на Европейския парламент и от председателя на Съвета, и се публикуват в Официалния вестник на Европейските общности. Те влизат в сила на датата, посочена в тях или при липса на такава дата, на двадесетия ден, следващ този на тяхното публикуване.
2. Регламентите на Съвета и на Комисията, а също така директивите на тези институции, които са адресирани до всички държави-членки, се публикуват в Официалния вестник на Европейските общности. Те влизат в сила на датата, посочена в тях или при липса на такава дата, на двадесетия ден, следващ този на тяхното публикуване.
3. Останалите директиви и решения се съобщават на онези, до които са адресирани и произвеждат действие от момента на съобщаването им.

Член 255 (предишен член 191а)

1. Всеки гражданин на Съюза, както и всяко физическо или юридическо лице, което пребивава или има седалище в държава-членка, има право на достъп до документите на Европейския парламент, Съвета и Комисията, при спазване на принципите и условията, които следва да бъдат определени в съответствие с параграфи 2 и 3.
2. Общите принципи и ограничения, основани на публичния или личния интерес, които регламентират упражняването на правото на достъп до документите, се определят от Съвета, който действа в съответствие с процедурата, посочена в член 251, в срок до две години от влизането в сила на Договора от Амстердам.

3. Всяка посочена по-горе институция, изготвя свой процедурен правилник със специфични разпоредби, отнасящи се до достъпа до нейните документи.

Член 256 (предишен член 192)

Актовете на Съвета или на Комисията, които налагат парично задължение за субекти, различни от държавите, имат изпълнителна сила.

Принудителното изпълнение се урежда от разпоредбите на гражданскопроцесуалните норми, които са в сила в държавата-членка, на чиято територия се осъществява. Изпълнителното основание се прилага към решението без допълнителен контрол, освен за автентичност на акта, от страна на националния орган, определен за тази цел от правителството на всяка държава-членка и за който то уведомява Комисията и Съда.

След изпълнението на тези формалности по молба на заинтересованата страна, тя може да пристъпи към принудително изпълнение, като сезира директно компетентната институция съгласно националното законодателство.

Принудителното изпълнение може да бъде спряно само с решение на Съда. Независимо от това, контролът относно правомерността на изпълнителните мерки е от компетентност на националните юрисдикции.

Глава 3

ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ

Член 257 (предишен член 193)

Създава се Икономически и социален комитет. Той има статут на консултативен орган.

Комитетът се състои от представители на различните видове икономически и социални дейности, в частност от представители на производители, фермери, превозвачи, работници, търговци, занаятчии, свободни професии и представители на обществеността.

Член 258 (предишен член 194)

Броят на членовете на Икономическия и социален комитет е както следва:

Белгия 12

Дания 9

Германия 24

Гърция 12

Испания 21

Франция 24

Ирландия 9

Италия 24

Люксембург 6

Нидерландия 12

Австрия 12

Португалия 12

Финландия 9

Швеция 12

Обединеното Кралство 24

Членовете на Комитета се назначават с единодушие от Съвета, за срок от четири години. Мандатът им може да бъде подновяван.

Членовете на Комитета не могат да бъдат обвързани от каквито и да е задължителни инструкции. Те са напълно независими при изпълнението на своите задължения, в общ интерес на Общността.

Съветът, с квалифицирано мнозинство определя възнагражденията на членовете на Комитета.

Член 259 (предишен член 195)

1. С оглед назначаването на членовете на Комитета, всяка държава-членка представя на Съвета списък, съдържащ два пъти повече на брой кандидати отколкото са предоставените за нейни граждани мандати.

Съставянето на Комитета трябва да взема предвид необходимостта да се осигури адекватно представяне на различните видове икономическа и социална дейност.

2. Съветът се консултира с Комисията. Той може да получи мнението и на европейски организации, които са представителни за различни икономически и социални сектори и които са свързани с дейностите на Общността.

Член 260 (предишен член 196)

Комитетът избира, измежду своите членове председател и бюро за срок от две години. Той приема свой процедурен правилник.

Той се свиква от председателя по искане на Съвета или Комисията. Той може, също така, да заседава и по собствена инициатива.

Член 261 (предишен член 197)

Комитетът включва специализирани секции за основните области, обхванати от настоящия договор.

Функционирането на специализираните секции се осъществява в рамките на общата компетентност на Комитета. Със специализираните секции не могат да бъдат провеждани консултации отделно от Комитета.

В рамките на Комитета могат да бъдат учредявани подкомитети, чиято задача е да изработват проектостановища по определени въпроси или в определени области, които да бъдат представяни по време на разискванията на Комитета.

Процедурният правилник определя подробни правила относно състава и компетентността на специализираните отделения и подкомитетите.

Член 262 (предишен член 198)

Съветът или Комисията трябва да се консултират с Комитета, когато настоящият договор предвижда това. Те могат да се консултират с Комитета във всички случаи, когато смятат това за подходящо. Комитетът може да поеме инициатива за предоставянето на становище във всички случаи, когато счита за подходящо.

Съветът или Комисията, ако считат, че е необходимо, определят на Комитета срок за внасяне на неговото становище, който не може да бъде по-малък от един месец от датата, на която председателят получи уведомлението за това искане. След изтичането на срока отсъствието на становище не е пречка за предприемане на по-нататъшно действие.

Становището на Комитета и на специализираната секция, заедно с протокола от

заседанията, се изпраща на Съвета и на Комисията.

Европейският парламент може да се консултира с Комитета.

Глава 4

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Член 263 (предишен член 198а)

Създава се комитет, състоящ се от представителите на регионалните и местни власти, наричан по-долу „Комитета на регионите”, който има статут на консултативен орган.

Броят на членовете на Комитета за регионите е както следва:

Белгия 12

Дания 9

Германия 24

Гърция 12

Испания 21

Франция 24

Ирландия 9

Италия 24

Люксембург 6

Нидерландия 12

Австрия 12

Португалия 12

Финландия 9

Швеция 12

Обединеното Кралство 24

Членовете на Комитета, както и равен брой заместници се назначават за четири години от Съвета с единодушие, по предложение на съответните държави-членки. Техният мандат може да бъде подновяван. Те не могат да бъдат едновременно и членове на Европейския парламент.

Членовете на Комитета не могат да бъдат обвързани с каквито и да е задължителни инструкции. Те са напълно независими при изпълнението на своите задължения, в общ интерес на Общността.

Член 264 (предишен член 198б)

Комитетът на регионите избира измежду членовете си председател и бюро за срок от две години.

Той приема свой процедурен правилник.

Комитетът се свиква от председателя, по искане на Съвета или на Комисията. Той може, също така да заседава и по собствена инициатива.

Член 265 (предишен член 198в)

Съветът или Комисията могат да се консултират с Комитета на регионите в случаите, предвидени в настоящия договор и във всички останали случаи, по-специално, онези, които се отнасят до трансграничното сътрудничество, когато една от двете институции счете това за необходимо.

Съветът или Комисията, ако считат, че това е необходимо, определят на Комитета срок за внасяне на неговото становище, който не може да бъде по-малък от един месец от

датата, на която председателят е получил уведомление за това искане. След изтичането на срока липсата на становище не е пречка за предприемане на по-нататъшни действия.

Когато Икономическият и социален комитет се консултира в съответствие с член 262, Комитетът на регионите трябва да бъде информиран от Съвета или Комисията относно това, че се иска становище. Когато счита, че се засягат специфични регионални интереси, Комитетът на регионите може да даде становище по проблема. Европейският парламент може да се консултира с Комитета на регионите.

Той може да даде становище по своя собствена инициатива в случаите, в които счита това действие за подходящо.

Становището на Комитета, както и протокол от разискванията, се изпращат на Съвета и на Комисията.

Глава 5 ЕВРОПЕЙСКА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА Член 266 (предишен член 198г)

Европейската инвестиционна банка е юридическо лице.
Членовете на Европейската инвестиционна банка са държавите-членки.

Уставът на Европейската инвестиционна банка е включен в протокол, приложен към настоящия договор.

Член 267 (предишен член 198д)

Европейската инвестиционна банка има за задача да допринася чрез капиталовите пазари и своите собствени ресурси за балансираното и стабилно развитие на общия пазар в интерес на Съюза. С оглед на това, Банката улеснява, без да цели печалба, по-специално посредством предоставянето на заеми и гаранции, финансирането на следните проекти във всички сектори на икономиката:

- а) проекти за развитието на по-слабо развитите региони;
- б) проекти за модернизирането или преобразуването на предприятията или за развитие на нови дейности, налагащи се от постепенното установяване на общия пазар, когато тези проекти са от такъв мащаб или естество, че не могат да бъдат финансирани изцяло по начините на финансиране, съществуващи в отделните държави-членки;
- в) проекти от общ интерес за няколко държави-членки, които са от такъв мащаб или естество, че не могат да бъдат финансирани изцяло със съществуващите средства в отделните държави-членки.

При изпълнението на своята задача Банката подпомага финансирането на инвестиционните програми във връзка с използването на структурните фондове и на другите финансови инструменти на Общността.

Дял II ФИНАНСОВИ РАЗПОРЕДБИ Член 268 (предишен член 199)

Всички източници на приходи и разходи в Общността, включително и онези, които се

отнасят до Европейския социален фонд, се включват в прогнозите, които се съставят за всяка финансова година и се отразяват в бюджета.

Административните разходи на институциите, произтичащи от разпоредбите на Договора за Европейски съюз във връзка с общата политика в областта на външните отношения и сигурността и със сътрудничеството в областта на правосъдието и вътрешните работи са за сметка на бюджета. Оперативните разходи, произтичащи от осъществяването на посочените разпоредби могат, при условията, предвидени в тях, да бъдат за сметка на бюджета.

Приходите и разходите по бюджета трябва да бъдат балансирани.

Член 269 (предишен член 201)

Без да се засягат другите приходи, бюджетът се финансира изцяло от собствени ресурси.

Съветът с единодушие, по предложение на Комисията и след като се консултира с Европейския парламент, приема разпоредби относно системата на собствените ресурси на Общността, които той препоръчва на държавите-членки за приемане, в съответствие с техните конституционни изисквания.

Член 270 (предишен член 201a)

С оглед поддържане на бюджетната дисциплина, Комисията няма право да прави каквото и да е предложение за акт на Общността, да изменя своите предложения или да приема мерки за приложение, за които има вероятност да окажат значителни последици върху бюджета, без да е налице гаранция, че това предложение или мярка могат да бъдат финансирани в рамките на собствените ресурси на Общността, формирани в съответствие с разпоредбите, приети от Съвета на основание член 269.

Член 271 (предишен член 202)

Разходите, посочени в бюджета, се разрешават за една финансова година, освен ако приетия въз основа на член 279 регламент предвижда друго.

В съответствие с условията, които ще се приемат на основание на член 279, всички бюджетни средства, с изключение на онези, които се отнасят до разходи за персонала, които в края на финансовата година са неизразходвани, могат да бъдат отнасяни само към следващата финансова година. Бюджетните средства могат да бъдат класифицирани в различни глави, които обхващат съответните разходи в съответствие с техния вид или предназначение и, доколкото това е необходимо, се подразделят съобразно с приетия на основание на член 279 регламент.

Разходите на Европейския парламент, Съвета, Комисията и Съда се обособяват в отделни части на бюджета, без да се засягат специалните разпоредби относно някои общи видове разходи.

Член 272 (предишен член 203)

1. Финансовата година започва на 1 януари и изтича на 31 декември.
2. Всяка от институциите на Общността изготвя, преди 1 юли, прогнози за разходите си. Комисията обобщава тези прогнози в предварителен проектобюджет. Тя прилага към него становище, което може да съдържа различни прогнози. Предварителният проектобюджет съдържа прогнози за приходите и прогнози за разходите.

3. Комисията внася предварителния проектобюджет в Съвета не по-късно от 1 септември на годината, предхождаща тази, през която бюджетът следва да бъде изпълняван.

Той се консултира с Комисията и, при необходимост, с останалите заинтересовани институции, всеки път, когато възнамерява да се отклони от този предварителен проект.

Съветът, с квалифицирано мнозинство, съставя проектобюджета и го изпраща на Европейския парламент.

4. Проектобюджетът се представя за разглеждане от Европейския парламент не по-късно от 5 октомври на годината, предхождаща тази, през която бюджетът трябва да бъде изпълняван.

Той има право да изменя проектобюджета, с мнозинство на неговите членове, и да предлага на Съвета, с абсолютно мнозинство от подадените гласове, промени в проекта по отношение на разходите, произтичащи задължително от Договора или от актовете, приети по силата на този договор.

Ако в срок от четиридесет и пет дни след представяне на проектобюджета пред него Европейският парламент е дал одобрение, бюджетът се приема окончателно. Ако в този срок Европейският парламент не е изменил проектобюджета и не е предложил промени в него, бюджетът се счита за окончателно приет.

Ако в този срок Европейският парламент е приел изменения или е предложил промени, проектобюджетът с така внесените в него изменения или заедно с предложенията за промени се изпраща на Съвета.

5. След като обсъди проектобюджета с Комисията и, при необходимост, с останалите заинтересовани институции, Съветът взема решение при следните условия:

а) Съветът може, като вземе решение с квалифицирано мнозинство, да промени всяко от внесените изменения, приети от Европейския парламент;

б) по отношение на предложенията за промени:

- ако промяна, предложена от Европейския парламент, не води до увеличаване на общия размер на разходите на дадена институция, по-специално поради факта, че увеличаването на разходите, до което тя би довела, ще бъде изрично компенсирано от една или няколко предложени промени, съдържащи съответно намаляване на разходите, Съветът може, с квалифицирано мнозинство, да отхвърли това предложение за промяна. При липса на такова решение за отхвърляне, предложението за промяна се приема;

- ако промяна, предложена от Европейския парламент, води до увеличаване на общия размер на разходите на дадена институция, Съветът може, с квалифицирано мнозинство, да приеме това предложение за промяна. При липса на такова решение за приемане, предложението за промяна се отхвърля;

- ако в приложение на разпоредбите по една от двете предходни алинеи Съветът е отхвърлил дадено предложение за промяна, той може, с квалифицирано

мнозинство, или да запази размера на разходите, заложен в проектобюджета, или да определи друг размер.

Проектобюджетът се променя в зависимост от предложенията за промени, приети от Съвета.

Ако в срок от петнадесет дни след представяне на проекта на административен бюджет, Съветът не е променил нито едно от внесените изменения, приети от Европейския парламент, и е приел предложенията за промени, представени от последната, бюджетът се счита за окончателно приет. Съветът уведомява Европейския парламент за това, че не е променил нито едно от внесените изменения и че е приел предложенията за промени.

Ако в този срок Съветът е променил едно или повече от внесените изменения, приети от Европейския парламент, или ако предложенията за промени, представени от последния, са били отхвърлени или променени, промененият проектобюджет се предава отново на Европейския парламент. Съветът излага пред него резултата от своите разисквания.

6. В срок от петнадесет дни след представянето на проектобюджета Европейският парламент, уведомен за резултата от обсъждането на неговите предложения за промени, може, като вземе решение с мнозинство от неговите членове и с три пети от подадените гласове, да измени или да отхвърли промените, направени от Съвета във внесените от него изменения, след което приема бюджета. Ако в този срок Европейският парламент не се е произнесъл, бюджетът се счита за окончателно приет.

7. Когато процедурата, предвидена в настоящия член приключи, председателят на Европейския парламент обявява, че бюджетът е окончателно приет.

8. Въпреки това Европейският парламент, като вземе решение с мнозинство на неговите членове и с две трети от подадените гласове може, при основателни причини, да отхвърли проектобюджета, както и да поиска да му бъде представен нов проект.

9. За всички разходи, различни от тези, произтичащи задължително от договора или от актовете, приети по силата на последния, всяка година се определя максимален процент на увеличение по отношение на разходите от същия вид за текущата бюджетна година.

Комисията, след консултации с Комитета за икономическа политика, установява този максимален процент, който е резултат от:

- тенденцията, по отношение на размера, на brutния национален продукт в Общността,
  - средното отклонение в бюджетите на държавите—членки
- и
- тенденцията в разходите за издръжка на живота през последната финансова година.

Максималният процент се съобщава, преди 1 май, на всички институции на Общността. Последните са длъжни да се придържат към него по време на бюджетната процедура, при спазване на разпоредбите по четвърта и пета алинея от настоящия параграф.

Ако за разходите, различни от тези, произтичащи задължително от Договора или от актовете, приети по силата на последния, процентът на увеличение, който е резултат от проектобюджета, съставен от Съвета, е по-голям от половината от максималния процент, Европейският парламент, като упражнява правото си да внася изменения, може отново да увеличи общия размер на гореспоменатите разходи в рамките на половината от максималния процент.

Когато Европейският парламент, Съветът или Комисията, сметнат, че дейностите на Общностите изискват превишаване на процента, определен съгласно процедурата, посочена в настоящия параграф, нов процент може да бъде определен, чрез договаряне между Съвета, който взема решение с квалифицирано мнозинство, и Европейския парламент, който взема решение с мнозинство на неговите членове и с три пети от подадените гласове.

10. Всяка институция упражнява правомощията, които са ѝ предоставени от настоящия член при спазване на разпоредбите на Договора и актовете, приети по силата на последния, по-специално в областта на собствените средства на Общностите и баланса между приходите и разходите.

Член 273 (предишен член 204)

Ако в началото на дадена финансова година бюджетът все още не е гласуван, то сума, равна на не повече от една дванадесета от бюджетните средства за предходната финансова година, може да бъде изразходвана всеки месец по отношение на всяка глава или друго подразделение на бюджета в съответствие с разпоредбите на регламента, изготвен съгласно член 279, без обаче, тази мярка да води до предоставяне на разположение на Комисията на средства, които да превишават една дванадесета от средствата, предвидени в проекта на бюджета, който е в процес на изготвяне.

Съветът може, с квалифицирано мнозинство, при условие че са спазени другите условия по първата алинея, да разреши да бъдат направени разходи, надвишаващи тази една дванадесета.

Ако това решение се отнася до разходи, различни от онези, които произтичат задължително от Договора или от актовете, приети по силата на Договора, Съветът го изпраща незабавно на Европейския парламент; в срок от 30 дни Европейският парламент, с мнозинство на неговите членове и с три пети от подадените гласове, може да вземе различно от това решение по отношение на разходите, които надвишават тази една дванадесета част, упомената в първата алинея. Тази част от решението на Съвета се суспендира докато Европейският парламент не вземе решение. Ако в посочения срок Европейският парламент не е взел решение, различаващо се от решението на Съвета, последното се счита за окончателно прието.

В решенията, упоменати във втората и третата алинеи, са предвидени необходимите мерки в областта на ресурсите за прилагането на настоящия член.

Член 274 (предишен член 205)

Комисията изпълнява бюджета в съответствие с разпоредбите на регламентите, приети по силата на член 279, на своя собствена отговорност и в рамките на отпуснатите средства, съгласно принципа на стабилното финансово управление. Държавите-членки

сътрудничат на Комисията, за да се гарантира използването на определените суми в съответствие с принципа на стабилното финансово управление.

Регламентите предвиждат подробна уредба относно участието на всяка институция в изпълнение на нейните собствени разходи.

В рамките на бюджета Комисията има право, при спазване на ограниченията и условията, предвидени в регламентите, приети в изпълнение на член 279, да осъществява прехвърляне на средства от една глава в друга или от едно подразделение в друго.

Член 275 (предишен член 205a)

Комисията представя ежегодно на Съвета и на Европейския парламент сметките от предходната финансова година, свързани с изпълнението на бюджета. Освен това, тя им представя и финансов отчет на активите и пасивите на Общността.

Член 276 (предишен член 206)

1. Европейският парламент, по препоръка на Съвета, който действа с квалифицирано мнозинство, освобождава от отговорност Комисията за изпълнението на бюджета. За тази цел той преглежда, след като Съветът също е направил това, сметките и финансовия отчет, посочени в член 275, годишния доклад на Сметната палата, заедно с отговорите на одитираните институции на бележките на Сметната палата, уверението, посочено в член 248, параграф 1, алинея втора, както и други отнасящи се до бюджета специални доклади на Сметната палата.

2. Преди да освободи от отговорност Комисията или с друга цел, свързана с упражняването на нейните правомощия по изпълнение на бюджета, Европейският парламент, може да поиска да изслуша Комисията, която да даде обяснения относно осъществяването на разходите или функционирането на системите за финансов контрол. Комисията предоставя пред Европейския парламент всякаква необходима информация при поискване от негова страна.

3. Комисията взима всички възможни мерки, за да се съобрази с бележките, придружаващи решенията за освобождаване от отговорност и другите бележки на Европейския парламент относно изпълнението на разходите, както и коментарите, придружаващи препоръките за освобождаване от отговорност приети от Съвета.

По искане на Европейския парламент или на Съвета, Комисията докладва относно взетите мерки, съобразно бележките и коментарите и по-точно инструкциите, дадени на службите, отговорни за изпълнението на бюджета. Тези доклади се представят и на Сметната палата.

Член 277 (предишен член 207)

Бюджетът се съставя във финансови единици, определени в съответствие с разпоредбите на приетия въз основа на член 279 регламент.

Член 278 (предишен член 208)

Комисията може, при условие, че уведоми компетентните органи на съответните държави-членки, да прехвърли във валутата на една от държавите-членки авоарите които има във валута на друга държава-членка, доколкото това е необходимо, за да бъдат използвани за предназначени от настоящия договор цели. Доколкото това е възможно, Комисията е длъжна да избягва осъществяването на такива прехвърляния, ако тя притежава налични или ликвидни активи във валутите, от които се нуждае.

Комисията контактува с всяка държава-членка посредством орган, определен от съответната държава. При осъществяването на финансовите операции Комисията използва услугите на емисионната банка на съответната държава-членка или на друга финансова институция, одобрена от тази държава.

Член 279 (предишен член 209)

Съветът, с единодушие, по предложение на Комисията, след като се консултира с Европейския парламент и получи становището на Сметната палата:

- а) приема финансови регламенти, които в частност уточняват процедурата, която следва да бъде приета за изработването и изпълнението на бюджета и за представянето на одиторски отчети;
- б) определя методите и процедурата, в съответствие с която бюджетните приходи, предвидени в разпоредбите относно собствените ресурси на Общността, се предоставят на Комисията и определя мерките, които се прилагат, ако съществува необходимост за това, с оглед да бъдат посрещнати нуждите от пари в брой;
- в) определя правилата и организира контрола на отговорността на финансовите контролатори, разпоредителите със средства и счетоводителите.

Член 280 (предишен член 209а)

1. Общността и държавите-членки се борят с измамата и с всяка друга незаконна дейност, която засяга финансовите интереси на Общността, като приемат мерки в съответствие с разпоредбите на настоящия член, които имат възпиращо действие и предлагат ефикасна защита в държавите-членки.
2. Държавите-членки приемат същите мерки за борба с измамата, засягаща финансовите интереси на Общността, каквито предприемат за борба с измамата, засягаща собствените им финансови интереси.
3. Без да се накърняват други разпоредби на настоящия договор, държавите-членки координират действията си, насочени към защита на финансовите интереси на Общността срещу измамата. За тази цел те организират заедно с Комисията тясно и редовно сътрудничество между компетентните власти.
4. Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 251 и след консултация със Сметната палата, приема необходимите мерки в областта на предотвратяването и на борбата с измамата, засягаща финансовите интереси на Общността, с цел да осигури ефективна и равностойна защита в държавите-членки. Тези мерки не засягат прилагането на националното наказателно право или управлението на правосъдието в държавите-членки.
5. Комисията, в сътрудничество с държавите-членки, внася ежегодно в Европейския парламент и в Съвета доклад относно приетите мерки за прилагането на настоящия член.

Част шеста

ОБЩИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 281 (предишен член 210)

Общността е юридическо лице.

Член 282 (предишен член 211)

Във всяка от държавите-членки, Общността притежава най-широката правоспособност, предоставена на юридическите лица в съответствие с националните им законодателства; тя може, в частност, да придобива и да се разпорежда с движима и недвижима собственост и да бъде страна по дела. За тази цел Общността е представлявана от Комисията.

Член 283 (предишен член 212)

Съветът, като се произнася с квалифицирано мнозинство, приема, по предложение на Комисията и след консултация с останалите заинтересовани институции, правилника за длъжностните лица на Европейските Общности и условията за работа на другите служители на тези Общности.

Член 284 (предишен член 213)

Комисията може, в рамките и при условията, приети от Съвета в съответствие с разпоредбите на настоящия договор, да събира всякаква информация и да осъществява всякакви проверки, които са необходими за изпълнението на възложените ѝ задачи.

Член 285 (предишен член 213а)

1. Без да се накърняват разпоредбите на член 5 от Протокола относно устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка, Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 251, приема мерки за изготвянето на статистически данни, когато това е необходимо за изпълнението на дейността на Общността.
2. Изготвянето на статистически данни на Общността става при зачитане на безпристрастността, надеждността, обективността, научната независимост, рентабилността и поверителността на статистическата информация; то не трябва да води до прекалени разходи за икономическите агенти.

Член 286 (предишен член 213б)

1. От 1 януари 1999 г. актовете на Общността относно защитата на физическите лица при обработването на личните данни и свободното движение на тези данни, се прилагат спрямо институциите и органите, създадени от или въз основа на настоящия договор.

2. Преди датата, посочена в параграф 1, Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 251, създава независим контролен орган, отговорен за контрола по прилагането на тези актове на Общността спрямо институциите и органите на Общността и приема всякакви други необходими разпоредби, необходими в тази връзка.”

Член 287 (предишен член 214)

Членовете на институциите на Общността, членовете на комитетите, както и длъжностните лица и другите служители на Общността са длъжни, дори и след като са престанали да изпълняват задълженията си, да не разкриват информация, влизаща в обхвата на задължението за професионална тайна, в частност информация относно предприятията, техните икономически връзки или факторите за ценообразуването в тях.

Член 288 (предишен член 215)

Договорната отговорност на Общността се регулира от правото, приложимо по отношение на съответния договор.

В случай на извъндоговорна отговорност, Общността в съответствие с основните принципи на правото, които са общи за държавите-членки, е длъжна да поправи вредите, причинени от нейни институции или служители, при изпълнението на техните задължения.

Предходният параграф се прилага при същите условия по отношение на вредите, причинени от ЕЦБ или от нейни служители, при изпълнението на техните задължения. Личната отговорност на служителите към Общността се регулира от разпоредбите, съдържащи се в Правилника за длъжностните лица или в Условията за работа, които се прилагат по отношение на тях.

Член 289 (предишен член 216)

Седалището на институциите на Общността се определя по общо съгласие между правителствата на държавите-членки.

Член 290 (предишен член 217)

Разпоредбите относно езиците на институциите на Общността, се определят с единодушие от Съвета, без с това да се засягат разпоредбите, съдържащи се в процедурния правилник на Съда.

Член 291 (предишен член 218)

На територията на държавите-членки Общността се ползва от необходимите за изпълнението на нейните задачи привилегии и имунитети, при определените в протокола от 8 април 1965 г. относно привилегиите и имунитета на Европейските Общности условия. Същото важи и за Европейската централна банка, Европейския паричен институт и Европейската инвестиционна банка.

Член 292 (предишен член 219)

Държавите-членки се задължават да не уреждат споровете, отнасящи се до тълкуването или прилагането на настоящия договор, по начини различни от тези, предвидени в настоящия договор.

Член 293 (предишен член 220)

Държавите-членки започват преговори помежду си, доколкото това е необходимо, с цел да осигурят в полза на своите граждани:

- закрила на лицата, както и възможност за упражняване и защита на правата при условия, същите като онези, които са предоставени от всяка държава на нейните собствени граждани;

- премахване на двойното данъчно облагане в Общността;

- взаимното признаване на дружествата по смисъла на член 48, параграф втори, запазване на правосубектността в случай на преместване на седалището от една държава в друга и възможност за сливания между дружествата, които се регулират от законите на различни държави;

- опростяване на формалностите във връзка с взаимното признаване и изпълнението на съдебните и на арбитражните решения.

Член 294 (предишен член 221)

Държавите-членки предоставят на гражданите на другите държави-членки същото третиране, що се отнася до участието в капитала на дружествата по смисъла на член 48, без да се засяга прилагането на другите разпоредби от настоящия договор.

Член 295 (предишен член 222)

Настоящият договор по никакъв начин не засяга разпоредбите в държавите-членки, отнасящи се до системата на собственост върху имущество.

Член 296 (предишен член 223)

1. Разпоредбите на настоящия договор не изключват прилагането на следните разпоредби:
а) нито една държава-членка не може да бъде задължавана да предоставя информация, чието разкриване тя счита за противоречащо на основните интереси на нейната сигурност;
б) всяка държава-членка може да предприеме необходимите за защитата на основните интереси на своята сигурност мерки, които са свързани с производството или търговията с оръжие, муниции и военни материали; тези мерки не могат да влияят неблагоприятно на условията за конкуренция в общия пазар, относно стоките, които не са предназначени за строго военни цели.

2. Съветът може, като се произнася с единодушие по предложение на Комисията, да осъществява промени в списъка, който той е определил на 15 април 1958, на стоките, по отношение на които се прилагат разпоредбите на параграф 1, б).

Член 297 (предишен член 224)

Държавите-членки се консултират взаимно с цел да предприемат съвместно необходимите стъпки, за да се предотврати засягането на функционирането на общия пазар от мерките, които някоя държава-членка може да бъде принудена да предприеме в случай на сериозни вътрешни вълнения, засягащи поддържането на законността и реда, в случай на война, сериозно международно напрежение, което създава заплаха за война, или с цел да бъдат изпълнени задължения, които тя е поела за запазването на мира и международната сигурност.

Член 298 (предишен член 225)

Ако предприятиите при посочените в членове 296 и 297 обстоятелства мерки имат като резултат нарушаването на условията за конкуренция в общия пазар, Комисията, съвместно със съответната държава, проучва условията при които тези мерки могат да бъдат приспособени към разпоредбите, съдържащи се в настоящия договор.

Чрез дерогация от процедурата, съдържаща се в членове 226 и 227, Комисията или друга държава-членка може да отнесе въпроса пряко пред Съда, ако счита, че друга държава-членка използва неправомерно предвидените в членове 296 и 297 правомощия. Съдът постановява решението си в закрито заседание.

Член 299 (предишен член 227)

1. Настоящият договор се прилага по отношение на Кралство Белгия, Кралство Дания, Федерална Република Германия, Република Гърция, Кралство Испания, Френската република, Ирландия, Италианската република, Великото Херцогство Люксембург, Кралство Нидерландия, Република Австрия, Португалската република, Република Финландия, Кралство Швеция, Обединеното Кралство Великобритания и Северна Ирландия.

2. Разпоредбите на настоящия договор се прилагат спрямо френските отвъдморски департаменти, Азорските острови, Мадейра и Канарските острови.

Като се има предвид, обаче, структурното икономическо и социално състояние на френските отвъдморски департаменти, Азорските острови, Мадейра и Канарските острови, което е утежнено поради тяхната отдалеченост, островния характер, малката площ, трудните релеф и климат, икономическата им зависимост от малък брой производства - фактори, чиято дълготрайност и съчетаване се отразяват тежко на

тяхното развитие, Съветът, с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент, приема специфични мерки, насочени, по-специално, към определянето на условията за прилагане на настоящия договор спрямо посочените региони, включително и на общите политики.

Съветът, при приемането на съответните мерки, посочени в алинея втора, взема предвид такива области като митническата и търговската политики, данъчната политика, свободните зони, селскостопанската и рибарската политики, условията за снабдяване със суровини и основни потребителски стоки, държавните помощи и условията за достъп до структурните фондове и до хоризонталните програми на Общността.

Съветът приема мерките, посочени в алинея втора, като взема предвид специфичните характерни особености и ограничения на най-отдалечените региони, без да уврежда целостта и съгласуваността на правния ред на Общността, включително вътрешния пазар и общите политики.

3. Специалните разпоредби относно асоциирането, предвидени в част четвърта от настоящия договор, се прилагат по отношение на отвъдморските страни и територии, посочени в приложение II от настоящия договор.

Настоящият договор не се прилага по отношение на онези отвъдморски страни и територии, които имат специални отношения с Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, но не са включени в споменатия по-горе списък.

4. Разпоредбите на настоящия договор се прилагат по отношение на европейските територии, за чиито външни отношения е отговорна някоя от държавите-членки.

5. Разпоредбите на настоящия договор се прилагат по отношение на Аландските острови съгласно разпоредбите на протокол №2 от Акта относно условията на присъединяване на Република Австрия, Република Финландия и Кралство Швеция.

6. Независимо от предходните параграфи:

а) настоящият договор не се прилага по отношение на Фарьорските острови;

б) настоящият договор не се прилага по отношение на областите на суверенните бази на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия в Кипър;

в) настоящият договор се прилага по отношение на Нормандските острови и Остров Ман, само доколкото това е необходимо, за да се осигури прилагането за тези острови на разпоредбите, които са включени в Договора за присъединяване на нови държави-членки към Европейската икономическа общност и към Европейската общност за атомна енергия, подписан на 22 януари 1972 година;

Член 300 (предишен член 228)

1. Когато настоящият договор предвижда сключването на споразумения между Общността и една или повече държави или международни организации, Комисията отправя препоръки до Съвета, който оправомощава Комисията да започне необходимите преговори. Комисията осъществява тези преговори като провежда консултации със специални комитети, назначени от Съвета, за да я подпомагат при изпълнението на тази задача и в рамките на директиви, които Съветът може да адресира до нея.

При упражняването на правомощията, предоставени му от настоящия параграф, Съветът действа с квалифицирано мнозинство, освен в случаите, за които параграф 2, алинея първа предвижда Съветът да действа с единодушие.

2. При зачитане на правомощията, признати на Комисията в тази област, подписването, което може да е придружено с решение за временно прилагане преди

влизането в сила, както и сключването на споразуменията, се решава от Съвета, с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията. Съветът действа с единодушие в случаите, когато споразумението се отнася до област, за която се изисква единодушие при приемането на вътрешни правила, както и за споразуменията, посочени в член 310.

Чрез дерогация от правилата, посочени в параграф 3, същите процедури се прилагат за приемане на решение за суспендиране на прилагането на споразумение и за изготвянето на позиции, които да се приемат от името на Общността, в орган, създаден по силата на споразумение въз основа на член 310, когато този орган е призван да приема решения с правни последици, с изключение на решенията, които допълват или изменят институционалната рамка на споразумението.

Европейският парламент следва да бъде уведомен незабавно и изчерпателно за всяко решение, което е прието по силата на настоящия параграф и което се отнася до временното прилагане или суспендиране на споразумения или за изготвянето на позиция на Общността в орган, създаден със споразумение, основаващо се на член 310.

3. Съветът сключва споразуменията след като се консултира с Европейския парламент, освен при споразуменията, посочени в член 133, параграф 3, включително и в случаите, когато споразумението обхваща област, за която е необходимо прилагането на процедурата, посочена в член 251 или на посочената в член 252 процедура за приемането на вътрешни правила. Европейският парламент представя своето становище в срок, определен от Съвета, в зависимост от спешността на въпроса. При липса на становище в рамките на този срок, Съветът може да действа.

Чрез дерогация от предходната алинея, споразуменията, посочени в член 310, другите споразумения, създаващи специфична институционална структура чрез организирането на процедури за сътрудничество, споразуменията, които имат важни бюджетни последици за Общността и споразуменията, изискващи изменение на актовете, приети по процедурата, по член 251, се сключват след като бъде получено съгласието на Европейския парламент.

При спешни случаи Съветът и Европейският парламент могат да съгласуват срок за представяне на съгласието.

4. При сключването на споразумение Съветът може, чрез дерогация от разпоредбата на параграф 2, да упълномощи Комисията да одобри измененията от името на Общността, когато споразумението предвижда тяхното приемане чрез опростена процедура или орган, създаден в съответствие със споразуменията; Съветът може да включи специфични условия при упълномощаването.

5. Когато Съветът възнамерява да сключи споразумение, което предвижда изменения на настоящия договор, те се приемат най-напред в съответствие с процедурата, предвидена в член 48 от Договора за Европейски съюз.

6. Съветът, Комисията или държава-членка могат да получат становище от Съда относно това дали споразумението, чието сключване предстои, е съвместимо с разпоредбите на настоящия договор. Когато становището на Съда е отрицателно, споразумението може да влезе в сила само при спазване на член 48 от Договора за Европейски съюз.

Споразуменията, сключени при условията, посочени в настоящия член, са задължителни за институциите на Общността и за държавите-членки.

Член 301 (предишен член 228 а)

Когато обща позиция или съвместно действие, приети в съответствие с разпоредбите на Договора за Европейски съюз, свързани с общата външна политика и политика на сигурност, предвиждат действия на Общността за спирането или ограничаването, изцяло или отчасти, на икономическите връзки с една или повече трети страни, Съветът предприема необходимите неотложни мерки. Съветът приема решение с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията.

Член 302 (предишен член 229)

Комисията е натоварена да осигури поддържането на необходимите връзки с органите на Организацията на Обединените нации и с нейните специализирани институции. Комисията поддържа, освен това, подходящи връзки с всички международни организации.

Член 303 (предишен член 230)

Общността установява всички подходящи форми на сътрудничество със Съвета на Европа.

Член 304 (предишен член 231)

Общността установява тясно сътрудничество с Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, условията на което се определят по общо съгласие.

Член 305 (предишен член 232)

1. Разпоредбите на настоящия договор не засягат разпоредбите на Договора за създаване на Европейската общност за въглища и стомана, в частност що се отнася до правата и задълженията на държавите-членки, правомощията на институциите на тази Общност и разпоредбите, включени в този договор във връзка с функционирането на общия пазар за въглища и стомана.
2. Разпоредбите на настоящия договор не дерогират онези, които се съдържат в Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия.

Член 306 (предишен член 233)

Разпоредбите на настоящия договор не изключват съществуването или осъществяването на регионалните съюзи между Белгия и Люксембург или между Белгия, Люксембург и Нидерландия, доколкото целите на тези регионални съюзи не са постигнати посредством прилагането на настоящия договор.

Член 307 (предишен член 234)

Правата и задълженията, произтичащи от споразумения, сключени преди 1 януари 1958 г. или, за присъединяващите се страни, преди датата на тяхното присъединяване, между една или повече държави-членки, от една страна, и една или повече трети страни, от друга, не се засягат от разпоредбите на настоящия договор. Доколкото тези споразумения са несъвместими с настоящия договор, заинтересованата държава-членка или държава са длъжни да предприемат всички необходими мерки, за да

премахнат установените несъответствия. Когато е необходимо, държавите-членки взаимно се подпомагат за постигането на тази цел, а когато това е възможно – приемат общ подход. При прилагането на споразуменията, посочени в параграф първи, държавите-членки вземат предвид факта, че преимуществата, предоставени от всяка държава-членка по настоящия договор, образуват неразделна част от изграждането на Общността, като по този начин са неразделно свързани със създаването на общи институции, с възлагането на правомощия на тези институции и с предоставянето на същите преимущества от страна на всички останали държави-членки.

Член 308 (предишен член 235)

Ако определено действие от страна на Общността се окаже необходимо за осъществяването на някоя от целите на Общността по време на функционирането на общия пазар и този договор не е предвидил необходимите правомощия, Съветът, с единодушие, по предложение на Комисията и след като се консултира с Европейския парламент, приема необходимите мерки.

Член 309 (предишен член 236)

1. Когато, в съответствие с разпоредбите на член 7, параграф 2 от Договора за създаване на Европейския съюз, е прието решение за суспендиране на правото на глас на представител на държава-членка, това право се счита за суспендирано също така и спрямо настоящия договор.

2. Освен това, когато в съответствие с разпоредбите на член 7, параграф 1 от Договора за Европейския съюз, се установи сериозно и трайно нарушение от страна на държава-членка на принципите, посочени в член 6, параграф 1 от същия договор, Съветът, с квалифицирано мнозинство, може да приеме решение за суспендирането на някои права, произтичащи от прилагането на настоящия договор спрямо въпросната държава-членка. При това свое решение, Съветът взема под внимание възможните последици от такова суспендиране за правата и задълженията на физическите и юридическите лица.

Задълженията на въпросната държава-членка по силата на настоящия договор във всички случаи продължават да бъдат обвързващи за тази държава.

3. Съветът, с квалифицирано мнозинство, може впоследствие да приеме решение, с което да измени или отмени мерките, които е приел по силата на параграф 2, за да отговори на промените в положението, довело до тяхното налагане.

4. Когато приема решенията, посочени в параграфи 2 и 3, Съветът действа без да взема предвид вота на представителя на правителството на въпросната държава-членка. Чрез дерогация от член 205, параграф 2, квалифицираното мнозинство се определя като същото съотношение между претеглените гласове на заинтересованите членове на Съвета, като съотношението, посочено в член 205, параграф 2.

Настоящият параграф се прилага също така в случаи на суспендиране на правото на глас в съответствие с параграф 1. В тези случаи се приема решение, за което се изисква единодушие, без да се взема предвид вотът на представителя на въпросната държава-членка.

Член 310 (предишен член 238)

Общността може да сключва с една или повече държави или международни организации споразумения за асоцииране, създаващи реципрочни права и задължения, общо действие и специални процедури.

Член 311 (предишен член 239)

Протоколите, включени като приложение към настоящия договор, по общо съгласие на държавите-членки представляват неразделна част от него.

Член 312 (предишен член 240)

Този договор се сключва за неограничен срок.

Заклучителни разпоредби

Член 313 (предишен член 247)

Настоящият договор подлежи на ратифициране от високодоговарящите страни в съответствие с техните конституционни изисквания. Ратификационните инструменти се депозират при правителството на Италианската република.

Договорът влиза в сила на първия ден от месеца, следващ този, през който е депозиран ратификационният инструмент от последната измежду подписалите държави, която е предприела тази стъпка. Но ако депозирането е осъществено по-малко от петнадесет дни преди началото на следващия месец, настоящият договор влиза в сила от първия ден на втория месец след този на датата на депозирането.

Член 314 (предишен член 248)

Настоящият договор, съставен в единствен оригинал на италиански, немски, нидерландски и френски езици, като всички четири текста са еднакво автентични, се депозира в архивите на правителството на Италианската република, което изпраща заверено копие до всяко от правителствата на останалите държави, които са го подписали.

По силата на договорите за присъединяване, автентични са също така и английската, гръцката, датската, ирландската, испанската, португалската, финландската и шведската версия на настоящия договор.

В ПОТВЪРЖДЕНИЕ НА КОЕТО, долуподписаните упълномощени представители подписаха настоящия договор.

Съставено в Рим на двадесет и петия ден от месец март хиляда деветстотин петдесет и седма година.

P. H. SPAAK
ADENAUER
PINEAU
Antonio SEGNI
BECH
J. LUNS
J. Ch. SNOY ET D'OPPUERS
HALLSTEIN
M. FAURE
Gaetano MARTINO
Lambert SCHAUS
J. LINTHORST HOMAN

ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение I

СПИСЪК,
посочен в член 32 от договора

1. НОМЕР СПОРЕД БРЮКСЕЛСКАТА НОМЕНКЛАТУРА 2. ОПИСАНИЕ НА СТОКИТЕ

Глава 1 Живи животни

Глава 2 Месо и карантия

Глава 3 Риба, ракообразни и мекотели

Глава 4 Млечни продукти; яйца от птици; натурален пчелен мед

Глава 5

05.04 черва, мехури и стомаси на животни (с изключение на риба), цели или части
от тях

05.15 животински продукти, неуточнени или невключени другаде; мъртви
животни в съответствие с глава 1 и глава 3, неподходящи за човешка консумация

Глава 6 Живи дървета и други растения; луковици, корени и други подобни;
откъснати цветя и декоративна украса

Глава 7 Зеленчуци за ядене и някои корени и грудки

Глава 8 Плодове и орехи за ядене; кори от пъпеша или цитрусови плодове

Глава 9 Кафе, чай и подправки, без мате (тарифна позиция номер 09.03)

Глава 10 Зърнени продукти
Глава 11 Продукти на мелничарската промишленост; малц; нишестени продукти;
глютен; инулин
Глава 12 Маслодайни семена и маслодайни плодове; различни видове зърнени
храни,
семена и плодове; индустриални и медицински растения; слама и фураж
Глава 13
ex 13.03 пектин
Глава 15
15.01 сланина и друга топена свинска мас; мас от домашни птици
15.02 нетопена мас от волове, овце или кози; лой включително „от първа ръка“;
15.03 стеарин от сланина, маслен стеарин и стеарин от лой; масло от сланина, от
мазнина и лой, неемулгирано или смесено или приготвено
15.04 мазнини и масло от риба и морски бозайници, рафинирано и нерафинирано
15.07 готови зеленчукови масла, течни или твърди, сурови, рафинирани или
пречистени
15.12 животински или растителни мазнини и масла, хидрирани, рафинирани или
не, но необработвани повече
15.13 маргарин, заместители на сланина и други приготвени мазнини за ядене
15.17 отпадъчни продукти, получени от обработката на мазнини или на
животински или растителен восък
Глава 16 Изделия от месо, риба, ракообразни и мекотели
Глава 17
17.01 цвеклова захар и захар от захарна тръстика, на кристали
17.02 други видове захар; захарен сироп, изкуствен мед (смесен или не с
естествен); карамел
17.03 меласи, обезцветени или не
17.05* ароматизирани или оцветени захари, сиропи и меласи (включително и
ванилови и ванилирани захари), но без плодови сокове, съдържащи в добавка захар в
каквото и да е количество
Глава 18
18.01 какаови зърна, цели или начупени, сурови или печени
18.02 какаови шушулки, обвивки, люспи и остатъци
Глава 20 Изделия от зеленчуци, плодове или други растения или части от
растения
Глава 22
22.04 гроздова мъст, в процес на ферментация или в процес на задържане на
ферментацията по друг начин, освен чрез прибавяне на алкохол
22.05 вино от прясно грозде; гроздова мъст, чиято ферментация е в процес на
задържане чрез прибавяне на алкохол (в това число мъст)
22.07 други ферментирани напитки, например сайдер, сок от круши и медовина

ex 22.08* етилов алкохол с непроменени или променени свойства, с каквато и да е
сила, получен от земеделски продукти, посочени в приложение №1 от
ex 22.09* договора, с изключение на ракии, ликьори и други спиртни напитки и
сложни алкохолни субстанции (познати като „концентрати“) за
производство на напитки

22.10* хранителен оцет и заместители на оцет
Глава 23 Остатъци и отпадъчни продукти на хранително вкусовата
промишленост; приготвен фураж за животни
Глава 24

24.01 непреработен тютюн, отпадъци от тютюн
Глава 45
45.01 естествен корк, необработен, натрошен, гранулиран или смлян; отпадъчен
корк
Глава 54
54.01 лен, суров или обработен, но непреден; ленени кълчища и остатъци
(включително накъсани или нарязани на парцали)
Глава 57
57.01 естествен коноп (*Cannabis sativa*), суров или обработен, но непреден;
кълчища и остатъци от естествен коноп (включително накъсани или нарязани парцали)

*Позиция, прибавена съгласно член 1 на Регламент 7а на Съвета на Европейската икономическа общност от 18 септември 1959 г. (ОВ №7, 30.1.1961, стр.71 – специално издание (английско издание) 1959-1962 г., стр.68)

Приложение II

Отвъдморски страни и територии, по отношение на които се прилагат разпоредбите на част четвърта от договора

Гренландия,
Нова Каледония и зависимите територии,
Френска Полинезия,
Френските владения в Южните и Антарктически територии,
Островите Уалис и Футуна,
Мейот,
Сен Пиер и Микелон,
Аруба,
Нидерландски Антили,
Бонер,
Кюрасо,
Саба,
Сент Евстатиус,
Сент Маартен,
Ангуила,
Каймановите острови,
Фолклендски острови,
Южна Джорджия и Южните Сандвичеви острови,
Бермудски острови,
Монсерат,
Питкърн,
Остров Света Елена и зависимите територии,
Британската Антарктическа територия,
Британските територии в Индийския океан,
Острови Туркс и Кайкос,
Британските Виргински острови,
Бермудите.

Протокол от подписването

на Договора от Амстердам за изменение на Договора за Европейски съюз, на договорите за създаване на Европейските общности и на някои свързани с тях актове
(97/С 340/04)

На 2 октомври 1997 г. в Амстердам упълномощените представители на Кралство Белгия, Кралство Дания, Федерална република Германия, Република Гърция, Кралство Испания, Френската република, Ирландия, Италианската република, Великото херцогство Люксембург, Кралство Нидерландия, Република Австрия, Португалската република, Република Финландия, Кралство Швеция и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия подписаха Договора за Амстердам за изменение на Договора за Европейски съюз, на договорите за създаване на Европейските общности и на някои свързани с тях актове.

В тази връзка упълномощеният представител на Кралство Белгия към своя подпис добави следното изявление:

„Този подпис обвързва също Френската общност, Фламандската общност, Германоезичната общност, Валонския регион, Фламандския регион и регион Брюксел-столица”. Упълномощеният представител на Кралство Белгия заяви, че във всички случаи Кралство Белгия, в това си качество, е обвързано от Договора от Амстердам за цялата своя територия и че самото Кралство в това си качество ще носи пълна отговорност за спазването на задълженията, включени в настоящия договор.

Упълномощените представители на другите подписващи страни отбелязаха това.

Съставено в Люксембург на 22 октомври 1997 г.

Председател на Междуправителствената конференция
(подпис) Jacques POOS

Генерален секретар на Съвета на Европейския съюз, Секретар на Междуправителствената конференция
(подпис) Jürgen TRUMPF

Декларации по член К.7 от Договора за Европейски съюз, изменен от Договора от Амстердам

(97/C 340/05)

Във връзка с подписването на Договора от Амстердам от 2 октомври 1997 г. Италианската република, депозитар на договора, получи съгласно член К.7 от Договора за Европейски съюз, изменен от Договора от Амстердам, следните декларации:

„При подписването на Договора от Амстердам следните държави-членки заявиха, че са приели юрисдикцията на Съда на Европейските общности в съответствие с процедурата, предвидена в член 7, параграфи 2 и 3:

Кралство Белгия, Федерална република Германия, Република Гърция, Великото херцогство Люксембург и Република Австрия, в съответствие с процедурата, предвидена в параграф 3, б).

Като правят горепосочената декларация, Кралство Белгия, Федерална република Германия, Република Гърция, Великото херцогство Люксембург и Република Австрия си запазиха правото да създават разпоредби в тяхното национално право с действие в смисъл, че когато бъде повдигнат въпрос относно валидността или тълкуването на акт, посочен в член К.7, параграф 1, по всяко дело пред национална юрисдикция, срещу чиито решения не съществува съдебно средство за защита съгласно националното право, тази юрисдикция ще бъде длъжна да отнесе въпроса до Съда на Европейските общности”.

В допълнение, Кралство Нидерландия декларира, че Нидерландия би приела юрисдикцията на Съда на Европейските общности, както е посочено в гореспоменатия член К.7; нейното правителство все още обмисля дали съгласно член К.7, параграф 3 възможността за сезиране на Съда би могла да бъде предоставена на юрисдикции, различни от тези, срещу чиито решения няма правно средство за защита.